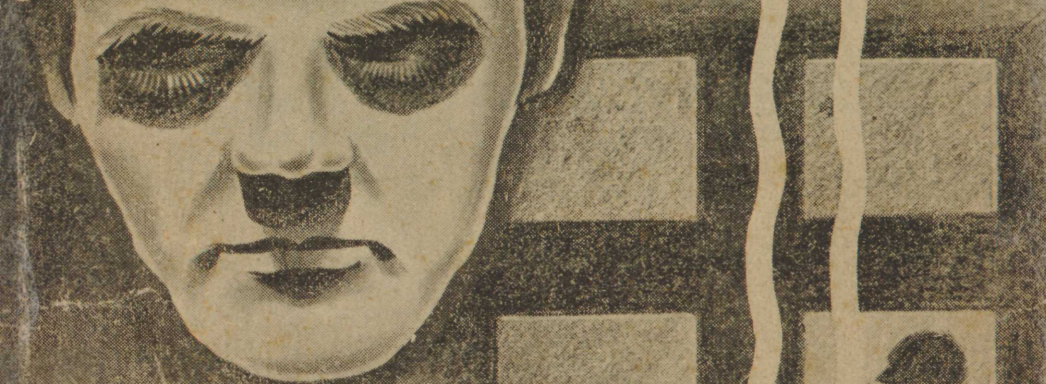

Doheline

E. Hamilton's
KRIMINAALROMAAN

W. MOON

Claine Hamilton

Roheline surm

Romaan

A. S. M. U.

J. Loofalu kirjastus
Tallinn, 1934

Estimaa Trütkoja A. S. (end. J. H. Gressel)
Tallinn, Rataslaewu 10.

Raks ühel laeval.

Kummardunud üle reelingi, vaatas mees, kuidas võimas aurik öövaikusel lõhkus laineid.

„Kas teie unistate oma ilusast Inglismaast ja oma kodust, härra Repell,“ kostis äkki tema kõrval pilkav hääl. „Pea püsti, homme hommikul sel ajal olete juba oma perekonna süles.“

Pat Repell pöördus tüdrukute poole, kes teda oli kõnetanud. Kui meeldim oli siiski see armas julge nägu, millel olid nii väljakutsuvad sinised silmad. Kuldblondid juuksed aga raamisid seda neiunägu nii huvitavalt.

„Ma arvan, et teil itka on see ka,“ jattas neiu.

„Mis mul on?“

„Perekond.“ Neiu tegi ilusa paindumise käeliigutuse oma küsimuse selgituseks. „Naine, laps ja ka veeremäng.“

„Ja mispärast ei peaksid mul siis neid olema?“

„Muidugi, mispärast mitte? Kuid,“ ta vaatas oma kinganineale, „Kuid teie pole neist kunagi kõnelanud sõnatsefti!“

„Kuna meie tutvus püsis rohkem n. ö. noffival alusel, siis polnud mul põhjust olla pealetungiv ja kõnelda oma perekonnaasjadeft.“ Mees märkas suure rahuldustundega, et piste tabas neiu.

„Jah, meie oleme katelnud ju päris tublisti,“ nõustus neiu. „Kuid teie olite ju see, kes selle algatas, kui teie mind minu oma kabiinist välja wijata tahfite.“

„Teie ei lasse ju mind mu õnnetut effitust wiivukski unustada. Eks ole, prl. Burnett? Igal vähegi foodjal juhul teete mulle etteheiteid, kuigi ma palusin ju teilt andestust.“

Neiu näolt kadus hetkeks märglemis-kelmikas ilme, sest ta leidis mehe filmist tõsise pilgu.

„Jah, ma olin weidi palju karm,“ möönis ta. „Nüüd matame selle asja lõpuliselt maha. Andestage mulle. Muide, ma pole veel tänasenigi juutnud mõista, kuidas see arusaamatus tekkis.“

„Seda ei saagi teie mõista,“ ütles mees, peaaegu koolmeisterlikul toonil. „Pärast viieaastast rasket tööd Inglismaal meetsin nädala Ameerikas. Siibisin Ameerikas äriasjus. New-Yorgis jatkus mul aega wäewalt magada ja süüa. Kui ma siis pool tundi enne laewa lahkumist sadamasse jõudsin, walitses laewal suur wirr-warr. Mul oli ainult üks mõte — kuidas saada magada, kuidas saada rahu. Luitusin mööda koridori edasi ja ajasin oma peas segamini numbrid 176 ja 167, ning astusin siis ühte kabiini.“

„Ja kui mina hiljem tulin, siis tahtsite wihaselt teada, mida ma soowin?“

„Ei sinna poolegi. Ma olin nii wäsinud kuidas inimene üldse saab wäsinud olla,“ wastas Repell pahaselt.

„Ja milles seisab teie ülitähtis tegewus siin maailmas, härra Repell?“

Mehe suu ümber ilmus pahane joon.

„Ma töotan ühes gaasiwabrikus.“

„Kui halvasti see lõhnab! Kas teie naine selle üle ei pahanda?“

„Temale meeldib see lõhn rohkem kui wiis naela maksma lõhnaõli parfüüm.“

„Kui kena, et teie mõlemad wihtate ühte-sama — nimelt rikkaid.“

„Teie armate neid rikkaid mitte-midagi-tegijaid, kes kuulutavad oma esiwanemate teenitud rahasid,“ parandas mees.

Maine heitis oma pea taaha ja naeris. „Siin meie olemegi nüüd jälle. Kuid ükskõik, kuidas need lood ka ei oleks — võib olla kuulun minagi selle maailma waeste inimeste hulka.“

„Pril. Burnett, ega te' arwa, et ma olen peast jegane. Selliste kenade kätega ei oleks teie neid kalleid kuite suutnud teenida. Samuti ka mitte üle ookeani sõitu ja seda.“ Ta osutas suurtele pärlitele, milliseid kandis neiu.

Neiu jõrmitses mõtlifult neid pärle.

„Ah mu pärlid? Need on tõesti kenad, eks ole? Need kinkis mulle mu tädi Willens, nimelt see daam, kellega ma üheskoos reisin. Kuna meie kõneleme just pärlitest, siis arwan ma, et teie rõõmustate väga, et keegi proua Orpeni pärlite tagawara weidi wähendas.“

„Waeße daami süda on ju hoopis murtud. Ma loodan, et teie wiha ülekohтусelt jaotatud warade wastu pole nii suur, et? . . .“

„Ei, mina ei warastanud proua Orpeni teemante,“ wastas noormees.

„Ma ei mõelnud seda mitte just nõnda“, ruttas neiu seletama. „Et sooritada sellist sisssemurdu, selleks on waja julgust ja osawust. Mis minusse puutub, siis peale mõrwa ei kohku ma tagasi millegi eest, mis tekitab uut senjatsiooni ja tooks wärskaid seiklusi.“

Pat Repell tundis, kuidas temas tõusis pahameel.

„Kuna mina teile järele ei jooksnud, nagu kõik teised mehed pardal, siis armate teie, et mul puudub julgus?“ küsis ta wihaselt. „Kui just selline peab olema tüüp, mis pälwoib teie imetlust, siis — palun.“ Ta haaras neiu oma embusse ja suudles teda . . .

Need olid kuumad ja metsikud suudlused.

„See haafimine läks juba liiale,“ ütles noormees ja hoidis neiu ikka veel kaenas. „Sa see on nüüd karistus.“

Torkaw walu käsiwarres sundis noormeesi karjastama. See oli wäljakannatamatu walu. Ta tundis, nagu oleks ta parem käsiwaras wäljawäänatud.

„Sa see on teile karistuseks,“ wastas tüdruk kotsurunud huulte wahelt. „Paluge andeks, wõi ma murran teie käsiwarre.“

„Mis juhtus, härra?“ küsis üks steward.

Moor naine lastis mehe käsiwarre lahti ja läks piffamisi eemale.

„Ma kuulsin — nagu oleks teie karjatanud,“ selatas steward.

Repell naeris ja püüdis oma naerule anda wõimalikult loomulikku kõla.

„Teie arwamine klapih. Daam näitas mulle üht dshiu-dshitsu wõtet.“

„Kui teie mulle pahaks ei pane, siis luban endale teie tähelepanu sellele juhtida, et see daam tunneb ka muudki wõtteid. Daam ise on kena nagu roosinupp, kuid minu arwates on tal liig palju rikkaid tädiid.“

„Tüdrukul wõiwad ju sugulased olla,“ tähendas Repell, sellele torkas filma mehe iseäralik toon.

„Seda küll. Kuid mina olen teeninud nii mitmel laewal ja olen kolme aasta kestel kohtunud selle daami wiie erinewa tädiaga. Kõik need tädid sõitsid New-Yorgist Southamptoni, ja kõik nad olid nii rikkalikult kalliskimidega warustatud. Kas ehk wõite teie mulle öelda, mispärast see daam oma tädiid awalikult nimetab tädi Nancy'iks, kuid omawahel proua Jones'iks wõi proua Smith'iks? Meie omawahel kõneledes, härra, üleeile öösel nägin ma wäga imelikku asja.“ Mees peatus.

„Kõnelege edasi,“ uuris Repell kannatamatult edasi.

„Ma nägin noort daami proua Orpeni kabiinist wäljumwat ja siis oma kabiini jookswat. Proua Orpen ise mängis sel ajal parajasti suure saalis bridge'i. Suhuslikult on mul weel teada, et see proua on preili Burnett'i suur waenslane. Ja...“ ta kummardus Kempelli kõrwa juure ning sojistas, „proua Orpenilt warastati mitu toredat ehet.“

„Kui teie oma asjas olete nii kindel, siis on ju teie kohus sellest teatada kaptenile.“

Steward sügas kõrwatagust.

„Asjal on ju faks otja. Esiteks, kapten on preili Burnettist waimustatud, ja teiseks — ei tea ma, kas proua Orpeni kalliskivid warastati just sel ööl, mil mina nägin preili Burnett'i proua Orpeni kabiinist wäljumwat.“

„Sel juhtumil on wist küll parem, kui meie selle loo unustame,“ hüüdis Repell ja tundis mingit seesmist rahuldust.

Repell kohtas neiu alles päew hiljem Southamp-toni sadamasillal. Neiu oli koormatud mitmejuguiste wäikese esemete ja waibaga. Neiu termitas Repelli nagu poleks nende wahel juhtunud midagi.

„Ah, härra Repell, olge nii lahke ja hoidke mul neid asju, seni kui ma wotan wälja oma wõtme.“ Ta asetask waiba, paar raamatut ja ühe suure kompwekifasti Repellile sülle ja awas siis oma tualettkohwri.

„Ärge aga midagi kuffuda laske!“ hüüdis neiu, kui nägi üht raamatut libisema harkawat.

Repell püüdis raamatu osawalt finni ja raputas sellejuures tahtmata kompwekifarpi. Karbist kuuldus imelikku kröbinat. Nüüd raputas ta juba tahtlikult farpi ja kuulis karbist nagu mingit metalli heli.

Sett hiljem wöttis neiu oma asjad jälle tagasi.

„Länan wäga,“ ütles ta. „On ifka suur abi, kui omad mehe, kes hoiab su tollimata esemeid enda käes. Siis wõid julgelt tolliametnikkudele näkku waadata.“

Kuid, mul hakkas päris hirm, kui teie sihilikult raputasite mu kompuvekikarpi.“

Neiu filmad jädelesid, kui ta Repellile ulatas kää ja sõnas: „Elage hästi, härra Repell, terwitage minu poolt oma perekonda ja veel kord tänu kõige hea eest, mis teie mulle osutasite.“

„Elage hästi,“ tahtis Repell kuivalt vastata, kuid kuulis ise hämmastusega, kuidas ta sellele lihas veel jälleägemise palve.

„Ma ei usu, et teie naine oleks sellega päri,“ vastas neiu pilkawa naeratuslega. „Kunagi kohtume meie aga kindlasti jälle, härra Repell, mõibolla warem kui teie armate. Elage hästi!“

Rongis, sõidul Londoni, ei tunnud noormees end kuigi hästi. Celia Burnett'il oli küll tema aadress ja telefoninumber, kuid, kas neiu tarwitab neid? Naised on ju nii imelikud! Kas neiu wihtas teda wõi mõtles ta tema suhtes hästi? Kes seda wõis teada? Kas oli Repell talle huwitaw — wõi igaw? Arwatawasti polnud ta neiuile midagi rohkem kui ainult juhuslik reisukaaslane, kellega sai kuidagi surmata igawust.

Näis nii, et neiu tädil proua Willens'il oli Londonis sõpru, sest Southamptoni sadamas oli neid terwitanud keegi suurekasmuline ja hästiriidetatud härra. Siljem nägi Repell, et daamid sõitsid minema toradas autos.

Sõudnud Londoni kõlistas Repell kohe telefoniga.

„Olete see teie, doktor Tyler?“ küsis ta. „Sõudsin just praegu siia... Tänan väga, mu reis läks hästi... Jah, ma olen õige wäsinud ja ei tuleks täna teie juure, kui see pole just väga tarwilik... Ma arwan, et täitsin New-Yorgis kõik nii — nagu soovisite... Teil on minu jaoks üllatus?... Mis? Teie müüsite keemilise wormeli ära?... Tulen homme hommikul wara.“

Repell pani telefonitoru ära ja ei olnud dr. Tyleri üllatuselt just väga puudutatud.

Sel õhtul ei teadnud Repell arvatagi, et ta warsti segatakse tragöödiasse.

Dhwer.

Bane Ingram awas oma korteri välisukse, jüütas siis elektri ja juhatas oma külalise sisse.

„Mu teenril on täna waba õhtu,“ sõnas ta ja pakkus sigareid.

„See pole teile wist kuigi meeldiw, Ingram, eks ole? Truu Parsons on ju ka teatris teie garderoobi hoidjaks?“

Ingram noogutas jaatawalt.

„Jah. Selles tükis on aga tema peäülesandeks tüütuid külalisi eemale hoida. Mul on tegemist ainult esimeses ja kolmandas waatuses ja mõlemal korral esinen ma frakis. Mõnikord, kui ma hilinen, riietun ja grimeerin ma enda juba kodus.“

„See wiimane waatus wäsitab teid tublisti,“ arwas külaline. „Teie ei saa lawalt hetkekski lahkuda! Ja siis see lõpuakt — fire ja wiha tõus — see on juba midagi! Küll teil on aga wõimeid ja seesmist jõudu! Ja pool tundi hiljem pakute mulle siin nii rahulikult likööri ja sigareid, nagu poleks midagi juhtunud.“ Näitleja naeris ja süütas oma sigari.

„Sün, pole ju ka midagi juhtunud,“ arwas ta. „Kolmas waatus wäsitab mind mõnikord küll, seda ma ei salga. Kuid iga tõsine töö wäsitab ju. Teie kui adwokaat peate ju ka mõnikord tublisti töötama. Minu elukutse ongi ju näitlemine.“ Uksekell kõlises. Näitleja otsmikule ilmus kort. „Kes kurat see küll mõiks olla?“

„Selle selgitamiseks oleks kõige otstarbekohasem välisüks awada,“ arwas Mansfield. „Kas ootate kedagi?“

„Ei ühtki hinge. Mul pole siia kedagi waja...“
Ta kehitas õlgu ning läks pahaselt ukse poole.

Ukse taga oli keegi daami õhturüetuses.

„See pole sugugi minu süü, Bane,“ ütles daami
tasase häälega. „Teised tahtsid kängesti teie juure
tulla. Ma jooksin enne neid siia, kuna...“ — ta
hääli wärises weidi, „kuna ma tahtsin teist küsida, kas
andestate mulle.“

„Äinud ja ka unustatud“, wastas näitleja peh-
melt. „Kes on need teised?“

„Bully Norrington tegi täna lõbusa õhtu „Drien-
talis“. Sellejuures rääkis ta niipalju teist ja tülist,
et paaril ameeriklannal tekkis suur huwi teid wael
täna õhtul näha. Ka Beila ja Quentin on nende hul-
gas.“ Ja siis waikinud hetke: „Kui nad teid aga ei
tülita. Wõibolla õnnestub mul neid hiljem siit jälle
ära wiia.“

„Ei, Denise, seda pole sugugi waja. Ma loodan, et
minu wiskist jattub.“

Daami filmad hakkasid järema. „Bully ise saab
ainult musta kohwi... Seal nad juba ongi.“

„Hallo, Ingram,“ kuuldus Norringtoni sügaw
jäme hääli. „Toon teie juure kohe hulga inimesi.
Silla wahwalt edasi, mu daamid ja härrad. Nüüd
saate kuulsa meest näha ka tema oma seinte wael.“
Sellejuures patsutas ta kunstnikule sõbralikult õlale.
„Wõtame siis kõigepealt wõõrad käsi. Proua Wil-
lens, see siin on meie parimaid näitlejaid ja lawas-
tajaid Bane Ingram.“

„Lakake juba lord, Norrington,“ urises Ingram.
Ta wõttis wastu ühe hallijuukselise daami käe ja
kuulis, kuidas daam pehmelt häälel tähendas, et kas
Ingram ehk ei pahanda sellise hilise külastäigu
pärast.

„Kui teie tõesti ei pahanda, siis pean teile ütleva,
kui wäga ma rõõmustan teiega tutvudes,“ liis daam
hetki hiljem juure. Selle naise awameelsest pilgust

paistis nii palju väarikust ja ausust, et Ingrami siifimine pahameel hakkas kaduma.

„Palun astuge sisse ja mõtke platfi,“ vastas näitleja wiisakalt. „Norrington, palun juhatage teised sisse, ma lähen proua Willensiga ees.“

Norrington tõmbas nüüd ühe õrna kuldblond juukstega tüdrukü lähemale.

„Dodate veel natuke, Vane, tahan teid tutvustada veel preili Burnettiga. Mõlemad daamid jõudsid äsja New-Yorgist siia.“

Noor neiu ei avaldanud sugugi oma rõõmu Vane Ingramiga tutvumise puhul. Ta filmiit paistis küll huwi, kuid ei midagi rohkem. Raamatukogu toas esitleti külalisi ka Mansfieldile, siis istuti ja alati keskustelu.

„Ingram, ärge unustage, et meie kõikide kōrid on nii kuivad!“ hüüdis Norrington ja heitis pilgu preili Burnettile. Norrington oskas alati ilusate naiste lähedust hinnata.

„Ma muretſen kohe midagi joodawat“, sõnas Ingram. „Ärge laske ennast segada, Mansfield, ma saan ka ükſi hakkama!“ hüüdis ta, kui nägi, et adwokaat tahtis tõusta ja temale abiſs olla.

Noor ameeriklanna vaatles rahulikult teiste külaliste nägusid. Kuulsat näitejuhti tundis ta juba warem. „Bully“ Norrington oli talle kõigiti sobiw nimi.

Quentin, tüki autor, keda neiu just praegu oli waadelnud, oli waiſne inimene. Neiu meeldisid ta awalikud pruunid filmad, milledeſ olid nii wäsinud laud. Peene suu ümber oli ſel mehel huumorijoon. Mõlemad teised daamid olid üksteiſest erinewad nagu öö päewast, kuigi mõlemad kandsid ühtesama perekonnanime — Selcott.

Üks neist — Deila omas pruunid filmad, pruunid juuksed ja kaunis iseloomulikud näojooned. Teine —

Denise oli mustajuukseline naine. Ta filmad olid aga tumesinised, ning ta näis olevat iirlanna.

Preili Burnetti vaatlust segas Bane Ingrami tulek.

„Noh, mis juhtus, kuhu jäi siis „märjute“?“ mõirgas Norrington, kui märkas, et näitleja käed olid tühjad.

Ingram ei vastanud temale midagi ja wiipas ainult vaikides Mansfieldile, kes tõusis ja külaliste ees wabandades ühes Ingramiga toast väljus.

„Mis lahti on?“ küsis ta, kui Ingram raamatu-togu toa ukse väljastpoolt finni lükkas.

„Midagi kolemat. Söögitoas põrandal lamab keegi mees ja ma arwan, et ta on surnud.“

„Surnud!“ hüüdis Mansfield hirmunult. Nähes hirmu ka Ingrami näol ütles ta siis juba rahulikult: „Ma lähen ja waatan. Säage teie seniks siia.“

Kui advokaat wiivu aja pärast tagasi tuli, ütles ta :

„See mees on juba umbes tunni aja eest surnud. Kas teie tunnete teda, Ingram?“

„Jah, ja see on selle asja juures kõige hullem,“ vastas näitleja. „Kuid ma ei kutsunud seda meest täna õhtuks enda juure ja ei teadnud teda ka üldse oodata. Kui ta oleks olnud mõni sissemurdja, kes ta kaaslaste poolt surmatud, siis oleks hoopis teine asi.“

Advokaat waatas teisele mõttelikult näkku.

„Kuidas tulete üldse sellele, et see mees on mahalöödud? Wõibolla suri ta loomulikku surma. Kes ta on, ja kuidas sai ta siia sisse tulla, kui teie teener kodust ära on?“

Näitleja otsmikule ilmusid juured kortsjud. „Kust mina tean, kuidas ta siia sattus,“ vastas ta rõhutult. „Kui meie Parsonsiiga teatrisse läksime, siis polnud teda siin, selle peale mõin ma wanduda. Tema nimi on Karl Urdeen. Arwan, ta on rootslane. Tutwusime

kahe aasta eest Ameerikas. Ta oli finantseerinud teatrit, kus ma esinesin.

Mõni nädal tagasi ilmus ta minu juure ja teatas, et ta on äriasjus Londonis. Arvatavasti tuli ta täna minu juure juttu ajama. Teie olete ju advokaat, eks soovitage mulle nüüd, mida teha."

Mansfield vaatas kella.

"Kell on praegu täpselt kolmveerand 12. Kus elab siin lähem arst?"

Näitleja kehitas abitudult õlgu.

"Ma ei tea, mul pole kunagi arsti vaja olnud."

"Nii," sõnas advokaat, "siis helistan ma Dempsey'ile. Ma tunnen teda, ta elab siin lähedal. Ta on Scotland-Yardi anatoom."

"On wist parem, kui meie külalistele ütleme, mis on juhtunud, ja nad minema saadame," arvas näitleja.

"Ei, seda meie ei tee," keelas Mansfield. "Nad on siin ja peavad ka siia jääma. Kui see inimene pole surunud loomuliku surma, siis on parem, kui need inimesed tunnistavad, kuidas meie laiba leidime. Küll ma selle kõik korraldan. Teie jääge jeniiks siia," lõpetas ta ja läks külaliste juure.

"Mul on väga kahju, et ma ei saanud tuua midagi joodawat," ütles ta rahulikult. "Ingram leidis just praegu midagi, mis sunnib kutsuma arsti ja arwatawasti ka politseid."

Ta vaatas ühe otsast teise otsa. Breili Burnett ja Quentin waatasid talle humitatult silma. Seila nägu ei wäljendanud midagi. Denise süüitas parajasti uue sigareti põlema ning proua Willensi heasüdamlik nägu awaldas kaastunnet. Ka temagi ei oelnud midagi.

Esimesena kõneles Norrington. Ta pistis oma sigaritoosi taskusse, kohendas kuube ja liigutas enast siis pahaselt.

„Kas jee peab tähendama, et meie ei saa tilgakestki. Siis lähen mina minema. Ilma elutülgata on igaw olla. Dudes- ja hirmulood mind ei huvita. Kas keegi tahab minuga ühes sõita?“ pöördus ta teiste poole.

„Ma arwan, et on parem, kui jääte paigale,“ tähendas Mansfield külmalt.

Mansfieldi toonis oli midagi, mis sundis Norringtoni waikima. Ta wiskas enda tugitooli ja pöördus proua Willensi poole: „Mul on wäga kahju, et wiifin teid sellisesse räbalasse oluforda.“

„Teie wabandus on täiesti üleaarune, härra Norrington. Ma oskan end alati ise aidata ja ei karda midagi,“ wastas proua Willens weidi pahaselt.

Mõrw!

Wähe aja pärast astus doktor Tempest sisse ja ajus koha laipa üle waatama. Warsti kutsus ta Mansfieldi enda juure söögituppa.

„Mida teate sellest asjast?“ küsis ta.

Mansfield rääkis, mida oli kuulnud Ingramilt.

„Sin... see pole wiist loomulik surm, kuid päris kindlasti ei saa ma weel midagi öelda. Kui kaua tunnete teie juba Ingrami?“

„Umhes neli kuud. See on kaunis pealiskaudne tutwus.“

„Mispärast tulite täna õhtul siia?“

„See oli möödunud pühapäewal, kui meie mängisime golfi. Ta ütles mulle siis, et ma pole seni weel näinud tema uut oja, ja pakkus mulle täna õhtuks loofhi, ning palus mind pärast etenduift enda juure garderoobi tulla. Seda ma tegingi. Siis palus ta mu enda poole klaas wiskit jooma.“

„Kas olete kindel, et ta täna õhtul ise mängis ja mitte mõni teine?“

Mansfieldi huuled tõmblesid.

„Olen kindel, et mängis tema.“ Ta mõtles hetke ja jatkas siis. „Selles tükis mängitakse maskides ja parukat. Tema kannab mõlemates waatustes frakki.“

„Mõlemates waatustes? Missugustes waatustes ta esineb?“

„Esineses ja kolmandas. Teises waatuses pole tal midagi teha.“

Mansfield jatkas nüüd hoopis tasase häälega: „Tempest, teie ei arva ometi, et Ingram jellesse loosse segatud on?“

„Ma esitan ainult küsimusi,“ vastas doktor rahulikult. „Pealegi ei tea ma veel kindlasti, kas siin tegemist loomuliku surma, enesetapmise või roimaga. Rüstutage walgus, ma lufustan ukse politsei tulekuni.“

Enne kui mõlemad mehed toast lahkusid, heitis arst weel kord pilgu laibale, mis lamas põrandal näoga allapoole. Siis pani ta oma käe advokaadi käsiwarrele.

„Kas ei märka teie midagi iseäralikku?“ sosistas ta. „Vaadake kord ta nägu.“

Mansfield wõpatus kui waatas pimedasse ruumi.

„Kole!“ hüüdis ta.

Mõlemad mehed läksid föögituppa tagasi ning kummardusid elutu keha kohale. Siis ajas arst enda uuesti sirgu.

„Nüüd olen ma kindel, ma kõlistan kohe Scotland-Yardi,“ ütles ta otsustawalt.

Mansfield hammustas endale huulesse.

„Ma arwan, et on parem, kui meie sellest enne teatame ka majaperemehele,“ ütles ta. „Ingram on praegu raamatukogu toas. Talle tulid ootamatult külalised. Ma kutsun ta siia, siis ütleme temale, mida peame tegema.“

„Selles on teil õigus,“ nõustus arst. „Rutjuge ta kohe siia.“

Näitleja tuli, ta oli hirmunud näoga.

„Mida arvate jellest õudsest loost, doktor?“ küsis ta.

„Kuna pole kindel, kuidas see mees on surunud, siis pean kõige kohasemaks kohe Scotland Yardi helistada.“

Näitleja kulmud tõusid ja ta vilistas tajakesti. „See kõlab ju väga tõsiselt.“ Ta waitis viivu ning jatkas siis: „Tehke, mis on teie arvates kõige kohasem, ja kui olete sellega valmis, doktor, siis võiksite proovida ka minu sigareid.“

Doktor vaatas näitlejale uurivalt näkku. Kuid talle ei tundunud, et mees oleks teeselnud.

Ingram oli kõnelenud loomulikult ja mitte just väga närviliselt. Umbes nõnda pidigi esinema kõigiti normaalne inimene, kui ta oli sattunud sellisesse eba-meeldivasse olukorda — nagu see laiba leidmine. Doktor kaalus juba endamisi, kas ta ehk oma kahtlustusega polnud liigselt rutanud. Ta kõlistas siiski Scotland Yardi.

„Noh, mis nüüd edasi saab?“ küsis Mansfield kohe, kui arst oli kuuldetoru tagasi pannud.

„Inspektor Reynolds juhtus õnnekombel seal olema. Ta jõuab ühes arsti ja muude vajalikkude inimeste ja asjadega kohe siia.“

Kunstnik heitis temale küsiwa pilgu.

„Misjuguuste esemetega?“ küsis ta siis.

„Noh, haigewankri ja muude selliste asjadega, vastas Tempest kergelt. „Nüüd võime asuda lubatud figarite kallale, härra Ingram.“

„Mul on kahju, et ma ei saa teile midagi muud pakkuda. Wiski on söögitoas ja ma pean avalikult ütleva, et mu närvid hakkaksid kreichima, kui ma sinna lii ppa peaksin minema.“

Nad mõtsid istet kõrvaltoas laua ääres ja süüta-
sid figarid. Arsti teraw pill tegi kohe kindlaks, et
Ingram oli kahwatu ja ka tublisti närwiline.

„Inspektor Reynolds on tore inimene,“ sõnas dok-
tor, et kuidagi alata juttu. „Muide, härra Ingram,
kuna teil miskit ei ole, siis teeksin ma teile teise ette-
paneku. Peale miski on ju veel teisiigi jookse. Kuidas
oleks lood teega?“

Ingram oli selle ettepanekuga kohe päri.

„Mga muidugi. Ma lähen kohe kööki ja walmis-
tan teed.“

„Vähme juba kõik sinna,“ arwas Mansfield.
„Bean kihla, et Tempest on ainuke mees, kes meist
praeguses olukorras teed juudaks teeta.“

Kui nad Ingrami järel läksid kööki, ütles Mans-
field tasa Tempestile :

„See oli suurepärase idee teie poolt — teed teeta.
Närwide pinge on mullegi küllalt raske. Sullem ja
raskem on see aga inimesele, kellel täna õhtul raske
esinemine seljataga on.“

„Kuid kõige halvem on see wiist sellele mehikesele,
kes praegu lamab söögitoas põrandal,“ wastas Tem-
pešt väga tõsiselt.

Nad jõid parajasti köögis teed, kui kõlises uksekell.

Ingram tõusis nüüd juba rahulikumana, sest
kuum tee oli teda weidi wärskendanud.

Arst nägi, et selle mehe keha ja liigutused olid
wäga harmoonilised. Pead kandis Ingram julgelt
püsti. Ta tumedates tihedates juustes paistusid juba
mõned ühkiitud hõbeniidid.

„Kas pole ta kena?“ pomises Mansfield.

Doktor Tempest noogutas nõusolewalt pead ja
tõusis, et terwitada inspektorit.

Näitleja kirjeldas lühidalt, mis juhtunud.

Inspektor kuulas waitides.

Kui Ingram oli lõpetanud, tänas ta näitlejat:
„Tänan teid, härra Ingram. Nüüd lähen korras

föögituppa. Siljem esitan ehk teile veel mõned küsimused ja ka härra Mansfieldile. Tahaksin meeleldi näha ka teie külalisi. Kõikem ei tea teie sellest asjast siis midagi?"

„Ei, midagi,“ vastas Ingram.

Doktor Tempest kõneles ühes inspektoriga saabunud Scotland Yardi arstiga.

Üks politseinik jäi uksele walwele, kuna kolm meest astusid õudsesse tuppa.

Tempest oli wait, kuna kaks teist lähemalt laipa waatasid.

„Kas on võimalik jüdamerabandus?“ küsis Tempest.

„Wõib ka jee olla,“ vastas Scotland Yardi arst.

„Kuid igatahes pole näha ka mingeid tunnusmärke, et siin tegemist just roimaga,“ arwas inspektor.

Doktor Tempest läks elektriwoolu-nupu juure ja ütles :

„Waadake korraks siis laipa, kui ma tule kustutan.“

Siis keeras ta tule ära.

Laiba juu ümber paistis pimeduses mingi wosworlik walgus!

„Suht selle kummalise walguse pärast ma teid kut-
sujingi,“ seletas doktor Tempest edasi.

Scotland Yard tööl.

Inspektor Reynolds ei sarnanenud sugugi harilikule kriminalistile. See oli alati heatujuline 40-aastane mees, kes oli wõrdlemisi pika kaswu, sõbraliku näo ja filmadega härra. Inspektor Reynolds kandis hästi istuwat ülifonda ning oskas inimestega waga sõbralikult ümberkäia.

„Nii, härra Ingram,“ sõnas ta sõbralikult, kui nad uuesti kööki läksid. „Ma nägin kõik, mis ma praegu näha soowisin.“

„Mind teie wiist enam ei waja?“ küsis dr. Tempest. „Ma wiist woin nüüd lahkuda. Sead ööd!“

Vane Ingram saatis dr. Tempesti wälja.

„Andestage, et ma teid nii pidin wastu wõtma. Oleksin wäga rõõmus, kui teie mind oma külas käiguga austafjite kunagi hiljem. Beale laupäewa ja pühapäewa olen ma alati pärast kella 11 kodus.“

Kui Ingram tuli tagasi, küsis inspektor temalt:

„Kas furnu oli — ma mõtlen nimelt Karl Urdeeni — wafakkäeline?“

See küsimus üllatas näitlejat filmnähtawalt.

„Ma arwan päris kindlasti, et see nii ei olnud. Harilikult waatan ma inimesi wäga tähelepanelikult, sest see kuulub ju minu elukutse juure. Ma oleks seda kohe märganud.“

Inspektor Reynolds oleks lawakunsti kule meeleldi öelnud, et inimeste waatlemine pole mitte ainult näitlejate monopol, waid ka mõned teised tunnemad selle wastu humi. Ka tema ise uuris alati hoolega inimeste käe- ja ka muud liigutusi.

„Kas ehk teate, kuidas sai Urdeen täna õhtul siia jisse?“ küsis inspektor edasi.

Vane Ingram kehitas ainult õlgu.

„Ei, seda ma ei tea. Kui mina ja mu teener Parsons kella weerand kahesja ajal kodust lahkusime ja teatrisse läksime, siis polnud teda siin, seda tean ma kindlasti.“ Nüüd segas end jutu sekka ka Mansfield.

„Kui passijal on wõti, siis ehk laskis see ta jisse?“ Kriminalist raputas eitawalt pead.

„Ei, see polnud wõimalik, sest furnu taskust leidsin ma Ingrams korderi wõtme,“ ütles ta rahulikult.

„Minu korderi wõti!“ hüüdis Ingram. „Ma pole kellegile oma korderi wõtit annud.“

„Kas wõite mulle öelda, mitu wõtit teil üldse on, ja kelle käes need on?“ küsis inspektor.

Ingram katkus naeratada.

„Wõtmeid on küll rohkem, kui korteris elanikke. Üks wõti on minul, üks teenril ja kolmas passija käes.“

„Nii siis — kottu kolm“, jattas Reynolds. „Kui teie täna õhtul koju tulite, siis awasite korteri ukse oma wõtmega. Kas ehk teie teener pole oma wõtit kaotanud?“

„Sel nädalal wiist mitte“, wastas Ingram. „Kuid atvameelne olles pean tähendama, et nii mina kui ka minu teener kannatame ühe ja sama pahe all — meie kaotame õige sageli oma wõtmed ära.“

„See on kaunis hädaohtlik harjumus“, arwas Reynolds.

„Kuna ma alaliseist wõtmete uuesti tellimisest lõpuks ära tüdinesin, siis käskisin teenrit umbes kolme nädala eest juba korraga poolkõsinat wõtit tellida. Sellest arwust peab kolm tükki olema wasskastis, mille leiata eestoaist lauast, härna inspektor.“

„Mulle näib, et teie olete kaunis hooletu ja mu-
retu oma asjade suhtes“, tähendas Mansfield, kuna inspektor läks eeskotta.

„Mul pose siin kes teab kui palju warandust, ning pealegi on mu korter kindlustatud“, wastas näitleja.

Inspektor tuli warsti tagasi ja tõi kaasa ka kasti-
kese, milles pidid olema wõtmed.

„Teie teener ja teie olete olnud ju weel hooletum kui ise teadsite“, tähendas ta kuivalt.

Bane Ingram heitis pilgu kasti.

„Minult kaiks wõtit weel... hm. Mina kaotasin ühe künnekonna päewa eest. Parsons kaotas oma möödunud nädalal. Müüd tuleb mulle meelde, et ka passija kaebas, et ta ei leidwat oma wõtit üles.“

„See naine kannatab siis sama haiguse all“, wis-
kas kriminalist wahela.

„Tema juhtus seda palju harwem, hr. inspektor. Parsons ja mina olime selles suhtes suuremad süüdi-
lased.“

„Olgu kuidas on, kuid üks kuuest võtmest puudub. Kas on võimalik, et Karl Urdeen nägi võtmeid kassitehes ja võttis sealt ühe ära?“

Näitleja silitas mõtlikult oma lõuga.

„Kasti võis igauks märgata, kuid võtmed olid viisiitkaartide all. Muidugi ei tea ma kui palju võimalusi oli Urdeeni sealt võtme võtmiseks, kuid ma arvan, et neid oli.“

„Kas ehk mäletate mõnd foodust juhust?“

„Jah. Kord külastas Urdeen mind õhtul, just samal ajal läks Barjoni posti järele, mina aga olin wannis. Urdeen kõneles minuga paar minutit ja läks siis minema, öeldes, et ta leiab ka ühenda tee välisukse juure. Mis ta enne lahkumist eeskojas tegi, seda ma muidugi ei tea. Meie ei lugenud ju ometi igal õhtul võtmeid üle.“

Inspektor vaatas ükskõiksest ümber ja trummeldas sõrmedega vastu lauda.

„Kas teate mõnd põhjust, milleks Urdeen wajas selle korteri võtmeid?“

Kuigi näitleja kindlal häälel sellele küsimusele vastas, märkas inspektor siiski, et ta filmad imelikult liigatsid.

„Minu teada mitte.“

„Kus elas Urdeen Londonis, härra Ingram?“

„Ta ütles mulle, et ta elawat „Stanton'i“ hotellis, kuid sealt kawatseb lahkuda. Kas ta seda juba tegi, seda ma ei tea.“

„Kas teil on ka seif?“

„Jah, kuid selles pole midagi väärtuslikku peale mõne näidendi ja lepingu. Seif ise on minu magamis- toas. Kas soovite seda näha?“ Näitleja võttis taskust oma uuriketi välja ja wabastas selle küljest ühe väikese võtme.

Reynolds waatas hajameelselt väikest mõtit ja ütles siis: „Palu.“ Ingram wiis kriminalisti oma maga-

mistuppa. Reynolds waatas, kuidas näitleja awas oma rahakapi ja foris selles olemaid mitnesuguseid pabereid.

„Siin ei puudu midagi,“ ütles siis näitleja ja pani wõtme uuesti uuriketi külge.

„Teie kannate enda juures weel üht wõtit,“ tähendas kriminalist — nagu muuseas, kui nägi, et Ingrami uuriketi küljes ripnes weel üks wäike wõti.

„See on ühe laeka wõti, milles ma hoian oma kirju. Ma ei jalli wõtme kimpu, sest see kulutab taskud läbi. Oma elukutse pärast aga pean ma olema hästi riie-
tatud. Minu teener on aga weel suurem dandy kui ma ise. Kas rahuldute nende seletustega, härra inspektor?“

„... muidugi,“ wastas Reynolds ikkagi weel hajameelselt. „Ma arawn, et nüüd peame minema teie külaliste juure.“ Samal hetkel kõlises uksekell.

„See on wiist see härra, kellele üks siin olemateist daamideist kõlistas, kui weel arstid siin olid.“

Ingrami kulnud liikusid imestusest. See kriminalist, kuigi väga ükskõikse näoga, nägi ja kuulis kõik, mis tema ümber sündis. Jälle kõlises uksekell ja weel õige pikalt.

„Sir Richard on weidi kannatamatu. Kas teie ei awaks talle ukse, härra Ingram.“

Tuleja oli weel kannatamatum, kui arwas Reynolds. Sir Richard Selcott pidas alati endastmõistetawaks, et temale osutati täit tähelepanu.

„Tere õhtust, Ingram,“ sõnas ta lühidalt. „Mida see kõik tähendab? Minu naine kõlistas mulle klubisje ja ütles, et on parem, kui ma kohe siia tulen, kui ma mitte ei eelista teda hiljem politseiist kantsjoni wastu ära tuua.“

Näitleja jurus naeratuse tagasi. Sir Richard oskas teha nalja igal ajal ja mitte ainult muretul hetkel . . .

„Mii hull see asi weel ei ole, Selcott. Ta tuli täna õhtul mõne sõbra saatel siia. Kohe pärast seltskonna siiajõudmist leidsime mina ja Mansfield söögitoast

furnu. Muidugi pidid kõik seniks siia jääma, kui arstid olid laiba ülewaadanud."

"Kas see on arst?" küsis Selcott pilguga Reynolds'ile tähendades. Inspektor astus lähemale.

"Ei, sir Richard, mina kuulun Scotland Yardi," ütles Reynolds kuivalt. "Kui teil midagi selle vastu ei ole, kas meie ei läheks siis nüüd raamatukogutappa?" Reynolds waatas seal nii ükskõikseltselt ringi, nagu poleks need inimesed teda mitte põrmugi huvitanud.

Ingram esitles inspektorit feltskonnale. Ta esitas neile inimestele mõned üffitud ja wäheste tähtsusjega küsimused ning näis wäga sügawas mõttes olemat.

"Kui see istung on nüüd lõppenud, siis tahan ma koju minna," teatas Norrington ning tema häälest kuuldus pahameel.

"Kas peale proua Willensi ja preili Burnetti, kes täna New-Yorgist Londoni jõudsid, on teised kõik wist waremalt härra Ingrams korteris olnud?" küsis Reynolds järsku.

Keegi ei eitanud seda.

"Täna wäga," jatkas Reynolds ja seadis enda nõnda seisma, et ta wõis hästi näha kõigi nägusid, ja küsis siis ootamatult ja ruttu: "Kes teie hulgast oli Karl Urdeeniga hea sõber?" See küsimus oli õnnekatsumine ja kriminalist imestas wäga selle tulemuste üle, sest seni polnud ta siin weel Karl Urdeeni nime nimeetanud. Kõikide nägudelst wõis ta lugeda üht-sama ilmet, mis laskis oletada, et Karl Urdeen oli neile inimestele tuntud. Kuigi need inimesed siin teadsid, et selles majas oli furnu, ei teadnud nad ometi mitte, et see furnu oli Karl Urdeen. Wõi teadsid nad seda?

Waikuse kätkestas proua Willens.

"Karl Urdeen on Ameerikas wäga tuntud, härra inspektor. Mina isiklikult tunnen teda wäga pealiskaudselt, kuid pole teda juba tükk aega näinud." Proua Willensi hääle wäriwises, kuid ta pilk oli awameelne.

„Ja teie, härra Norrington?“

Kuulus näitejuht toppis oma käed sügavasse kuuetaskutesse ja seadis enese siis mugavamini istuma.

„Sga inimene funstirahwa hulgas tundis teda,“ vastas ta. „Ühendriikides tunti teda kui head lawastajat.“

„Kas teie teadsite, et ta oli Londonis?“

Norringtoni punane nägu kohmetus weidi.

„Sah, ma kuulsin, et ta wiibis Londonis,“ ütles ta pikkamisi — nagu oleks ta iga sõna enne väljaütlemist hoolega kaalunud.

„Kunas nägite teie teda wiimast korda?“ küsis Reynolds edasi.

„Seda ma kahjuks ei mäleta. See oli wiist paari päewa eest. Milleks küsite seda?“

Inspektor ei wastanud, waid tegeles juba teistega. Kirjanik Guentin oli Ardeeniga tutvunud möödunud nädalal ühe proowi ajal. Pärast seda polnud ta Ardeeni enam näinud. Sir Richard ütles, et temagi olnud Ardeeniga möödunud nädalal koos olnud. Nad lõunatanud üheskoos ja kõnelemud mitmesugustest äriasjadest. Ka sir Richardi toon oli ettewaatlik ja ta wastused lühikesed.

Küüd pöördus Reynolds kolme noorema daami poole.

Blondjuukseline ameeriklanna ütles, et tema tundwat Karl Ardeeni küll pealiskaudselt. Ta tutvunud temaga mitu aastat tagasi.

Reynoldsile torfas filma, et neiu nägu muutus seda wêldeks wäga tõsiseks.

„Kuna Ardeen tunneb teie abikaasat, siis tunneb ta wiist ka teid, lady Selcott?“

Lady Selcott tõmbas kulmud lustakalt kokku.

„Tunneb minu abikaasat? Ma wõin ainult nii-palju wêlda, et ma olen temaga abielus.“ Lady Selcott naeris.

Inspektori nägu tõfines weelgi.

„Ma usun, teie ei saanud wist minu küsimusest täpselt aru, lady Selcott?“

Proua wastas hooletult naeratades:

„Minu abikaasa tuttavad ja sõbrad on harwa ka minu sõbrad, härra inspektor. Ma ei tunne seda meest ega ta ha temast ka midagi teada, kuna ta nähtawasti on teinud mingeid pahandusi.“

„Ma arwan, et teie olete wist prl. Selcott?“ pöördus Reynolds tumedajuukselise noore neiu poole.

„See on minu tütar,“ ütles sir Richard rõhuga.

Reynolds heitis lady Selcott'le imestawa ja küsiwa pilgu.

„Ei, see pole minu päristütar, waid wõõrastütar. Meieajal ei juhtu ju enam imesid.“

Jällegi naeris lady Selcott hooletult.

Leila Selcott ütles, et tema olewat kord küll Karl Urdeeniga isa büroos kohtunud. Preili näis olewat väga tagasihoidlik ja kartlik. Wähemalt, selline mulje jäi temast Reynoldsile.

Nüüd tundis kriminalist kõiki nimepidi ja teadis, kust neid wadjaduse korral otsida. Sellepärast otsustas ta nüüd üleküulamise lõpetada.

„Olen teile väga tänulik, kui teie meid nüüd lahesõite minna, härra inspektor,“ ütles sir Richard. „Mul on täna juba küllalt ebameeldiwusi olnud.“ Ta waatas pahaselt oma naise otsa. „Minu naissekretär, haruldane töõjõud, kes waldab mitut keelt, pidi täna õhtal minema sanatooriumisse,“ seletas ta kelsiwal toonil edasi. „Pimesoole lõikus! Kust saan ma nüüd temale asetäitja?“

Preili Burnett pöördus sir Richardi poole.

„Wõtke mind, sir Richard. Arwan, et ma suudan teie nõudeid täita,“ ütles ta kindlal toonil. „Ma õppin uusi keeli ja tunnen hästi sekretäri kohuseid. Tehteminuga ometi kord katset. Ma wadjaksin mõneks ajaks hädasti teenistust.“

Sir Richard ei teadnud hetkeks, mida teha, kuid otustas siis ruttu ja lubas järgmisel päeval anda kindla vastuse.

„Ja nüüd, härra inspektor, tohin ma ehk teilt küsida, mispäraast esitajate teie mulle ja mu perekonnale need küsimused selle Urdeeni kohta?“

Reynolds waatas talle külmalt otja.

„Sellepäraast, et Karl Urdeen on täna õhtul härra Ingrami korterist furnult leitud. Kuna selgus, et teie kõik wõi vähemalt enamik teist Karl Urdeeni tunneb, siis on mu küsimused õigustatud.“

Kriminalist kõneles seda pikkamööda. Ruumis walitses waitus. Kõik kuulasid põnewalt. Selline draamatiline moment oli Reynolds'it warem nii mõnigi kord tema töös aidanud. Nii oli see ka nüüd. Ta märkas, kuidas Mansfield heitis hoiatawa pilgu kolme noorema daami suunas. Kuid kellele nimelt oli määratud see pilk? Kas lady Selcott'le, tema tütrele wõi kogu ameeriklastele?

Reynolds polnud sugugi unustanud, et Mansfield ja lady Selcott olid õelnud, et nemad Urdeeni ei tunne.

üks awastus.

„Kas ei tundu see teile peaaegu õudse kofkufattumisenä, et kõik täna õhtul siin olnud inimesed tundsid Urdeeni?“ küsis Reynolds.

Kõik teised olid juba läinud ja inspektor istus ühes Mansfieldi ja Ingramiga.

„Selles pole ju midagi eraforralist ega imelikku,“ wastas Ingram. „Näitlejad ja lawastajad töötawad koos ja tunnewad üksteist hästi. Kuna Norrington on lawastaja, siis puutub ta Urdeeniga kergesti kokku. Richard Selcott mahutab sageli oma raha teatri-ettewõtetesse. Proua Willensi furnud abikaasa oli Ameerikas kuulus näitleja, peale selle suur Norringtoni sõber. Kirjanik Quentin seletas teile ise, kuidas tema

Ardeeniga kokku puutunud. Kas preili Burnett kuulub ka Ardeeni tuttavate hulka, seda ma ei tea. Kuid seda saate ju temalt endalt teada. Mulle oli see preili kuni täna õhtuni tundmata.

Preili Burnett ja proua Willens lähenesid üksteisele arvatavasti laeval ja kui Norrington prouale Southamptoni vastu läks, palus proua Willens arvatavasti ka preili Burnettit endaga kohe kaasa ja tõi ta hiljem meie seltskonda."

"Ma mõistan." Reynolds näis nende teadete eest olevat väga tänulik.

"Lady Selcott ja ta tütar tutvunesid Ardeeniga nähtavasti sir Richard Selcotti kaudu," jättas kriminaalilt hea õnne peale juttu.

"Võib olla ehk Leila küll," vastas Ingram, "kuid Denise — see tähendab lady Selcott tundis Ardeeni juba ammu enne oma elukutse kaudu."

"Elukutse kaudu?" küsis Reynolds. "Mis elukutse tal siis oli?"

Näitleja naeris.

"Ja seda nimetatakse kuulsuseks!" ütles ta siis. "Aga härra inspektor, Denise Faringdon oli, enne kui ta viie aasta eest abiellus sir Richard Selcottiga, kuulsaim ja armastatuim näitlejanna. Minul ja Norringtonil õnnestus nüüd teda sedavõrd mõjutada, et ta tuli lauale tagasi. Praegu õpib ta ühe Quentini uue tüki peaosas. Selles saavutab ta kindlasti suure menu. See ongi põhjus, et tema abikaasa mind hästi ei salli."

Et Ingrami ja Selcotti vahel oli waen, see ei huvitanud Reynoldsit põrmugi. Kuid huvitav oli juba see, et lady Selcott oli nähtavasti waletanud. Kas oli selle põhjus, et tema abikaasa ei sallinud oma naise teatrisõpru? Seda tahtis Reynolds teada. Ta tahtis teada ka seda, mis pärast oli Ingram jalaja oma kirjutuslaua juure hiilinud ja parempoolse ülemise laeka kallal wargi midagi toiminud. Kuid kõige

rohkem huwitas teda see, keda oli Mansfield oma pilguga hoiatanud?

„Õkki kõitis inspektori tähelepanu miski põrandawai- bal. Ta astus ruttu mõned sammud edasi ja nihutas paar tooli kohalt ära. Ühe kusheti taga lebas miski läikiv ese. Reynolds tõstis selle ruttu üles ja pistis tasku. Keegi polnud seda näinud.

„Arwatavasti koristab teie passija igal hommikul seda tuba?“ pöördus ta näitleja poole.

„Seda teeb ta põhjalikult,“ seletas Ingram. „Täna hommikul tegi ta põhjalikuma puhastustöö. See on kangesti segaw ja mürarikas toiming. Ma pean siis kahets kuni kolmeks tunniks lahkuma.“

„Kas on võimalik, et ta selle kusheti täna oma kohalt tahapoole nihutas?“ küsis inspektor.

„See on kindlasti täna sinna liukatud,“ ütles In- gram kindlasti. „Waremalt oli ta teises kohas.“

Reynolds näitas kahele laiale joonele parketil.

„Minu arwates on keegi märgades riietes selle kusheti all lamanud. Ja kuna täna õhtul hakkas sadama kell $\frac{1}{2}$ 8, siis võime selle külasõaigu aja enam- vähem kindlaks teha. Waadake, ka tapeti all äärel on inõned mudaplekid. Kas näete neid, härra Mansfield?“ küsis inspektor, kui mõlemad mehed kummardusid alla- poole.

„Võimalik, et talitaja jättis selle põrandaossa koge- mata puhastamata,“ arwas advokaat.

„Ja mida arwate teie selle kohta?“ pöördus krimi- nalist näitleja poole.

„Võimalik, et passija jättis selle koha puhastamata, inspektor. Kuid plekk on ju juurem kui kushetialune ruum.“

„See tuli mist jellest, kui see isik ronis nurka wõt jellest wälja. Wõibolla oligi see mõrwar,“ ütles ins- pektor.

Reynolds wõttis laualt lillewaasi, fastis oma tas- kurätiku sellesolemasse wette ja pühkis sellega siis üht

läikivat pleffi pörandal ja ka tapetil. Tulemus oli üllatav. Pörandal tekkis läikivale kohale mudaplekk ja tarskuräti külge jäi natuke tapeti-wärwi.

„Ma arwan, teil on õigus, härra inspektor,“ pomises Ingram ja pöördus siis advokaadi poole. „Mida arvate teie selle kohta, Mansfield?“

Kunstnik seisis sirgelt piisti ja kohendas parajasti oma kuube ja westi õigesse asendisse. Kuub istus tema keha ümber nagu walatud. Kuid inspektor märkas siiski, et see mees, kes tahtis alati olla hästi rietatud ja sellepärast ei kannud taskus isegi mitte wõtmete rõngast, oli oma rinnatašku pannud mingi eseme, mis ta kuue sellel kohal surus tublisti punni.

„Mis kella ajal lõpeb harilikult etendus?“ küsis inspektor.

„Kell 11,“ wastas Ingram. „Kuid täna õhtul jäi lõpp wähe hiljemaks.“

„Kell 18.15 lahkusite teie ühes oma teenriga kodust ja sõitsite taksiautoga teatrisse. Teener wiis teie kohwri garderoobi ja lahkus siis, kuna ta oli kuni hommikuni waba. Kes täidab teil sellistel juhtumitel garderoobi hoidja kohuseid?“

„Ei keegi, eriti weel sel juhtumil, et ma esinen ainult frakis.“

„Kas riietute ümber garderoobis?“

„Mõnikord garderoobis, mõnikord ka kodus. Kui ma kodus riietun, siis tulen samas ülikonnas ka koju tagasi — nagu tänagi.“

„Kuhu läks teie teener täna õhtul?“ küsis inspektor.

See küsimus ei meeldinud nähtawasti Ingramile.

„Ta läks wiist oma abielus olewa õe juure. Wõib-olla ehk läks ka oma wenna juure, kes elab Lemishamis. Mõlemate aadressse pole ma kunagi küsinud.“

„Kas tulite etenduse lõppedes ühes Mansfieldiga kohe siia?“

„Mina läksin lawa taha härra Ingrami riietumisruumi,“ jegas end advokaat nüüd mõlemate meeste jutu hulka. „Ta võttis endalt grimmi maha ja siis sõitsime taksiautoga kohe siia. Umbes viis minutit pärast siia jõudmist leidsime laiba. Ma arvan, et see oli umbes kell 11 45 minutit.“

„Ma tänan teid väga,“ sõnas Reynolds. „Kui ma ei effi, ütlesite teie „meie“, kuid mina sain algul aru — nagu oleks Ingram üksi jõõgituppa läinud?“

„See ongi nii. Ta kutsus aga kohe minu seltskonnast ära ja siis kõlistasin mina dr. Tempestile.“

„Kui härra Ingram teile laiba leiust teatas, kas läksite siis laipa vaatama üksi või ühes härra Ingramiga?“

„Ma läksin üksi. Ingram oli nii erutatud ja ma soovitasin talle maha jääda,“ vastas advokaat jäiselt.

„Kas furnu oli teile tundmatu?“ puuris Reynolds edasi.

„Mul pole tutvusi näitejuhtidega,“ vastas advokaat weel külmemalt.

Reynolds pidas nüüd tarwilikuks end wabadada.

„Mul on kahju, härra Mansfield, et pidin teid tiilitama, kuid minu elukutse nõuab täpsust ja järjekindlust.“

„Ta pöördus jällegi näitleja poole.“

„Muide, härra Ingram, kui kaua aega võtab, kui teie oma kodust lähete teatrisse?“

„Autoga umbes neli minutit ja jalgsi minnes kahetša kuni kümme minutit.“

„Kas võiksite mulle öelda, mis ajal teie just lawal olete?“ küsis Reynolds väga mõtlifult edasi. „Muidugi, kui teie ei taha mu küsimustele wastata, siis võite ka wastamata jätta.“

Näitleja lükkas oma kitsa, õhufese käega juukses otsmikult tagasi. Reynoldsi tähelepanu oli suunitud

aga tema teisele käele, mille sõrmed olid framplikult kofku pigistatud.

„Raske, ma mõtlen järele,“ ütles Ingram mõtlikult. „Etendus algab kell 8.30. Kell 8.50 on minu esimene etteaste ja ma jään lauale waatuse lõpuni, mis on umbes kell 9.25.“ Ta peatus ja jatkas siis kiiremalt: „Siis olen ma waba kuni kolmanda waatuse alguseni. See algab kell 10.20. Siit peale jään lauale tiigi lõpuni.“

„Kas weedate oma waba aja teatris, wõi saate sealt ka lahkuda?“ küsis inspektor hooletult nagu muuseas.

„Kui teie teaks, härra inspektor, kui raske on härra Ingrams efinemine wiimases waatuses, siis teie waevalt küsiksite, kas ta lähaks wabal ajal jalutuskäigule. Ta peab ju puhkama kolmanda waatuse jaoks,“ wistas Mansfield wahela.

Mäitleja naeris weidikese nähes, et tema külaline tõttas teda kaitsma.

„Ma tänan teid väga, härra Mansfield,“ ütles Ingram väga rahulikult. „Härra inspektor esitab ju ainult mõningaid küsimusi ja ma olen walmis neile wastama. Palun edasi, härra inspektor.“

„Kui pikad on waheajad?“

„Harilikult kümme minutit iga waatuse wahel.“

„Sel juhtumil algab teine waatus kell 9.35 ja lõpeb kell 10?“

„Umbes nii,“ wastas Ingram. „Minuti täpsusega see ju ei ole. Etenduse ajal wõiwad juhtuda mõned pisikesed wiivitused, mis pikendawad waatust mõne minuti wõrra. Nagu see juhtus täna — teise waatuse ajal, nimelt...“

Reynolds katkestas selle seletuse ja pöördus siis Mansfieldi poole.

„Eh! on härra Mansfield nii lahke ja kirjeldab meile seda wahejuhtumist. Teie ju olite publiku hulgas?“

Advokaadi nägu wõttis rõõmsa ilme.

„Juhtus midagi naljakat,“ vastas ta hooletult, „kuid mina seda kahjuks ei näinud. Enne waatuse lõppu tundsin janu ja kuna ma teadsin, et waatuse lõppedes täitub einelauaruum filmapilkselt inimestega, lahtusin ma mõni hetk enne waatuse lõppu saalist. Kuna minu loosh oli ukse lähedal, siis ei tiilitanud ma sellega kedagi.“

Seda kuuldes tõmbus Ingrami nägugi rõõmsale naerule.

„Kuid, mis juhtus siis teise waatuse lõpul?“ küsis Reynolds edasi.

„Publiku aplausi nõudel tõsteti eesriie ja näitlejad tulid välja. Kuid siis tõrkus eesriie uuesti lastumast ja see kestis termelt kolm minutit, enne kui eesriie teati jälle korda.“

„Kahju, et ma, tänu oma jänule, sellest naljast ilma jäin,“ tähendas Mansfield. „Kuulge Ingram, ma arwan, teil pole wist kuigi suurt tahtmist siia ööbima jääda. Kas teie ei tahaks tulla minu juure?“

Selle ettepaneku wõttis näitleja tänulikult vastu.

„Ma toon omale pyjama ja hambaharja,“ ütles ta. „Parsons toob mulle siis homme hommikul uue ülikonna. Teil pole wist midagi selle vastu, härra inspektor?“

„Aga muidugi mitte, härra Ingram. Kohe jõuavad siia kandjad, kes laiba ära wiivad. Pärast seda pitseeritakse söögituba kohe kinni ja üks politseinik jääb siia ööseks walwama. Tema wõib siis ka teie teenrile öelda, mis juhtunud, kui see hommikul tuleb. Kuid seal heliseb wist teie telefon. Kell pool üks öösel? Matuke ebaharilik aeg helistamiseks. Ma küsin, kes seal on.“

„Keegi ajalehe reporter, — kellel näiwad olewat telepaatilised wõimed,“ tähendas Reynolds pärast telefonitoru tagasiapanekut. „Kuidas see on wõimalik, et lehemees teadis, mis siin juhtunud?“

Näitleja wandus tasafesti.

„Wean kihla, et see on Norringtoni töö! Kui aga saaks kuidagi teha kõmu uue tiiki peaosja mängija, tiiki autori ja näitejuhi ümber, siis ei wali Norrington juba abinõusid. Annaks talle meeleldi hea naha-täie!”

Surnu tutvusringfond.

Enne kui Reynolds Ingrami korterist lahkus, küsis ta järele, kas mitte poldud unustatud laipa fotografeerimast.

„Kas olite sellejuures ka küllalt ettevaatlik ja ei puudutanud käega mõnd mööblit?“ küsis ta fotograafilt umbuslikult. Ta oli alati ettevaatlik — see Reynolds.

Ukse ees seiswale politseiniikule andis inspektor kindla käsu, et see kuni järgmise hommikuni ei laheks kedagi sisse.

„Detektiiv Jenkins tuleb teid hommikul wahetama,“ lühas ta juure.

Sõudnud Scotland Yardi oma kabinetti, kirjutas ta juhtunust ülemusele ettekande ja kõlistas siis detektiiv Jenkins'ile, kellega ta alati sõbralikult koos töötas.

„Dlete see teie, Jenkins?“ küsis ta. „Mul on kahju, et pean teid weel nii hilja tülitama.“

„Ega ma polnudki weel woodis,“ wastas Jenkins. „Räisin kinos ja waatasin üht kriminaalpilti. Küll need seal lahendawad oma probleeme lapsikult. Päril hinge ajab täis!”

Inspektor naeris.

„Ärge sellepärast siis koge wihastage,“ lohutas inspektor oma ametiwenda. „Mul on teie jaoks üks tõsine töö. Eks siis näe, kas meie oskame oma asja paremini kui need lawadetektiivid.“

Küüd jutustas Reynolds kõik, mis ta teadis Karl Ardeeni surmast.

„Ma lähen hommikul wara sinna,“ ütles Jenkins. „Ingrami pilte olen ma näinud, kuid Mansfieldi ma lahjuks ei tunne. Kas Mansfield on doktor Tempesti sõber?“

„Dr. Tempest seda just ei öelnud. Ta ütles ainult niipalju, et Mansfield tundvat teda ja sellepärast kõlistanudki temale. Pealegi olewat tema lähim arst Ingrami korterile. Arwan, et niivid teate kõik, mis waja, Jenkins?“

„Jah, härra inspektor,“ wastas Jenkins, kuid tema toon oli nagu weidi wiivitaw. „Kuidas oli lugu Ingrami kirjutuslaua sahtliga. See oli parempoolne ülem sahtel. Selle juures toimis ta midagi, eks ole?“

„Oigus,“ sõnas inspektor, „kuid ärge unustage, et teie olete detektiiv ja mitte fiske-murdja, Jenkins. Sead ööd!“

Inspektor pani naeratades toru ära. Jenkins oli tema osaw abiline. Ta oli wäga energiline ja kogus mõnikord ka selliste meetoditega teateid, mis igaford Yardile just ei meeldinud.

Särgmisel hommikul ilmus Reynolds sõrdlemisi wara Ingrami korteri ukse ette.

„Kas siin on käinud juba keegi Yardist?“ küsis ta politseinikult.

„Jah, härra inspektor, sõrmejälgede spetsialist oli siin ja lahkus juba. Praegu on siin detektiiv Jenkins, kes wiibib raamatukogutoas.“

„Peale nende pole siin keegi käinud?“

„Kella poole seitsme ajal käis siin passija. Küll see oli aga krõbe naisterahwas, tahtis mind jalamaid ukse eest minema tõugata ning küsis wihaselt, mis mul siin tegemist on.“

„Kas tal oli ka mõti?“ küsis inspektor.

„Jah. Ta läks kohe ukse juure ja tahtis seda awada.“

„Teie muidugi ei öelnud temale, mis juhtunud oli?“

„Ei, minu käest ei saa midagi teada. Küll sellel naisel oli aga hea juuvärk, seda peab ütleva. Lükka-
sin ta ukse juurest eemale ja ütlesin, et ta tuleks ta-
gasi kellal 9. Teadsin, et teie selleks ajaks siia tulete.“

„Loodame, et ta tuleb,“ ütles inspektor weidi ka-
heldes.

Politseinik naeris.

„See on kindel, härra inspektor. Ta ütles, et
mina olewat petis, ning lubas tulla tagasi ühe ehtsa
„sinikuuega“ ning mu wangistada lasta.“

„Olge mureta, küll meie katsume teha nii, et see-
ford jääte wangistamata.“ Inspektor koputas polit-
seinikule sõbralikult õlale ja astus sisse.

„Gommikut, Jenkins!“ hüüdis ta raamatufogu-
tuppa astudes. „Noh, kas olete juba midagi üles
nuuskinud?“

Kirjutuslaua juures seisis kitsa, tõise näoga mees.

„Muriisin põrandat hoolega, härra inspektor. Need
on kindlasti mudaplekid, kuid nad on niivõrd kustu-
nud, et nende pealt pole võimalik enam sõrmejälgi
saada. Kuid selle eest on jälle seinal tore sõrmejalg.“

„Sa mida leidsite veel?“

Jenkins heitis pilgu kirjutuslauale ja waatas siis
uuesti inspektorile otse.

„Waatasin pealiskaudselt läbi ka selle sahtli sisse.“
tunnistas ta. „See luff on õige lihtne ja ma seadsin
luku täpselt samasse olukorda, nagu ta oli warengi.“

„See võib teile halvasti lõppeda, mu pois. Noh,
kas oli midagi tähtsat?“

„Ei midagi, kui kahju sellest ka ei ole. Minult
armuhaigete naiste kirjad. Neis palutakse auto-
gramme ja priipileteid,“ ütles Jenkins põlglikult.
„Sgaks juhaks kirjutasin nende aadressid üles. Ka
paar ärilist kirja oli nende hulgas.“

„Kas on põhjust oletamiseks, et tegemist rahaliste
raakustega või muide sellejarnaste sefeldustega?“

Jenkins raputas pead.

„Ei. Kõikulepped teatridirektorite ja kirjaniitludega.“

Inspektor Reynoldsi nagu tõsines. Ingramil oli küllalt aega siiatulemiseks ja selle mehe tapmiseks. Kuid — milleks pidi ta seda tegema? Ta on ju armastatud näitleja ja omab juure sissetuleku. Tal on palju sõpru ning tundub, et ta on oma elukutsuga rahul ja ka muidu oma eluga rahul. Kas on võimalik, et tema sugune mees ärritatud olekus läheb nii kaugemale, et tapab oma korteris inimese?

„Ja Mansfield? Ka tema võis ju teise waatuse ajal jaalist märkamatuks wälja lipjata?“

„Selles suhtes peame korraldama üksikasjalisemat juurdlust. Küll see küsimus siis selgub — kas Mansfield käis etenduse ajal teatrist ära wõi mitte? Mul oli täna telefoniline kõnelus dr. Tempestiga. Ta ütles, et tema ei tunne Mansfieldi lähemalt. Ta olewat aga kuulnud, et Mansfield olewat rahaliselt raskes olukorras. Tema asjad ei minewat kuigi hästi. Kuid sellest on ikka weel wähe, et advokaat hakkaks mõrvariks. Kuid ma arwan kindlasti, et ta waletas, kui ütles, et ta ei tunne Karl Urdeeni.“

„Kas pean muretsema jüia selle platšinäitaja, kes eileõhtusel etendusel teenis looshi?“ küsis Jenkins.

„Jah, ma tahaksin ka meeleldi teada, mis suguses looshis Mansfield istus.“

„Kas peate Mansfieldi platši tähtjaks?“

„See on mulle wäga tähtis,“ kinnitas inspektor. „Kuid ärge unustage, et see loosh oli tellitud Ingrami nimele.“

Kui Jenkins tahtis eemalduda, hoidis Reynolds ta weel tagasi ja sõnas:

„Ostte teatrisse kaks platši, hea oleks kui te saaksite kaks looshi võimalikult ukse juure. Katsume korra, ehk saame kuidagi eilse õhtu olukorda uuesti-elustada. Te toimite täpsalt nõnda, nagu wõis toimida Mansfield, ja mina katun teha seda, mis ehk tegi Ingram pärast teise waatuse lõppu.“

Genkinji nägu hakkas seda kuuldes järama nagu koolipoijil, kes on saanud lahendada huvitava ülesande.

„Tänan, härra Reynolds! Kas pole meie elukutse juurepärase!“

Inspektor Reynoldsi näol oli mõtlif ilme.

„Meie elukuttsel on mõni kind juuri momente, mu pois. Kuid mina tean veel ilusamaid elukutseid kui kurjategijaid tagaajada. Kuid nüüd tööle!“ Ta vaatas tella. „Kell on warsti 9. Paskija jõuab warsti siia ja tella poole künneks tuleb Ingrami teener, kui ta on täpne.“

Mõni hetk hiljem helises uksekell.

„See ta on,“ pomises politseiniik just mitte eriti rõõmsalt. „Minge te kööki, ma wotan ta wastu,“ ütles inspektor.

Ta awas ukse ja koke tormas sisse üks wäike nais-terahwas. See oli õige wihane.

„Mida see kõik tähendab, seda tahaksin ma teada!“ kriiskas ta.

„Seda kuulete teie ka omal ajal,“ ütles inspektor ja tõmbas ta raamatukogu turpa ning sulges siis selle ukse.

Naine ajas koke jalad harki ja mõötis inspektorit ülewalt alla lõkendama pilguga.

„Ma arwan, härra Ingram magas möödunud ööl wäljas. Tema teener on aga siin jälle ühe peo teinud. Ja teie — ning see teine mehike seal — ukse juures — olete wiist wiimased külalised.“

Nii algas naine oma jutuwoolu.

Reynolds pidas paremaks algul niisama juttu puhuda.

„Mispärast ei pidanud ta siis seltskonda kutsuma, kui härra talle selleks luba andis.“

Naine läks aina wihasemaks. „Ma tahaksin teile midagi öelda, ninakas saaks. Mina olen siin see, kes esitab küsimusi ja mitte teie.“ Naise nägu tõmbus

kurjale naerule. „Ah siis teie arwate, et härra Ingram andis teenrile luba! Härra Ingram ei tea sellest midagi. Ta ei tea sellest midagi, kui mina talle sellest ei kõnele.“

Reynolds jatkas targu:

„Kui Parsons mõnikord kutsub süia oma paar sõpra, kust teate siis teie nii kindlasti, et ta härra seda ei luba?“

„Minu nimi on proua Gutchings ja ärge unustage mulle ütlema „armuline proua“. Kui teie juba waremgi siin olete pummeldanud, siis peaksite weel rohkem häbenema. Kui teie tulete mulle ütlema, et teil on siinolemiseks luba, siis walestate teie nii, et suu suitseb. Kuid, ma olen teiega siin nüüd juba küllalt lobijenud. Mul on aeg tööle hakata. Teie mõlemad aga tehke et kaote. Ka sellele Parsonsile ütlen ma oma arwamise! Kus ta on? Kas ikka weel joobnud?“

„Seda pole siin,“ wastas inspektor.

Proua Gutchings waatas nüüd terasemalt toas ringi.

„Mis siin toas on kõik tehtud! Kõik asjad paigast ära weetud. Ja alles eile jai põrand poonitud. Küll on aga närufaelad.“

„Kas teate päris kindlasti, et põrand eile pooniti?“ küsis inspektor.

„Kas ma seda tean? Muidugi tean ma seda! Ko waadake lord sinna!“

Inspektor waataski ja kummardus alla.

„Ma usun, need siin on pettust mänginud,“ seletas proua Gutchings kuriwihaselt. „Wõi sinna alla oli neil ka weel waja ronida ja weel märgade riietega. Ja üks on weel oma käpa surunud wastu tapeeti. Seda poriplekki ei saa ma wiist enam ühegi rohuga ära.“

Reynolds oli enda ajanud sirgu. „Siin ei tohi midagi puudutada, proua Gutchings. Mina olen kriminaalinspektor Scotland Yardist,“ lisas ta wääri-

Kalt juure. Passija mõttis kübara peast ja naeris inspektorile pilkavalt näkku.

„Noh olgu, kuid mina olen Seeba kuninga emand. Sa nüüd ütlen ma teile veel kord — tehke et kaote siit ja mõtte kaasa ka oma teine sell.“

Nüüd haamus inspektor Reynolds. Ta kutsus kordiniku ja lastis jeda sõjakale naisele seletada, kes tema oli. See ei aidanud algul palju. Alles siis, kui hakati rääkima furnuist, alles siis jäi naine weidi waitsemaks.

„Saip föögitoas!“ hüüdis ta hirmunult. „Ega ometi mitte härra Ingram, härra inspektor?“

„Ei, üks tema sõpru, härra Karl Urdeen. Kas olete kuulnud jeda nime?“

Naine ajas silmad pärani.

„Härra Urdeen. See ei olnud härra Ingrami sõber,“ ütles ta siis tasakesti.

„Kas nende wahel oli arusaamatusi mõi ehk koguni tüülisid?“

Froua Gutchings kõhles . . .

„Seda nüüd just küll mitte, kuid nad ei sobinud ja härra Ingram . . .“ Ta jäi järsku wait ja waatas inspektorile imelikult otja.

„Palun, kõnelege edasi,“ sõnas inspektor väga sõbralikult.

„Mõib olla ei tohiks ma teile jeda öelda. Ma arwan, see oli eelmisel nädalal, siis ütles härra Ingram härra Urdeenile: Ma tegin, mis teie nõudsite. Nüüd soovin ma, et ma teid enam kunagi ei näeks. Mida vähem teie siia tulete, jeda armsam on see mulle. Mul on see asi juba kurguni wastik. — Nii ütles Ingram Urdeenile . . .“

„Tubli, tubli,“ katkestas ta jutu inspektor.

„Kas olete siin ka mõnd teist külalist näinud?“

„Ei kedagi. Ma puhastan siin hommikuti ja lahkun enne kui Ingram üles tõuseb. Härra Ingrami toa seab korda Parsons.“

„Kuhu läheb Parsons harilikult, kui ta välja läheb?“

„Ta ütles mulle kord, et ta läheb oma wenna juure, kuid ma ei tea, kus see wend elab.“

„Kas pole teie mitte ufsewõtit kaotanud?“ küsis inspektor äkki. „Kuidas see õige juhtus, proua Gutchings?“

Proua punastas.

„Ma tahtsin, ma pidin,“ kogeles ta siis. „Mul on ju oma wead, kuid keegi ei wõi mulle öelda, et ma oleksin lohakas. Kui ma umbes nädal aega tagasi tulin siia, süle paffe täis — Parsons saatis mind ikka fiskeoste tegema — awasin ma ufse ja läksin kohe tööki, kuna wõti jäi ufse ette. Kui ma minuti pärast tagasi tulin, polnud wõtit enam ufse ees. Kuid ma tean päris kindlasti, et ma jätsin wõtme ufse ette.“

„Kas oli keegi trepil?“

„Ei olnud ühtegi inimest näha.“

„Mii siis, ärge puudutage siin ühtki asja.“

Reynolds pöördus äkki ümber. Ta oli kuulnud eeskojast mingit müra. Keegi püüdis nähtawasti wälisust awada.

„Minge tööki,“ käsutas inspektor kiiresti.

Eeskojas seisid politseinik ja Senfins. Mõlemad mehed olid kaunis närwilised. Inspektori tulek mõis neile nähtawasti kergendamalt.

„Uks on riivis, nagu teie kästisite,“ fofistas Senfins.

„See on hea, nähtawasti on see Parsons. Minge teie tööki ja tulge alles siis tagasi, kui ma olen ta wiinud raamatukogu tuppa,“ ütles Reynolds Senfinsile.

„Ja teie ärge laske passijat filmist,“ kästis Reynolds politseinikule.

Kui Reynolds awas ufse, seisis jelle taga hästi-riietatud kahwatunäoline, umbes kolmekümneaastane

mees. „Tere hommikust. Kas teie olete härra Ingrami kammerteener?“ küsis Reynolds.

Mees vaatas inspektorile ebatavaliselt otja.

„Sah, ma usun, et ma hilinesin weidi. Kõng...“ Reynolds katkestas tema seletuse.

„Lulge minuga ühes raamatukogutuppa, ma tahaksin teiega weidi kõnelda.“

Minnes sinna, heitis mees pilgu ustele, mis olid juletud.

„Ma loodan, et härra Ingram ei pahanda minu peale,“ algas mees.

„Härra Ingrami pole siin,“ ütles Reynolds.

Ta märkas, kuidas teener uurival pilgul taas ringi vaatas.

„Parsons, kas teate, mis möödunud ööl siin forteris juhtus?“

Kammerteener vaatas inspektorile jällegi ebatavaliselt otja.

„Ma lahkusin siit kell meerand 9.“

„Kus te siis öösel olite?“

„Lewishamis. Ma läksin sinna hr. Ingrami nõusolekul.“ Parsonsi häälest kuuldus pahameelt.

„Kas hr. Ingram teab, et te siia mõni kord oma sõpru kutsute?“

Mees kõhles hetke ja otjustas siis ajuda pealetungile.

„See ei puutu teisse,“ vastas ta õige mürgiselt.

„See puutub minusse wägagi,“ vastas Reynolds.

„Mina olen Scotland Yardi inspektor.“ Ta ütles feda väga pikkamisi.

Mees niisutas keelega huuli ja wahtis inspektorile kõhkonult otja.

„Ma tahaksin väga teada, kus te möödunud ööl olite,“ jatkas Reynolds edasi. „Kirjutage siia oma nimi ja aadress.“

Mees täitis selle käsu wastumeelselt.

„Ma ei taipa, mis tegemist on teil minu eraeluga. Mul pole midagi tegemist sellega, mis ... mis siin minu äraolekul ka juhtunud ei ole,“ pomises ta.

Inspektor waatas nüüd mehele terawalt näkku.

„Möödunud ööl leiti selle korteri söögitoast härra Karl Urdeen furnult, Parsons.“ Ta peatus hetkeks ja jatkas siis karmilt, „ja tema taskust leiti üks teie kiri.“

Kuld-roheline lendaw madu.

Parsons kirjutas järjult ja lastus siis raskelt toolile. „Urdeen furnud,“ pomises ta.

Inspektor kirjutas midagi ruttu paberile ning kutsus siis Zentinsi.

„Soostke nii ruttu kui saate,“ kästis ta. „Ma ise lähen teatrisse.“

Parsons ei näinud mõlemate meeste kõnelusest midagi märkawat. Ta pill oli tühi, kuid mehe närwilised sõrmed kõnelesid küllalt selget keelt sellest, et ta aju töötas palawikuliselt. Inspektor waatas mehe furnukahwatut nägu uurimast ja mõtles endamisi, mispärast üllatus Parsons ainult Urdeeni surma kuuldes, ja mitte sellepärast, et tema kiri oli leitud furnu taskust.

„Kuidas tutvunesite te selle mehega?“ küsis Reynolds edasi. Pikkamööda tuli elu jälle Parsons'i liikmetesse.

„Ta külastas minu härrat ja mina lasksin teda siisje ning wõtsin temalt teateid härra Ingrami jaoks wastu, kui härrat ennast polnud kodus.“

„Mõistan,“ ütles inspektor mõttelikult. „Kas härra Urdeen tuli mõni kord härra Ingrami äraolekul ka siisje?“

„Kõige rohkem kaks või kolm korda. Ja sedagi selleks, et härra Ingramile kirjutada mõni rida,“ ütles Parsons wäga ettewaatlikult.

„Aga teie äraolekul?“ küsis inspektor edasi.

„Seda ma ei tea, kuna mind siis loomulikult siin polnud.“

„Kas tahate sellega öelda, et härra Urdeenil oli korteri wõti?“

„Ei, seda ei tahtnud ma mitte öelda,“ wastas Parsons ruttu. „Minu teades polnud Urdeenil wõtit. Kuid, kui härra Ingram ta minu äraolekul siia kaasa tõi ...“

Parsons oli oma rahu jälle tagasi saanud ning piüdis wäga ettevaatlikult kõnelda. Kuid Reynolds oskas niifuguste tunnustajatega hästi ümber käia.

Geskojas lõi kell.

„Kolmweerand kümme!“ hüüdis Parsons. „Te ütlesite, et minu härrat pole siin, härra inspektor. Ega ta ometi pole wan ...“ Ta wakis.

„Wangistatud,“ täiendas inspektor rahulikult. „Ei ole wangistatud. Teie härra wiitis möödunud öö härra Mansfieldi juures. Ta soowib, et teie wiiksite temale siit kohe mõned wajalikud esemed. Teie wõite talle jüt kõlistada ja küsida, mida ta just wajab.“

„Tänan wäga,“ teener tõusis fergendatult. Kuid see fergenduse tunne oli liig warajane.

„Kuidas tulite te selle peale, et teie härra wõiks olla wangistatud?“ uuris Reynolds edasi. Sellele küsimusele wastas Parsons kohe ja awameelselt.

„Kuna ma tean, et härra Urdeen oli terwe, siis arwasin ma kohe, et siin on tegemist ainult enesetapmise wõi koguni roimaga. Esimesel juhtumisel poleks teie mind nii täpsalt küsitlenud. Kui see on aga roim, siis wõite te fergesti arwata, et selles on süüdi härra Ingram, sest laip leiti ju tema korterist. Kuid mina olen weendunud, et härra Ingramil pole selle õudse sündmusega midagi tegemist,“ lühas ta kindlasti juure.

„Kas Urdeen elas „Stantoni“ hotellis?“

„Ta kolis hiljuti üle „Belnoy'sse“.“

„Kas Urdeen ja teie härra olid head sõbrad?“

„Mees wiiwitas wastusega.“

„Nad ei olnud ei waenlased ega ka sõbrad,“ ütles ta wiimaks. „Sõrra Urdeen käis siin küll jageli, kuid hõrra Inqram ei hoolinud temast palju.“

Inspektor Reynolds ruttas jeda wastust kohe ära-
kasutama.

„Kuid milleks käis siis Urdeen siin, kui ta teadis, et hõrra Inqram teda ei jälli?“

„Wõib olla sellepõrast, et tal ei olnud Londonis teiji tuttawaid.“

„Kas Urdeen oli ka rikas?“ küsis Reynolds hea õnne peale.

„Tema . . . ma ei tea jeda,“ pomises teener. „Minu hõrra külalised ei kõnelenud ju mulle midagi oma eraelust,“ wastas mees segaselt.

Reynoldsi kulmud tõmbusid kannatamatult kokku. „See pole wõimalik, et teie hõrra tuttawad olid läbi-
käimises ainult temaga, Parsons. Kuid, kuidas jele-
tate te jeda kirja?“

„Kui te jeda kirja olete lugenud, siis mõistate jeda kohe, hr. inspektor,“ wastas Parsons wõga rahulikult.

See wastus jurus Reynoldsi nurka, sest kirjast, mille ta oli leidnud Urdeeni taskust, oli jäänud ai-
mult kaks wiimast rida ja allkiri. „S. P. Parsons“.

„Noh hea, Parsons. Urwan, et nüüd peate helista-
ma oma hõrrale,“ sõnas Reynolds sõbralikult. „Wuide, kui kaua olete juba tema juures teenistuses?“

„Warsti wiis aastat, hõrra inspektor,“ wastas teener uhkelt.

„Kas olete kogu aeg olnud kammerteener?“

„Suuremalt osalt — jah. Dühikest aega olin ka autojuht. Sõrra Inqram oli minu soowitustega rahul,“ ütles Parsons amelikult ja järskult.

Reynolds katwates endamisi neid soowitusi kord lähemalt uurida.

„See on kõik, mida ma teilt tahtsin küsida,“ lõpetas inspektor. „Minge nüüd oma töö juure, kuid ärge tulge siia ega ka sõõgituppa.“

Parsonsi nägu läks kohe rõõmsaks.

„Sah, härra inspektor,“ vastas ta ja läks ruttu eeskotta.

Läbi amatud ufje kuulis Reynolds, kuidas Parsons helistas telefoniga, nimetas siis oma nime ning palus Ingrami telefoni juure. Reynoldsile torkas meele, et Parsons oli läinud otsekohe telefoni juure ja nimetanud numbri, ilma et ta seda telefoniraamatust oleks otfinud. Ja ometi oli Mansfield möödunud ööl öelnud, et tema oli Ingrami korteris alles teist korda. Ja ometi teadis Parsons peast Mansfieldi telefoni numbri.

Ta ootas seni kui Parsons oli hakanud oma härra jaoks riideid pakima. Siis läks ta teenri juure ning kiitis selle osavust riiete kottupanemisel.

„Teie oskate oma tööd väga hästi, seda võib kohe näha. Ruumid on siin nii puhtad,“ jatkas ta siis ükskõikselt. „Kuidas elab ka härra Mansfield?“

„Tema korter pole nii suur kui see siin. Nii vähemalt on öelnud minu härra,“ ütles kammerteener ruttu juure ja heitis kartliku pilgu inspektorile, kes näis juure tähelepanuga vaatlewat pilte.

„Loredad pildid,“ sõnas ta, nagu poleks Parsons teda enam põrmugi huvitanud. Ta pigistas ühe filma finni, et pilte paremini näha, ja jätkas siis rahulikult:

„Need pildid on väga väärtuslikud.“ Kuid kuigi inspektor näis nägewat ainult pilte, ostas ta siiski samal ajal näha ka Parsonsi nägu.

„Missuguses wahetoras oli Mansfield teie arwates Urdeeniga?“ küsis inspektor nagu muuseas.

„Nende wahetord oli väga halb. Kui minu härra, kes on väga kannatlik, ei saanud Urdeeniga hakkama, siis ei sobinud teised temaga juba ammu mitte.“ Zälle waitis teener kuidagi segaselt. Wiivu aja pärast ütles ta väga tagasihoidlikult. „See kõik on muudugi minu oletus, sest ma ju ei teagi, kas Mansfield Urdeeni üldse tundis.“

Telefon helises. Reynolds wöttis toru. „Siin inspektor Reynolds.“ Inspektor kuulis wiivu ja pani siis telefonitoru tagasi.

„Kas siin käib mõnikord ka lapsi?“ küüsis.

„Lapsi?“ Parsons waatas inspektorile imestunult näkku. „Ei, lapsi pole siin kunagi olnud.“

„Ma arwan, et ehk emade ja õdedega üheskoos?“

„Siin pole käinud ei lapsi ega ka daame. Minu härra on korralik inimene. Mulle on keelatud naifi üldse sisse lasta. Naised on ju härra Ingrami järel nagu hullud.“

„Ma mõistan,“ noogutas Reynolds pead. Ta seni ükskõikne nagu muutus järsku waljuks, kui ta ütles:

„Möödunud ööl, pärast kella $\frac{1}{8}$ ja enne kella $\frac{1}{12}$ peitis keegi enda raamatukogutappa kusheti taha, Parsons. Kui see inimene ise roimas süüdlane ei ole, siis oleks ta meile tunnistajana väga väärtuslik.“

Parsons ütles midagi wärisewate huultega, kuid seda ei kuulnud Reynolds, sest samal ajal tõusis hirmus lärm. Röögiuks kisti lahti ning politseinik tormas wälja. Röögist aga kuuldus wihaft naise häält.

„Mis see tähendab?“ küüsis Reynolds pahaselt.

„See on passija, härra inspektor. Niipalju sõimufõnu pole ma oma elus kunagi kuulnud. Ta tahtis tulla wälja, ja kui mina teda selles takistasin, hakkas ta mind küünistama.“

„Teie panite mind kõöki kinni, minu, auwas abielus olewa naise!“ kriiskas naine. „Teie wiist arwate, et mina olen mõni kanaarialind,“ sõimas ta.

„Politseinik täitis minu kasku,“ ütles Reynolds väga tõsijelt. Ta wiipas politseinikule käega, et see lahkuks.

„Mispärast tahtsite teie just tingimata teada, millest mina ja Parsons kõnelesime, proua Sutchings?“ küüsis ta.

Naine seisis inspektori ees ja ei teadnud, mis teha. Selle uuriwate filmadega mehega polnud nii lihtne

asju ajada kui kordnikuga. See mees siin teadis kohe, kui temale waletati.

„Minu wend on raamatuköitja,“ ütles passija wiimitades, „ja ta räägib, et Parsons olewat möödunud nädalal kaarte mänginud ja õige tublisti kaotanud. Käesolewa nädala jooksul olewat ta minu wennale maksnud nelikümmend naela. Kust sai ta selle raha?“

„Wõibolla oli tal tagawara, ja ta wõis ju ka wõita?“ arwas Reynolds.

„Kui Parsons wõidab, siis teeb ta harilikult toreda olengu. Mõnikord saab ta hakkama ka sellega, et üürib selle korteri wõõrastele pidutsemiseks wälja. Teie wist ei tea, et härra Ingram weedab oma nädalalõpu alati kodust wäljas.“

„Kui see on õigus, siis on sellel faktil õige suur tähtsus,“ hoiatas Reynolds.

„Küll mina juba tean, mis ma räägin. Parsons maksab mulle küll selle eest, et ma oma suu peaksin...“ lihas ta waikselt juure.

„Ja nüüd arwate teie, et ka mina maksan teile selle eest, et teie oma suu jälle awate,“ ütles inspektor külmalt. „Kas see on tõik, mis teie teate. Kas olete kunagi näinud inimest, kes ilma Ingrami teadmata siin on käinud?“

„Minult üksainus kord. See oli kord pühapäewa õhtul. Mina tulin siia ühe pakiga. Härra Ingram oli parajasti Pariisis. Raamatukogutoast kuulsin ma meeste häält. Geskojas nägin ma ka politseid.“

„Kas olete neid mantleid näinud ka warem?“ küsis Reynolds.

„Üks neist mantleist oli Urdeeni oma, seda ma tunnen päris kindlasti. Teise mantli woodri sees oli aga omaniku nimi ja aadress. Ma kirjutasin need üles.“

Passija wõttis taskust ühe karbikese ja jellest määr-dunud paberilipaka, mille ulatas inspektorile.

Reynolds luges seda. See nimi oli temale tundmata.

„Niisiis kahe palitu omanikud on meile teada. Kas oli seal veel teisi nimesid?“

„Seal oli ka ühe daami mantel, kuid selles polnud ei nime ega ka aadressi.“

„Kirjeldage seda mantlit,“ nõudis inspektor.

„See mantel oli pruun ja mõis olla eht soobel. Wooder oli tal pruunist siidist, nurgal oli aga kollane kollaga tikitud draakoni kujutus.“

Tuba nr. 257.

Karl Urdeen oli elanud „Belroy“ hotellis. Selle hotelli vestibüül oli paljudele inimestele kohtamis-kohtaks. Inspektor Reynolds waatas ringi. Siin ei olnud kerge leida inimest, kes temale oleks teadnud anda seletust. Ta otsis üles ühe hotelli ametniku.

„Missuguses toas elas härra Karl Urdeen?“

„Number 257,“ vastas noormees kohe.

„Teil näib olevat nii hea mälu, mõi käis härra Urdeenil nii palju külalisi, et saageli seda numbrit küsiti?“

Ametnik naeris.

„Ei, nii see just ei ole. Põhjus on siin.“ Ta liigatas Reynolds'i ette „Evening Record'i“ numbri ja näitas sõrmega hiiglasuurele pealkirjale:

Tragöödia näitejuhi korteris.

Wane Ingram leidis ameerika näitejuhi laiba. Karl Urdeeni saladuslik surm.

Siis inspektor luges kirjutise ruttu läbi. Bully Norrington oli Wane Ingramile ja lady Selcottle teinud tõesti hiiglareklaami. Ta oli kraaminud välja kõik wähegi kõmuliku nende teatriminewikust ja rõhutas eriti, et lady Selcott oli laialt tuntud Denise Sa-

ringtonina. Edasi kirjutati artiklis, et lady Selcott esineb Quentini uues tükis. See on tema esimene esine mine pärast tema abiellumist.

Reynolds mõtiskles. Kui tema sir Richard Selcotti õieti oli tundma õppinud, siis pidi ta selle artikli puhul küll koledasti vihane olema. See pidi olema nagu piitsahoop näkku. Inspektor andis lehe tagasi ja sõ nas waid:

„Sah, see on õigus.“

Umetnik waatas inspektorile terawalt näkku.

„Ma arwan, et teie, mu härra, olete wiist küll Yardi st,“ ütles ta hea õnne peale.

Reynolds noogutas jaatawalt. „Sutustage mulle kõik, mis teie teate Karl Urdeenist. Muidugi mõtlen ma waid asjalikke ja õigeid andmeid. Kuidas on teie nimi?“

„Ellis. Olen teie käsutuses. Urdeen elas siin künne päewa. Ta ei saanud siia kirju. Peab oletama, et ta laskis oma posti tulla kufagile mujale, sest algul polnud ta nähtawasti weel päris kindel, kas „Belroy's“ elamine talle küllaldaselt meeldib. Minu teada ei wõtnud ta siin külalisi wastu. Kuid kuna hotell on alati inimesi tulwil, siis wõib ka olla, et mõni läks tema juure ilma teatamata. Tema tuba asus teisel korral.“

„Tahaksin meeleldi näha.“

Nr. 257 oli täpselt samasugune, nagu iga teinegi hotelli tuba selles klassis. Peale mööbli olid siin weel mõned wähesed esemed: Urdeeni riided ja tualettasjad. Kaks kupee- ja üks suur reisikohwer. Miski polnud lufustatud. Reynolds ei leidnud ei kohwristest ega ka riietetaskust kirju.

„Wõibolla teab ka toatüdruk midagi kõnelda,“ ütles Ellis ja kõlistas.

Sette pärast koputati uksele ja sisse astus üks neiu.

„Tere hommikust, teie soovite...“ algas ta ja peatus ehmunult, kui nägi kaht meest enda wastas

feiswat. Siis langes ta pilf puutumata woodile.
„Kuid, kus on siis härra ise? Ma mõtlesin, et tema kõlistas ja soowis einet. Kas teie üürisite selle toa endale, hr. Ellis?“

„Kõik on forras,“ rahustas ametnik toapiigat.
„See härra tahtis waid saada teateid number 257 kohta.“

„Mis kellaajal tõusis ta harilikult üles?“ küsis inspektor.

„Wäga mitmesugustel aegadel. Kui ta hommikuti kõlistas, siis pidin ma tulema ja küsima, mida ta soowib saada einets. Mõni kord, kui ma tulin, istus ta juba laua ääres ja kirjutas.“

„Mis inimene ta üldse näis olemat?“

„Wäga heajüdamlik, kuid inimene, keda ei saa ninapidi wedada. Ta tahtis, et teda teenitakse hästi. Mulle ta meeldis. Ta rääkis waid niipalju kui just oli waja.“

„Kas tal käis ka külalisi?“ küsis Reynolds edasi.

„Ei kunagi. Ta käskis, et kunagi mitte kedagi tema äraolekul tuppa lasta.“

„Ja siin pole mitte keegi käinud?“

„Ei keegi ... peale täna hommikuse külalise ...“

„Kes see oli ja mis kellaajal ta siin käis?“ küsis inspektor ruttu.

Tüdruk mõtles hetke.

„See oli keegi daam ... üks filmabilik ... ma ko-putasin parajasti nr. 246. uksele, et öelda, et ta wann on walmis. See elanik wõtab aga wanni harilikult weerand 9. Seega pidi kell olema weerand 9“.

„Missugune oli selle daami wälimus?“

„Mul oli wäga kiire ... mul polnud aega teda täpselt waadata. Nägin waid, et ta kandis musti riideid ja wäikest loori näo ees. Ta küsis, kus elab härra 257. numbrist. Tal olemat wäga tähtis asi ja tahtwat minna kohe tema juure. Ta pakkus mulle kümneshillingilist raha.“

„Ja mida tegite teie?“

„Mina palusin, et ta ütles mulle oma nime ja ootaks saalis, kui härra kõlistab. Siis lubasin ma tema tulekust teatada. Seda kuuldes lahkus daam kohe ja sõnalauusumata.“

„Kas saate teda mulle kirjeldada?“

Neiu raputas eitavalt pead. „Ma ei tunne teda enam vist mitte ära. Mitmest toast kõlistati ja ma pidin ruttu sealt jälle edasi jooksuma. Kas ta kaebas minu peale direktori juures?“ küsis neiu hirmumult.

„Ei, mu laps, ärge tehke endale muret,“ ütles Reynolds sõbralikult.

„Sellesse tuppä ei tohi keegi minna, Ellis.“

„Korraldan kohe selle kinnipitsemise,“ vastas ametnik.

Inspektor lahkus hotellist pettunult ja murelikult.

Ta ei leidnud furnu juurest ei märknikku, ei ka mingeid dokumnte. Tsegi mitte tšefiraamatut. Kuigi ta oma posti lastis saata oma pankä, tšefiraamatut ei jätnud ta aga vist mitte sinna. Reynolds sammus sügavas mõttes edasi. Kas mõrtsukas oli selle ära võtnud? Ja kes oli see daam, kes hommikul oli tahtnud minna numbrisse. Kas ta teadis, et Karl Urdeen oli furnud?

Nende mõtetega sammus inspektor Ingrami teatri poole.

Äkki äratas tema tähelepanu ühe restorani juur reklaamsilt. See oli „Oriental“, milles Norrington oma külalistega oli pummeldanud. Inspektoris ärkas jälle lootusejäre ja ta astus sisse.

Kuna oli veel varajane hommik, siis polnud restoranis veel külalisi.

Mõne minuti pärast kõneles inspektor juba ühe inise kelneriga, kes möödunud ööl oli teeninud Norringtoni seltskonda.

„Kui palju inimesi neid oli ja kudas nad tulid ja läksid?“

„Kui te mulle kingitsite kas wõi Inglise krooni-
aarded, ei teaks ma seda teile öelda, samuti ei tea seda
ka teised kelnerid,“ wastas kelner. „Inimesi tuli nende
laua ja läks nende laua juurest. Nii kestis see wahet-
pidamata. Inimesi käib ju siin nii palju. Mäletan
waid seda, et Norrington maksis arwe. Pean ütleva,
et see arwe ei olnud just wäike. Norringtoni seltskond
lahkus meie juurest umbes kell pool kaksteist.“

„Kuid härra Norrington, kui piduperemees, pidi
ju alati kohal olema,“ küsis Reynolds.

Kelneri tõsine nägu muutus lõbusaks. „Siis tun-
nete te teda küll halvasti. Ta käib meie juures sageli,
kuid kunagi pole mina teda näinud rahulikult lauas
istumat. Ta liigub alati ringi. Kui keegi teda just
telefoni juure ei kutsu, siis kõlistab ta ise kellelegi ehk
kaob mõneks minutiks kusagile ja ilmub siis warsti
4—5 inimese saatel tagasi. Need lahkuwad warsti ja
tulewad uued. Nii on see alati.“

„Kas tundsite daame, kes Norringtoni seltskonnas
olid?“

„Umbes 15 daami tundsin ma nägupidi,“ wastas
kelner. „Enamik neist olid näitlejannad. Ka lady
Selcott oli nende hulgas. Ma mäletan, et ta tuli õige
hilja ja lahkus wist ühes Norringtoni ja selle sõp-
radega. Kuid päris kindel ma selles ka ei ole. Ükse-
hoidja ei tea teile ka midagi rääkida, sest tema on siin
alles õige lühikest aega ja ei tunne weel meil käinuid
inimesi.“

Wõtmefimp.

Reynolds ostis omale teatrisse kaks plattsi. Talle
tekkis arwamine, et Norrington ise pidi juba teatris
olema, sest ta ise juhatas wist kindlasti Quentini tüki
proowi.

„Tahaksin meeleldi härra Norringtoniga kõnelda,“
ütles Reynolds lawa portjeele.

See joow ei awaldanud üksehoidjale wähematti
muljet.

„Seda soovitavad paljudki,“ vastas uksehoidja väga üleolevalt. „Härra Norrington on praegu finni. Tal on palju tööd.“

„Ka minul on vähe aega,“ vastas inspektor külmalt. „Andke mu kaart kohe härra Norringtonile ja öelge temale, et tahan temaga kõnelda.“

„Oh jumal! Scotland Yard! Ma täidan teie soovi, kui ma selle juures peaksin ka oma koha kaotama. Teie ei tea, mis Norrington siis teeb, kui teda töö juures segatakse?“

Mõne minuti pärast ilmus Norrington inspektori juure. Ta müts oli kullasse lükatud ja suust paistis tal pikk sigar. Näitejuhi nägu polnud just kõige sõbralikum.

„Mida teie soovite?“ küsis ta. „Ufugem kohe asja juure, mul on teie jaoks vaid kaks minutit.“

„Võibolla wajan ma rohkem aega, härra Norrington.“

Inspektori toon oli kindel ja rahulik. „Kas kõneleme siin või mõnes muus vähem avalikus kohas?“

Norrington põrnitses hetke inspektorile näkku ja ütles siis uksehoidjale: „Minge vähets ajaks koridori.“ Siis astus ta uksehoidja väikesse ruumi ja palus inspektorit endale järgneda.

„Ma uurin Karl Urdeeni tapmist,“ ütles inspektor ükskõikse häälega. „Kas tahate mulle vastata või mitte, härra Norrington?“

Norrington koputas tuha oma sigariotsalt ja mõtles wiivu. Need wastikud detektiivid! Ei annagi enam rahu! „Eks hakate siis pihtha,“ urises ta.

„Kas olite Urdeeniiga wiimasel ajal ärilistes sidemetes?“

Norringtoni filmad olid pool fuletud, kui ta vastas:

„Olen temaga sageli äri teinud, kuid wiimase aasta kestel enam mitte.“

„Kas teie ehk wähest ei tea, misjugused ettevõtted Urdeeni wiimasel ajal huwitafid?“

„Ei tea. Mul on oma asjadegagi küllalt tegemist,“ vastas Norrington.

„Kas teate mulle nimetada mõnd isikut, kellega Urdeeni olid ärisidemed?“

Nüüd puhkes Norrington kõvasti naerma. „Minu teada ei ole Euroopas ja Ameerikas kuigi palju neid rahamehi, kellel poleks olnud ärisidemeid Karl Urdeeni. Kõige rohkem tegutses ta muudugi teatri alal, kuid ta siirdus wahel ka teistele aladele, kui nägi head äri.“

„See on ju tore! Siis teavad Londoni pankurid temast nii mõndagi kõnelda.“ Reynolds ütles seda meeliga jelliselt, nagu oleks ta nüüd kõnelust kawatsemud lõpetada. Norringtoni näoilme muutus järsku rõõmsaks.

„Kas see on kõik, hr. inspektor, mis teie minult soovisite teada?“

„Ühte tahaks ma veel teada, hr. Norrington. Eile õhtul wiisite teie mõned oma külalistest hr. Ingrami korterisse. Mis kella ajal need inimesed „Orientalis“ kohtusid ja kas nad olid kogu aeg seal.“

Norrington näis segadusse sattumat.

„Mul pole selle asja kohta vähematti aimu, hr. inspektor. Eile oli minu sünnipäew ja pärast õhtuööki oli mul pikem istumine. Minu seltskond on alati üks suur tulemine ja minemine: kunstnikud-daamid ja härrad tulewad ja lähewad alatafsa. Kas saate minust aru?“

„Need teie külalised, keda mina nägin, tundsid kõik Karl Urdeeni. Ma tahaksin nüüd teada, kas ehk neist külalistest keegi Urdeeni wähe aega enne selle surma näinud ei ole?“

Norrington lükkas oma mütsi veel rohkem kullasse ja sügas kõrwatagust. „Quentin oli kell 9 „Orientalis“, seda tean ma päris kindlasti. Teised kõik tulid hiljemalt. Päris kindel ma selles aga kah ei ole, sest eile öösel nägin ma kõike kahetordset. Kuid hr. inspektor, andestage mu awameelsust, kuid teie teete enda narumäärjeks, kui kahtlustate mõnda nendest inimestest.“

Reynolds naeris lõbusalt.

„Seda ma ei armagi. Ma lihtsalt tahan sündmus-
tiku käiku igast küljest uurida. Teie, härra Norrington,
olite muidugi kogu aeg oma külaliste juures restoranis,
eks ole?“

„Aga muidugi, piduperemees ei saa ju lahkuda,“
vastas näitejuht. „Ma ei võinud ju oma külalisi üksi
istuma jätta!“

„Täna väga ja head aega,“ ütles Reynolds, kui
ta lahkus uksehoidja pisikesest ruumist.

Norridoris nägi ta Quentini, kes parajasti kõneles
uksehoidjaga. Reynolds teretas kirjanikku sõbralikult.

„Kuidas proovid edenemad?“

„Mis mul siin enam öelda,“ kurtis autor. „Norrington
kirjutab mu tüki ju peaaegu lõpulistult uuesti.
Täna ajas ta ühe hea näitleja hoopis minema. See pidi
ka mu tüki esinema. Ma mõtlen nimelt noort
Hughes'i.“

„Kas ta ei sobinud oma osasse?“ küsis Reynolds.

„Otsi selle vastu, vägagi sobiv. Ta oli lihtsalt
suurepärase,“ vastas Quentin. „Mul on waesekeelsest
päriskahju.“

„Mis temaga siis on?“

„Ta on ju morfiinist,“ ütles kirjanik kurvalt.
„Wana Ingram tegi kõik, et teda kuidagi aidata. Eile
enne hommikupoolset proovi võttis ta talt pritsi ja
mürgi ära. Shtul otsis Hughes Ingrami garderoobi
põhjalikult läbi, et märki uuesti kätte saada. Just
esimese waatuise alguseks leidis noormees mürgi ja
pritsi jälle üles. Ingram tuli parajasti lauale. Läks
peaaegu kakkemiseks. Lõpuks pistis Ingram mürgi-
karbi oma rinnatasku ja viis Hughesi välja värskete
õhu kätte. Siljem saatis ta noormehe taksiautos koju.
Hughes ise jutustas mulle seda.“

„Ja mis juhtus mürgikarbiga?“

„Sellega juhtus koomiline lugu. Ingram, oja
kohaselt elegantse rietatud, läks lauale morfiumi

prits rinnataskus! Eile õhtul küsin ma temalt, et kas tal on revolver taskus wõi. Siis tõmbas Ingram mürgipritsi taskust wälja ja näitas seda mulle. Tundsin selle kohe ära. Kuid, küll mina aga nüüd lobijeni! Siin Ingram keelas mulle kõwasti, et ma sellest juhtumiseft sõnakeftki ei lobijeks. Gughesi pärast muidugi," lõpetas Quentin hirmunult.

"Ärge endale sellepärast muret tehke, härra Quentin. Küll mina juba waikin," rahustas teda inspektor.

Nii siis — Ingrams punnis tasku oli selgitatud. Kuid Reynolds oli ka teada saanud, et Ingram oli teatrifft etenduse ajal lahkunud.

"Kas lady Selcott oli täna hommikulsel proowil?" küsis Reynolds.

"Jah, kuid ta läks juba poole tunni eest koju."

"Ah jah, mis ma weel küsida tahtsin, härra Quentin. Teie olite wift ka eile õhtul „Orientalis," mis kella ajal tulid sinna Ameerika daamid ja lady Selcott?" küsis Reynolds nagu muuseas.

Kirjaniku nägu muutus süüdlaseks nagu koolipoisil, keda tabatud õunawarguseft.

"Kuid ärge Moringtonile selleft midagi kõnelege," palus ta. „Kell 9 oli mul selleft mürglifft niimõrd ifu täis, et ma sealt waikseft minema hiilisin. Olin ära umbes tunni wõibolla ka ehk weidi rohkemgi. Kui tulin restorani tagasi, siis olid seal peaaegu kõik uued inimesed ja ka ameeriklannad ning mõlemad Selcotti daamid."

"Ärge pahandage, kui ma teilt küsin, kus teie käisite, kui teiste juureft lahkusite?"

"Ei sugugi, kuid ärge selleft Moringtonile kõnelege. Tema on kangefti tundelik ja haawuks kindlasti. Ma käisin loomaarft Grant'i juures, kes elab Rochesteri tänawal, et näha oma Wiredale'i. See on nimelt emane koer. Eile hommikul wara poegis ta... wiis tükki... ja ma tahtsin näha, kuidas tema terwis oli."

Inspektor tundis, et see noormees meeldis temale. Ta ise armastas ka koeri ja mõistis täiesti Quentini teguviisi, kes koera pärast seltskonnast lahkus.

Sõites lady Selcotti korteri poole, laskis Reynolds auto peatuda Rochesteri tänaval ja astus Granti juure sisse.

Kõik andmed tulevad ära kajutada. Selline oli Reynoldsi kindel arvamine. Kuid, kui ta filitas Quentini toredat koera ja vaatas selle väikseid kutsikaid, siis teadis ta, et Quentini alibi oli ehtne.

„Härra Quentin armastab oma koera väga,“ tähendas koertewalmur. „Ta käis eile õhtul hilja siin, et näha, kuidas tema „wanal daamil“ ka läheb.“

„Jah, ta kõneles mulle sellest, et ta pärast õhtuööti siin käis. Kui hilja see öieti oli?“ küsis inspektor ja pakkus mehele suitu.

„Täna väga, see mõis olla — nii umbes kella 1/211 ajal.“

Seega langes Quentin igasuguse kahtluse alt välja. Reynoldsil oli selle üle millegipärast hea meel ja ta ifegi heitis endale liigset tundelikkust ette.

Nüüd läks ta lady Selcotti juure. Toapiiga ütles Reynoldsil, et mõlemad daamid olid kodus, ja juhatas inspektori raamatukogusse. Oma juureks üllatuseks leidis ta seal eest noore ameeriklanna, kellega ta eile õhtul oli tutvunud.

„Tere hommikut härra inspektor! Ma olen juba oma ametis ja aus. See on juba tempo, eks ole?“

Inspektor naeris.

„Küll olete ifka kiire,“ tunnistas ta. „Mees eile maandusite, õhtul olite juba Norringtoni peol...“ inspektor vaatas neiuale teravalt näkku... „siis läksite hilja õhtul härra Ingrami korterisse, kus selgus, et teie tundsite seda meest, kes seal oli tapetud? Tutvunesite seal ka sir Richard Selcottiga ning pakkusite ennast temale sekretäriks? Minu lugupidamine! Ku-

nas ütlesite teie Karl Urdeeni wiimast forda näinud olewat?" küsis siis Reynolds sõbralikult edasi.

Celia Burnett naeris.

„Ma ei öelnud kunas,“ parandas neiu, „kuid kui teid see „kunas“ nii väga huvitab, siis võin teile öelda, et see oli New-Yorgis, rohkem kui kolme kuu eest. Ta kutsus mind lõunale, kuid ma ei läinud.“

„Teie ei jallinud wist teda?“

Neiu nägu muutus waljuks.

„Noh, ütleme, ma ei wihanud teda küllalt nii palju, et teda tappa,“ wastas neiu. „Minu ema, kes on juba aastaid surnud, tundis teda paremini kui mina. Mul on kahju, kuid rohkem pole mul teile midagi öelda. Karl Urdeen oli inimene, kes ei lastnud kedagi endale liig lähedale. Ka mina pole just selline, kellele igapäev saab kohe hinge pugeda. Kuid sealt tuleb ka preili Selcott. Ma jätan teid temaga üksi, et teil oleks parem ja wabam kõnelda.“

Rahwatu, tumedatest juuksestest ümbritsetud nägu oli täieline wastand kuldblond ameeriklannale.

„Minu wõõrasema tuleb minuti pärast,“ ütles ta. „See eilne õnnetus masendas mind väga. Eriti weel jellepärast, et ma Urdeeni ainult üks kord — oma isa büroos olen näinud.“ Neiu rääkis tasa ja närwiliselt.

„Seda ma usun, kuid küllap unustate jellegi aja möödudes,“ rahustas Reynolds teda sõbralikult.

„Mis inimene see Urdeen üldse oli?“

„Ma tean ainult niipalju, et tal oli väga sügaw hää ja ta ise oli õige karm inimene. Minu isaga kõneles ta äriasjust. Ma ei wiitsinud kuulata, millest nad just kõnelesid.“

Rusagilt ülevalt oli kuulda, kuidas awati mingi uks ja siis jälle suleti.

Sellepärast esitas Reynolds oma teise küsimuse õige ruttu.

„Kas teie eile õhtul sõite õhtust Norringtoni juures?“

Veila Selcott näis hetke mõlemat.

„Seda ei või ma just öelda,“ vastas ta pikka-
misi. „Minu isa sõi oma klubis ja mina ning minu
wõõrasema . . . mul oli kange peavalu . . .“

„Mis kellaks jõudsite teie „Orientali“,“ segas Rey-
nolds tema jutu wahela. Kuid oli juba hilja. Enne
kui neiu jõudis wastata awati uks ja lady Selcott as-
tus sisse.

Ta naeris sõbralikult ja waatas hetke Veilale ja
siis kohe inspektorile.

„Kuidas läheb, hr. inspektor? Minu südametu
tütreke ei näi teadwat, et meil on ka pehmed toolid
olemas. Palun, wõtke platši . . . Kas tohin teile ühe
figareti pakkuda . . . Siis wõtan endale ühe,“ rääkis
ta õige ruttu.

Veida pöördus oma wõõrasema poole.

„Inspektor Reynolds küsis minult, kumas meie
eile läksine „Orientali“. Ma ütlesin temale . . .“

Reynolds kummardus allapoole ja wõttis midagi
põrandalt üles.

„Andestage,“ ütles ta neiu jutu wahela. „Sellele
küsimusele wõib ju lady Selcott ise wastata. Kas see
kuulub teile, preili Selcott?“ küsis ta siis ja ulatas
neiule wäikese wõtmekimbu.

Neiu raputas eitades pead.

„Ei, kuid . . .“

„Mulle ei kuulu see ka mitte,“ ütles lady Selcott
ruttu wahela. „Kas leidsite selle siit põrandalt, ins-
pektor? Kui see nii on, siis ehk leiate üles ka kõrwa-
rõnga, mille kaotasin möödunud nädalal?“

Ta finisjed filmad naersid nii kelmikalt.

Kolm naist.

Inspektor Reynolds mõtles hetke, et kas poleks
parem, kui ta paluks Veila Selcotti oma poolelijäänud
lauset lõpetada. Oma üllatuseks näis neiu tema mõt-
teid aimawat.

„Kas ma tohin kõnelda lõpuni,“ küsis ta segaselt.

„Palun väga,“ hiiüdis inspektor. Lady Selcott füütas endal samal ajal hooletult figareti.

„Kui fina mind segasid,“ pöördus Leila lady Selcotti poole, „tahtsin ma öelda, et need wõtmed ei kuulu mulle, kuid wõib olla on nad preili Burnettti omad. See on nimelt minu isa uus naissekretär,“ seletas ta inspektorile. „Ta on hommikust saadik fiin.“

Lady Selcott wajutas kellanupule ja laskis preili Burnettti kutsuda.

Ameeriklanna astus naeratledes sisse.

Ta raputas eitawalt pead, kui Reynolds näitas teemale wõtmeimpu.

„See on küll nii armas wäike wõtmeimp, kuid ei kuulu kahjuks minule, hr. inspektor. Kuid ma wõtaks selle meeleldi enda kätte hoiule. Need wõtmed näiwad olewat sellised, et nendega saab awada kõik lukud.“

„Jah, nad on kõik ühesuurused,“ tähendas inspektor prl. Burnetttile.

Äkki torkas inspektorile filma midagi kummalist, kõik kolm naist olid ju mustas riides.

Tuhanded daamid kandsid moe kohaselt musti riideid — seda ta teadis. Kuid inspektor mõtles nüüd ainult sellest, et see salapärane daam, kes hommikul oli käinud hotellis Urdeeni otfimas, oli kannud ka musti riideid. Ja Urdeen oli tunnud igaiht neist kolmest naisest! Lady Selcott salgas seda küll, kuid Ingram oli selle kogemata awaldanud. Reynolds pistis wõtmeimbu tasku ja wõttis teise kõneteema.

„Kus teie elate praegu?“ küsis inspektor preili Burnettilt.

„„Royal Abbey“ hotellis. Ma arwan, et kõik ameeriklased, kes kuuluwad paremasse seltskonda, elawad seal,“ wastas Celia Burnett.

„Ja proua Willens elab muidugi teie juures?“ küsis inspektor edasi.

„Ei, tema elab „Belroy’s“. See vastus tuli nagu viivitades. „Niipalju kui mina mäletan, on ta ka waremalt ifka seal elanud.“

Inspektori aju töötas kiiresti. „Royal Abbey“ hotell oli sõrdlemisi „Belroy“ hotelli lähedal. Seega polnud prl. Burnettil täna hommikul kuigi raske näiliselt minna proua Willensil juure ja sellejuures ka surnud Urdeeni tuppä püüda tungida.

„Kuidas läheb proua Willensil?“ küsis Reynolds jällegi nagu muuseas.

„Ma pole teda täna weel näinud,“ vastas ameeriklanna.

„Preili Burnett tuli täna warsti pärast kella üheksat siia,“ wiskas proua Selcott wahela.

„Belroy“ toapiiga oli õelnud, et wõõras daam oli seal käinud umbes kella weerand 10 ajal. Neg oli küll lühike, kuid autoga wõis preili Burnett juba poole 10-eks siia jõuda. Proua Selcott muidugi ei waadanud prl. Burnettit tulles kella, waid arwas umbes.

„Kas teie wõi prl. Burnett lahkusite täna siit enne kella kümnet?“ pöördus inspektor küsimusega proua Selcotti poole.

Lady Selcott mõtles hetke.

„Minu proow oli määratud kella poole 11. Enne sinna minekut käisin ma weel hambaarsti juures ning tegin möödamilles ka fiskeoste. Ma lahkusin siit mõni minut pärast kella 9. Loatüdruf ütles mulle, et preili Burnett tulnud siia koke pärast minu lahkumist.“

„Täna wäga. Ja teie, preili Selcott?“

„Käisin ratsakoolis ja teatasin seal, et minu emal sel hommikul ratsutama ei tule,“ vastas Leila.

„See wõis olla nii umbes kella 9 ümber,“ lisas ta segaselt juure.

Reynoldsil oli noorest neiust kahju. Ta näis olewat nii närwiline. Inspektor jäi arwamisele, et neiul oli oma wõõrasema ees hirm. Ta nähtawasti kartis midagi awaldada, mis wõõrasemale ehk ei meeldinud.

„Mul on väga kahju, et pean teid küsimustega tülitama, kuid täna hommikul on „Belroy“ hotellis käinud keegi daam ja tahtnud kängesti minna Urdeeni tuppa. Tahaksin väga teada, kes see daam on. Kas daamid ei tahaks mulle öelda, misjuguseid riideid teie täna hommikul kandsite?“

Lady Selcotti kulmud tõusid ja ta sõnas heatujuliselt.

„Mina kandsin musta mantlit ja kübarat.“

„Mina samuti,“ ütles Cecilia Burnett.

„Mina aga kandsin kasukmantlit ja punast kübarat,“ ütles Zeila õige ruttu.

„Aga Zeila, kuidas sa ometi nii võisid teha!“ hüüdis neiu mõõrasema. „Wähe sellest, et sinu isa tahab, et kannaksid leinariideid, hiisammantel ei sobi ju sugugi punase kübaraga.“

„Leinariided?“ küsis inspektor.

„Minu mehe öde furi mõne nädala eest,“ seletas lady Selcott.

„Mina kannan alati ainult musta,“ misistas ameeriklanna wahеле.

„Kui minul oleks teie näowärm, siis teeksin ma sedasama,“ sõnas lady Selcott imetledes.

Reynolds oli pahane, et jutu teema oli libisenud riietumisküsimustele. Kuid ta pahameel kadus kohe, kui lady Selcott juhuslikult laskis langeda lause. Proua Selcott ütles oma tütrele.

„Zeila, sinu hiisammantel on juba mõned päewad parandusel, sellepärast ei saanud sa seda täna hommikul kanda. Tunnista aga nüüd üles, misjuguses minu mantlis ja täna hommikul väljas käisid?“

„Käisin sinu pärstiamantlis. Ega sa ometi minu peale furi ole?“

„Seeford andestan ma sulle weel,“ vastas lady Selcott. See oli vähemalt ikkagi must.

Lady Selcott pöördus nüüd ameeriklanna poole.

„Minu ja Leila garderoob on nii segamini, et ei osta kohe seletadagi. Samuti on lugu ka meie ehetega.“
Ta toon oli seda öeldes nagu weidi pahane.

„Selle eest on teil aga ka suur walik,“ arwas ameeriklanna. „Minul pole kahjuks naisfugulasi.“

Reynolds süütas endale ühe sigareti. Ta teadis nüüd, et kõik need naised olid sel hommikul kella 9 ümber wäljas käinud. Kaks neist wõtsid omaks, et nad kandsid musti riideid ja kolmas — Leila Selcott oli vähemalt musta mantlit kannud, kui punase kübara jutt polnud wale.

„Mul on weel kaks küsimust,“ ütles Reynolds wäga rahulikult.

„Mis kella ajal saabus igaiüks teist eile õhtul „Orientali“ ja kus olite enne sinna tulekut?“

Inspektor märkas, et Leila Selcott heitis oma emale kartliku pilgu, nagu ootaks ta sellest mingit märguannet. Reynolds oli arwanud õieti — lady Selcott rääkis esimesena.

„Mina ei pea oma asjatoimetuste kohta mitte raamatupidamist.“

Lady kõneles õige kõrgilt ja ta filmad jädelesid pahameelest.

„Meie mõlemad — nii mina kui ka minu tütar läksime eile õhtul kella 10 ja poole 11 wahel „Orientali“.

„Sa kust teie siis tulite?“ küsis Reynolds edasi. Ta waatas sellejuures Leila Selcottile.

„Meie sõime kodus kahetse õhtust. Minu mees sõi oma klubis. Pärast õhtusööki kirjutasin ma paar kirja ja õppisin oma toas uue tüki osa. Leila oli aga salongis ja luges.“

„Kas keegi teist ei lahkunud majast enne kui läksite „Orientali?““ Jätki weel waatas Reynolds neiule terawalt näkku.

„Ei,“ wastas lady Selcott jäiselt.

Reynolds tänas. Nüüd wõttis ameeriklanna sõna.

„Mina ja proua Willens sõime õhtust sõrdlemisi wara ühes naljakas ja wäikeses itaalia restoranis. Siis läks proua Willens oma hotelli, et wahetada riideid. Mina aga jalutasin wähe aega tänawatel. Wihma sadas päris tublisti, sellepärast läksin ma oma tuppa ja riietusin õhtuleiti. Siis tõin proua Willensi „Belroy“t ära ja läksime üheskoos „Orientali“. Jõudsin sinna nii umbes kakskümmend minutit enne 11.“

„Kas jõudsite sinna enne wõi pärast proua ja preili Selcotti?“

Ameeriklanna kehitas õlgu.

„Seda ma kahjuks ei mäleta,“ wastas ta aeglaselt. „Seal oli nii palju wõõraid inimesi, et ma ühtkiuid inimesi üldse tähele ei pannud.“

„Mõistan teid täiesti ja tänan teid wäga.“ Inspektor Reynolds lahkus.

„Ah, gong, jumal tänatud?“ hüüdis lady Selcott, kui inspektor oli lahkunud. „Veila ole hea ja üttele kõigitiidrukule, et ta saadaks mulle kuuma limonaadi. Tunnen, et mu kael hakkab walutama.“

Kui Veila oli ruumist lahkunud, läks lady Selcott Celia Burnetti juure.

„Tänan teid,“ ütles ta pehmelt.

Sõrmus finije opaaliga.

Parsons istus sel pärastlõunal inspektor Reynoldsil wastas ja mõtles, kuidas leida wäljapääsu sellest unnikust, kuhu ta oli sattunud. Ta teadis, et see mees, kes istus teisel pool kirjutuslauda, oli wilunud ja osaw kriminaalist, keda polnud kerge petta. Inspektori hallid uuriwad filmad ei lahkunud hetkekski Parsonsi näolt.

„Teie ütlesite, et tapetud Karl Urdeen teile selle eest raha andis, kui teie oma peremehe korteri salaja talle tarwitada andsite. Mis põhjusel te tegite seda?“ küstis inspektor.

„Särra Urdeen ütles mulle, et tal olewat mõningate isandatega waja wäga tähtsate asjade pärast rääkida,“ wastas Parsons. „Ta seletas, et hotellis olla tal läbi-rääkimisi tülikas korraldada ning pealegi walwawat teda seal konfurendid. Ta soowis asja rahulikult lõpule wiia. See on küll natuke iseäralik, ma saan jeda isegi aru,“ ütles mees hirmunult, „kuid mul polnud aimu, et see mees mu sisse weab.“

„Sa kuna te Urdeeni uskusite, siis andsite talle wõtne, mille kohta räägiti, et see olewat kadunud; samuti ütlesite talle, et teie peremeeft pole kodus, ja lasite ta korterisse, kuna ise läksite minema.“

Parsons kohmetas.

„Ei, härra inspektor,“ protesteeris ta. „Ma juba ütlesin, et ma Urdeeni kuni ühtegi wõtit pole annud. Sellepärast oli isegi tüli, sest ma teeldusin wõtit talle andmast. Sgaford, kui ta nende inimestega nõu pidas, jäin ma korterisse, et järele waadata, kas peale meeste äraminekut on kõik korras. Sain aru, et minu tegu oli rumalus, sest mu peremees kohtles mind nii hästi; kuid olin hädas ja wajasin raha. Ma kaotasin mängimiseiga suuri summasid,“ tunnistas ta.

Inspektor waatas mehe kahwatusse näkku, mis närwiliselt tõmbles.

„Kas olite sõja ajal Prantsusmaal, Parsons?“ küsis inspektor äkki pehmemal häälel.

„Ja, kolm ja pool aastat.“

„Srn, siis te ei wõi kuigi wana olla. . . Kas saite haawata?“

„Sain ainult jalasäärest riiwata. Kuid sain granaadi plahwatusel raske närwihohki; sest ajast on minu närwid korraft ära.“

„Kas olete suur joodik?“

„Kui paar napsu wõtan, siis olen juba purjus,“ wastas mees. „Särra Urdeen jootis mu alati täis, sest siis ei tulnud ma kõögist tema külalisi vaatama.“

Inspektor kummardas üle kirjutuslaua.

„Kas olete mõnda tema küllastajat näinud, Parson?” küsis ta pealetungivalt. „Mõtlege hästi järele. Soovin teilt kindlat vastust.”

Mees vaatas talle viivu ilmetult otja.

„Ei, härra inspektor,” vastas ta lõpuks kindlalt.

Inspektor Reynolds, olgugi, et ta kindel oli, et Parsonš maletas, ei küsinud selle kohta enam midagi. Ta pööras oma küsimused teistele asjaoludele.

„Teate Parsonš, kui teie midagi tähtsat kuulete, siis fölistage mulle isiklikult aadressil: Mounfield 5X42.” Ja üllatavalt kiiresti küsis ta selle järele: „Miušeas, kes oli see naine, kes külastas Urdeeni? Ma mõtlen seda daami, kes kandis sooblinahket mantlit.”

„See oli ainus naine, kes teda külastas; tema nime ma ei tea ja samuti pole ma näinud ta nägu,” vastas teener. „Üks kord nägin teda selja tagant.”

„Mis te temast mäletate?”

„Ta näis olevat väga noor ja kandis sõrmes suure sinise opaalkiviaga sõrmust.”

„Õõib olla oli see safiir?” tähendas inspektor meest ükskõikseltsil filmitsedes.

„Õõimata,” vastas Parsonš. „See oli sinine opaal, seda tean ma kindlasti. Suur ja väärtuslik kalliskivi, ümbritsetud väikeste teemantidega.”

Et teener teadis nii palju kalliskividest, see pani inspektori imestama. Parsonši elukäik peale sõja wõis olla väga seiklusrikas. „Parsonš, natuke aega tagasi tähendasite teie, et te ühtegi neist inimestest pole näinud, kes Urdeeni külastasid. Miiüd aga seletate, et üks naine oli nende seas. Keda nägite te seal weel?”

Parsonš kohmetas filmanähtawalt inspektori terawat tooni kuuldes.

„Kedagi, härra inspektor, ma pole näinud peale ühe daami kasuka ja opaalsõrmusega. Teie usufsite mind, härra inspektor, kui te' näeksite seda wiski hulka, mis härra Urdeen enne külaliste tulekut mulle

sisse jootis. Kui teegi tuli, siis lebasin juba puru-
joobnuna kõõgi põrandal — pean seda omafs hääbiks
tunnistama. Minult üksford olin sellises seisukorras,
et suutsin põlwili kõõgiukse juure roomata ja läbi
ukse prao wälja waadata. Sel korral nägin ka daami
kasukat. Härra Urdeen juhtus aga mulle peale ja
keerask usse luffu.“

„Sa ükski isik, kellel oli selline kasukas, ei külas-
tanud teie peremeest?“ uuris inspektor.

„Mitte teegi,“ wastas Parsons.

„Kas olete seda opaalsõrmust kunagi warem näi-
nud?“

„Minult sel korral.“ See wastus tuli päris kind-
lalt, kuid Parsons wiskas sealjuures luurama pilgu
inspektorile.

Reynolds ei näinud seda märkawat.

„Soobnud mehe kohta olete wäga tähelepänelik ol-
nud, Parsons. Ma tahtsin weel midagi küsida. Kas
teie wennal on wäike autoparandus-töökoda Lewisham-
mis?“

„Ja,“ tõendas teener.

„Teie olete wist wiimasele ööl wähe maganud, hm?“
küsis kriminaalst heasüdamlikult.

„Minu jaoks on küllalt. Kui see mulle lõbu teeb
oma wenda aidata, siis on see minu asi; kas lähneb
see kellegile teisele korda?“

„Sseenesestki mõista, see on teie asi,“ tähendas
Reynolds. „Kas teie wend teenib hästi?“

„Päris hästi, härra inspektor. Kui ma waba olen,
aitan teda meeleldi.“

Reynolds tõusis.

„Wäga hea, Parsons, see on kõik. Tänan teid. Kui
teil midagi head meele tuleb, wõi kui te kasuka oma-
nikku lähemalt wõite kirjeldada, siis helistage mulle.
Ma annan teile oma numbri.“

„Teie andsite mulle juba selle, härra inspektor,
Mountfield 5X42,“ wastas Parsons.

„Teie mälu on sama hea nagu teie tähelepanu-
võime.“ Inspektor asetab käe kammerteenri õlale.
„Parsons, saage ometi aru, et siin on tegemist mõr-
waga. Puudulik süüdistusmaterjal foodustab süüdlase
põgenemist, wõi,“ Reynoldsi hääl muutus hoiatavaks,
„süütute inimeste areteerimist. Soiate ära oma kae-
last palju sefeldufi, kui te mulle täit tõtt ütlete.“

Parsonsi suu näis olevat kuitwanud. Ta vastus
oli waewalt kuuldam ja siis läks ta kiiresti wälja.

Reynolds istus jälle kirjutuslaua taga ja oma
ees olevat paberit kritseldades, laskus mõtetesse.

Et kõik need inimesed, kes eile õhtul Wane Ingra-
mi korteris olid, Karl Urdeenist midagi teadsid, näis
olewat päris kindel. Oli selge, et nad kõik selle roima
sooritamisest osa ei wõtnud; kuid üks wõi teine, wõib
olla ka kõik, tundsid kuritöö motive ja hoidsid enda
teada wäärtuslikku tõendusmaterjali. Assistenti sisse-
tulek äratas ta mõtiskelust.

„On teil midagi uudist, Senkins?“

Detektiiv ulatas talle paar päewapilti.

„Need ülleswõtted on tehtud Ingrami raamatu-
kogu toa seinal olevast jäljest.“

„Ja. See on kindlasti naise käsi. Waatamata jäl-
jendi ebaselgusele, olen ma selles päris kindel,“ oli
Reynoldsi otsus. „Peopesa on wäike, kuno sõrmed on
pikad ja kitsad.“ Ta uuris päewapilte ja pani need
wäsinult kõrwale.

„Annaksin palju selle eest, kui ma selle naise
leiaksin.“

„Ja naised, kelledega te täna warahommikul kõne-
lesite?“ alustas Senkins.

Inspektor raputas pead.

„Keegi ei tunnistanud wõtmefimpu omaks. Kas on
mõnel naisel nii tugewad närwid, et ta tuleb korte-
risse, kus ta paari tunni eest diiwani all lebas ja tõe-
näoliselt oli teadlik roimas?“

„Kas see tore kammerteener on walwe all, herra inspektor?“

„Täna weel mitte. Ta on esialgu selleks wäga ärritatud, et ennaft laitmatult ülewal pidada.“

„Kuid ta wõib ju kirju kirjutada... Kuid tema kirjawahetus jääb... hm weidi hiljaks, enne kui jõuab postil?“ Ta naeratas ootusrikkalt.

Reynolds kõhatas, et mitte naerma hakata.

„Ei,“ ütles ta tõsiselt. „Esiotsja weel mitte. Saatke see politseinik ülesse, kes tapmisööl oli tänawal postil.“

Mõni minut hiljem seisis politseinik inspektori ees. Ta oli nähtawasti wäga närwiline.

„Teie olete siis politseinik Oliver ning olite möödunud ööl Ingrami maja läheduses postil?“ küsis Reynolds.

„Jah, herra inspektor.“

„Mis kella ajal nägite teie Ingrami maja ees autot seismas? Kääfige mulle kõik, mis teie teate.“

„Westministri kell lõi just kümme, kui auto seisis Ingrami maja ees. Olin sellest tükk maad eemal. Autos oli waid selle juht. Wäga täpselt ma seda meest just ei waadanud, samuti ei märkinud ma üles ka auto numbrit.“ Mees sügas kullatagust. „Oleks ma wähegi aimanud, et see oli tähtis teenistuskult. Kuid tänawatel on ju alati autosid seismas.“

„Kuid hiljem nägite teie seda weel kord?“

„Jah, umbes pool tundi hiljem nägin musta limusiini paar tänawat edasi tühjalt seismas. Kuid enne kui ma sõidukile lähemale olin jõudnud, lähenes sellele üks mees kiirel sammul, hüppas autosse ja soitis siis minema. Ma polnud sellele autole aga nii lähedal, et ma kindlasti wõiksin öelda, kas see oli see sama auto, mida nägin warem,“ ütles politseinik wäiksel.

„Ärge jellepärast siis muretsege, teie ei suuda ju ometi mitte kõigi autode numbreid meeles pidada. Kas ehk jaate mulle jeda meest kirjeldada?“

Nüüd muutus politseinik elavaks.

„See oli keskmise kasuline mees, kes kandis kummimantlit ja wiltkaabut,“ ütles ta kiiresti. Nägema kahjuks ei näinud, kuid arwan, et ta on keskmistes aastates mees, kuid igatahes mitte wana.“

„See on kõik. Tänan teid, Oliver. Hoidke nüüd oma silmad lahti ja kui teie jeda autot juhtute weel nägema, siis teatage kohe mulle.“

„Jah, härra inspektor,“ sõnas kordnik ja hakkas minema, kuid jäi ukse juure seisma.

„Kas teate weel midagi?“ küsis inspektor.

„Ingrami tänawa paralleeltänawa ööwahi tuli öösel kella kolme ajal minu juure. See tänaw on nimelt paranduste pärast suletud. Küsisin ööwahilt, et küllap tal on ikka wiist igaw olla tühjal tänawal. Mees ütles mulle, et ainuke inimene, kes sel ööl jellel tänawal käinud, olnud keegi preili, kes tööliste süta-ahjus oma armastuskirja põletanud.“

„Kas teie siis juba teadsite, et on sündinud roim?“

„Ei, weel mitte, härra inspektor. Noimaist kuulin ma alles kell 1/47. Siis läksin ma kohe ööwahi juure tagasi ja küsisin mehelt üht-teist ning käskisin ta siia tulla. Ta on praegu all ning tema nimi on Wrem.“

„See on kena. Selle olete teie hästi teinud. Looge mees kohe siia.“

Matuse aja pärast tuli politseinik ühe tööriietes mehega tagasi. Mees waatas imestawate filmadega ja haigutas jällegi.

„Kas ja juba jätab Ford!“ pragas politseinik.

„See siin on inspektor Reynolds.“

„Laske mees haigutab, kui see talle meeldib,“ ütles Reynolds. Siis pöördus ta Wremi poole. „Ma tean

wäga hästi, mis tähendab wäsimus. Ma ei pea teid kuigi kaua finni. Jutustage mulle sellest preilist. Keda teie ööjel nägite."

"Ma läksin vaatama kas hoiatuslatern itka weel põleb. Kui jõudsin süteahju juure, nägin, et selle ees oli kummargile üks noor preili. Ta nägi mind, ajas enda sirgu ning lahkus kiirel sammul minuist möödudes ja mulle tere õhtust öeldes. Kui ma ahju juure jõudsin ja selle sisse waatasin, nägin selles süfistunud paberitükke. Ma mõtlesin siis, et need olid armastusekirjad."

"Kuidas see preili wälja nägi?"

"Ta oli õige sale ja kõhn, härna inspektor. Ta mantel oli must ning ta riietus oli märg ja porine. Suuksed olid tal punased ja ta kübar oli punane. Urwan ka, et ta suuke oli tublisti punaseks wärwitud."

Reynolds ohkas. See kirjeldus ei sobinud ühegi daami kohta nende hulgast, keda ta seni oli üle kuulanud.

"Tänan teid, Wrem! Minge nüüd koju ja magage end hästi wälja." Mehe wäsimus näol säras tänulikkus. Siis pistis ta käe tasku ja tõi sealst nähtawale ühe pisikesse pakki, mille ulatas inspektorile.

"Selle oleks ma peaaegu unustanud," ütles mees.

"Mis see on?"

"Poolpõlenud kirjatükid, mis ma ahjust wälja tõmbasin. Ma poleks seda teinud, kuid tahtsin kangesti näha, mida see plika seal nii nobedasti põletas. Kuid minu filmad ei suuda seda kirja lugeda. Ma ei tea ka, kas nad midagi wäärt on."

Wiis minutit hiljem teadis Reynolds, et ühel poolpõlenud kirjaümbrikul oli poolik sõna „rdeen“. Ühelt teiselt kirjatükikeselt leidis ta aga sõnad: „... ähwardused ei hirmuta mind...“

Reynoldsi pea töötas. See naisolemus märgades riietes ja mudases mantlis oligi see, kes oli lamanud Ingrami kusheti all.

Kas oli see üks nende naiste hulgast, keda ta hommikul oli üle kuulnud? Punašed juuksed tegid teda rahutuks. Celia Burnetti kuldblond pea ei jarnanenud ju põrmugi punašele. Seilal olid aga mustad ja lady Selcottil pruunid juuksed.

— Koledad võimalused.

Reynolds uuris ikka veel poolpõlenud pabereid, kui kõlises telefon. „Mis lahti on?“ küsis ta torusse. „Kuidas? Kõnelege siis ometi. Repell. Seda nime ma ei tunne. Küsi, mida ta soovib,“ kätatas ta pahastelt torusse. „Urdeeni juhtum? Misspärast ei öelnud teie seda siis kohel! Looge ta kōhe minu juure.“

Inspektor vaatatas siis aastuvalle noormehele väga uudishimulikult otša. Pat Repelli nägu polnud just kõige rõõmsam, kui ta inspektorile nimetas oma nime ja istus siis tema wasta toolile.

„Kuulsin, et teie olete tahtnud mulle midagi öelda Urdeeni tapmise asjus. Kas teie tundsite teda?“ küsis Reynolds ja arwas, et Repell wastab samuti põikliewalt nagu Vane Ingrami sõbrad.

Repell raputas pead.

„Ma polnud seni temast midagi kuulnud. Tean Urdeeni ja tema tapmiselugu ainult ajalehtede kaudu. Kuid mina tean, kuidas ta surmati.“

Nüüd oli Reynolds tõesti üllatunud ja ta ei hakanudki seda üllatust warjama. Wõõras aga jatkas kindlal ja rahulikul häälel.

„Mul on aimdus, et ka mina kuidagi olen Urdeeni surmas wastutaw. Sellepärast olengi ma siin.“

Reynolds kaalus endamisi, kas ehk see mees polnud hullumeelne? Ei, hullumeelne ta ei olnud, jõudis Reynolds kindlale weendumusele.

Ta pakkus mehele sigaretti ja tuld ning sõnas siis:

„Teie awaldus huwitab mind väga.“

„See on väga lihtne,“ jatkas mees. „Mina olen doktor Tyleri laboratooriumi assistent.“ Repell pani nende sõnadega oma kaardi inspektori ette lauale.

„Sellel on minu aadress. Vähe aega tagasi leiutasin ma ühe surmava gaasi keemilise vormeli. Selle gaasi kummalijeks omaduseks on see, et ta ei jäta laibale mingeid jälgi ega tunnusmärke. Näib nagu oleks inimene surinud südamerabandusse või üldiselt normaalses surma.“

„Kas ma tohin küsida, misjuguuste katsete varal olete teie teinud kindlaks, et sel gaasil on just niisugused omadused?“ küsis Reynolds išeäraliku naeratusega.

Noormees furus oma huuled kokku.

„Meie pole seni veel inimestega katsetanud, hr. inspektor. See tähendab — teiste inimestega peale meie eneste. Kuid mina ja dr. Tyler oleme enda kallal küll juba korduvalt katsetanud.“

„Kas tahate seega öelda, et teie mõlemad olete jeda gaasi sisse hinganud?“ küsis inspektor uskumatuks.

„Aga muidugi,“ vastas Repell rahulikult. „Meie ei võinud ju nõuda, et teised inimesed oleks meile selleks oma eludega riskinud. Mina kui ka doktor Tyler hingasime sisse teatava hulga gaasi, mis meid küll ei surmanud, kuid küll meelemärkuseteta lamama pani. Nende katsete tulemuse alusel polnud meil ju raske väljarehkendada, milline doos mõjub surmavalt.“

„Selline rikk on minu arvates kaunis julge,“ ütles Reynolds. „Kas teie mõlemad tulite teadwusele täie terwise juures?“

„Dr. Tyler küll, kuid mina mitte. Mul kulus hull aega, enne kui ma sellest katset toibusin. Ma kaotasin kahets päewaks oma hääle. See gaas oleks sõjatorral õige häwitaw. Inglasena pole mul waja kinnitada, et see gaas ei pääse wõõraste kätte.“

„Kas sellepärast tulitegi minu laure?“ küsis inspektor.

„Ei. Dr. Tyleri ülesandel wiibisin ma mõni aeg äriasjus Ameerikas ja jõudsin eile õhtul „Selwanial“ Inglismaale tagasi. Minu äraolekul . . .“

Reynolds ohkas sügawasti ja kätkestas Repelli:

„„Selwaniaga“? Kas tõesti? Kas ei kohanud teie pardal juhuslikult kedagi pr. Willens'i ja prl Burnettit?“

Lutwus'in pr. Willens'i ja tema õetütrega ning kõnelesin nendega sageli.“

„Proua Willens'i õetütar?“ kordas Reynolds.

„Jah, preili Celia Burnett on ju pr. Willens'i õetütar. Ma ei tea, kus need daamid praegu wiibivad. Miks see teid huvitab?“ küsis Repell kaunis segajelt. „Kas tunnete neid?“

Inspektor Reynolds'i huwitas ainult nüüd see asjaolu, et pr. Willens ja Celia Burnett olid möödunud õhtul oma sugulust salanud ja et Celia Burnett weel täna hommikul oli tähendanud, et temal puuduwad naisfugulased. Ja mispärast see kahtlemata aus noor-mehe hirmus, kui jutt kaldus mõlemale daamile.

„Samuti nagu teiegi, härra Repell. Tunnen neid juhuslikult,“ wastas inspektor õige kuival. „Kas teie ehk juhuslikult ei tea, milleks nad Inglismaale tulid?“

„Arwan, et see on neil lõbureis, sest nad on nähtawasti rikkad inimesed,“ wastas Repell.

Kuid ometi oli Celia Burnett praegu sir Richard Selcotti sekretär! Ja pealegi märkas inspektor, et Repell teadis jellest tütarlapselt weel nii mõndagi, kuid ei tahtnud seda nähtawasti awaldada.

„Palun, jutustage siis nüüd edasi,“ ütles Reynolds.

„Eile läksin ma laboratooriumi ja kõnelesin parajasti dr. Tyleriga, kui õstus sisse Tempest.“

„Kas dr. Tempest, — Scotland Yardi anatoom?“ Repell jaatas.

„Just seesama. Ta käib sageli meil juttu ajamas. Eile näis ta erakorraliselt uudishimulik olevat. Ta

esitas meile alataja küsimusi minu leiutise suhtes ja küsis, kuidas see gaas mõjuvat. Tõpuks küsis ta otsekohe, et kas ehk laboratooriumist pole osa seda gaasi ära varastatud.“

„Ta teadis siis teie leiutisest?“

„Jah, mõni nädal tagasi pühendasin ma tema oma leiutise saladusesse. Ta oli ka juures, kui meie tegime uue gaasiga ühe katse merejää kallal. Sel õhtul, kui dr. Tempest oli meie juures, juhtus midagi kummalist. Äkki tekkis lühihhendus ja meie ruum läks pimedaks. Selles pimeduses nägime meie furnud merejää. Nina juures mingit rohekat wosworlist helki. See oli kaunis õudne ja dr. Tempest nimetas kohe minu gaasi naltatades „rohelisteks furmaks“.“

„Roheline walgus!“ kordas inspektor jällegi ja ta mõtles kummalisele rohevale helgile, mida ta oli näinud Karl Urdeeni laiba suu juures.

„Kas dr. Tempest ütles teile, mispärast ta teile hulga küsimusi esitas?“

„Ta näitas mulle Urdeeni furma teadet ja ütles, et ta näinud ka Urdeeni laiba suu juures samasugust rohelist walgust. See oli mulle väga raske kuulda, kuigi ma Karl Urdeeni ei tunnud.“

„Seda ma mõistan,“ nõustus inspektor. „Kuidas tarwitatakse seda gaasi?“ küsis ta siis edasi.

„Meie tarwitame selleks erilise ehitusega pritsi. Surm järgneb kohe kui gaas kehasse pritsitud, ja walu pole sellejuures mingisugust.“

„Kas keegi teadis sellest leiutisest peale teie, dr. Tyleri ja dr. Tempesti?“

„Mitmed meie sõbrad-teadusmehed. Kuid ainult mina ja dr. Tyler tunneme selle gaasi wormelit.“

„Kas wõiks oletada, et mõned inimesed said selle gaasi olemasolust teada, kas wõi teie sõprade-teadusmeeste kaudu?“ küsis inspektor.

„Wõimalik, et ka said. Dr. Tyleri käes oli mitu pudelitäit seda gaasi. Dr. Tyleri kätte jäi ka minu

Ameerika reisi algul üks kirjutatud wormel, kuna teine oli minu käes. Rohkem ei tea ma neid olevat."

"Kas võtsite mõne gaasipudelikese ka välismaa-reisile kaasa?"

"Ei, mitte ühtki. Võtfin kaasa ainult wormeli." Ta tõmbas taskust ühe rohelise ümbriku välja.

"Ometi arvate teie, et keegi on omandanud wormeli ehk gaasipudelikese. Võib olla on keegi need varastanud dr. Tyleri seifist?" küsis inspektor.

"Ma sooviksin, et see oleks nii. Kuid kahjuks et ole see nõnda," ütles Repell ohates. Mul on päris hirm sellest teiega kõnelda. Sel ajal, kui ma olin Ameerikas, oli Urdeen astunud ühendusse dr. Tylerriga. Ta oli öelnud, et ta kuulnud uuest gaasist ja tahtvat seda meeleldi ära osta. Sellist gaasi saawat tema arvates suure eduga kasutada Briti kolooniates putukate hävitamiseks. Urdeen jutustanud dr. Tylerrile, et tema olevat šotlane."

"Misjuguse õigusega astus dr. Tyler teie teadmata Urdeeniga sellistesse läbirääkimistesse?" küsis Reynolds pahaselt. "Mis inimene see dr. Tyler üldse on?"

"Ta on üks väga jõbralik wanahärra, kes mind kängesti tahab rahaliselt aidata. Dr. Tyler on poisimees, umbes 65-aastane, ning tunneb huvi ainult oma teadusliku töö vastu. Ariasjust ei taipa ta midagi. Mina kuulsin Urdeeni ettepanekust alles täna hommikul vara. Dr. Tyler teadis täpselt, et mina poleks kunagi lubanud, et uus gaas läheks mõne võõra rahvuse kätte. Teisest küljest polnud ka mingit lootust, et meie oma võimud selle gaasi ostaksid. Ja kui siis tuli Urdeen ning tahtis gaasi osta putukate hävitamiseks ja pakkus selle eest suure summa, siis arvas dr. Tyler, et mul selle vastu muidugi midagi ei ole. Ta sõlmis Urdeeniga kokkuleppe, sai viimaselt suure summa raha ja andiski Urdeenile wormeli. Saadud raha on praegu pangas. Urdeen oli dr. Tylerrile

lubanud, et asutab siindikaadi, kuhu mina ja dr. Tyler saaksid direktoriteks. Nii lubanud ta meid teha riikasteks meesteks."

"Kes selle siindikaadi liikmeteks pidid olema?"

"Mulle näib, et Urdeen ei nimetanud neid nimesid, wõi unustas dr. Tyler need. Sepingule on allakirjutanud ainult Urdeen ükksinda."

Reynolds trummeldas sõrmedega lauale.

"Ma ei mõista, härra Repell," ütles ta kahtlemalt, "kuidas sai dr. Tyler teie teadmata teie leiutise ära müüa?"

"Seda mõistate alles siis, hr. inspektor, kui kuullete lähemalt minu koostööst dr. Tyleriga. Peale minu palga pole mul mingeid rahalisi jissetulekuid. Tema mitte ainult ei lubanud mind alati oma ideede kallal töötada, waid muretses mulle selleks ka isegi igati wõimalusi. Tal polnud mingit kindlust, et minu jaoks wälja antud raha kuidagi tagasi tuleb. Sellepärast oli ka üsna loomulik, et ma andsin temale Ameerikassee sõites täiesti wabad käed. Peale selle wõis ju ka mulle teekonnal midagi juhtuda."

"Kas see oli tema wõi teie ettepanek, et tema kätte jäid kõik õigused?" küsis inspektor.

Repell mõtles wiibu.

"Seda ma hästi ei mäleta," wastas ta wiivitades. "Kuid arwan, et see mõte tekkis meil mõlemal ühekorraga. Ta rääkis mulle sageli, et ta on teinud testamendi, mis tema surma korral annaks mulle kõik tema instrumendid ja ka küllaldaselt raha, et ma wõiksin jätkata oma teaduslikku tööd."

"Kas teie tegite ka testamendi?" küsis inspektor.

"Peale oma wormeli pole ju mul midagi parandada," wastas Repell naeratades. "Kuid ma tegin siiski enne ameerikareisi algust testamendi tema kasuks."

"Sõn, hm," pomises Reynolds mõttlikult. "Kuid nüüd on teil juba mida parandada. Andestage, kui

nüüd küsin teilt midagi isiklikku. Kas võite mulle öelda, kui palju maksis Urdeen hr. Tylerile?"

„Mul pole midagi selle vastu, hr. inspektor. See summa on minu pangas, ja olles avalik, imestan selle fuuruse üle. See summa on 5000 naela.“

„Kas teie testament dr. Tyleri kasuks jääb ka edaspidi maksma, või kavatsete seda nüüd muuta?"

„Mispärast peaksin selle muutma?" naeratas noormees ükskõiksest. „Mul pole ühtegi sugulasit. Kõik, mis ma teha võin, on see, et saan pühendada kogu oma usalduse ühele wanale mehele, kes minusse usub ja minult ühtegi penni enda jaoks ei taha.“

„Niikaua kui te elate, härra Repell," tähendas Reynolds naeratades.

„Olen kolmkümmend, — tema aga viiskümmend aastat wana," vastas Repell heasüdamlikult. „Urge olge umbuslik, härra inspektor. Teie peaksite doktori tundma õppima, ta on tore ja armas inimene.“

„Mul on kindel kavatseus doktor Tyleriga kohata," märkis Reynolds.

Repell tõusis.

„Ma olen teile kõik jutustanud, nagu ma mõistfin. Urge piinake teda ainult nii paljude küsimustega. Ta on suur unustaja ja mõtted on tal alati laokil." Ta peatas järsku ja waatas inspektor Reynolds'ile otsa. „Härra inspektor, mulle tuli üks kohutaw mõte. Urdeen moodustas selle fünditaadi ja surmati nende inimeste poolt, kellede käes oli mürgkaasi wormel!!!... Kas ei wiibi teised fünditaadi liikmed surmaohus, kuni me nad leiame...?"

Reynolds ei mäletanud, mis ta selle peale ütles. Raua aega peale selle, kui mees ära oli läinud, istus ta mõtetes oma toas.

Paar rāpaseid fingi.

„Sir Richard Selcott soovib teiega rääkida, härra inspektor; ta ei taha aga kõneluse põhjusi nimetada ja näib olevat väga ärritatud.“ Nende sõnadega aratatakse detektiiv Jenkins inspektori tema rasketest mõtetest.

„Laske ta siisje,“ ütles ta väsinult. „Lady Selcott on nähtavasti minu peale kaevanud,“ arvas kriminaal.

„See kuulub minu väherõõmustavate kohustuste hulka, järelepärimisi toimetada . . .“ alustas Reynolds tagasihoidlikult.

„Kuid mitte minu naise, tütre ja naissekretäri juures,“ katkestas teda Selcott järskult.

„Järeluurimisi toimetada,“ kordas inspektor, „kuigi seda ei soovi järeluuritavad isikud. Neil on õigus oma tunnistusest ära öelda, kuid ükski teie maja daam ei tarvitanud seda moodust,“ sir Richard.

Selcott'i nägu läks veel rohkem pilve.

„Ma protesteerin selle vastu, et minu naine ja tütar ainult sellepärast üle kuulati, et nad wiibisid eile õhtul härra Ingrami juures külas.“

„Wabandage, nad olid sel ajal seal, kui mõrv avastati, ning pealegi tundsid nad kõik Urdeeni isiklikult,“ parandas inspektor.

Selcott lõi rusikaga lauale.

„Sa teie arvates jätkub sellest, et kõigi nende samade üle pärida,“ vastas ta vihaseelt. „Kui te kõigi inimeste läest, kes sel õhtul wiibisid Ingrami juures ja kes Urdeeni tundsid, nõuate süütuse tõestust, kuidas on lood siis minuga?“ küsis ta pilkavalt. „Ma olin ju ka seal.“

„Palun, kus te wiibisite enne seda, sir Richard?“ küsis Reynolds armastusväärselt.

„Mul pole kindlat süütuse tõestust,“ ütles Selcott, nagu oleks ta selle üle uhke. „Ma jõin eile õhtul klubis, mängisin sead bridget ja weetsin aega kuni poole

kümneni. Kuna mul oli peavalu, tegin vihmajärgi käes ühe jalutuskäigu ja pöörasin siis jälle klubisse tagasi. Ja niipalju kui mina arvan, ei tea keegi, kus ma jalutuskäigu ajal viibisin."

Reynolds naeris lõbusalt. "Süüdlastel on alati süütuse tõestusi väljaspool igasugu kahtlusi," seletas ta. "Süütutel pole neid üldse olemas." Ta kõnetoon muutus jälle äkki teravamaks. "Mul on tungiv põhjus teilt sir Richard küsida, kas teil oli enne Urdeeni surma temaga mingisuguseid ärilisi suhteid?"

"Ei," vastas Selcott. "Rägin teda mõne päeva eest ühes restoranis. Ta päris mult, kas ma ei tahaks temaga liitu lüüa ja ühte teatrit finantseerida, kuid ma ütlesin sellest ära."

"Mitte jellel alal, sir Richard. Kuid kas teil polnud Urdeeniga mõningaid teisi sidemeid. Ma pean teid hoiatama, sest teie elu võib olla hädaohus."

"Misjulgune melodramaatiline mõttetus!" vihastas Selcott. "Teie võiksite hakata gangsterfilme väntama, selle asemel, et teenite detektiivina vastutusrikkal ja kõrgepalgalisel kohal."

Reynolds ei kaotanud oma rahu.

"Ma kardan, sir Richard, et teie minu sissetulekuid ülehindate. Mõnele filmiühingu peadirektorile ei jätku minu palgast isegi figarite ostmiseks. Ja peale selle tahaksin teile veel öelda, et kui te mõne inimesega kohtute, kes seisis ühenduses Urdeeniga, siis saate ta minu juure."

Kui Selcott oli läinud, kõlistas inspektor Jenkinfile. "Tehke ühele salapolitseinikule ülesandeks, sir Richard Selcotti filmas pidada," käskis ta. "Nüüd otsin ma selle suure õpetlase doktor Tyleri üles. Teie võite mulle kõlistada, kui midagi eriliselt juhtub."

Reynoldsi võttis doktor Tyleri majas vastu Pat Repell, kes omas walges kitlis ja sarvraamidega prillides näis olevat palju vanem, kui ta oli tegelikult.

„Mõtelge kui tähelepanuväärt, härra Repell, et need daamid, keda te laeval tundma õppisite, on mõlemad Urdeeni tuttavad,“ wisatas inspektor äkki muu jutu hulka. Ta pani tähele, et Repell järsku ehmatas.

„Ma ei tea, kus preili Burnett praegu elab; tahaksin, et ma seda teaksin,“ ütles ta muurelikult. Ta avas laboratooriumi ukse, lastes Reynoldsil sisse astuda.

Noor keemik tutvustas talle õpetlast.

Doktor Tyler lükkas oma wanamoodsad prillid otsaesisele ja waatas külastajale imestanult otsa.

„Ah ja, muidugi... Urdeeni asja pärast,“ pomises ta. „Oh kui paha: just sel ajal, kui mul nii palju tegemist on.“

Kümneminutilise jutuajamise järele oli Reynolds päris meeleheitel. Wana õpetlane oli väga aukartustäratav, kuid jutuajamisel väga hajameelne. Sõegi kõige lihtsamate küsimuste lahendamisel wajas ta Repelli abi. Reynolds jõudis otsusele, et tal on tegemist peenikese komöödiandiga wõi mõne wana narriga. Kuidas sai selline tubli mees nagu Repell üheskoos selle inimesega töötada?

„Gühidalt kokkumõdetult, härra doktor, teil on teada järgmised faktid,“ tegi Reynolds kindlaks. „Urdeen oli kolm korda siin. Esimene kord, et teha teile ühte ettepanekut; teine kord, et ühte lepingut sõlmida; kolmas kord, et alla kirjutada ja wastu wõtta keemilist wormelit ning üle anda teile tsheeki. Teile pole teada, kuidas ta sai teada härra Repelli leidusest, ja samuti ei tunne teie härra Urdeeni ärisõpru ega tema wahetordi nendega?“

„Peaaegu see on kõik — niipalju kui mina aru saan,“ ütles õpetlane rahul olles. „Unustasin ainult, et ta wõttis endale kaasa siit mõne pudeli, et seltskonna ees katsetega esineda.“

„Mitu pudelit andsite Urdeenile?“ küsis Reynolds hirmunult.

Doktor Tyler filitas oma lõuga.

„Ta tahtis kõiki, mis meil käepärast olid. Ta näis ka keemiaist midagi teadwat . . . Ma pean järele mõtlema . . .“ Ta pööras ennaft oma noore kolleegi poole. „Kui palju pudelikesi meil oli enne Ameerika-reisi, Repell?“

„Kümme,“ vastas noormees. „Sgäihe sifust jätkus küllalt ühe koera surmamiseks; kahest aitab inimese teise ilma saatmiseks,“ seletas ta inspektorile. „Selle tarwis walmistatud prits mahutab endasse kahe pudeli sifu.“

„Mietame, et kahe pudeli sifu läks Urdeeni surmamiseks, kuid kus on ülejäänud kaheksa pudelit?“ märkis inspektor süngelt. „Kui need on pahade inimeste kätte sattunud, siis tähendab see weel nelja inimese surma, härra Repell?“

„Mii kohutaw, kui see ka on; kuid ma olen teiega ühel arwamisel. Teie ei wõi arwata, misfuguses hirmsas seisukorras ma olen, härra inspektor. Mul polnud aimugi, et Urdeen selle tõenduse kaasa wõttis.“

Reynolds koputas talle rahustawalt õlale.

„Saan teie seisukorrast wäga hästi aru; aidake mind, niipalju kui teil on wõimalik, ja ma loodan, et me pudelikeseid peagi leiame. Sõna „abi“ all mõtlen ma seda, et te oleksite wõimalikult awameelne mu wastu, härra Repell, ja et te midagi mõnesuguste sidemete pärast ei warjaks. Lubage mulle seda?“

Repell noogutas. „Ja, härra inspektor,“ vastas ta ja waatas inspektorile ootawalt otša, kuna ta mõtles, et inspektor teeb sellest pikemalt juttu. Tema imestuseks jättis detektiiv selle jutuwaine kõrwale ja küsis õpetlaselt: „Kas weedate teie palju aega siin, härra doktor Dylor?“

Wana õpetlane naeratas unistawalt. „Ma elan siin. See on mu enda maja. Keldrikord ja esimene majakord on töötubadeks sisse seatud — wäljaarwatud üks wäike magamistuba siin kõrwal.“

Reynolds kummardas mikroskoobi kohale.

„Lore instrument,“ tähendas ta. „Lood, mis ülemistel kordadel asuvad, on väljakuulutus?“ Sealjuures waatas ta sügawale kumardades läbi läätsta.

„Ei. Wõõrad ei meeldi mulle. Ülewal on minu jõogituba, köök ja üks kolikamber, kuna mansardkorral elab minu wana majahoidja. Ta on kurt, mille tõttu mul temast wäga raske on aru saada,“ wastas doktor Tyler.

„Kas teid huvitab, waadelda meie preparaate?“

„Suurepärane, kuid jeda mõni teine kord, kui ma pole oma teenistusülesannete täitmisel,“ seletas Reynolds. „Kas te töötate kindlaksmääratud tundidel, wõi olete ka wahel õhtul siin?“

„Minul pole mingit ajajaotust, härra inspektor. Söön siis, kui olen näljas, ja magan, kui tunnen wäsimust. Eila näiteks töötasin kogu öö, kuni mulle majahoidjanna tõi hommikul süüa.“ Ta waatas naeratahes oma abilisjale. „Nüüd saan ma selle eest muidugi peapesu.“

„Kga muidugi — teie lubasite mulle igal õhtul tulla kahetja ajal magama minna,“ pahandas noor-mees.

„Kas wõiksin näha jeda lepingut, mille Urdeen teile andis?“ küsis Reynolds.

Ta ootas kannatlikult, kuni doktor Tyler kõi oma sahtlid läbi tuhnis ja tarwilikud paberid wälja otsis. Peagi tõmbas ta ühe pika kirjaümbriku wälja ja ulatas selle inspektorile.

„Wõibolla soowite jeda kaasa wõtta?“ tegi ta ettepaneku.

„Kui härra Repell lubab, siis meelesdi,“ ütles Reynolds tagasihoidlikult.

„Kui härra Repell lubab?“ kordas doktor Tyler imestanult. „Ah ja, muidugi. Meie töötame ju nii tihedalt koos, et meil pole kummalgi eriomandust.“

„Kas teie aga ehk ei unustanud Urdeeni tšheffi härra Repelli arvele fiske kanda?“ küsis ta sõbralikult naeratades.

„Kahal pole minu filmis mingit väärtust,“ ütles õpetlane pehmelt.

„Kas andsite Urdeenile ka pudelikese gaasiga?“ küsis Reynolds edasi.

Dr. Tyler näis midagi püüidvat meenutada.

„Ma ei mäleta, et ta minult seda oleks küsinud. Ma ei tea ka kindlasti öelda, kas ma talle gaasi andsin või mitte. Pean teilt paluma wabandust, härra inspektor, kuid mul on nii halb mälu.“

Inspektor pöördus nüüd noormehe poole. „Teie peaksite dr. Tylerile küll soovitama, et ta magaks rohkem ja läheks mõnikord ka weidi wälja jalutama.“

„Sõbralikult teebki ta pärast lõunasööki lühikesi jalutuskäigu, kuid see on ka kõik, mis ta selles suhtes teeb,“ vastas Repell.

„Teie äraolekul polnud see ju ka võimalik. Wiimast kolmel päeval ei lahkunud ma majast kordagi.“

„Nüüd on ju asjad kõik korras, sest härra Repell on ju nüüd tagasi,“ ütles Reynolds naeratades. „Kuid, muide, kas tunnete teie kedagi Selcotti?“

„Selcott?“ kordas doktor Tyler. „Ei.“

Dotamata Repelli wastust, wõttis Reynolds oma mütsi ja tegi minekut.

„Sead aega, härra doktor. Undestage, et ma nii palju teie kallist aega raiskasin. Härra Repell, kas teie oleks nii lahke ja saadaks mind wälja. Kardan, et ma ei oska üffi wälja minna.“

„Ma soowiksin väga, et teie oma gaasiwormeli kohe deponeeriksite pankla. Kas teie teete seda, ilma minult selle põhjuseid küsimast?“ küsis Reynolds, kui nad olid jõudnud wälisuksele.

„Jah, kui teie seda just soowite,“ lubas Repell.

„Kas teie tunnete Selcotti?“ küsis Reynolds.

„Tunnen üht neiu t Leila Selcotti ja ka tema wõõrasema — lady Selcotti. Wiimane on väga wõluw daam, kes enne abiellumist töötas näitlejannana Denise Faringdoni nime all. Kui ma ei ekfi, siis olen ma ifegi tema abikaasaga tuttaw. See on mees, kes end igalpool püüab kole tähtsaks teha. Rohkem selle nimelisi inimesi ma ei tunne.“

„Ma tahaks meeleldi, et teie wiiksite sellele toredale härrale — Selcottile ühe teate. Ega teil ometi midagi selle wastu ole, teda kord jälle näha?“

„Oh, ei midagi. Temale teadet wiita?“ küsis Repell lõbusalt. „Wõibolla ehk soovite weel midagi muud?“

Reynolds noogutas pead. Ta nägu muutus järsku väga tõsiseks.

„Jah. Pärast seda, kui teie selle firja olete postile wiinud, õelge dr. Tylerile, et peate tunniks wälja minema, ja õelge ka seda, et teie minu soovil panite oma wormeli panka. Kas teete täpselt nõnda?“

Repell noogutas nõusolewalt pead, kuid ta näolt paistis, et asi teda põrnugi ei rõõmustanud.

„Siis,“ jatkas Reynolds, „minge sir Richard Selcotti korterisse ja küsige tema erasekretäri järele.“

„Kuidas on selle erasekretäri nimi?“

„See on üks daam.“

„Ja millest pean ma temaga kõnelema?“

„Õelge temale, et ma leidfin ühe daami, kes temale on jukulane. Kuid ärge seda unustage.“ Reynolds wiipas autojuhile ja astus siis sõidukisse.

„Üks filmapilk!“ hüüdis Repell hirmunult. „Kuidas on lood wastusega?“

„Wastus, ma arwan... härra Repell, et teie külastate mind õige pea. Head aega!“

Kui auto hakkas liikuma, kadus Reynoldsi näolt pehme naeratlus. Ta wõttis taskust märkmiku ja uuris möödunud päewade ilmastikku. Reed märkmed olid tal sageli kasuks olnud. Ta tegi kindlaks, et wiimase

nelja päewa festel oli Londonis vihma sadanud ainult eelmise päewa õhtul. Jaanuarikuu ilmastikus oli see küll ime.

Reynoldsi ei imestanud aga sugugi kliimaatiline nähe, waid ta imestas, mispärast olid dr. Tyleri saapad üleni poriga kaetud, kui ta kolmel päewal polnud väljas käinud.

Sisseõmmeldud nimi.

Repell waatas Reynoldsi autole järele, kuni see kadus nurga taha, ja küsis eneselt, kas see mees oli weel mõistuse juures? Reynoldsi hallid filmad olid nii kelmitfalt naernud, kui ta Repellile need kummali-fed ülesanded oli annud. Ta kehitas õlgu ja läks majja tagasi. Ta oli Reynoldsiile annud oma sõna ja ta pidi seda ka pidama. Tema toas oli kirjutuslaud. Ta wõt-tis ümbritu sahtlist, pistis jellesse wormeli ja lisas seletuseks paar rida — Songa jaoks. Siis wiis ta kirja posti.

Kui ta laboratooriumi tagasi tuli, waatas dr. Tyler talle pahaselt näkku. „Sellel kriminalistil pole küll wiist wähematti aimu, kui kallis on meie aeg,“ kaebas ta.

Repell ütles talle nüüd, et ta peab tunniks wälja minema.

Dr. Tyler waatas talle pahaselt otsa.

„Teie ütlesite, et teie selle mehe soowitusel wormeli ära panite?“

„Jah, ma pidin ta sõna kuulma, sest minu neetud gaas oli ju selle roima põhjuseks.“

Wana teadusemees seadis oma mikroskoobi toru jälle korda ja süwenes sellega waatlemisse.

„Wõib olla ehk oli tal ka õigus,“ tähendas ta natuke aja pärast sõbralikult. „Tulge wõimalikult ruttu tagasi. Tahan teile näidata ühe preparaadi ha-ruldast arengut.“

Repell kõlistas Selcotti maja ukse taga ja ütles avama tulnud tüdrukule, et ta tahab kõnelda sir Richard Selcotti erasekretäriaga. Ta juhutati raamatukogusse. Seal nägi ta mitmesuguste paberite kohal kumardumat üht blondjuukselist neiu. Lähenemaid samme kuuldes vaatas see üles. Nähe, pilkav naeratlus libises tal üle näo, kui ta hüüdis:

„Gallo, kas tulite siia gaasimõõtjat kontrollima, või tulite muidu niisama külla?“

Repell oli nii üllatunud, leides Celia Burnettit siit, et ta algul ei saanud midagi vastata.

Celia Burnett vaatas noormeest aga kogu aeg väga uuriva pilguga. „Ta maks on vist haigestunud,“ pomises ta siis endamisi ja küsis waljusti: „Kuidas elab teie abikaasa?“

„Gästi, tänan väga,“ vastas Repell. „Sa kuidas on lood teie tädiga?“

Celia surus taskuräti endale vastu nägu. „Mul on sellest nii raske kõnelda,“ sosistas ta kogeledes. „See kõik tuli nii äkki. Ma kaotasin ta.“

Repell vaatas neiuale pahaselt otja. Ta oleks võinud wanduda, et neiu filmad sädelesid helmikalt, kuid ometi polnud tal ju praegu mingit põhjust naljatamiseks.

„Wäga kurb ja nii äkki,“ lordas noormees. „Mul on sir Richard Selcotti sekretärile väga tähtis teade üle anda. Kas ma saaks temaga kõnelda?“

„Ma arwan, et teie olete vist oma nägemise kaotanud.“

„Ma ei mõista teid, preili Burnett,“ ütles noormees pahaselt.

„See on teie juures ifka nii olnud. Kuid ma arwan, ega teist selles juhtes maksagi kuigi palju oodata. Sir Richard Selcotti sekretär — olen mina.“ Neiu naeris noormehesale näkku. „Wõtke seda — kui ühe rikka tüdruku tuju. Müüd teate teie kõik, mis waja mees sensatsiooniks. Kuid mulle on see ükskõik. Mil-

liseid teateid toote teie siis mulle ja kas ei teadnud see, kes teid saatis, minu nime?"

Repell waatas nüüd furjalt oma ette maaha.

„Ta tunneb seda väga hästi, kuid mulle ta seda ei öelnud. See teade, prl. Burnett — on inspektor Reynoldsilt. Ta nähtawasti tahtis sellega lõpetada teie kurbust kaotatud tädi pärast.“ Repell lootis nüüd näha neiu kohmetust. Neiu sõrmed pigistasid krampelikult kirjutuslaua äärt.

„Mis sugune on see teade?“

„Et inspektor Reynolds on leidnud selle daami, kes on teile sugulane. Ta palus mind neid sõnu teile täpselt edasi anda.“

„Tänan teid,“ vastas neiu wiimu aja pärast. Ta pilk ja nägu ei awaldanud midagi, kuid Repell oletas siiski, et tema peas oli palju läbisegi ruttawaid mõtteid.

Repellile tuli meelde Reynoldsi poolt antud ülesanne. Selle pidi ta tingimata täitma. Ta oleks pidanud inspektorile kohe ütlema, mis ta kuulis laewal prl. Burnettist ja tema salapäraseft tädist. Kuid see neiu siin tema ees oli nii kena ja weetlew ja tark. Na teised neiud olid ilusad ja targad, kuid nende silmis polnud sellist julgusefädet kui Celia Burnettil ilufates filmades.

Repell ei saanud teisiti, kui pidi neiuile rääkima, mida steward temale laewal oli rääkinud. Ta lootis, et neiu lihtab need süüdistused kuidagi ümber. Kuid neiu kuulis kõik ära ja ei lausunud sõnakestki oma õigustuseks.

„Milleks teie mulle seda õieti kõnelete?“ küsis ta lõpuks.

Pat Repell muutus näoift punaseks.

„Sellepärast, et ma pean sellest kõnelema ta inspektor Reynoldsile — kui te ei suuda tõestada, et logu see lugu on wäljamõeldis.“

Nüüd wihastas prl. Burnett.

„Mida see kõik tähendab? Kas olete ametis gaasivabrikus või kriminaalpolitseis?“

„Nii on järgmine . . .“ algas Repell, kuid kattetas koha, sest talle tuli meele Reynoldsi nõue, et ta kellelegi ei kõneleks oma leiutisest. „Ma ei saa seda teile seletada,“ kogeles ta.

Celia Burnett sirutas talle oma käe.

„Digu pealegi. Te ei tarvitsegi mulle seletust anda ja ma ei tahagi neid saada. Niiid oleme jõudnud furnud punktini välja. Kuid ma tänan teid siiski, härra Repell.“

Neiu raputas tugewasti nooremehe kätt. Siis waatas ta hetke nooremehe õnnetut näoilmet. See noormees oli nii armas, aus ja otsekohene.

„Waadake, Pat,“ ütles neiu, „te usaldasite mind ja ka mina usaldan teid. Mina mõtfin proua Orpeni ehte ära ja see oli selles kompvekkikarbis, mida te mul sadamas tollirewisjoni ajal oma käes hoidsite.“ Neiu naeris ja waatas Repelli, kelle juu suurest imestusest oli jäänud pärani. Võin teile anda oma sõna, et sellel asjal pole midagi tegemist Urdeeni furnuga. See on kõik, mida ma teile öelda saan. Mida kawatsete niiid teha?“

„Ei midagi,“ wastas Repell kindlasti. „Teie paljudest tädidest pean talle siiski teatama. Kuid see on ka kõik. Võite kujutleda, kui piinlik on mul, kui mõtlen jelle inspektori ja tema toimingute peale.“

„Ah, teil pole ju midagi karta. Teie süütus selles asjas on ju teie näole kirjutatud. Mis puutub aga minusse, siis minu pärast ei maksa teil just muretseda. Täitke aga julgesti oma kohust. Mina olen harjunud mõitlema — see teeb mulle ifegi nalja. Mulle meeldib teiesugune wastane.“

Repell mõttis neiu mõlemad käed oma kätte.

„Kuid see on ju nii kole!“ hüüdis ta.

„Kuulge teie, Celia, see lugu . . . mu naise ja lastega . . . ma luiskasin teile. Mina — olen walgaline.“

„Lollpeal!“ hüüdis neiu ja juudles noormees äkki. Pool tundi hiljem istus üks kurb noormees inspektor Reynoldsi büroos ja küsis endalt, milleks ta üldse süündinud oli? Oleks Repell teadnud, kuidas Reynolds tema kurbusest osa võttis, siis oleks ta talle kindlasti tänulik olnud. Kuid Repell ei teadnud seda, sest Reynoldsi nagu oli juurimal määral ükskõikne.

„Ma tänan teid, hr. Repell. Ma teadsin, et teie minu eest midagi salgasite. Sellepärast saatsingi ma teid sir Richard Selcotti sekretäri juure.“

Repell hämmastus.

„Teie teadsite siis!“ hüüdis ta. „Mulle näib, et te ei ole mitte ainult detektiiv, vaid ka mõtete lugeja.“

„Ma sooviks, et ma oleksin mõlemad,“ ohkas Reynolds. „Saan teist aru, teil polnud kerge anda wälja üht naisterahwast. Kuid, ma arwan, et jellel lool wole mingit tegemist Urdeeni surmaga. Ja pealegi — pole sugugi kindel, kas see steward üldse tött kõneles. Misjugune oli jelle mehe wälimus?“

„Ma ei usu, et see mees oleks tahtlikult seda wale-tanud. Wõib olla, effis ta. Ta nimi oli Delland ja mulle näis, et ta on korralik inimene.“

Reynoldsi näolt ei paistnud kõige wähematti uudishimu. Kuid mehe nime ta pani endale meele.

„Ma arwan, et see on niiid kõik,“ ütles Reynolds üles tõustes ja Repelli ukseni saates. „Ah jah, weel midagi. Kus tutwunesite te Selcottide perekonnaga?“ Küsis ta, nagu oleks tal weel wiimasel hetkel midagi meele tulnud.

„See oli wist ühel heategewal peol, mis oli korraldatud haigla heaks. Ma olin siis weel arstiteadlane, ma nimelt muutsin hiljem oma elukutset. Sir Richard Selcott oli ka korraldamas toimkonnas. Nii puutusin ma kofku tema ja ka tema perekonnaga. Seal juhtus meile rumal äpardus. Paljud kunstnikud ja artistid lubasid sel peol esineda, kuid pooled neist ei ilmunud. Tekkis wäga piinlik olukord. Publik wõhtis lamale ja ootas ja ootas. Siis päästis meid

jellest täbarast olukorrast lady Selcott. Ta mängis koos Ingramiga maha ühe ühewaatuslise näidendi. See naine on nii kena ja ta mängib suurepäraselt."

"Kas tal oli menu?"

"Wäga suur menu isegi. Publiik tundis teda kui Denise Faringdoni ja juubeldas talle. Lady abikaasa oli aga selle üle kole vihane. Armukadedus ja tema armates — ka auhaavamine. Ma ei saa aru, mispärast abiellus see naine sellise koleda mehega. Lady tütar näib olevat väga rahulik inimene. Sunt tutvustas mind pärast etendust preilile ja kutsus meid kõiki õhtujöögile."

"Ja kes on see Sunt?" küsis Reynolds ja lootis, et see on üks haigla arstidest.

"Sunt! Ma mõtlesin, et seda tunneb iga inimene. Teda jatkub kõikjale ja alati on ta kole uudishimulik — nagu mõni pesunaine. Mäti nuhib ja otsib ta ja kui ta lõpuks on midagi välja nuuskinud, siis oskab ta sellest endale kindlasti kasu saada. Sellest peale, kui ta kuulis, et ma selle gaasi leiutasin, ei anna ta mulle enam sugugi rahu. Mina ripub kaelas. Kuid ma raputan ta iga kord minema. Selles haiglas, kus ma warem teenisin, on ta midagi kroonimata kuninga taolist. Seal ma tutvusingi selle koomilise mehega. Smelik, et te temast jeni veel midagi kuulnud pole, hr. inspektor?"

"Kuidas on tema eesnimi?"

"Konrad Robert Sunt."

"Sunt oli õmmeldud talwemantli woodrisse. Paskija armas, et eesnime tähed olid olnud G. B. wõi G. R."

Reynolds aga armas, et need wõisid väga hästi olla ka R. R. Ja Sunt teadis ju uue gaasi olemasolust. Kui see sobis, siis oli Reynolds leidnud selle salapärase inimese, kes külastas Urdeeni.

Teatris.

Kell oli juba pool 8, kui Reynolds jõudis tagasi oma büroosse. Väljas sadas ja inspektor oli tublisti väsinud ja külmaft läbipuretud.

Genkinsil tarvitses oma shefile heita ainult ainsat pilku, et teada, mis tal puudus.

„Teie pole täna jälle wist kordagi foonud, hr. inspektor?“ küfis ta.

„Polnud aega. Mul oli palju tegemist. Waatan ehk leian kusagilt tükitese leiba.“

„Seda ma arwasingi, hr. inspektor. Ma hoolitsetsin natuke söögipoolise eest.“ Ja detektiiv asetask oma ülema ette kandiku supi, singi, keele, juustu ja salatiga.

„Mii, ja nüüd laske kuulda, mida olete täna teinud,“ sõnas Reynolds pärast kehakinnitamist.

„Kas nägite proua Willensit?“

„Ggaford, kui ma läksin „Belroy'sse“, öeldi mulle, et ta on läinud wälja.“

„Sm, ta pole ikka weel kodus. Ma tulin just praegu tema hotellist,“ ütles Reynolds omaltpoolt sellele selektusele juure. „Milliseid andmeid andis Urdeeni laiba lahkamine?“

„Dr. Tempest kõlistas mulle kell pool 5. Ta ütles, et Urdeen oli wõrdlemisi terve inimene, ja weel seda, et surm on tulnud kindlasti mürggaasi järeldusel. Ta palus teile weel seda edasi anda, et see roheline walgus, mida teie ja tema furnu suu juures nägite, nüüd kadunud on.“

„Mis — kadunud!“ hüüdis inspektor Reynolds. „See on huwitaw kuulda, eriti weel sellepärast, et...“ Ta katkestas oma lause. „See juust oli tõesti suurepäranne, Genkins, niisugune mulle juba meeldib.“

„Jah, hr. inspektor, seda ma tean,“ wastas Genkins ja imestas endamisi, mikspärast inspektor oma lause pooleli jättis.

Suitsetades figaretti jutustas Reynolds Zenk-
sile muist oma uudistest.

„Üks neist kolmest naisest võib kindlasti olla see
salapärane daam, kes tahtis Urdeeni hotellis külas-
tada. Nad kõik kandsid ju sellepärast musti riideid.
Kus proua Willens sel ajal oli, seda ma ei tea. Täna
õhtul näeme teatris, kas Ingramil ja Mansfieldil
jattus aega roima kordasaatmiseks. Minult üks asi on
mul arusaamata — milleks nad seda pidid tegema?“

„Ja see dr. Tyler oma määrdunud saabastega?“

„Õigemalt, et need saapad olid juba nädalapäe-
wad nii porised. Milleks pidigi tema tapma, pärast
seda, kui ta wormeli oli müüinud ja raha kätte saanud?“

Reynolds wiskas lauale suure kirjaümbriku.

„Vaadake see läbi,“ sõnas ta oma abilisele. „See
on Urdeeni ja Tyleri vaheline leping. Ma arwan, et
õige tähtis dokument.“

See oli halvast masinikirjas kirjutatud dokument.

„Urdeeni toas oli üks wana kirjutusmasin. Nähta-
wasti on Urdeen selle lepingu sellel ise walmis tippi-
nud,“ tähendas inspektor. „Matage mulle see ümbrik,“
ütles siis inspektor äkki. Ta uuris tükk aega suurt ümb-
rikku tugewa suurendusklaasiga. „Mis see tähendab,
Zenkins?“ küsis ta siis ja näitas oma abilisele nõrka
pliiatsikirja.

„See näib nagu oleks keegi siia mingeid märkmeid
teinud ja need siis hiljem jälle maha kustutanud, hr.
inspektor. Õigemalt ka, et see on mingi retsept.“

Mõlemad mehed asusid nüüd seda kirja selgitama.
Zulemused polnud aga kuigi hiilgawad. Pärast kümne-
minutilise tööd teadsid nad ainult niipalju, et kirja-
ümbrikul olid teiste — kustunud tähtede hulgas —
iärgmised poolikud sõnad:

„7 ft. wood God 23 keff last“.

„Ma arwan, et esimesed sõnad tähendawad mingit
joodipreparaati. Muu osa on wist küll dr. Tyleri krite-
rised. Minu hinnangu järele kuulub see mees nii-

Juguste inimeste hulka, kes teevad märkmeid isegi rahapaberitele. Kuid praegu pole meil aega nende kritfeldustega jannata. Helistage kohe Konrad Guntile. Kui ma talle tunni eest helistasin, siis oli ta number kinni."

Genkins helistas ja Reynolds mõtiffles.

"Gärra Gunt lendas täna äriasjus Pariisi. Ta jõuab tagasi kahe päeva pärast. Ma arvan, et ma rääkisin tema teenriga," teatas Genkins pärast helistamist.

"Ah Pariisi. Noh, siis helistage, kui ta on tagasi jõudnud, ja teatage, et mina tahaksin temaga rääkida. Kuid ärge unustage, et temaga soovib kõnelda Reynolds ja mitte inspektor Reynolds. Selge temale, et mul on väga tungim asi. Kumas on Urdeeni laiba kohutlik ülewaatus?"

"Homme hommikul kell 11," vastas Genkins.

"Dubli," Reynolds waatas kella. "Suba 10 minutit 9 peal. On wist kõige kohasem, kui teie toote auto, et meie wõiksime sõita teatrisse. Edasi, mu pois, ehk ma panen isegi teie nime kahtlusealuste nimekirja. Ma wotan selle lepingu kaasa, hiljem ehk saan seda weel weidi waadata. See on nii kummaline... näib nii, nagu oleks Urdeen sellele ümbrikule midagi kritfeldanud," ütles Reynolds mõtklikult. Ta pistis siis ümbriku tasku... "Waatan seda hiljem. Praegu pole mul aega."

Kui nad jõudsid teatrisse, oli seal juba palju inimesi.

"Wiimane loosh wäljakäigu juures. Teie istute minu ees. Teie teate, mis teil teha on?" sofistitas Reynolds Genkinfile kõrwa sisse.

"Täpselt," vastas see.

"Kas seadsite meie inimesed nagu see wajakir?"

"Jah, hr. inspektor. Nad telefoneerivad kindlaks-määratud ajal. Detektiiv Bradley peab walwet seal, kus teie seda soowisite."

Minut pärast seda, kui nad olid mõtnud istet, tõusis eesriie ja algas esimene waatus.

Kuid sellest minutist jatkus, et Reynolds jõudis üht tema wastas looshis istumat daami terawalt filmiteda. Inspektor pani käe oma abilise õlale.

„Esimenes looshis paremal istub ameeriklanna proua Willens. Püüdke näha, kas keegi on tema juures,“ sosistas ta.

Inspektor nautis huwitawat teatritükki ja kahjates, et tal polnud võimalust seda lõpuni waadata.

Ingrami lawale ilmumisel läks publiku hulgas lahti aplaus. Kell oli täpselt 10 minutit üheksast puudu. Selle tegi Reynolds oma kellal kohe kindlaks. Inspektor pidi enesele tunnistama, et Bane Ingram oli tõesti hea näitleja. Ta sügaw ja kõlaw hääling ning to meeldiw kaju mõitfid kohe waatlejate poolehoiu. Esimese waatuse lõppedes awaldas publik oma kiitust kõrwulufustawa käteplaginaga. Reynolds ja Jenkins kasutasid seda tähelepanu äratamata jaalist lahkimiseks. Väljas läksid nad lahku. Reynolds ruttas lawa sissekäigu juure, kus pakkus ühele mehele sigaretti.

„Kaks daami, hr. inspektor, mõlemad olid tumedajuukselised ja mõlemad läksid siit uksest sisse.“ Mees näitas lawa taha wiiwale uksele. „Üks tüdruk ütles mulle, et üks neist daamidest olnud Denise Faringdon.“

„Tubli, Bradley. Walwate siin edasi,“ käskis Reynolds ning läks nüüd kõige lühemat teed kaudu Ingrami korteri poole. Sinna jõudes kohtas ta välisukse ees Jenkinsi.

„Mina olen siin juba poolteist minutit, hr. inspektor,“ teatas Jenkins.

Reynolds awas ukse ja mõlemad mehed läksid sisse. Söögitoas oli wainne, ainult kell tikkus kaminal.

„Parsons on wist wälja läinud,“ tähendas Jenkins. Inspektori näo üle libises naeratus.

„Siin on nüüd wähe õudne, sellepärast üüris Ingram teatri lähedale hotelli ühe toa,“ seletas ta.

„Meie jääme nüüd kümneks minutiks siia ja läheme siis teatri tagasi. Mul on väga kahju, et meie ei näe teist waatust.“

Seljal ajal hetkel helises telefon. Mõlemad mehed waatasid sekundi üksteisele küsiwalt näkku, siis wõttis Reynolds kuuldetoru.

„Sah?“ küsis ta ja katsus Parsons'i häält järele teha.

„See olete teie, Parsons?“ küsiti telefonist.

„Kes räägib?“ tahtis Reynolds iada.

„Teie teate ju ise väga hästi, kes räägib, kellega mina räägin ja mida ma soowin. Mis on uudist?“

Rääkija näis siiski kahtlema hakkawat ja lõpetas kõne järsku ning riputas toru haagile.

Reynolds kõlistas nüüd kohe Scotland Yardi ja käs kis wälja uurida, misjugune number oli Ingrami telefoniga kõnelnud.

„On teil aimu, kes see wõis olla, hr. inspektor?“

„Ei, mu pois. Sellest ei maksa algul just mitte väga palju loota. See wõis olla raamatukõitja, kes tahtis teada, mille peale Parsons homme kihla wedada tahab. Kuid nüüd peame minema.“

Mad jõudsid jällegi peaaegu ühel-samal ajal. Kolmanda waatuse alguseni oli aega weel paar minutit. Reynolds läks jälle lawaukse juure ja kuulis, et Vane Ingram oli oma külalised juba ära saanud. Autojuhile oli ta öelnud Selcott'i maja numbri.

„Mähtawasti lady Selcott oma wõõrastitütreaga,“ ütles Reynolds. „Teie näete, et ei Ingram ega ka Mansfield poleks seda roima eile kergesti sooritada saanud. See vähemalt selgus meile täna. Minge teie nüüd sisse ja walwake proua Willensi loozhi.“

Reynolds läks nüüd noore ja ilusa loozhiteenija juure. Kuid sel neil polnud vähematti aimu, kes eile õhtul tema loozhis olnud ja kas ta teise waatuse ajal lahkus wõi mitte. Reynolds istus juba paar minutit loozhis, kui Jenkins hingeldades tema juure tuli.

„Mina olin üleval, hr. inspektor,“ fofistas Jenkins, „ja ma kuulsin, et üks mees tulnud teise waatuse alul loozhi. Ta on weel praegugi seal. Waadake, ta lahkus praegu.“

Reynolds imestas, et mispärast küll see mees, kes eile õhtul sedasama näidendit waatas, täna jälle teatrisse tuli.

See härra, kes oli proua Willensi loozhis, oli — advokaat Mansfield.

Stewardi lugu.

Detektiiv Jenkins polnud mitte ainuke, kes märkas, kui suure hoolega inspektor Reynolds esimesel päeval Karl Urdeeni tapjat otsis. Ta oli töötanud terve päewa, lubamata endale minutitki puhkust. Proua Reynolds istus toas kamina ees, kui Reynolds õõsel koju tuli.

„Sina ei tunne wist enam kella, Agnes?“ küsis mees pahaselt.

„Tunnen ikka küll, jeda õppisin ma juba lapsena,“ wastas naine rahulikult. „Kell saab warsti pool üks.“

„Sa oleksid pidanud juba ammu woodis olema,“ pomises Reynolds.

„Kuid ma pole weel seal. Tahaksin sulle isiklikult ühe grogi walmistada,“ wastas naine. Wiie minuti pärast asetask ta klaasi kuuma joogiga oma mehe ette.

„Soo kohe ära, muidu läheb külmaks.“

„Ma olen küll päris tuhwlitangelane,“ urises Reynolds. Natukesel aja pärast küsis ta: „Kas sind huvitab ka midagi Urdeeni asjast kuulda?“

Pr. Reynolds kuulas hoolega, kui ta mees kirjeldas oma päewatööd. Proua Reynolds oli õrn ja väga meeldiwa wälimusega naine. Ta mitte üksi ei armastanud oma meest, waid oskas jellele ka abiks olla ning kõiki oma mehe meeleolusid täiesti mõista.

„Müüd olen sulle kõik wälja ladunud. Tunnistajaid on küll palju, kuid tulemusi wähe.“

„Ma arwan, ja kahtlustad liig paljusid inimesi, Tom. Ma mõtlesin täna selle asja üle naise seisukohalt. Ardeen ei olnud ju noor mees, ei ka mitte muidu huvitaw inimene. Ja kuigi ta ehk oli rikas mees... ma arwan, naised ei tapa nii kergesti raha pärast. Armukadedusest ja kättemaksust teevad nad seda juba kergemini. Mõnikord saavad naised mõrvariteks ka selleks, et takistada, et ta minewik ei tuleks päewawalgele.“

Proua Reynolds waikis hetkeks, et näha, kas tema seletused mehele ka kasulikud on.

„Räägi edasi,“ palus Reynolds. „Sa nagu wihjad millegile.“

„Aga muidugi, Tom, ma räägin waid naistest ja mitte meestest. Need neli naist ei näi tundwat rahapuudust. Kas sulle ei paista, et lugu läheb weel keerulisemaks, kui sa jooksed ühe inimese juurest teise juure ja kõiki kahtlustad?“

Inspektor waatas oma naisele otja. „See pole mulle kuigi lõbus kuulda, kuid ma kardan — sul on õigus.“

„Seeford näib aga mulle, et asi on palju sügawam kui naiste kättemaks. Peale selle arwan ma ka, et igaihel neist naistest on mingi saladus, wõibolla et see saladus oli kuidagi seoses ka furnud Ardeeniga. Seda saladust püüawad nad nüüd iga hinna eest wargata. Sellepärast ongi nende ülewalpidamine ja teod nii kummalised. Ma olen lady Selcotti korduvalt lawal näinud — kui ta weel oli Denise Faringdon.“ Proua Reynolds waatas oma mehele otja ja pigistas filmad poolfinni. „Täna käisin ma õmbleja juures,“ ütles ta siis näilifelt wäga ükskõikfult.

Reynolds wastas sellele sama ükskõikfult, et tema lastnud endal möödunud nädalal juuksed lõigata.

„Mulle tuli meelde, et Denise Faringdoni wana garderoobihoidjanna elutseb seal. Korraldasin asja nii, et sain temaga juhuslikult kokku.“

Inspektor Reynolds katsus midagi wahela hiiüda. Küll see wist oli imestusawaldus. Kuid proua tegi, nagu poleks ta seda kuulnud.

„See wana naisterahwas kõneles mulle, et Denise Faringdon teeninud väga palju raha ja olnud kõigiti väga peen daam. Kuid ta ema olewat hoopis teistmoodi naisterahwas, kes oma tütrele palju peawalu sünnitawat. Ta mängiwat sageli suured summad Monte-Karlos maha. See on kõik, mis ma kuulsin.“

„See on tüff ilusat tööd,“ pidi Reynolds tunnistama. Ta wõttis nüüd Urdeeni lepingu taskust ja andis selle oma naise kätte. „Waata seda ümbrikku ja ka selle siju. Kas leiad nende huures midagi iseäralikku?“

Pr. Reynolds waatas waikides dokumenti ja ka ümbrikku.

„Ma arwan, sellele lepingule on kirjutatud üks aadress ja osa sellest aadressist on väga kergelt kirjutatud ümbrikule. Kas ei wõiks need „23. kess lasti“ tähendada „23. kessööl kindlasti“.“

Reynolds wõttis nüüd ümbriku ruttu oma naise käest tagasi ja uuris seda ahnelt.

„Aadress! Sumala eest, Agnes, ja tabasid wist naela pea pihta. 23. kessööl kindlasti,“ pomises ta. „Mitmes kuupäew meil täna on?“

„Täpselt kell meerand 1 23. jaanuari hommikul ja wiimane aeg, et sa kohe woodisse lähed,“ tähendas naine. „Tule, nüüd oled sa mulle kõik oma südampealt ära rääkinud.“ Ta wõttis oma mehe käest Urdeeni lepingu ja selle ümbriku ära ja sõnas: „Selle leiad sa hommikul oma laualt, kui uilesärfad.“

*

Urdeeni laiba kohtulik ülewaatus läks õige ruttu. Surnu isik tehti kindlaks Bane Ingrami ja ühe selle hotelli ametniku poolt, kus Urdeen oli elanud.

Kohe selle järele läks Reynolds oma büroosse.

„Tere hommikut, Jenkins,“ ütles ta sõbralikult oma abiliselle.

Jenkins vastas terwitusele wiisakalt, püüdes olla väga ükskõikne. Siis algas ta oma ettekannet.

„Eile õhtul pärast teatrietendust sattusin pool juhuslikult Selcottide maja juure. Üks naisterahwas tahtis parajasti maja tagauksest sisse minna. Siis küsisin mina temalt, et kas ta juhuslikult ei teaks mulle juhutada . . .“

„Seda maja, mida muidugi olemas ei ole,“ tähendas inspektor omapoolt.

„Just nii, hr. inspektor,“ kinnitas Jenkins ja jätkas siis:

„Pärast 10-minutilist jutuajamist kuulsin temalt, et tema on sir Richardi kõõgitüdruk ja peab seda ametit juba kümme aastat. Ta tulnud praegu just kinost, millest ta suurt lugu peab, ja kutsus mind teenijate-tuppa tassi teed jooma. Ja kõige selle lõpp . . .“ Jenkin si nägu muutus päris hapuks, „ . . . on see, et pean selle eidega täna õhtul kinno minema. Pean selle kibeda karika tühjaks jooma. Ta on neljakümneaastane ja kängesti romantiline.“

„Ja mis sugust osa mängisite teie ise?“ küsis Reynolds.

Jenkins naeris täiesti kõrist: „Mina . . . mina olen montöör ja teenin 2½ naela nädalas . . . Sellest muidugi ei jätku abiellumiseks, seda ma ütlesin talle kohe. Peale selle kirjeldasin talle veel, kui halvasti meie äri praegu läheb ja et ma oma koha jellestõtti kergesti võin kaotada. Sigi woolab mul mööda põski maha, kui mõtlen tagasi selle loo peale. Kui tal ei oleks nii hea suuwärk, ei mina enam tema filme alla läheks. Kuid ma loodan, et kuulen temalt nii mõndagi uut.“

„Ja mida tegite teie täna hommikul?“ küsis Reynolds edasi.

„Mul oli pikem kõnelus selle hotelli ametniku Elliga. Meie saime paras headeks sõpradeks. Asi lõppes

fellega, et ta wiis mu pr. Willensi tupp ja näitas, et see daam oli oma uksele lastnud panna uue ja tugewa riiwi ette. See daam näib olewat hirmus närwiline. Loatiidruk ütles, et tal olewat isegi rewolwer alati taskus."

"Proua Willens kardab nähtawasti oma wäärtasjade pärast," arwas inspektor. "Ega ta ometi ise seal olnud, kui teie tema toas olite?" küsis Reynolds kartlikult.

"Ei olnud. Ja kuigi ta oleks olnud, siis poleks sellest olnud ka mingit halba, sest mina läksin sinna puusepana," seletas Jenkins uhkelt. "Siis läksin ma edasi „Royal Abbey“ hotelli, kus elab prl. Burnett." Jenkinsi nägu läks pilwe. "See poleks mul õnnestunud sugugi nii kergesti, kui mulle poleks tulnud meele mu tädipoeg."

"Pagan wõtku, mis tegemist on selle asjaga teie tädipojal?" küsis Reynolds.

"Minu tädipoeg on tulekustutus- ja elupäästetriistade agent. Ma tarwitasin tema kaarti. See triff õnnestus mul suurepäraselt. Ma wiskasin pilgu wõõraste nimekirja, nägin sealt prl. Burnettit toa numbri ja pidasin siis tarwilikuks proowida, kas minu tuleredel ulatub prl. toa aknani."

"Kas olite üksi toas?"

"Seda mitte. Nii lahked need „Royal Abbey“ mehed ei ole. Loapiiga oli mulle kõige kasulikum. Meie ajasime juttu nii inglise kui ka ameerika küllalistest. Hotelli teenijaskond eelistab wiimaseid esimestele, sest need lahkuwad hommikul waremalt oma tubadest. Näiteks eile hommikul einetas prl. Burnett juba kella 8 ajal oma toas, samuti ka täna. Ja kakskümmend minutit hiljem läks ta juba wälja. Sellest hoolimata oleks tal küllaldaselt aega jättunud „Belroyssi“ minemiseks ja Urdeeni toa waatamiseks. Eks ole?"

"Küllalt, isegi rohkem kui küllalt," nõustus inspektor temaga.

Jenkins tõmbas nüüd taskust välja ühe paberitüki ja pani selle inspektori ette lauale.

„Ma ei tea, kas sellel paberilipakal on mingit väärtust, kuid ma leidisin selle prl. Burnetti paberiformist.“

Inspektor silistas paberitükikesse sirgeks.

„Määrata telegramm New-Yorgist.“

„Sästi tehtud, õnnitlen,“ luges ta kõvasti. „Mida siis see tähendab?“

Enne kui ta selle üle jõudis järele mõelda, avanes üks ja üks politseinik lükkas ühe mehe sisse.

„Selle mehe nimi on Yelland ja ta on laewa steward, hr. inspektor,“ teatas politseinik ametlikult.

See oli pruuni näonahaga ja kõhn mees. Tal oli nähtavasti kaunis suur hirm. Kuid, kui inspektor Reynolds oli temale lahkesti istet ja sigaretti pakkunud, muutus mehe meeleolu tubliski paremaks. Ta kõneles umbes sama, mida inspektor oli kuulnud juba Repellilt.

„Kui ma nüüd ainult suudaks meenutada, kas nägin teda proua Orpeni kabiinist väljuvat enne või pärast proua Orpeni ehte kadumist,“ hädaldas mees lõpuks.

Inspektor ei teadnud selle kohta midagi öelda, kuid ta ei lastnud oma teadmatust ega üllatust välja paista.

Pat Repell polnud temale kalliskivide margusest midagi kõnelnud!

„Ja muudugi, pr. Orpenilt varastati ju tema ehe,“ jõnas inspektor ettevaatlikult.

„Sellepärast kutsusitegi mind siia,“ arvas Yelland kurvalt. „Prl. Burnett ja proua Orpen olid, kuidas seda nüüd öelda — sõjajalal. Kui prl. Burnett väljus pr. Orpeni kabiinist, siis mängis viimane klubis bridzhi, seda tean ma päris kindlasti.“

„Kahju, et teie ei tea, kas see oli enne või pärast pr. Orpeni kalliskivide kadumist.“

„Sellest on ka minul kahju, hr. inspektor. Kuid minul oli tofkorral kange gripp, sellepärast ununes

mul kõik jälle ära. Peale selle tundis meie laewa kapten prl. Burnettit juba warem ja nad olid üksteisega kaunis head sõbrad. Sellepärast ei julgenud ma midagi suuremat ette võtta. Kui kapten kuulis pr. Drpeni kalliskiwide wargusest, naeris ta ainult ja ütles: „Ma wean kihla, et see pole muud, kui see proua tahab, et temast kõneldatakse. Küllap ta ise pistis oma ehte kufagile kõrwale.“ Kuid mina arwan aga, et see prl. Burnett on kõigiti väga rafineeritud naine ja saab kõigega hakkama.“

„Noh, tubli, Jelland, ärge sellest asjast aga kellegil kõnelege,“ lõpetas inspektor kuivalt. „Kui ma teid weel peaks waja, siis lasen teid kutsuda.“

„Wõi nii, siis see Celia Burnett oli nii peenike daam ja peale selle weel kõigeks walmis!“

Reynolds wõttis nüüd telegrammi uuesti kätte ja luges selle weel kord läbi.

„Gästi tehtud, soowin õnne.“

Nüüd mõistis ta seda sifu juba natuke rohkem.

Bunane põskhabe.

Kui inspektor Reynolds oleks toiminud oma meeleolu järele, siis oleks ta kohe hakanud selgitama, kuidas need lood dieti olid selle proua Drpeni ehte warguse ja prl. Burnettiga. Kuid tema naise sõnad hoidsid teda tagasi. Tema ülesanne oli leida tapjat ja kuna polnud wähematki põhjust arwamiseks, et see oli naine, siis otustas ta eiotfa pr. Drpeni ehte kadumise loo rahule jätta.

Ta pidi kella $\frac{1}{2}$ 1-ks minema dr. Tyleri majja, sest ta teadis, et mõlemad õpetlased lõunatafid sel ajal ja lõunatafid wäljas.

Nii ta oli.

Üks wanem naisterahwas awas ukse ja ütles, et Repell läinud ühes dr. Tyloriga lõunatama.

„Nahju,“ kurtis inspektor. „Ma pidin teie gaasimõõtjat vaatama. Enne kaht-kolme nädalat ma jälle siia ei jõua.“

„Gaasimõõtja!“ hüüdis naine pahaselt. „Misparast ei öelnud teie siis kohe, mida teie soovite? See asi puutub ainult mind ja ma arvan, et hr. doktor ei tea üldse, kus meie gaasimõõtja asub. Istuge aga siia fiske ja puhastage oma jalad hoolega ära.“

Reynolds surus naeratuse alla ja tegi täpselt nagu tragi naisterahvas soomis. Ta juhutati ülemisele korrale, kus ta suure hoolega waatas torusid ja tegi endale ette asjatundliku näo. Reynolds pidi enesele aga fiiski tunnistama, et tema jäi selles juhtes Jenkinsist kaugele maha. Peale selle polnud selle naisega suurt midagi peale hakata, sest ta näis olevat väikese kuulmisega.

Reynold pühkis endal otsmikult higi, kui ta pärast montööritööd jälle uuesti tänavale astus. Ei kunagi enam ei lähe ta sellisel viisil midagi uurima — otjustas ta endamisi. Ta oli jeni arvanud, et Jenkinfi moodi tegutsemine oli naljaasi. Veel praegu tundis ta, kuidas wanaeit teda oma uuriwate silmadega waatas. Küll ta wist arwas, et ega see inimene õige montöör ole.

Siiski oli ta midagi teada saanud.

Wanaeit, kelle tuba oli ülewal pööningul, ei teadnud, kas dr. Tyler käis õhtul väljas wõi mitte. Peale selle oli ta teada saanud, et dr. Tyler nädalas korra mitu paari saapaiid puhastada andis. Selle oli Reynolds temalt suure ojamusega wälja meelitanud. Inspektor oli öelnud, et dr. Tyleri toad on nii hästi korras ja puhtad. Kuid Pat Repelli kohta oli wanaeidel päris halb arwamine. ütles, et see mehike olewat weidike tosfike.

Räed taskus, huuled kofku surutud, sammus Reynolds edasi. Ta otjustas nüüd minna Wane Ingrami ja Mansfieldi juure. Jõudnud Ingrami hotelli, kuulis inspektor, et Wane Ingram läinud just praegu oma

Koju. Reynolds helistas näitleja korteri ukse taga. Bane Ingram avas talle ukse.

„Astuge aga sisse, härra inspektor, jooffin just praegu siia, et endale siit wiia mõnd tarmilikku asja.“

Näitleja näitas üht pisikest kohwrit. „Ega teil ometi midagi selle vastu ei ole?“

Inspektor naeratles sõbralikult, kui astus Ingrami järele raamatukogusse.

„Ei, mul pole selle vastu midagi. Kus on Parjoni.“

Ingram pakkus inspektorile sigaretti.

„See tapmise lugu hirmutas waese mehe iõpulikult ära. Andsin tänase öö wabaks.“

„Ta on teie vastu väga truu,“ arwas Reynolds ükskõikiselt ja süütas sellise tähelepanelikkusega sigaretti kui oleks see ta elu suurim ülesanne.

„Parjoni jutustas mulle, et enne teie juure tulekut olewat ta pidanud väga mitmesuguseid ameteid. Ta olnud ka autojuht ja on väga uhke oma tunnistuste peale.“

Näitleja finnitab, et see nii on. „Jah, ta on igapidi kõlbulik inimene. Ma mäletan, et tema tunnistused olid korralikud, kuid ma ei mäleta enam hästi, mis neis kirjutatud oli. Mul on kombeks, et wõtan inimesi ametisse meeldiwuse järele.“ Siis waikis Ingram hetke ja küsis siis:

„Kas tulite minu juure asja pärast wõi niisama iuhuslikult?“

„Jah,“ wastas Reynolds järskult. „Ma tulin sellepärast, et mind huwitawad Parjoni tunnistused. Tahaksin neid meeleldi näha.“

Näitleja oli inestunud. „See, ma katsun teda leida. Kuid te teate, et minu teener roimaäl minuga koos kella weerand üheksa ajal korterist lahkus, siis pole minu arwates tema tunnistustel mingisugust tähtsust. Teie kahtlustate teda asjatult.“

Kannatamatult tõmbas Ingram ühe sahtli lahti ja wõttis sealt mõningad paberid wälja. Ta waatas need läbi ja andis need inspektori kätte.

„Siin nad on,“ ütles ta lühidalt. „See röömus-tab mind, et ma nad jälle leidsin.“

Reynolds pani kirjad hoolikalt kokku ja asetask need läbilugematult oma rinnatasku.

Selle wastu polnud näitleja ettewalmistatud. Ta ei mäletanud enam isegi, mis neis kirjades oli öeldud.

„Tahan neid jälle taga saada,“ ütles ta kindlalt.

„Aga iseenesestki mõista, härra Ingram,“ ja ta toonis awalbus imestus, et talle üldse sarnane küsimus asetati. „Kõik dokumendid, mis meile usaldatase, leiawad kõige hoolikamat kohtlemist. Müüid tuli mulle aga midagi meele. Kas tunnete teie mõnda punase-juukselist naist, kellel oli Urdeeniga mingisuguseid wahetordi?“ küsis ta.

Ingram raputas eitawalt pead.

„Ma ei tea küll ühtegi naist, kes oleks temaga olnud lähemas wahetordas.“

„Kas teie tutwuskonnas pole ühtegi punasejuukselist, kellega Urdeen oleks teie huures kohanud?“

„Minu teada,“ wastas Ingram lõbusalt, „polnud minu korteris ühtegi naist, peale nende nelja, keda te eila nägite, ühelgi neist pole sellist juuksewärwi, nagu te otsite!“

Silmapilguks tuletas Reynolds omale kõiki nelja naist meele: hall, must, tumepruun ja kuldblond oli nende juukse värw. Ta asetask nüüd hea õnne peale Ingramile ühe küsimuse.

„Härra Ingram, kas Urdeen andis teie kätte kunagi hoiule mõningaid pabereid?“

Ingrami mõtted töötasid kiiresti ja ta jäi kõhklema; selle üle imestus Reynolds. Näitleja wõitis tema arwates sellega aega, et ta küsis: „Ma ei mõista teid.“

Reynolds näis olemat mures.

„Teie teener seletas muidugi teile ka, et Urdeen teie äraolekul kasutas lubamatul kombel teie korterit? Parsons tunnistas mulle eile kõik üles.“

„Noh, ja siis?“ küsis Ingram kannatamatult. „See oli ainult sõnakuulmatus minu vastu ja muud midagi. Parsons seletas mulle kõik. Ta mängis hasart-mänge ja kaotas, mida kasutas Urdeen, et teda rahapakkumisega kiusatusesse viia. See pole ilus asi,“ ta sõnad muutusid tugewamateks „kuid ka mitte sugugi kriminaalne, härra inspektor. Parsons sai oma õpetuse ja sellega on asi lõpetatud.“

„Te olete väga suuremeelne, härra Ingram; aga wabandage, kui juhin teie tähelepanu sellele, et siin pole midagi tegemist minu küsimusega.“

Näitleja wiskas pea tagasi.

„Kas tahate sellega tähendada, et Urdeen wõttis siin külalisi vastu minu nõusolekul?“

Reynolds ohkas. „Härra Ingram, sellest pole mingit juttu,“ ütles ta rahulikult. „Palun teilt ainult selget wastust ühele lihtsale küsimusele: kas te hoidsite Urdeeni palwel tema pabereid oma käes?“

„Ei,“ wastas Ingram lühidalt.

„Tänan teid. Nimelt,“ ta tegi sibilikult pausi, „kui te seda tegite, siis on nii teie kui ka mõne teise inimese elu hädaohus. Kellegi käes on kahetja pudelikest selle gaasiga, millega tapeti Urdeen. Arwatawasti on need pudelid roimari käes.“

Näitleja käis toas edasi-tagasi.

„Kui ma teaks, kuidas Urdeen tapeti,“ ütles ta lõpuks, „wõib olla, wõib teid siis aidata, härra inspektor.“

„Ja kui ma seda ise teaksin,“ wastas inspektor nõrga naeratusega, „ei tarwitaks ma teie abi. Kuna ma seda aga ei tea, siis pean toimima tüütawaid ülekuulamisi.“

Bane Ingram waatas afnast wälja, nagu tuleks talle sealt mõni päästew mõte.

„Särra inspektor, mõnikord on kohustusi, milledest ei ja lahti öelda,“ pressis ta lõpuks välja.

„Kas aususest või rüütellikkusest,“ vastas Reynolds nii järsku, et Ingram üllatatult üles waatas.

„Jah. — Siis võin ma teile ainult vastata,“ ütles Reynolds, „et ükski kohustus ei sunni inimest waikima, kui asi puutub mõrvasse ja kui pealegi on karta uut roima.“

„Teine mõrv? See ei või tõi olla!“

„Kui roimar ei leidnud seda, mis ta tahtis, siis võib jelles kindel olla,“ kõlas Reynoldsi hammustaw vastus.

Näitleja hingas sügawalt.

„Wäga hea,“ ütles ta pikkamisi. „Ma wõtfin Urdeeni käest mõningad paberid oma kätte hoiule. Ta ei näidanud neid mulle, kuid seletas, et paberid puutuwad isiklike asju. Ta wõttis minult lubaduse, et ma sellest kellelegi ei räägi. Aga —“, Ingram jatkas kiirelt: „Need paberid on minu lukustatud laualaekast kaduma läinud.“

„Mis ajal?“ küsis Reynolds terawalt.

„Ta andis mulle need paberid umbes 14 päewa eest. Möödunud nädalal nägin ford, et nad olid ikka weel alles. Kuid pärast roima olid nad kadunud.“

Reynolds hammustas oma huult. Ta oleks meeldi esitanud ühe teise küsimuse — sellega oleks ta kindlasti saawutanud rohkem, kuid ta ei küsinud seda teist siiski mitte. Reynolds heitis pilgu Ingrami kinnisele näole. Ta oli kindel, et see mees suutis üht saladust kindlasti hoida. Reynolds tahtis juba lahkuda, kui Ingram awas ühe piikese kohwrikese ja sõnas:

„Kas tahate ehk näha minu grimme ja parukaid?“

„Sjegi wäga.“ Reynolds waatas grimmpulga-kefi. Ingram seletas, kuidas ja kunas ta üht või teist neist tarwitab. Ingrami nägu tõmbus selle juures grimasfi. „Need on esemed, mis mulle mu elukutse wastifuks teewad. Mulle ei meeldi põrmugi näo

grimeerimine. Veel wastikum on aga walewurrude ja -habemete ettekleepimine."

Ta wõttis lohwrist suure hulga mitmesuguseid juukseid ja habemeid wälja.

"Seda kandsin ma üht prantjuse aadlikku mängides ja seda siin tarwitasin ...". Ingram näitas Reynoldsile punast põskhabet ... pagan wõtku, koid on jelle sisse tiikkinud."

Reynolds waatas seda punast habet suure huwiga. Ta terawad silmad nägid lohe, et kellegi käsi oli habemest suure tuti karwu wälja kiskunud. Sõwaht oli jutustanud, et punajuukseiline naine oli tänawal pabereid põletanud. Ta see kõik oli siindinud roimaoöl. Tulest ülejäänud paberitükist oli aga näha, et nende siju oli kuidagi Urdeeniga ühenduses olnud. Reynoldsi jüda hakkas kiiremini tujukuma. Ta uskus nüüd kindlasti, et oli oma sibile jällegi ühe sammu lähemale astunud.

Salapärane auto.

Nüüd sammus Reynolds Philipp Mansfieldi korteri poole. Ta oli wäljaurinud, et adwokaat elas Mecklenburghi platši läheduses. Jõudnud ukse taha, millel oli Mansfieldi nimi, kõlistas inspektor. Tema male awas ukse üks wana naisterahwas, kes wiisakalt teatas, et adwokaat Mansfield läinud kodust wälja, kuid tulewat õige pea tagasi. Ta küsis weel, et kas härra ei tahaks oodata.

"Päewal on teda wist wõimalik rohkem leida büroost?" küsis Reynolds wäga sõbralikult.

"Ei, harilikult töötab büroos tema abiline ja osanik. Särta Mansfield ise töötab siin — kui ta on Londonis."

"Ta reisirib wist kaunis sageli oma äriasjade pärast?"

"Jah, ma usun, ta käib tihti wälismaal. Sageli on ta mitu päewa järjest ära."

Kui inspektor jäi üksi tuppa, waatas ta ruumikas, kuid korratus toas ringi ja katsus wana naisterahwa wastustest midagi enesele kasulikku wälja selgitada.

„Mida see tähendas, et advokaat ei töötanud oma büroos, waid kodus? Ja mispärast ja kuhu sõitis ta nii sageli? Ning lõpuks — advokaadi majanduslikud asjad ei näinud just kõige paremad olewat, seda wõis näha ruumi sjustusest. Seda oli temale öelnud ka dr. Tempst.

Wõimalik, et Mansfieldil oli mõni muu sisse-tulekuallikas.

Keset tuba oli juur wanamoeline kirjutuslaud, millel aga polnud näha ainukest kirja ega paberitüki. Reynolds katsus laua sahtleid. Kuid need olid kõik lukustatud. Nüüd tõmbas Reynolds ruttu taskust wõtmekimbu ja katsus sahtleid awada. Oma suureks üllatuseks leeras juba teine wõti, mille ta lukukaiku pistis, sahtli lahti. Kolmas wõti aga awas järgmise sahtli. Mõlemates sahtlites oli palju mitmesuguses suuruses pakke ja pitsereitud kirjaümbrikke. Neil polnud peal mingeid aadressse peale järjekorra numbrite.

Reynolds katsus nüüd nende samade wõtmetega awada ka puhwetikapi ukse. Ka see õnnestus. Seal leidis ta mitu reisukohwrit, milledele oli kleebitud wälismaa hotellide nimeplakateid. Inspektor lufustas kapiuksed õige ruttu, sest ta kuulis wäljast samme lähenewat. Kui Mansfield minuti pärast sisse astus, seisis Reynolds atna juures ja näis wäga uudishimulikult wäljawaatawat.

„Mida te teete . . . ?“ küsis Mansfield närwilijelt, kuid kui Reynolds ümberpöördus, muutis advokaat kohe oma tooni ja käitumist.

„Ah, see olete ju teie, hr. inspektor. Tere päewast! Ma ei tunnud teid kohe ära. Goodan, et te ei oodanud mind siin kaua.“ Ta targad filmad waatasid inspektorile elawalt otsa. „Kas tulite selleks, et minult mi-

dagi küsida, hr. inspektor?" Ta küsimusest kuuldus kannatamatust.

Reynolds ei näinud tema küsimust kuulvat.

„Käisin eile teatris Ingrami esinemist vaatamas. Ta on tõesti suurepärane näitleja.“

Mansfield vaatas inspektorile uurivalt näkku.

„Ma ei teadnudki, et te tunnete huvi ka teatri vastu.“ Advokaadi toon oli veelgi uurivam.

Üle inspektori näo libises naeratus. „Bõi nii. Müüid siis tunnete teie minu nõrkust,“ vastas ta. „Selle tüki teine vaatus on palju väärt, kuigi Ingram selles ei esine.“

„Jah, see vaatus on hea,“ vastas Mansfield ükskõikselt.

„Hea! Selles on teil õigus. Seda maksab isegi teistkordselt vaadata.“ Inspektor rõõmustas, et nägi, kuidas see löök Mansfieldi tabas. „Kas te olete pr. Willensiga heas vahelkorras?“

„Selleks küllalt heas, et ta mind eile õhtul kutsus oma looshi, kus teie mind ka arvatavasti nägite,“ vastas Mansfield.

„Alapib,“ noogutas inspektor. „Mägin teid enne ja pärast vaatust.“ Ta jättis aga ütlemata, et ta seda teist vaatust, mida ta nii väga kiitis, ise ei näinudki.

„Proua Willens telefoneeris mulle eile õhtul ja soovis minuga teatris kohata. Kuna ma viibisin aga kufagil õhtusöögil, siis ei saanud ma ennem esineja vaatuse lõppu teatrisse tulla.“

„Kuna te näidendit ennem olite näinud, siis oleks see olnud ka ainult aja raiskamine,“ oli Reynoldsfi arvamane.

„Täiesti õige,“ tähendas advokaat lühidalt.

Inspektorile tuli äkki üks mõte.

„Olete te kunagi ühest proua Orpenist, kellestki ameeriklannast, kuulnud?“

„Mitte varem kui eile õhtul. Proua Willens näitas mulle teda teatris. Kas te siis ei näinud suurt,

imposantset, väärtuslikke ehteid kandvat daami loojhis?"

Reynolds wilistas tasa. „Ah nii! See oli siis tema. Ma kuulsin nagu, et ta oma ehete tagavara olewat wähendanud," märkis ta.

„Eile õhtul näis tal siiski kogu ta warandus kaajas olewat," wastas Mansfield kuniwalt. „Kohkem poleks talle ümber mahtunudki."

„Kas te teate, kus proua Orpen peatub?" küsis Reynolds.

„Ei, kuid „American Expressist" saate jeda kindlasti teada. Rõige parem oleks, kui see naine kõigi oma ehetega istuks kufagil panga seifis."

Inspektor tõusis.

„Tänan teid, härra Mansfield, ma ei taha teid kauem kinni pidada. See on kahju, et te Urdeeni ei tunnud," ütles ta pealtnäha ükskõiksest.

„Mispärast?" küsis Mansfield imestunult.

„Sest ma arwan," wastas Reynolds mõtlikult, „et teie teraw mõistus oleks mulle uurimistööl juureks abiks olnud." Ta peatas wiibu. „See on raske probleem, härra Mansfield. Kui te midagi asjasse puutuwat kuulete, siis palun teatage jellest mulle."

„Meeleldi," wastas advokaat, „kuid see näib olewat ebatõenäolif. Olage hästi."

Reynolds, kes rahuldatus minema sammus, mõtles Mansfieldi paha seisukorra peale, sest ta ei saanud awada oma laualaekaid ega kappi. Wõtmekimp, mida Reynolds Mansfieldi juures tarwitas, oli sama, mis roimaööl Ingrami korterist sohwa alt leiti.

*

Umber samal ajal, kui Reynolds Mansfieldi elukorterist lahkus, kõneles proua Parsons oma köögis, Debishamis, kellegi inimesega.

„Ah, fina!" ütles ta mehele, kes seifis ukse juures, „mis sa tahad?"

„Kus on Alfred?" küsis ta mehe wend.

Proua Parjons sülgas põlgawalt palawale triif-
rauale. „Kust mina seda tean? Ta on wist töökojas,
kus tal on tegemist. Oled tore jaks! Mispärašt tulid
ja siia? Täna pidi olema ju sinu wäljasõidupäew?“

„Beremees andis mulle täna waba õhtupooliku.
See roimalugu käib mulle närwide peale.“

„Ja mulle mitte?“ wihastas naine. „Ma arwan,
et see oli kindlasti üks „sala“, kes sinu järele küüsis . . .
Wida wähem ja siin käid, seda parem on mulle. Mine
parem ilufasti koju. Ma wean kihla, et mõni kind
jälgi.“

Parjons jooksis afna juure ja piilus ettewaatli-
kult wälja. „Kedagi pole näha,“ ütles ta närwiliselt
sõfistades.

Proua Parjons tegi kannatamatu liigutuse. Ta
wiskas triifraua kolinal lauale ja uuris oma mehe
wenna nägu.

„No, kuula siis, Bert,“ algas ta otjustawalt. „Sa
oled üks waene loru. Annan sulle nõu, et ja Alfredi
cemale hoiaksid. Ta pole sinu jaoks. Tean, mis
ma tean. Olen temaga juba küllalt kaua abielus.“

„Mis ja tead, Emmy?“ küüsis Parjons terawalt.

„Kas peate mind juhniks?“ wastas Alfredi naine.
„Sgal nädalal tuled ja siia — tore kannerteener, hea
sissetulekuga — tuled ja saadad kogu wäljasõidu päewa
siin töökojas mööda. Alfred on ju wilets ja waene, et
sulle selle eest maksta.“

Parjons wajus selle sõnawalingu peale mõtetesse.
„Olin kind kergemeelne lurjus, seda Alfred jopast
wälja aitas.“

Proua Parjonsi nägu muutus põlglikuks.

„Üks kind! Sinust saab peagi „kergemeelne lur-
jus“. Ja tõepoolest oleks ja ta mõrwaloos olnud üks
kergemeelne lurjus.“

Ta löi käega, kui Parjons protesteeris.

„Sa, ja, ega mina ei ütle seda, et sina tegid talle
lõpu,“ wastas äge naine. „Mõrwaks pole sul julgust.
Kuid kuidagi oled ja kogu asjasse segatud, sest salad

on sul alati järel. See mees, kes eile siin ümbernuh-
kis, oli esialgu töökojas —

Parsons katkestas ta kõnewoolu ja kirjeldas kii-
restli Reynoldsi wälimust. „Kas oli see, Gummy?“

„Ei. See oli suur, kõhn ja ligemale kolmekümne-
aastane. Mingisuguse aadressraamatu pärast oli ta
siin. Tegin talle peagi tuule alla. Ja kui ma Alfredi
töökotta süüa wiisin, küsisin poisiks Simpsilt, kes sei-
jab pumba juures, kas wõõras ka temalt midagi kü-
sis. Poisiks jaatas.“

Parsons ohkas. „Kas ta rääkis midagi wõõrale?“

„See poisinoff patras kõik wälja, mis ta teadis, ja
ma ütlen, et ta rääkis isegi rohkem,“ vastas naine mu-
relifult. „Sims ütles: See oli üks tore härra, kuna
ta oli talle kõnelemise eest annud ühe shillingi! See
„tore härra“ oli seletanud, et ta tahtwat autot üürida,
kusjuures ta oli „Buidi“ läbi otsinud.“

„Ma ei saa aru, mis ta sellest tahtis,“ torkas Par-
sons wähele. „See on samasugune must limusiin nagu
teisedki.“

„See saks aga oli teisel arwamisel. Siis oli seleta-
nud, et autot wõib alati tellida, peale ühe päewa näda-
las, mil masinat kasutatakse. Ja ka seda oli poisiks rääki-
nud, et sina siin töökojas käid. Kuidas meeldib sulle
see?“

Parsons waatas kohkunult naisele otse.

„Soo! Müüd ja tead, miks Dewisham pole minu
jaots kuurort, minu armas Bert“, oli naise lõppotsus.
„Ja mis teed sa täna siin?“

„Alfred kõlistas mulle ja ütles, et ma pidawat
tulema wõi —“, Parsons ohkas wäsinult. „Ah, alati
samad ähwardused; ma ütlesin oma peremehele, et ma
pole terve, ja ta andis mulle waba päewa.“

Naine tundis kaastundmusest, kui ta mehe kahwatusse
näkku waatas.

„Sina,“ ütles ta sõbralikult, „inimene, ja pead
ennast kokku wõtma. Et sa nõrga iseloomuga oled, seda
sa tead isegi, kuid sellepärast ei pruugi sul weel kaa-

hahas olla. Mine, ja ära näita fiin enam oma nägu. Sinu wenda läheb mul endal waja."

Parsons ringutas lootusetult käsi.

"Sa oled tore naine, Emmy, ja ma olen sulle tõesti tänulik, aga," Parsonsi hääl muutus peaaegu sofinaks, „ja ei tea . . . teaksid ja ainult poolegi kogu loost . . . ja ma ei tohi sulle seda öelda. See — see on kohutaw! Ma pean kõit tegema, mis ta nõuab — vähemalt seekord." Ta läks ukse juure, waatas aga sealt weel kord tagasi. „Ära muretse minu pärast liiga palju, Emmy, ela hästi."

Sel filmapilgul ei muretšenudki proua Parsons oma mehe wenna pärast. See mees oli ainult nõrga iseloomuga narr; seda ta teadis. Ta mõtles ainult oma mehete, kes polnud sugugi kergemeelne narr.

Asjaarmastaja detektiiv.

Kell kaminafünfil lõi pool seitse. Bill oli arwamisel, et ta wana sõber sel ajal weel kõwasti töötab.

Bill Dale oli sale, blond, sinifilmaline pois, wiisteist aastat wana, kes austas oma kunstnikuannetega ema ja luges detektiivromaane. Ta isa suri wiie aasta eest ja emal oli küllalt tegemist, et teenida Billile kooliraha ja ülespidamist ning maksta wäikeste korteri eest. Zoonistuste turg oli teostega üleujutatud ja illustreerimistöid juhtus ka väga harwa. Pois puudus gripihaiguse tõttu juba neljateistkümnendat päewa koolist.

Kella lüües waatas Billi ema üles; ta oli asja ühe skitfi lõpetanud.

„Kas ma tohin natukeseks ajaks wana Wrenni juure jooksta ja teinaga lobiseda, ema?"

„Mis pärast mitte?" ütles proua Dale. „Sa wõid jällegi hüpata, Bill, eks ole tõsi?"

Pois naeris. Ta toetas ema õlale ja uuris pilki armustawalt.

„Kas nägid selle kallal palju waewa?"

„Kohutawalt. Ma pole ju suur kunstnik. Kas sinu seisukoht koolis selle all kannatab, kui ma awan wäikese pudukaupluse, Bill?“

„Mitte sugugi. Aga sa oled ju suur kunstnik, ema. See fiits on suurepärane,“ kinnitas Bill.

Proua Dale tõmbas pildile pliiatfiga tugewa kriipsu, kusjuures pliiatfi tera murdus. Ta wiskas pliiatfi wandesõnaga minema.

„Sul on aga tore ema, mu pois!“

„Mii nagu sina seda oled, peab minu ema just olema; ma olen täiesti rahul. Sarnase raske töö juures, nagu sina seda teed, wõib lubada omale paar korda päewas wanduda. Kas sa ei tahaks minuga kaasa tulla ja Wrenni tundma õppida?“

„Ah, heameelega. Meie wiime talle tüki kooki.“

Kaks põiktänawat edasi, kohtasid nad õõwahti, kes ennast pisikese ahju ääres soojendas.

„Tere õhtust, Wrenn!“ terwitas teda pois. „Ma tõin kaasa oma ema.“

Wanamees tõstis käe mütsi äärde ja wiskas ühe pilgu pikkade ripsmete alt ilusale, blondile, naerwate filmadega naisele.

„Tere õhtust, proua, kõik on korras; kuid teie olete liiga noor sarnase suure poisi emaks.“

„Ah, ma olen juba päris wana naine,“ wastas proua Dale naeratades.

„Ta on kolmekümnewiine,“ seletas Bill, „kuid mõnikord peab ta ennast ülewal nagu kaheteiskümne aastane laps. Kuulge Wrenn,“ küsis ta äkki ärritatult, „kas teate ka midagi uudist Urdeeni mõrwa kohta ja kas on kuulda midagi sellest naisest, kes teie ahjus kirju põletas?“

„Üks inspektor Scotland Yardiist keelas mul sellest kõnelda,“ wastas wanamees ebakindlalt. „Kuid ma rääkisin juba noorehännale oma seislustest merel ja lõpetasin punasejuukselise tüdrukuga, kes minu ahjus kirju põletas. Kas teie ei usu seda, proua?“

Proua Dale waikis filmapilgu ja ütles siis: „Ma pole Billi suust ühtegi sõna selle kohta kuulnud ja arwan, et ta pole ka teistele midagi rääkinud.“

„Ma tahtsin seda sulle küll kängesti rääkida, ema,“ segas poisjs kõnelusesse, „kuid ma lubasin Brennile waikida. Ta teatas sellest Scotland Yardi.“

„Bill oleks selle eest kõik annud, kui ta oleks teie asemel siin saanud istuda ja isiklikult Scotland Yardi inspektoriga kõnelda,“ tähendas proua Dale lõbusalt.

„Oleksin annud kas wõi kogu oma margikorjandusel“ seletas poisjs õhinal.

Brenn kraamis oma taskuteist ühe tüki paberit välja.

„Siin, mu poisjs. Ma arwasin, et andsin eile inspektorile kõik tulest väljakistud paberilipakad. Kuid see siin on siiski jäänud minu tasku. Sellele on midagi kirjutatud. Mina ei saa siit lahkuda, kuid teie wõite sellega minna Yardi. Küsige inspektor Reynoldsi järele. See on üks tõesti kena härra.“

Bill Dale oli nii erutatud, et sai öelda waid mõned ükshilud tänusõnad. Läänud weel mõned sammud edasi jooksis Bill wanamehe juure tagasi ja näitas sellele midagi, Brenn waatas seda terawalt. „Sah, just täpselt see wärm. Seda peab inspektor teadma,“ ütles ta.

Weerand tundi hiljem wiidi Bill ühe politseiniku poolt inspektor Reynoldsi kabinetti.

„Selle noormehe nimi on Dale. Ta tahab teile midagi tähtsat teatada — nimelt Urdeeni asjus,“ teatas politseinik.

Reynolds pani oma täitesulepea kõrwale ja waatas tulejat terawalt. Tema hallidele filmadele ei jäänud märkamata noormehe närwilisus. Sellepärast ruttas ta seda kartust kaotama.

Kuidas see juhtus, seda Bill enam hiljem ei mäletanud, kuid wiis minutit pärast seda, kui tema inspektorile oli annud kollase paberitüki, istus ta inspektori wastas tugitoolis ja nad ajasid üksteisega juttu, nagu oleksid nad olnud wanad sõbrad.

Tore pois, mõtles Reynolds endamisi, kui ta hoolega kuulas noormehe juttu.

„Eks ole tõsi, teie ei sünnita Brennile mingeid ras-kusi?“ küsis noormees.

Reynolds lubas temale, et midagi sellesarnast ei juhtu.

„Ma ei tea, kas sellel asjal on mingit väärtust, kuid, kui Brenn mulle jutustas sellest tüdrukust, siis otsisin ma ümbruse hoolega läbi ja leidsin selle.“ Ta andis oma leiu inspektori kätte.

Reynoldsi huvi tõusis.

„Kunas ja kust leidsite teie selle?“

„Täna hommikul umbes kakskümme maja meie elamust eemal ehitustelingilt“, vastas pois. „Brenn ütles mulle kindlasti, et see on sama värv.“

„Ka mina olen samal arvamusel,“ ütles inspektor ja tõmbas oma taskuraamatu välja. „Vaadake seda korra!“ Ta võrdles punast habemekarva, mille ta oli märkamatuult Ingrami punasest wõltskahemest wõtnud, kahe samasuguse karwaga, mis Bill oli leidnud ehitustelingi küljest.

„See on suurepärane saawutus, noormees. Ja ma tahaksin meeleldi teada, mida arwate teie sellest leiust ise?“

Bill ütles punetawate põskedega ja särawate silmadega :

„Ma arwan, et siin pole enam mingit kahtlust, see naine oli oma wälimust muutnud, hr. inspektor. Ma waatan ka neid paberitükke, mis Brenn leidis. Ma arwan, et seal on üks aadress.“

„Kuidas? Adress?“ Inspektor waatas terawalt põlenud paberitükke ja ka ümbrikku. „Kasume lugeda, mis sõnad siia kirjutatud olid?“

Bill töötas suure innuga. Ta tahtis nüüd iga hinna eest inspektorile näidata, mis ta ostas.

Dõpüks oli ta nii kaugele, et julges inspektorile oma arwamise selle kirja kohta öelda.

„Melwood elamu, Beltoni tänav Londonis-Dulwichis.“

„Ma arvan, et oleme õigel teel,“ ütles inspektor mõtlifult. „Kuid mida mõiks tähendada see 7? See annab meile veel tublisti mõelda.“

„Kas see ei mõiks tähendada trepiastet, hr. inspektor?“ küsis Bill.

„Seitsmes aste või foguni trepp“, kordas inspektor mõtlifult. „Ma pean selle üle veel järele mõtlema“. Ta tõusis püsti ja surus oma noore sõbra kätt.

„Ma tänan teid väga teie abi eest, ja terwitage oma ema minu poolt.“ Siis wõttis ta laualt ühe raamatu. „Wõtke see minu poolt endale mälestuseks. See on väga hea teos käefirjade ja sõrmejälgede uurimise kohta.“ Sel õhtul oli Bill Dale kindlasti Londoni kõige uhkem ja õnnelikum inimene.

„Jenkins!“ hüüdis Reynolds kohe pärast noormehe lahkumist oma abilisist. „Teie tänaõhtusest kohtamisest Selcottide föögitudrukuga ei tule midagi välja, kui teie sealt enne weerand ühtteist tagasi ei saa. Mul on teie jaoks õige eraforraline töö, kuid pean teile ütleva, et see töö pole just mitte päris hädaohuta.“ seletas inspektor oma abilisele ja näitas talle äsja väljauritud aadressi.

„Tulen kindlasti enne kella kümnet tagasi, hr. inspektor“, lubas Jenkins. „Sa mis puutub hädaohusse, siis ei tee see küsimus mulle mingit muret. Rohkem muret teeb mulle aga see föögitudruk. Kui ma sealt ilma abielutõotuseta tulema saan, siis olen wõitnud suurima hädaohu.“

Melwoodi majas.

„Sööge aga tublisti, muidu ei saa teie üldse täit toidumaiku juhu,“ jostistas Selcottide föögitudruk Jenkinsile kõrwa. Raine trügis mehele julgesti ja pealeküttikwast lähemale. Waene Jenkins ei tunnud end kuigi mugawalt.

„Täna mäga, preili, mulle jattub juba,“ vastas Jenkins ja heitis wargse pilgu oma käewurile.

Paks raswunud käsivars haaras Jenkinsi ümbert kinni.

„Ärge wahtige alati seda koledat uuri. Ma olen niikuinii nüüd juba sinno hilineunud. . . Nüüd ei maksa teil sugugi siit nii ruttu ära jooksta ja mind siia istuma jätta.“

„Ma pean täpselt kell. 10 kellegiga töö asjus kokku saama, mu preili,“ luiskas Jenkins. „Äri läheb nüüd ju nii halvasti, et ei tohi ühtegi otja käest lasta. Ja pealegi võib teile pahandusi tulla, kui teie härra mu siit leiab.“

Tüdruk naeris kähisewa häälega.

„Gärra! See tuba kuulub meile — tüdrukutele,“ seletas ta. „Meie juure võib tulla igauks, kes aga seda soowib. Sellepärast ei maksa teil karta. Teine köögitudruk läks wälja, toatitudrukud on kinos ja üks neist lamab tulises hambawalus woodis. Nii ei sega meid siin keegi. Ärge öelge mulle „preili“, waid Doo- rafe. Ja kuidas on teie ristiniimi?“

„Robert,“ waletas õnnetu ohwer. Waene mees oli juba üleni hiline.

„Mina hiiian teid aga „Bobbyks“,“ otjustas tüdruk.

„Bobby“ oli aga politseimikkude hiiudnimi. Jenkins kirus seda tutwust põrgupõhja ja murdis pead, kuidas sellest rumalast oluforrast pääseda.

„Kõnelege mulle üht-teist oma härraste perekonna- elust. Mulle meeldib kuulda, kuidas need kõrged safsad ka elawad,“ julges Jenkins wiimaks ettemaatlikult küsida.

„Meie proua on krõbe eit, kuid mina teda juba ei karda,“ kiitles kuraasikas neiu. „Olen temale mitu korda juba oma armamise öelnud, et teie pole muud midagi, kui ainult näitlejanna. Preili Veilast on ta aga üle ja teeb temaga, mis ise armab.“

„Bagan mõtku! See preili Veila on fiis wiſt küll arg ja rumal, kui laſeb enefega kõit teha,“ uuris Jenfins edaſi.

„Muidugi ſeda ta on. Proua Selcott on ſelle preilifeſe ſurunud täieſti waſtu ſeina. Andke mulle üks figarett, Bobby, kuid ſuitſetage ſeda enne iſe. . . . Kõige hullem on aga ſee, et ta alati jorifeb, et meie kulu-tawat majapidamiſeks palju raha, kuna ta iſe ſeda aga loobib wälja kahel käel. Sel proual on wähemalt kaſſjada sõpra. Need tulewad ja lähewad, mil aga iſe joomiwad, ja proua läheb mõnikord iſegi niikaugele, et hoolitſeb ka nende riietuſe eeft. Mina küll nii ei toimiſ.“

„Teil on aga terawad filmad, ſeda peab ütlemal!“ kiitis Jenfins kõögitiidrukut. „Kõik tei näete ja panete tähele. See maja on wiſt õige suur?“ Kui kõögitiidruk nüüd temale küſiwalt otſa waatas, ruttas Jenfins kohe ſeletama:

„Mind huwitawad nimelt ſuurte majade feſſkütteſeadeldiſed.“

„Rii on õige! Lööala peab mehel ifka eſijoones peas olema. Teiſt ſaab kindlaſti hea abielumees. Ja ſee abielu oleks kindlaſti parem kui ſee — ſeal ülewal.“ Tiidruk näitas sõrmega lae poole.

„Teie ei taha ſellega ometi öelda, et Selcottide abielupaar ei ela iſkſteifega häſti?“ küſis Jenfins imeſtunult.

„Noh, nad ju iſkſteift juſt ei pekſa, kuid ega ſel-leſt palju ka enam ei puudu,“ waſtas kõögitiidruk. „Mees — ſir Richard — on kole wihane, et ta naine lähleb teatrisſe tagaſi. Maline kiſſlemine on ka lady Selcotti ja ta ema wahel. Mlati on ſel wanaeidel kuſagile wõlgu tehtud. Siia julgeb ta ainult fiis tulla, kui hārra on koduſt ära.“

„Kuid ſelleſt pole ju midagi halba, kui ema oma tütarit külaſtab,“ arwas Jenfins.

„Ah, mis teie ka sellest teate! Pidage parem oma juu. Mina tean seda asja paremini. See naine tuleb oma tütre juure ainult raha pärast. Ma arvan,“ föögitiidrukü hää langes sofinats . . . „ma arvan, et see wanaeit teab midagi oma tütre minewikust ja pressib sellega tütrelt ikka jälle uusi rahakesi wälja. Kui tütar talle raha anda ei saa, siis ähwardab eit, et kõneleb tema mehele kõik. Kuidas see teile meeldib kuulda?“

„Päris kole! Kus on nüüd see armas daam?“ küsis Jenkins nagu muuseas.

„Arwatawasti sõidab Monte Karlo poole, kus ta tahab jälle mängida. Eile wõi üleüle õhtul käis ta fiin oma tütre juures ja mängis wiist jällegi toreda rahanoosi wälja. Ühel meie toapiigal on kängesti hea kuulmine.“ Röögiipiiga märkas, et Jenkins wargi oma käekella piilus ja ruttas meest kinni pidama. „Kas tahate näha meie maja?“ küsis ta detektiivilt. „Kõik härrased on wälja läinud ja ei tule enne paari tundi kindlasti mitte tagasi.“

Jenkinsile meeldis muidugi maja näha. Ta järgnes pakfule föögitiidrukule läbi kõikide ruumide ja hoidis filmad lahti. Ta huwi kaswas veel suuremaks, kui röögiipiiga ta wiis proua Selcotti magamistoa juure.

„Pr. Selcotti ja tema tütre magamistubade wahel on riietumistuba, mida mõlemad kasutawad,“ seletas Jenkinssi kaaslanna.

Selles riietumistoaas laual oli mingi sõrmus.

„Ah, kui kergemeelsed need saksad on!“ hüüdis föögitiidruk.

Ta wõttis sõrmuse kätte ja waatas siis armunud pilguga Jenkinsile näkku.

„Kas pole ilus kiwi, Bobby? Sinine ongi minu lemmikwärwe.“

Jenkins pidas hinge kinni. Selles sõrmuses oli fuur opaal, ümbritsetud wäikeste teemantidega.

See oli jamašugune sõrmus nagu Parsons oli näinud tundmatu sõrmes, kes oli külastanud Urdeeni.

„Wõibolla unustas noor preili oma kihlasõrmuse sõrme panemata?“ arwas ta.

„Ah ei, preili Leila pole ju kihlatud. Selle eest hoolitseb juba tema papi. Ma ei tea, kellele see sõrmus kuulub. Wõibolla on ta Selcotti uue sekretäri prl. Burnett'i oma. Ta käis täna siin ülewal. Üks tüdrukuteſt oli teda oma silmaga näinud. See prl. Burnett on lady Selcotti suur sõbranna. Tulge nüüd ma näitan teile ka alumisi tubasid.“

Mad olid juſt oma ringkäigu lõpetanud, kui kuulsid mingit naſſatust.

Röögitüdruk pani näpu hoiatawalt ſuu peale. „Keegi awas praegu wälisukse,“ ſoſistas tüdruk. Nüüd kuulis ka Jenkins, kuidas lufuaugus wõtit keerati. Kohe koſtsid ka lähenedad ſammud.

„Olge nüüd wait,“ ſoſistas Jenkinsi kaaslanna ja lükkas oma külalise ühe sõõgitoa kõrwal olewasse piſikesse ruumi panipaika.

Jenkins ſeis ſeal juſt mitte kõige parema meeleoluga ja kuulatas hoolega. Sammud lähenedid ja kuuldus kiiret kõnelemiſt. Ükki torſas Jenkinsile midagi pähe. Need inimesed ſeal — kuuldawasti mees ja naine — ei kuulunud wiſt mitte ſelle maja elanikkude hulka. Mad kõneleſid ſoſinal ja ſammusiſid ettewaatlikult edasi. Jenkins awas wäga ettewaatlikult oma piſikese ruumi ukſe.

„Ma ütlen ſulle, et ma ei wõi teada, kus ſee wõiks olla,“ ſoſistas kaebliſ naine hääl.

„Kuid mina ütlen ſulle, ja head oſſina,“ waſſas mees ſama taſa. „Kuid tee ruttu, mina ootan raamatukogu.“

Jenkins kuulis, kuidas tema läheduses awati ja ſiis jälle ſuleti üks ukſ.

Kohe selle järele kuulis detektiiv, kuidas üks puu-trepp nagises. Arvatawasti läks see naine nüüd ülesse, et seal otsimist jatkata.

„Tulge ruttu!“ komandeeris nüüd föögitiidruk ja wiis oma külalise ruttu trepist alla alumisele korrale. „Ma ei tea, kes need küll wõiwad olla,“ wastas ta Jenkinsi küsimuse peale. „Arwan, et lady Selcott wõi prl. Leila.“

Jenkins lahkus kohe oma lahkest daamist ja pääses juuri waewu suudluselt, kuid pidi andma kindla lubaduse, et külastab teda jälle warsti.

Galwas meeleolus jõudis Jenkins Reynoldsi kabinetti ja jutustas, mis oli juhtunud.

„Ei tasunud ära see reff,“ ütles Jenkins wihaselt. „Oleks ma vähemalt näinud, kes need sissehiilijad olid. Siis oleks mu meeleolu natukenegi parem olnud.“

„Sa kui mina teaksin, kes on Urdeeni mõrtsukas, siis oleksin mina weel õnnelikum olnud,“ wastas tema ihes. „Kuid ma ei tea seda weel mitte ja oigamine ega ohkamine ei aita meid siin kuigi palju.“ Reynolds surus huuled kokku. „Kui ma mitte wäga palju ei eksi, siis on meil tükk rasket tööd ees. Looge meie harilik warustus siia.“

Mõlemad mehed toppisid endale nüüd mitmesuguseid esemeid taskutesse ja ajasid siis palitud selga.

„Pange müts pähe ja wõtke ka kaelasall kaasa. Snimese nägu on ju wäga hea märklaud. Bradley ootab meid all autos. Minge teie alla, ma tulen kohe järele.“

Kui Jenkins oli lahkunud, kõlistas Reynolds telefoniga ja ütles torusse. „Agnes, oled sina see? Ära mind täna õhtul oota. Mul on ühe sõbraga pikem jutuajamine ees. Ma tulen wist õige hilja koju.“

„Tubli, Tom, kuid ära unusta fiiski rewolwrit tasku pistmast,“ wastas inspektori abikaasa. „Head ööd!“

Auto kihutas Dulwichi poole. Inspektor seletas aga Bradleyle oluforda.

„Teie ülesanne seisab selles, et peate wahti maja ees,“ ütles Reynolds. „Waadake hoolega järele, kes läheb sisse ja kes tuleb wälja. Pidage meeles ka maja ette sõitwate autode numbreid. Kuid teid ennast ei tohi keegi näha. Jenkins tuleb minuga ühes majja.“

„Kes elab Melwoodi majas, hr. inspektor?“ küsis Bradley.

„Adressraamatu järele keegi hr. J. C. Gray.“

Auto pöördus ümber nurga ja jäi seisma.

„Kell on praegu 5 minuti pärast pool 11. Olge keskööl siin ja oodake,“ käsutas Reynolds autojuhti. Nüüd sammusid mehed edasi — juwila juurde. Tänav oli lai ja Melwoodi maja ise asus kahe tühja maja wahel. Majade külge ja aedadesse olid plakatid üles pandud, et need krundid ja majad on müüa.

„See maja on toredasti üksikul ja wäikesel kohal,“ arwas Reynolds. Nad möödusid juwilast ja sammusid piki tänavat tükk maad allapoole. Äkki jäi Reynolds ühe wäikeplaadi ette seisma. „Pidage, Bradley — mul tuli üks mõte. Siin elab arst, kui meil peaks olema waja telefoni, siis saame seda siit. Kuid egiotsa kasutamise tema nime. Nüüd läheme tagasi.“

Nad tulid tagasi Melwoodi maja juure. See oli soliidne maja. Maja akendest ei paistnud walguist.

„Nii, Bradley, teie lähete nüüd maja sissekäigu juure ja helistate ning küsite, kas dr. Thomas on kodus. Kui nad teile juhatawad, kus doktor elab, siis lahkuge ukse juurest ja minge arsti korteri poole, sest wõimalik, et teid luuratakse. Muidugi — wabandage ka külitamise pärast. Kui ukse juurest lahkute ja doktori korteri poole sammute, siis hiilige sealt jälle kohe nägematult tagasi ja peitke end maja wastas asuwasse põõsasse.“

„Mõistan hr. inspektor, kuid kui keegi üldse uft awama ei tule?“

„Kas sel juhtumil minge pöösasse ja olge seal kuni keefkööni ja mõelge oma pattude peale,“ naeris inspektor. „Keefkööks muretsen teile arvatavasti juba me ülesande.“

Bradley läks ukse taha ja kõlistas kolm korda. Keegi ei tulnud ust avama. Nüüd läks Bradley nagu kästud enne mööda tänawat allapoole ja hiilis siis tagasi — pöösasse.

Samal ajal tegid Reynolds ja Jenkins ringkäigu ümber maja. Ühestki aknast polnud walgust näha.

„Kas meie ei läheks majja sisse, hr. inspektor?“ küsis Jenkins sosinal. Ta pilk peatus seda öeldes ühel suurel klaas uksele.

„Jah, kuid tegutsuge nii, et see poleks kuulda,“ manitses teda inspektor.

„Kui meie oleme eefinud ja wale hobuse selga roni nud, j. t. kui selles majas tõesti elutseb keegi hr. Gray, siis oleme plindris. Wõimalik, et mees on juba woodis. Kuid siiski,“ Reynolds näis olemat erutatud, „riskime ja lähme sisse. Mina näitan teile tuld.“

Paari minutiga oli uks awatud. Mõlemad detektiivid jõudsid ühte suurde tuppa. See oli wiletsalt möbleeritud. Peale selle oli tuba koristamata. Nähtawasti ei elatud selles toas juba tükk aega. Ka teiste tubade ja köögi waatamine andis samu tulemusi. Minult eeskoda oli puhast ja hästi siifustatud. Selle põrandal oli waipe ja ka telefongi oli selles ruumis. Geskoja tagaseina ääres trepi all oli mingi kapp uksega wastu köögiust.

„See wõiks nüüd ajutiselt meie kodu olla,“ arwas Reynolds.

„Kell on weerand üks läbi; mul on arwamine, et keegi nii wara ei tule. Meil on aega weidi ringi wadata!“

Taskulambi walgul hakkas Jenkins trepist ülesse astuma. Reynolds sammus tema selja taga. Kui Jen-

kins oma jala trepi kuuendale astmele asetask, peatask teda äkki inspektor.

„Tähelepanu! Seitsemes aste!“ fofistas ta.

Nad kummardasid ja ottsid trepi astme läbi. Treppi kattew riie oli seitsemenda astme kohalt läbi lõigatud.

„Sumala päraft, jellel poisil on õigus“, pomises Reynolds. „Selle seitsemenda astmega pole kõik korras. Aga ükfitasjalisemaks läbiotfimiseks puudub meil aeg.“ Ta andis Jenkinsile märku. „Nüüd edasi, aga ette-
waatlikult!“

Ülesse wälja jõudnud, läbistasid nad neli wõi wiisk tuba, mis olid samuti korratud oleskus. Üks usteft oli fuletud.

„See tuba peab olema tagapool,“ ütles inspektor, „hiilige teie ülemisele korrale, kuna ma seda uft katsun lohti murda.“

„Ülemistes ruumides on ainult tolm ja ämbliku-
wõrke,“ teatas Jenkins tagasi tulles. Inspektor töötas ikkagi weel uufe lufu kallal.

„Jookste üles ja waadake, kas kufagil pole leida mõnda tühja kasti,“ ütles Reynolds. „Jstudes on parem töötada kui piüsti seistes. Neetud olgu see luff!“

Jenkins leidis kaks tühja õllekasti, millised ta afe-
tas üksteise otfa. Mingifugune paberileht kuffus üheft kastift wälja. See oli arwe kolme kasti õlle ja kafe pudeli wiski peale. Ta pani selle tasku.

„Kuidas lähed, härra inspektor?“ küsis ta.

Reynolds proowis teist wõtit ja keeras seda foga jõuga. Luff andis järele ja mehed astusid uft awades tupp. Wastupidiselt teistele ruumidele, oli see tuba elegantselt möbleeritud. Suured klubitoolid ja üks diivan seisid elektriga kõetawa kamina ümber. Plaasid, karahwinid ja pudelid, mis wedelesid laudadel, lasid oletada, et selles toas oli ka joomisest lugu peetud. Kõik sahtlid olid luffust lahti, kuid ühtegi dokumenti polnud neis leida.

„See ei kergenda meie tööd sugugi,“ pomises Reynolds pahaselt. „See toasisseseade mõib olla mõne mööblifirma afnal. Meie läheme alla oma —“ Ta jäi peatama ja ta pilk rändas seinale.

„Nuttu, Jenkins, ma tahan seda väikest konksu, mida märkasin wannitoa seinas. Teie teate, mis ma mõtlen: seal on üks väike kummitoruks, mis mõib end seina külge imeda.“

Toru saades, asteldas inspektor mõne minuti telefoni aparadi kallal, siis tõttasid mõlemad politseinikud wälja, uft hoolikalt enda järel sulgedes.

„See oli jumalik idee, härra inspektor,“ ütles Jenkins imestanult, kui Reynolds naeratades väikese aparadi kõõgis lauale asetask.

„Jumalik, kui konksuke mitte üles ei ütse, wait — üks auto sõidab ette.“

Neil jatkus waewalt aega endid trepi alla ära peita... Üks sekund hiljem awanes eeskoja wälisuks.

Seitsmes aste.

Eeskojas süüdati elekter ja tugewad mehähääled olid kuulda. Trepile lähenesid sammud.

„Trepil on neliteist astet; lugege teie ka, mitu astet nad astuwad,“ jostistas Reynolds, kui trepilt oli kuulda naginat.

Üks, kaks, kolm, neli, viis, kuus; tuli väike waheaeg ja siis tulid sammud jällegi — seal kus trepp tegi käänaflu — kuuldawale.

„Kuni seni ajani on ainult üks ülesse läinud, kusjuures ta on astunud kolmeteistkümmenele astmele,“ tegi Jenkins ärritatult kindlaks. „Ühest ta pidi üle astuma, tõenäoliselt seitsmendast.“

Mad lugesid ka kahe teise ülesronija sammud.

„Kolm meest on seni ülesse läinud; kas arwate, et see on kõik, härra inspektor?“

Enne kui Reynolds sai vastata, avati koridori välisuks uuesti.

„Beel faks inimest ja need ei sülenud enda järele ust,“ pomises Reynolds. „Pange nüüd hästi tähele!“ Trepil astmed nagisefid ja kriminalistid lugesid astumise kõla järele samme. „Nüüd on ta üleval . . . jällegi ainult kolmteist astet . . . Nüüd läheb järgmine . . . Sellel on palju kergem käik kui eelmistel. Peaaegu hääletult lugesid mehed kaasa . . . „neli, viis, kuus . . .“ Reynolds pidas hinge finni; ta oli arvamisel, et järgneb suurem paus, sest trepist ülesronija pidi astuma üle seitsmenda astme.

Peaaegu politseinikkude peakohal, üsna lähedal kõlas äkki kohutav naise kiljatus, millele järgnes leha kuffimine.

„Säage siia!“ hoiatas Reynolds, kui ta abiline tahtis wälja tormata.

Ülewalt jooksid mehed trepist alla.

Tugewasti ennast kapi ukse vastu surudes, riskeris Reynolds pead kapi ukse mahelt wälja pista. Ta nägi mitut meest ühe naiseteha üle kummardawat. Siis kuulis ta taseft kõnet ja selle wahel naise oigamist. Selle järele liikusid kellegi raskest sammud eeskoja ukse poole. Mõned minutid hiljem kuulsid detektiivid ühte autot ära sõitwat ja üks mees sammus jällegi trepist üles. Siis tormas Reynolds kõõki ja wõttis wäikese aparaadi, mille ta natukesel aja eest toolile oli asetanud ja tõstis selle kõrwa ääre.

See oli wäikese toatelefoni kuuldetoru, mille peaparaat oli ülewal toas. Kummimooliku abil oli Reynolds ülewal toas olewa telefoni kuuldetoru üles tõstnud, nii et aparaadi hargile polnud surwet. Ja kui ükski meestest aparaati ei uurinud wõi seda ei kasutanud, oli wõimata kummimoolikukest leida. Telefon oli samas seisukorras, nagu oleks kuuldetoru hargilt ära tõstetud.

„Mis see tähendab, et see naine tuli süia ja kes ta on?“ kuulis ta ühte meest küsivat.

„Mul pole aimugi; meie õnn, et ta oma kaelaluud ei murdnud,“ oli vastus. „Ta wiis naise peatänawale, asetās ta seal ühte teise autosse ja saatis sinna, kust ta tuli.“

„Kas see pole suur riskimine, kuna naine enmast raskesti wigastās?“

Teine mees naeris. „Siis oleksite naise wõinud wõtta oma hoolde. Arwan, et ta sai ainult põrutada. Sgatahes kuuleme, kui ta tagasi tuleb.“

Samal filmapiilgul awati eeskoja välisuks ja kaks meest astusid waljusti kõneledes sisse.

„Ma ütlen, et ma tulen ülesse,“ ütles üks otsustawalt. „Wäljas oodata! Pagana pihta, mis ta ometi mõtleb?! Ma olen teie lolluste pärast küll juba riskerinud ja teie käite minuga ümber nagu jooksupoisiga. Kas ma tulen üles, wõi —“

„Jlus, oli vastus. „Sulgege aiawäraw, kustutage autotuled ja tulge järele. Teie teate ju, kus tuba asub?“

„Tuba ja trepp.“

Teine mees seadis seitsmenda astme mehhanismi wist jällegi korda, sest Reynolds kuulis ühe kõwa wedru naksumist. Kui mees ülesse läks, haaras Reynolds jällegi kuuldetoru.

„Kuulake,“ kostis läbi kuuldetoru, „shoffer tahab ülesse meie juure tulla ja meie ei saa teda selles takistada. Ta teab liiga palju; pange tähele, ta muutub meile juba kardetawaks.“ Tekkis wäike waheaeg. Siis kuuldus: „Meie ring on laienenud... Esmine asi, millega peale hakkame, on see, et dokument ettenäidatse, kellel teie seast on see?“

Sellele järgnes rahulolematuse mõmin.

„Ärge alake wäljamõeldud walega,“ ütles keegi wihajelt. „Teie saite selle muidugi kätte.“

„Armas mees, teie olete eksiteel. Mina olen wastupidisel arwamisel ja mõtlen, et see on teie käes. Teil

oli tõenäoliselt palju rohkem võimalusi seda saavutada. Ma pean selle aga oma kätte saama; sest nagu ma taipasin, sain ma peale Urdeeni surma, kõikide nõusolekul, tema asemel organisaatoriks."

"Tema surma järele!" pilkas keegi. "Ütelge parem otsekohe, et sest ajast saadik, kui Urdeen tapeti."

"Ei, see sõna ei passi siia," vastas esimene mees. "Meie sõidame ära — mis see siis on?" Kattestas ta oma kõnet, kuna väljast oli kuulda raginat.

Reynolds sai kiiresti asjast aru. Seitsemenda astme vedru oli walla pääsenud ja aste oli ennast kellegi puutumatuks ringi keeranud; võib olla ei olnud viimane ülesseminija teda suure rutuga dieti kohale asetanud. Kiiresti riputas Reynolds telefoni toru kõõgis hargile, sest keegi üleval oli teinud ettepaneku, maja läbi otsida.

"Edasi, Jenkins, nüüd peame kiiresti kaduma," ütles Reynolds tasa. "See teeb küll vihaseks; just sel momendil, kui need poisid hakkasid üleval oma tegevusest juttu ajama; kuid nüüd pole meil aega raisata."

Ettevaatlikult hiilisid nad läbi klaasukse välja ja ronisid üle müüri naabriaeda. See oli ka viimane aeg, sest maja kõigist akendest vilkus tuli.

"Brrr, peagi oleksid nad meil kraest kinni haaranud, mu poisid!" pomises inspektor, ajal mil nad aiamüüri varjus edasi hiilisid. Jenkins vilistas Bradley'd kofkulepitud signaali järele.

Läbi öö vaikuse kõlas inspektori kõrnu hoigamine. See tuli teiselt poolt aeda suurest pöösfistikust. Nad ronisid üle müüri tagasi ja jooksisid pöösfastesse, kust leidsid Bradley selili lebawat, verise haavaga meelekohal.

"Pole midagi," pomises mees kofkupressitud huultega. "Shoffer leidis mu elektrilambiga pöösaid valgustades üles ja tungis mulle kruvivõtmega kallale."

Mõlemad mehed aitasid Bradley tänavale ja asetasid ta politseiautosse.

„Mis siis nüüd lahti läheb?“ küsis Jenkins.

„Midagi,“ vastas Reynolds, „meie läheme koju.“

„Kas te ei lubaks mind üksinda majja tagasi minna, härra inspektor?“

„Ei, kui me nad finni võtame, siis kaotame kõik; meil pole mingisuguseid tõendusid. Bradleyle kallaletungi võib shoffer seletada sellega, et ta pidas Bradleyt vargaks.“

„Härra inspektor, olen ühe minuti pärast jällegi tagasi,“ vastas Jenkins. „Ma tahan ainult nende autot, mis seisab maja ukse ees, lähemalt filmitsema.“

„Kas te tunnete mõnd neist inimestest?“ pööras Reynolds Bradley poole. Viimane oli kahe päeva eest jälginud fir Richard Selcotti.

Bradley raputas pead. „Ei, härra inspektor,“ vastas ta süngelt. „Suur auto sõitis maja ukse ette. Kolm meest astusid sealt välja, kuid ma ei näinud nende nägusid, sest sõidur seisis minu ja nende vahel.“

„Natuke aega hiljem tulid mees ja naine; kas tulid nad ühes koos?“ küsis inspektor.

„Üks eraauto või takso peatus tiif maad majast eemal ja ma kuulsin, kuidas üks mees mööda teed maja poole sammus. Natukene aega hiljem tuli teine auto ja sealt väljuv naine läks mehele otsekohe järele. Maja üks oli avatud; nad võisid wabalt fisje astuda.“

„Kas võite mõne isiku wälimust kirjeldada?“

„Ei, härra inspektor. Ma ei näinud ühtegi nägu. Mees oli tumedas mantlis ja pehmes wiltkübaras. Naine kandis musta kübarat ja samawärwiliist mantlit. Mõlemad olid keikmiist kaswu, kuid tüsedad. Kohe peale selle, kui naine majja astus, kuulsin ma karjatust ja lärmi. Mõni sekund hiljem kandsid shoffer ja üks teine mees naise wälja ja asetasi autosse. Siis lõi shoffer mulle wõtmega pähe . . . Rohkem ei mäleta ma midagi,“ seletas Bradley rufutult.

Jenkins tuli tagasi ja astus löödud näoga politsei-auto juure.

Reynolds andis autojuhile käsu Scotland-Yardi
tõita ja uuris siis oma abilist terawalt.

„Rahju, et pidin teid nii kaua lastma oodata,“
alustas Jenkins.

„Sa mulle ei meeldi see, et teie oma nina igale
poole hädahoitudesse topite,“ katkestas teda Rey-
nolds kurjalt. „Seletage siis, mis te seal nägite?“

„Sellel suurel autol on number, mida saab ümber
pöörata. Ma märkisin mõlemad numbrid omale üles.“

„See on igatahes suurepärane; kas see oli kõik, mis
te forda saatsite?“

Jenkins kõhatas.

„Õn, see teine asi ei puutu üldse minu ametialasse,“
vastas ta wiivitades. „Need poisid walmistafid meile
täna palju ebamugawusi, ja siis —“ Ta hirwitas. „Ma
kardan, et neil meestel on palju kirumist,“ lisas ta juure.
„Igatahes on minu taskunoa tera murtud.“

Kõigi meeste paha tuju kadus, kui Reynolds peale
seda kõnet lõbusalt naerma pahwatas.

See naer aga katkes järsku, kui neist mööda kihutas
taksoauto, mis keeras sisse Belton Roadile.

„Müüd ma tahaksin küll teada,“ mõtles Reynolds,
„mis oli Celia Burnnettil siin sellel hilisel tunnil tege-
mist!“

Reynolds trumpab äsfaga.

Lady Selcott waatas pahaselt üles, kui tema maga-
mistoa uks awanes ja keegi hästiriidetatud daam sisse
astus.

„Ma mõtlesin, et sa oled juba Monte Carlo teekon-
nal, ema,“ ütles ta.

Wanem daam wajus wäsinult ühele tugitoolile.

„See märkus pole kuigi waimukas, Denise,“ tähen-
das proua Faringdon selle peale pahaselt. Ta waatas
oma tütrele kawalalt otja. „Monte jaoks peab olema
raha, minu kallid.“

Denise Selcotti nägu läks pilwe.

„Kahes päeva eest andsin sulle sada naela ja sa lubasid mind kolm kuud rahule jätta. Mis sa tegid selle rahaga?“

„Ah — maasin arved ja muretsefin tualette,“ vastas ema hooletu käeliigutusega.

„Minu aastates peab naine olema tingimata hästi riietatud. Mulle meeldib see, et ma ei näe sugugi vanem wälja kui sina. Ühesõnaga, ma unustan, et sa oled kahetümneühetsane ja mina — na, parem jätame selle jutu pooleli.“

„Sa tahad järgmisel kuul wiiskümmend,“ karkestas teda lady Selcott. „Ma tunnen ennast mõnikord seitsmekümne aastasena,“ lihas ta ohates juure. „Wäga kahju, ema, kuid ma ei suuda sulle praegu raha muretseda. Kulub weel neliteist päewa, kuni ma saan jälle üles astuda ja raha teenida.“

„Ma ei nõua sinult midagi,“ vastas proua Faringdon, „seeford wõiks sinu armas mees midagi kuffuda lasta.“

Wihapuna tekkis Denise Selcotti näole.

„Mitte ühte penni ei tohi sa Richardilt wäljapigistada!“

„Aga päris kindlasti, minu kallis Denise, ja sina palud teda,“ vastas ta ema rõhuga. „Mul on see ka ükstapuha, kui sa ütled, kellele sa raha annad ja mis otstarbeks. Aga sa pead mulle wiistuhat naela muretsema, kui sa ei soowi, et ma kõnelen awalikkusele sulle ebameeldivatest asjadest.“

Lütar naeratas kurwalt.

„Siis räägi ometi! Sa wõid minult wäljapressida, seni kui sa mõnda saladust tead. Kuna nüüd pole enam ühtegi saladust, mispärast pean siis sinu waiwiniist ostma?“

Proua Faringdon süüitas sigareti põlema ja puhus põlgliku naeratusega suitsupilwi õhku. „Kui ma ütlen, mis ma tean, siis saan ma palju suurema tasu, kui ma sinult saan.“ Ta kehitas õlgu. „Aga ma olen sentimen-

taalne ja mul pole soovi oma tütrele halba teha, olgugi, et ta on kõwa nagu kivi ja mind pole kunagi armastanud.“

„Kas see inestab sind? Kui olin veel laps, siis elasin välismaal pansionaatides ja nägin sind väga harva. Kui ma suureks sain ja lauale läksin, ei tulnud sa kunagi minu lähedale, et inimesed minu kaudu sinu wanadust teada ei saaks.“

„Sa unustad Denise, et mina olin leff ja minu ainukeseks kapitaliks oli minu nägu.“

„Kuid see nägu polnud nähtavasti kuigi palju väärt, sest sa tulid ikka jälle minu juure raha saama, kui wajasid seda mängimiseks.“

Proua Faringdon tõusis püsti, läks pikkamisi läbi toa, wõttis toolilt musta kasumantli, pani selle endale selga ja waatas ennast siis peegli ees igaft küljest.

„See hakkab mulle ju suurepäraselt. Eht pärja mantel, eks ole? Minu praegune mantel on juba kaunis wana. See siin on aga tõesti huwitaw. Kas sa ei tahaks seda mulle kinkida? Siis oleks ma nõus leppima 500 naela asemel ka 400 naelaga. Seega saad kogu sellest looft lahti palju kergema waewaga, mu armas.“

„See kasut maksab 100 guineat ja on täiesti uus,“ ütles Denise, nüüd juba kaunis wihaselt. „Ma ei wõi ju oma mehelt kohe jälle uut nõudma hakata. Armas ema, sa wist tead, et minu mees on juba üle kuuekümnne aasta wana ja tal on nii nõrk süda. Kui ma temalt lähen jälle raha küsima, siis wihastab ta kindlasti ja see wõib tema elule hädaohlikuks saada.“

„Sel juhtumil küsi sa raha mõnelt oma sõbralt,“ soowitas nüüd ema. „Sul on neid ju nii palju. Nägemiseni! Ma tulen tagasi homme hommikul ja siis annan sa mulle juba tšheki.“ Nüüd astus ema oma tütrele õige lähedale ja küsis: „Kas ehk huwitab sind kuulda, et ma kawatfen warsti uuesti abielluda?“

„See huwitab mind väga. Kes on see mees?“ küsis Denise mitte just väga huwitatult.

„Reegi, keda ka sina tunnud. Kuid see asi pole veel päris kindel, sellepärast, ära sellest kellegile kõnele. Ma sain selle mehe kohta üht-teist teada ja nüüd peab ta minuga abielluma, teist teed talle ei jää. Sa hüppad mulle kindlasti ninasse, kui kuuled, kes see on.“ Ema sõfistas nüüd midagi oma tütrele kõrwa sisse ja naeris siis tütre kohkunud näkku.

„Ei — ei!!! See on ju võimata, ema. Sa oled wiist küll hulluks läinud,“ kogeles Denise.

Kuid proua Faringdon oli juba uue kõneteema kallal. „Kes on see blond juukstega noor naine, keda ma nägin raamatukogu toas?“ küsis ta uudishimulikult.

„See on Richardi uus sekretär, preili Burnett. Tore tüdruk!“

„Siig palju tore sekretäriks,“ oli wana daami arwamine. „Seda pea filmas, mu armas. See tüdruk pole mitte ainult ilus, waid ka küllalt tark. Wõta end koftu, et ta ei märkaks, kust king pigistab.“

„See on sinu poolt hea nõu, ema, sest, kui preili Burnett siin pääseks wõimule, siis wäheneksid sinu sissetulekud muidugi õige tunduvalt. Eks ole tõsi?“

„Kui sinu abikaasale midagi juhtuks, siis oleksid sina kõhe wäga rikas,“ tähendas pr. Faringdon äkki. Ta näol mängles paljutähendam naeratlus. „Ma tean, ta määras sinu oma testamendis ainukeseks pärijaks. Sa pead nüüd walwel olema, et ta seda testamenti enam ei muuda. Mis on?“ küsis pr. Faringdon, kui nägi prl. Burnettit ukkel seiswat.

Celia Burnett astus temast sõnatult mööda lady Selcotti juure ja küsis sellelt: „Kas ma segan? Kui teil on aega, siis tahaksin ma teiega wähe rääkida.“

„Palun wäga, mulle meeldib kui mind segataks,“ wastas lady Selcott karmilt. Ta ilus nägu oli wihaft ja walust moonutatud.

Celia Burnett ootas, kuni proua Faringdon oli toast lahkunud.

„Mul on väga kahju, et pean teile teatama ebameeldivat asja. Inspektor Reynolds on praegu all ja soovib teiega kõneleda.“

Denise Selcott vaatas ladyle meeleheitlikult näkku.

„Inspektor Reynolds! Ma ei või... ma ei saa temaga praegu kõnelda!“ hüüdis ta ehmunud. „Ah, mida pean ma küll temale nüüd ütleva.“

„See asi pole sugugi nii halb,“ ütles Celia rahulikult. „Teil ei tarvitse ju teda sugugi näha, kui teie seda ei soovi, vähemalt nüüd mitte. Kui ta tuli, juhtusin ma eeskõjas olema ja ma oleksin ta kõhe võinud teie juure juhtida. Kuid ma ütlesin temale, et ma ei tea, kas teie olete kodus või mitte.“ Celia juu ümber tekkis nüüd lõbus naeratus. „Kuid nüüd olen ma kindel, et teid ei ole kodus. Võtke ruttu mantel ja kübar, ma lasen teid vaiksest tagauksest välja. Siis jääb teil küni proovini veel pool tundi aega.“

Lady Selcott haaras ameeriklanna käe ja vaatas neiuile soojalt näkku. „Mis pärast teete teie seda kõike minu heaks. Seletage mulle lähemalt! Ma ei saa sellest midagi aru.“

„Meie oleme ju mõlemad naised. Laiipan, et teie olete praegu õige täbaras seisukorras. Kui teie arvate, et ma saan teid aidata, siis — iga saladus on minu juures kindlas kohas — mis see ka ei oleks. Ja kui teie mind ka ei usalda ja mulle midagi ei avalda, siiski olen teid valmis ikkagi aitama.“ Neiu vaikis hetke ja jatkas siis: „Lady Selcott, võimalik, et ma ka ei ole, kuid ma kuulsin, kuidas täna hommikul kõõgitiidruk toatiidrukule seletas, et temal käinud eile õösel üks mees külas, kellele ta siis ka teie maja põhjalikult näidanud.“

Praegu pole mul aega teile sellest täpselt kõnelda, kuid mul on kindel kahtlus. Kas ma tohin endale midagi teie riidetumistoast laenata?“

„Mida aga ise soovite, kuulugu see kas minule või Teilale.“

Celia seletas nüüd ruttu, mida ta wajas.

„Ma ei tahaks meelsamini üldse mitte teada, kellele ta kuulub,“ lõpetas neiu, „siis tunnen ennast wabama.“

„Kuid minu armas, teie wiist ei mõista, mida kawatsete teha! Teie wõite nõnda wõimudega wastamisi sattuda.“

„Mida julgem mäng, seda rohkem see mulle meeldib. Tulge!“

Minuti pärast astus Celia Burnett raamatukogu tuppa.

„Otsisin lady Selcotti kõikjalt, kuid ei leidnud. Ta on wiist wälja läinud, hr. inspektor.“

Reynolds waatas temale imestunult näkku.

„Ühest küljest on see mulle ebameeldiv kuulda, kuid teisest küljest see mulle jälle meeldib, sest nüüd on mul wõimalus teiega segamatult kõnelda.“

Celia naeris.

„See on teist ilus, hr. inspektor, et waewate ennast nii palju ühe tühise ameeriklanna pärast. Kas meie ei süütaks enne oma juttu sigaretid?“ Neiu awas oma käekoti, wõttis sellest sigaretitoosi ja pakkus inspektorile. „Proowige üht neist.“ Sellejuures lükkas neiu oma sigaretitoosi nii suure hooga ettepoole, et ta käekott awanes ja selle sisse kukkus põrandale.

„Küll mina olen ka saamatu!“ kirus preili iseennast, kuna inspektor kummardus põrandale kukkunud asju üles korjama.

„Ma arwan, siin on nad kõik,“ ütles inspektor, kui pakkus preilile üleskorjatud esemeid tagasi.

Neie luges: „Pliiats, tifud, puudritoos, sõrmus, huulepulk... tänan väga, näib, et on kõik siin.“

Celia Burnett süütas nüüd ükskõiksest sigareti põlema ja waatas wargsi Reynoldsile näkku. „Aha, ta hammustas sööta,“ mõtles ta endamisi suure kahjurõõmuga.

„Wäga ilus kiwi“, sõnas Reynolds. „Küllalt kallid selleks, et seda nii hooletult läefotis kanda.“

„Ah see sinine opaal. Töö juures ei tanna ma vormust. Sõrmuse raam on kena, eks ole?“

Reynolds vaatask vormust väga tähelepanelikult.

„Tõesti kena sõrmus. Kuid, kuidas kaotasite teie selle raamist ühe pisikesse teemandi?“

„Sõlmängul, pidin juba ammugi lastma uue asemele panna,“ vastas neiu. „Sga väiksemgi kiwi, mis sõrmusest kaob, jätab järele nii suure augu, et see kohe näha on.“

„Seeford pole seda auku äga mitte fergesti määrgata“, vastas Reynolds kunivalt, andis sõrmuse neiuale tagasi ja vaatask, kuidas neiu oma asjad käärtotti tagasi pani.

„Kas tutvunefite aurikul siia sõites kellegi proua Orpeniga?“ küsis ta siis.

„Jah, kuid mul pole mingit ifu enam selle inimesega kohtumiseks,“ vastas prl. Burnett. Ja vaatask inspektorile küsivalt otfsa, kuid ei suutnud siiski taitata, kuhu poole teine suundus.

„Kas teie kuulsite reifsu festel, et temal warastatud üks ehe laemal ära?“ küsis Reynolds nagu muuseas.

„Kuulsin küll!“ hüüdis neiu. „Selles pole ju mingit kahtlust. Temal warastati tõesti ehe. Wõi on teil teistfuguseid teateid?“

„Ma ei tea täpselt midagi öelda. Nägin seda prouat paari päewa eest teatris ja weendusin oma filmaga, et temal oli ehteid weel külluses ümber.“

„Kuid wõimalik, et need olid wõltsehted,“ vastas Celia õige külmalt. „Proua Orpen ei saa ilma sellise kraamita üldse elada.“

„Mind huwitaks väga teada, kus ta elutseb?“ küsis Reynolds.

„Mind see äga ei huwita ja sellepärast mina seda ka ei tea.“

„Teie ütlefite mulle, et teil ei ole Londonis sõpru,“
uuris Reynolds edasi.

See külm noor naine hakkas inspektorit juba vihastama.

„Andestage, kuid ma ütlesin, et olen ameeriklanna ja olen siin üksi, see ei tähenda veel sugugi, et mul ei peaks olema sõpru,“ naeratles neiu.

Reynolds kannatas selle piste rahulikult ära.

„Sah muidugi, on ju proua Grant Willens teie sõbranna. Kuidas ta ka elab?“ Inspektor küsis seda väga kiiresti ja lootis, et tüdruk ehk kohmetub. Tema arvates oli kaunis kindel, et see naine, kellel eile õhtul seitsemendal astmel juhtus õnnetus, polnud keegi muu kui proua Willens. Inspektor ei kahelnud ka selles, et Celia Burnettil polnud see lugu teadmata, sest ta oli neiu t vähe hiljem näinud Beltoni tänaval.

„Täna nägin, hr. inspektor, temal läheb hästi — nagu alati. Nägin teda täna hommikul enne poolt üheksat. Ta pidi minema loomaaeda.“

Inspektor Reynolds ei tunnud aga mingit huvi selle vastu, et proua Willens läks loomaaeda joonistama. Inspektor tahtis ainult teada, kas proua oli saanud ka mõningaid wigastusi. Kui aga proua sai hommikul minna loomaaeda, siis polnud põhjust arvamiseks, et tal on midagi wiga. Reynolds ei kahelnud ka põrnugi, et neiu temale — vähemalt selles asjas oli tõtt kõnelenud.

„Kas jääte Inglismaale pikemaks ajaks?“ uudis-
himutses inspektor edasi.

„Nii palju kui praegu tean, arwan, et jään kuni...“ Ta wakis järsku. „Mõneks ajaks jään ma veel kindlasti. Sir Richard Selcott ütles mulle, et mul pole võimalik Inglismaal tööluba saada. Minu soovil saab nüüd tema endine sekretär minu palga. See koht siin nõuab, et peab hästi oskama kolme keelt. Sellepärast pole sugugi kerge leida uut sekretäri ja

jellepärast astusingi mina fir Richard Selcotti juure ametisse."

"See on teie poolt väga armastusväärne tegu," ütles Reynolds ja imestas, kui nägi, et see muidu nii iseseisew naine äkki punastas.

"Kas prl. Selcott on kodus?" küsis Reynolds nüüd edasi.

"Ei, ta töötab kusagil heategewas ühingus — muidugi palgata. Nagu näete, elawad siin head inimesed," naljatas nüüd prl. Burnett, kes oma rahu tagasi oli saanud.

"Lady ja prl. Selcott elawad üsna hästi." Seda öeldes waatas Celia Burnett inspektorile kindlasti filma.

Nüüd wihastas Reynolds.

"Kas teie ei tahaks mulle öelda, prl. Burnett, mida tegite teie eile õhtul Dulwichis Beltoni tänaval?"

Prl. keeras oma ilusa pea natuke wiltu. "Meeleldi hr. inspektor, kui teil selle küsimiseks on küllaldane põhjus."

Mõlemad waatasid üksteisele wihaselt näkku. Inspektor katkestas esimesena waikuse.

"Prl. Burnett, Beltoni tänaval asuwas majas on midagi, mis wõiks mind aidata lahendada Urdeeni furma saladust. Urwestades seda, et teie kundsite furnud meest ja Beltoni tänav asub kaugel Londoni eeslinnas, siis on mul raske oletada, et teie õine külaskäik sinna pole mingis ühenduses Urdeeni surmaga."

"Mina läksin selleks Beltoni tänawale, et külastada üht tutawat." wastas neiu kuiwalt. "Et see siindis hilja, see ei muuda asja."

"On see kõik, mis teil mulle öelda on?" küsis Reynolds kokkusurutud huultega.

"See on kõik, mida ma teie heaks arwasin öelda," wastas neiu. "Kui wabal ameeriklannal ja külalisel Inglismaal, on mul õigus igal ajal oma sõpru külas-

tada, ilma et Scotland Yardil sellega midagi tegemist oleks. Enne, kui teie mulle ei tõenda, et teie oma ametikohuste täitmise huvides minule küsimusi esitate, ärge mind enam tülitage ja tõmmake mind oma kahtlusealuste nimekirjast maha."

Kunagi warem polnud keegi Reynoldsile nõnda julgenud öelda. Võib olla, oli sel naisel õigus, kuid just see vihastaski inspektorit kõige rohkem.

"Tubli, preili Burnett." Inspektor Reynolds tõusis ja nõõpis oma mantli kinni. "Nüüd ma tean, kus ma olen." Üks juures jäi ta veel korraks seisatama ja sõnas. "Bidin peaaegu unustama, waadake veel kord hoolega oma sõrmust. Sead päewa!"

Minut hiljem, kui Celia sõrmust waatas, nägi ta, et sellel ei puudunud ühtki kivi. Nüüd teadis inspektor kindlasti, et see sõrmus ei kuulunud temale!

Madrejs artvel.

Reynolds fulges oma järele toakõse ja samnuus naeratades läbi Selcotti maja eeskoja väliskõse poole.

"Nüüd filmitseb Celia Burnett hoolega „oma“ sõrmust," mõtles inspektor. Üks tüdruk ruttas temale usti avama.

"Üks filmapilt, ma pean endale veel midagi üles märkima," ütles Reynolds tüdrukule ja istus laua juure. Ta kuulis selgesti, kuidas prl. Burnett raamatukogus kõvasti kõneles. „Küll ta vist helistas sellele," sest raamatukogus oli ju telefon.

"Kust võiksin ma leida prl. Selcotti?" küsis Reynolds tüdrukult ja saigi sellelt heategema ühingu aadressi.

Varsti seisis inspektor ühe suure maja ees ja sai kuulda, et heategem ühing asub maja teisel korral. Selle eesruumis leidis ta ühe nooremehe, kes luges laua juures raamatut ja peitis selle koha hirmunult ära, kui inspektor sisse astus.

„Kas prl. Selcotti teatati, et ma tulen?“ küsis inspektor Reynolds noormehelt kohe.

„Reegi prl. Burnett kõlistas sellest fiia.“ Reynolds oli hea meel, et tema oletus oli olnud õige.

Prl. Selcott istus kirjutuslaua taga ja vaatas inspektorile näkku ilma, et ta oleks olnud segane. Ta palus inspektorit rahulikul häälel istuda ja küsis siis: „Wõib olla, et fiin ehk tõmbab pisut. Kas sulen aina?“

Kui neiu läks aina juure ja askeldas selle kallal, vaatas Reynolds teda uurivalt. Tga tema liigutus oli kiire ja kindel ning ei lasknud sugugi oletada, et tema oleks olnud saladuslik Melwoodi maja külaline. See oli seega juba teine naine, kelle ta pidi oma nimekirjast maha kustutama. Leila Selcott oli ilusam kui Reynolds seni oli märganud. Ta pehmed pruunid loomulikud lokid olid wainustawad ja ta filmad nii palju kõnelewad. Neiu näojooned olid wäga reegli-pärased ja sellejuures ka tõsised.

Reynolds märkas ka kohe, et see neiu põlnud sugugi kartlik ega häbelik, keda oleks saanud kergesti küsimuste rihttule alla wõtta.

„Kas teie wõiksite mulle öelda, kas tunnete mõnd inimest, kellel on finise opaaliga sõrmus?“ küsis inspektor.

„Maul endalgi on üks selline, kuid kuna meie emaga üksteise asju tarwitame ühiselt, siis wõib olla, et ka tema on seda sõrmust mõnikord kannud,“ wastas neiu kohe.

Tema toonis oli midagi tagasihoidlikku — kui ta lady Selcottist kõneles.

„Kas olete seda kunagi Ingrami küllastades kannud?“

„Ma ei ole härra Ingramiga nii tuttaw, et ma teda oleksin tema korteris külasthanud,“ wastas neiu külmalt. „Kui te mind seal kohtasite, siis ei kannud ma seda sõrmust, seekord wiisid mind sinna härr Norrington ja lady Selcott.“

„Kas te eila õhtul einetasite kodus?“

„Ei. Olin ühe sõbranna pool. Kogu meie perefond sõi õhtust väljas,“ vastas preili Selcott. „Kui toatüdrud waba on, siis läheme me alati välja,“ lisas ta juure. „Minu isa ja wõõrasema olid sel õhtul proua Grant Willensi külalisteks.“

„Millal pöörafite koju tagasi, preili Selcott?“

„Umber kella üheteistkümnne paigu,“ vastas tüdruk wäga sõbralikult.

„Teie ei käinud ennem seda kodus, et — et sealt midagi tuua?“

„Ei.“

„Kas teate, mis ajal sir Richard ja lady Selcott proua Willensi juurest tagasi tulid?“ küsis Reynolds tungiwalt.

Tüdruku kaelalihaksed liikusid, kuid tema wastus oli rahulik ja kindel.

„Kui ma tulin, olid nad mõlemad juba kodus. Minu wõõrasema läks kohe woodisse, sest ta tundis ennast olewat wäga wäsinud.“

„Kas nägite oma isa?“

„Ei. Ma ei näe teda kunagi nii hilja. Ta magab teises tiimas, aga minu wõõrasema ütles, et ta olewat kohe magama läinud.“

„Ma saan aru. Tänan wäga.“ ütles pilguga ja muutmata oma tooni, esitas ta järgmise küsimuse.

„Kus nägite te Urdeeni wiimast korda?“

Müüd kaotas neiu kindluse, kahwatult ja hirmunult ütles ta wärisedes: „Kus — kus? Nagu ma teile alles praegu ütlesin.“ Ta tõstis käe meeletult otsaesisele. „Ma unustasin selle.“ Äkki warjas ta näo oma wärisewate kätega. „Ma ei suuda täna enam ühelegi küsimusele wastata, härra inspektor,“ pomises ta waewaliselt, kusjuures pisarad ta palgeile weeresid. „Mind ei waewa ainult see hirmus roim. Mul tuli läbi elada üks teine wõitlus, millel pole selle roimaga

mingit ühist. On wahel filmapilke, kust enam edasi ei saa. Babandage."

"Ma arwan, et mina olen see, kes peab ennaft wabandama," ütles Reynolds. "Detektiivi töö on wahete-wahel väga wastumeelt, preili Selcott. See ei tee mind tõesti õnnelikuks, naisi nutma ajada. Mul on väga kahju."

Lüdruf sirutas talle käe. "Tänan teid," jostistas ta ja hammustas oma alumist huult, et mitte täiesti lõtku wajuda. "Kui ma teid aidata wõiksin —"

Reynolds lõpetas selle lause tema eest. "Ma arwan, et teie saate mind juba lähemal ajal aidata, preili Selcott." Nende sõnadega lahkus kriminaalinspektor. Ta tundis inimesi hästi ja sai aru, et Leila Selcott oli tõtt rääkinud. Et ta midagi warjas, see oli päris selge: kas oli sellel midagi tegemist Urdeeni surmaga, see oli juba ise asi.

Sügawaisse mõtteisse wajunult jäi ta tänawanurgale seisma ja kaalus, kas otsida üles proua Willens, kellelt wõis saada teateid, kas Celia Burnett oli tõtt rääkinud. Probleem lahenes automaatselt, kui üks taksoauto ümber nurga keeras ja selles suunas sõitis, kust Reynolds oli praegu tulnud. Autos istus proua Willens iibe härraga, kelle nagu detektiiv ei näinud. Reynolds keeras ringi ja nägi sir Richardit autost wäljuwat ning koos ameeriklannaga sinna majja sisse astuwat, kust ta äsja oli wäljunud. Reynolds otsustas weel ford tagasi minna ja simuleerida, nagu oleks mõni küsimus esitamata jäänud. Tema imestuseks oli proua Willens ükfinda eeskojas. Ameeriklanna tundis detektiivi otsekohe.

"Tere hommikut, härra inspektor; kuidas läheb?" terwitas ta heatujuliselt ja naeris lõbusalt.

Reynolds tänas ja esitas proua Willensile sama küsimuse, mis oli palju suurema tagamõttega kui naine seda aimas.

„Täna, mul läheb väga hästi. Mind pahandab ainult tänane halb ilm. Rõõmustasin väga mõttest, minna loomaaeda ja jõota seal loomi. Kuid nagu näete, olen ma praegu siin ja teen midagi, mis mulle ei meeldi —“

„Mis see siis on?“

„Dotan ühte meest ja nimelt sellist, kes on pealegi väga vihane,“ seletas naine. „Tulin siia sir Richardiga. Ta kutsus mind lõunasöögile, kuid kogu aeg, mil temaga ühes olen, wannub ta jumalat ja kurja.“

„Õõib olla magas sir Richard halvasti?“ vastas detektiiv.

„Bean siinkohal tähendama, et tema ja ta naine lahkusid minu juurest küllalt vara, et endid tarmilisel määral välja puhata. Natuke aega peale kella kümnet läksid nad minema.“

„Geskujulik eluviis,“ tähendas inspektor. Sealjuures mõtles ta: kumbagil neist oli küllalt aega selleks, et külastada enne keskööd Melwood Lodge'i.

Proua Willens waatas oma käeuri. „Nüüd lasutan ma jeda wana arwamist, et naised on muutliku meelega,“ seletas ta. „Teie ei pane muidugi pahaks, kui teid palun sir Richardile öelda, et ma pidin kiiresti kuhugile ära sõitma. Ja siis ütelge talle weel, et ma tulen kella poole kuue ajal tema naise poole cocktaili jooma.“

Reynolds vastas aupakklikult, et ta väga rõõmustab jeda teadet sir Richardile üle toimetada. Nüüd awanes tal foodne wõimalus, mida ta nii tungiwalt wajas.

Detektiiv nägi, kuidas proua Willens hüppas elastiliselt autosse.

Saamatut poisfi, kes ennem eeskõjas istus, polnud enam näha; ärritatud wali hää, mis läbi bürooruumi ukse koridori kõlas, lasi oletada, et sir Richardi halb tuju polnud sugugi paranenud. Reynolds ku-

las teraselt igat sõna, mis mees ärritatud meeleolus kõneles.

„Kuidas ja julgesid siia sisse tulla? ... Ma juba hoiatafin sind selle eest ... Aga järgmine kord ...“ Shwardusfonadest ei saanud inspektor aru. „See mees on hullumeelne ... Mäti pead ja ennast igale poole segama ...“ Nende etteheidete ajal oli kuulda tütarlapse nuuskumist.

Kiirelt sammus inspektor ukse taha ja koputas büroo uksele. Vihaselt ja jämedalt hüüdis keegi: „Kes seal on? ... Ah, teie olete härra inspektor, mida te soovite?“

Reynolds teatas talle proua Willensi ärasõidust ja jäi rahulikult ootama sir Richardi vihast sõnadevahlingut.

„Üks hirmus naine?“ karjus mees püsti tõustes. „Kas see on kõik? Mul on praegusel momendil väga palju tegemist.“

Reynolds taipas, et sel momendil on parem meest ükfinda jätta. „See on praegu kõik,“ vastas ta külmaereliselt. „Mul on samuti praegu väga palju teha, sir Richard. Sead päeva.“

Kes oli see mees, keda Selcott nimetas hullumeelseks, mõtles Reynolds välja sammudes. Samuti ei saanud ta aru, mis põhjusel sir Richard oma tütre peale nii ägedalt vihastas.

Kui inspektor Scotland Yardi jõudis, lasi ta oma juure kutsuda Jenkinsi. „Kas eila õhtul oli midagi uudist?“

Jenkins luges oma teadaande paberilehelt ette.

„Doktor Tyleri laboratooriumis põles tuli kuni kella poole kaheni öösel. Majast ei lahkunud keegi peale härra Repelli, kes väljus kell pool kaheksa õhtul.“

„Siin pole küll midagi kahtlast,“ arvas inspektor Reynolds. „Palun edasi.“

„Proua Willens, sir Richard ja lady Selcott einetasid õhtul Mayfieldi restoranis,“ luges Jenkins edasi.

„Ameeriklanna läks kella poole üheteistkümnne ajal „Belroy hotelli,“ kust ta enam ei väljunud.“

„Siin tekivad juba kahtlused. „Belroy“ on mitu väljakäiku.“

„Härra Mansfield lahkus oma korterist kella poole kümne ajal ja läks klubisse. Teda walwas defektiivseersant Carruthers. Wiimane kõlistas poole üheteistkümnne ajal klubisse, kust öeldi, et Mansfield mängiwat seal bridsh'i; keskööl teatati talle telefoni kaudu, et advokaat olewat lahkunud.“

„Seda tean ka mina,“ seletas Reynolds waele. „Ta kindlasti käskis uksehoidjal sarnaseid teateid edasi anda, et teid ninapidi wedada.“ Ta naeratas, kui Jenkins talle imestanult otsa waatas. „Teie imestate selle üle, kust ma seda tean, ja ? Kui see naine eila õhtul sealt trepilt alla kukkus, waatasin oma peidukohast wälja. Nägin, et kahest mehest, kes üle mahakukkunud naise keha kummardasid, oli teine Mansfield. Edasi.“

„Bradley, kes walwas fir Richard Selcotti järele, oli meie juures. Nagu teie, härra inspektor, juba teate, ei saanud Bradley kindlaks määrata, kas Selcott oli üks neist meestest Melwood Lodge'is!“

„Ei; ja kuidas on lood Norringtoniga?“

„Meie mees ei leidnud teda kusagilt.“

„Siis pole teil midagi erilist: kas see on kõik?“

Jenkinsi filmad löid wälkuma nagu kaardimängijal, kes suure kaardi lauale asetab.

„See pole fiiski kõik,“ wastas ta tagasihoidlikult.

„Parsons, härra Inngromi kammerteener, töötab eila öösel jällegi oma wenna töökojas Lewishamis; see wend — nimega Alfred — sõitis eila õhtul autoga wälja ja tuli tagasi alles hommikul kella kolme paigu.“

„So, nüüd on fiis lõpp.“

„Weel mitte. Auto kandis sama numbrit, mis oli Melwood Lodge'i ees seiswal sõidukil.“

„See on hea,“ ütles Reynolds rahulolles. „Muuseas kõlistage Sunitile ja kuulate järele, kas ta juba Pariisist tagasi on jõudnud. Ma tahan selle mehega tungivalt kõnelda.“

Jenkins tõmbas taskust ühe sedeli ja ulatas selle inspektorile.

„Ta on kindlasti tagasi jõudnud. Waadake seda fiin; see kukkus wälja õllekastist, mille ma eila õhtul luku lahtimurdmise ajal teile istumiseks tõin.“

„Arwe õlle ja whisky peale... Gallo, mis see aadress tähendab?“

„See ongi kõige tähtsam punkt! Raubatarwitaja nimi on: J. C. Gray. Ta elab tõenäoliselt Melwood Lodge'is, kuid läheb oma arwed mujale saata.“

„Ja kaubamaja inimesed on effinud ning saanud arwe koos kaubaga kohale,“ tähendas Reynolds. „Aga Gray peab olema fiin linnas, kui ta oma majja joogimaterjali tellis. Me otsime kohe üles, kes selle aadressi all elab.“ Ta langes sügawatesse mõtetesse. „Kulle tuleb see aadress nii tuttav ette, aga praegusel filmapilgul ei tule mulle seda meele.“

„Mulle aga küll, härra inspektor. Seal elab Konrad Sunit. Peale selle, kui ma teie juurest eila lahkusin, pärisin ühelt politseinikult järele, kas seal majas elab härra Gray. Mulle öeldi aga, et see olewat Konrad Suniti maja. Politseinik oli teda natuke aja eest näinud sinna sisse astumat.“

„Mis kella ajal see oli?“

„Kümme minutit peale kella kümne.“

„Waewalt saab seda oletada, et Sunit eila õõsel Melwood Lodge'is oli... Ärge kõlistage talle. Ma lähen sinna, ennem kui ta midagi wälja jõuab luuletada. Olen uudishimulik, kuidas ta wälja näeb.“

„Restmise tüsedad kaswuga, hallide juukstega ja toorete näojoontega,“ seletas Jenkins.

„Kust pagana päralt te teate seda?“

„Eila ma ei näinud teda, kuid filmasin täna hommikul wara, siis kui ta preili Selcotti kella kümne paigu küllastas.“

„Mis?!“ hüüdis Reynolds. „Ah ja, õigus, tüdruk töötab selle haigemaja heaks, mille eesotjas seisab Gunt. Õik inimesed, kes Urdeeni tundsid, näiwad olewat igasuguste sidemetega seotud. See teeb minu töö aina raskemaks. Minus, mille eest ma olen tänulik, on see, et kadunud pudelikeste läbi pole tekkinud uut õnnetust.“ Ta waatas kella. „Nüüd otsin ma Konrad Gunti üles ja katsun wälja pressida, mis ta teab.“

üks cocktailijeltsfond.

Whitehallis müüsid ajalehepoisid „Evening Recordi“ esimest wäljaannet. Üks karjus Reynoldsile kõrwa sisse: „Kuulus näitleja mõistatuslikult haigestunud. Enesetapp Hampsteadis! Õige wärskemad uudised!“

Reynolds ostis omale ühe lehe ja hüüdis auto. Kui ta filmad üle ajalehe weergude lastis käia, hahtas ta süda kiiresti tuisuma. Ta luges:

„Õkilise ja mõistatusliku haiguse pärast pidi armastatud näitleja Bane Ingram eilaõhtuselt teatrietenduselt ära jääma. Nagu meie kuuleme...“

Reynolds andis autojuhile uue käsu ja ootas kannatamatult, kuni auto peatas hotelli ees, kus elas Ingram. Inspektor tormas majja, nimetas oma nime ja selctas, et ta soowib Ingramiga kõnelda.

„Mis tal wiga on?“ küsis ta hotellidirektorilt.

„Seda ei tea keegi inimene. Kui talle eila õhtul kella seitsme ajal posti wiidi, oli ta päris terve. Weerandhundi hiljem kõlistas ta —“

Ta katkestas oma kõne, sest üks pikolo tuli jookstes ja teatas, et härra Ingram soowib politseinikuga kõnelda.

Kui Reynolds Ingrami elutuppa astus, leidis ta näitleja olevat täiesti riietatud. Ingram naeratas ja pakkus detektiivile istet, ilma et oleks sealjuures üh-tegi sõna rääkinud. Reynolds oli imestanud.

„Lugesin ajalehtede teateid teie haiguse üle, härra Ingram. Rõõmustan väga, et teie olete hea terwise juures; mis teil wiga oli?“

Ingram näitas oma suu peale.

„Tulge lähemale,“ kähises ta waewaliselt ja suure pingutusega. „Ma ei saa walju rääkida. Seni on minu haigust kolm arsti uurinud, kuid ükski ei tea, mis mul wiga on.“

Reynolds muutus kannatamatuks.

„Nagu ma kuulsin, jäite haigeks eila õhtul, kella seitseme ajal. Mis te tegite siis?“

„Ma telefoneerin —“ Ingram jäi äkki peatama ja alustas hiljem uuesti oma lauset. „Sain ühe kirja, mille saatja palus mind omale weerand tundi peale seitset helistada. Sel ajal kui ma rääkisin, tundsin oma peas ägedat valu ja selle asemel, et rääkida, tuli minu suust kuuldawale ainult kähinat.“

„Kus on teie teener?“

„Läksin ta eila pealelõunat wabaks. Waene mees on roimast saadik nagu arust ära.“

„Kas rääkisite selle aparaadiga?“ küsis Reynolds ja näitas telefonile, mis asetses lauakesel, kamina kõr-wal.

„Ja; aga hotellidirektor ja arstid ei leidnud selle juures midagi kahhtlast.“

Reynolds uuris aparaati teraselt, kuid ei leidnud midagi iheäralikku.

„Millal otšiti aparaat läbi, härra Ingram?“

„Eila õhtul, umbes kella poole kümne ajal, ja nagu ma öieti arwan ka täna warahommikul.“

„Süü, kaks tundi peale seda juhtumist,“ tegi Reynolds kindlaks.

„Minu kallid inspektor, warem oli seda wõimata teha. Kui ma teatrietendusest pidin ära jääma, kaotasin täiesti oma pea. Hotellidirektor oli nii lahke, et ta toimetas minu eest hädatarwilikud kõned.“

„Kas ta kõneles siit?“

„Kuna ta oma büroost pikemat aega ei wõinud ära olla ja mina ennast päris terwena tundsin, läks ta oma kontorist telefoneerima.“

„Kas olete oma toa ust kunagi lahti jätnud?“

„Seda ma pole kunagi fulgenud.“

Reynolds waatas tähelepanelikult ringi.

„Millal tulite eila õhtul koju?“

„Umbes kella seitsme ajal. Ütsehoidja tõi mulle posti, millega sain kirja, milles paluti mul helistada — ma juba rääkisin teile.“

„Nii siis igaiks wõis kella seitsme ajal seda tuba ilma teie teadmata külastada, härra Ingram, ja sel ajal samuti, kui te wiibisite hotellidirektori juures?“

„See on väga wõimalik,“ nõustus näitleja, „kuid ma ei saa aru, kuidas see mõjus minu kõrile.“

„Meie peame selle asja wälja uurima,“ wastas Reynolds. „Ükskõik, kes see ka oli, kuid ta wajas neid pabereid, mis Urdeen teie kätte hõiuks andis. Teie teener on kindlasti nüüd tagasi tulnud?“

„D ja, ta tuli täpselt kell pool kümme. Nüüd hoolitseb ta minu eest. Ta oli päris arust ära, kui kuulis, mis minuga juhtus.“

Inspektori ei liigutanud kirjeldus Parsonsi kaastundeawaldustest. Ta läks weel kord telefoniaparaadi juure ja nuhtis selle üksikasjaliselt läbi.

„Härra Ingram, kas te ei tunnud mingisugust lõhna, kui teile pähe löi uimastus?“

„Mitte midagi,“ seletas näitleja. „Minu haistmine on pealegi täiesti korras.“

Reynolds wõttis oma kübara ja pühkis ära ühetolmukübeme selle serwalt. „See on kahju, et te mulle seda kirja ei näidanud ja selle mehe nime, kes teid

palus endale telefoneerida, ei ütelnud?" ütles inspektor sealjuures sõbralikult.

"See oli täiesti isiklik asi," vastas Ingram viiivitatades. "Ma arvan, et te panete liiga palju rõhku sellele telefonikõnele, härra inspektor. Minu hääl võis kõhivema hakata ka ületöötamisest. See pole minu elukutse juures mingisugune ime."

Inspektori sõbralik nägu ei wäljendanud seda, mis ta mõtles. Ta soovis Ingramile peatselt tervenemist ja lahkus.

"Kas teegi külastas Ingrami eila õhtul, või jättis mõni temale kirjaliku teate?" küsis ta uksehoidjalt.

"Üks musta riietatud daam oli siin ja kirjutas talle eeskojas paar rida ja ka üks härra jättis talle kirja. Nad ei tulnud ühel ajal. Mõlemad wiibisid siin kella kuue ja poole seitsme wahel."

"Kas nad said trepist ülesse minna, ilma teie nägemata?"

"Seda nad võisid teha. Mul oli tegemist uute külalistega ja nende pakidega ning mul pole aimugi, kuhu see daam ja härra läksid," vastas uksehoidja ja seletas, et ta nende wälimuust ei mäletawat, kuna tal oli sel ajal olnud kibe tegewus.

Kui Reynolds läbi eeskoja läks, märkas ta näitlejat kübaras ja mantlis trepist alla tulewat.

"Lähem oma direktori juure," seletas Ingram. "Tunnen ennast päris termena ja mul lähneb kodus istumine igawaks. Peale selle lähem ma Selcotti juure cocktailiõhtule, et unustada oma muresid."

"Selles on teil õigus," nõustus inspektor. "Arwan, et ma wõin teid wäga wähe trööstida, härra Ingram. Teie kaotasite eila oma hääle: see oli teisipäewa õhtul. Arwan, et te saate juba pühapäewal laual esineda."

Näitleja koputas Reynoldsile õlale. "See on ju tore! Tänan teid."

„Loodan ainult, et ma olen hea prohviet,“ vastas Reynolds ettevaatlikult. „Kas te fulgesite oma toa-
ukse?“

„Ei. Kas jellel on mingit tähtsust?“

„Pole tähtis,“ vastas Reynolds rahulikult. Sule-
tud uks oleks meelitanud hiired rasva kallale. In-
grami tapmine polnud kurjategijatel nähtavasti õnes-
tunud ja nüüd oli loota, et lähemal ajal kawatsetakse
jällegi uut mõrva.

Kogu selle ettenägemata tegemise jookkul jäi Kon-
rad Gunti külastamine tahaplaanile. Mõtetesse waju-
nult seisis inspektor hotelli sissekäigu ees ja märkas äkki
ilusat blondi naist ühe poisiga sisse tulewat. Rõõmust
färades fergitas poisj kübarat.

„Tere hommikut, Dale,“ termitas teda Reynolds.
„Kas te ifka weel ei käi koolis?“

„Esmaspäewal läheb lahti, härra inspektor,“ was-
tas poisj ja tutvustas uhkelt Reynoldsiile oma ema.

„Teie walmistafite oma raamatuga mu pojale
juurt rõõmu,“ ütles proua Dale. „Bill, mul on üks
jutuajamine. Sina ja härra inspektor kawatsete mui-
dugi rääkida igasuguste tumedate asjade üle ja ma jä-
tan teid parem üffinda. Kas teie teete mulle jeda
rõõmu ja tulete homme meile teed jooma, härra
inspektor?“

„Tänan väga, katjun leida selleks wõimalusi,“
lubas Reynolds. „Ma loodan, et teie ei pane jeda pa-
haks, et katjufafin teie poja intelligentjuf, proua Dale.“

„Härra inspektor,“ alustas Bill elawalt kui nad
kakelesi olid, „kas teil on mõni wäike töö minu jawks?
Ma olen väga tähelepanelif ja teen kõif, mis te
foowite.“

Reynolds lüffkas efiialgu selle pakkumise õrnalt ta-
gafi, kuid siis tuli talle äkki meelde, et tal on poisji
waja Ingrami abistamifel.

Reynolds läks Billiga hotelli tagafi, tutvustas teda
seal direktorile ja läks siis poisjiga Ingrami tuppa.
Bill, kes fogu aeg tema kannul käis, nuris teraselt

ümbrust. Lõpuks ajetas Reynolds oma noore abilise alkoovis olemasse pehmesse tugitooli, mis oli Ingrams toa lähedal, ja ütles:

„Kuulge Dale, teie jääte seni siia, kui tuleb üks kriminalist, kes teid wahetab. Teie ülesanne on — filmad lahti hoida. Teil ei maksa tuppa sisse minna. Ma ei taha, et teie satufsite hädaohtu.“

„Palun wäga, inspektor, kuid ärge saatke detektiivivi just mitte wäga ruttu. Kuidas pean end ülewal pidama hr. Ingrams teenri vastu? Ma tunnen teda näojärele. Nad elawad ju meie naabruses.“

„See on hea, et teie Parsonsi nägupidi tunnete. Jääge oma kohale hoolimata sellest, kas ta tuleb wõi mitte.“

Reynolds ei tunnud Bill Dalesti pärast mingit muret. Keegi poleks jelles poisis aimanud detektiivivi. Pealegi oskas poisjs suurepäraselt nägematuks jääda. Inspektor juhtis oma mõtted nüüd energiliselt teistele küsimustele ning läks otsima salapärašt Konrad Gunti.

Wähe aega hiljem — samal pärastlõunal helistas üks õige närwiline noormees Selcotti maja ukse taga ja tahtis prl. Burnettiga kofku saada. Mispärast Pat Repelli just tulnud oli, seda poleks ta isegi täpselt teadnud öelda. Oodates ootetoas, oli tal kange tahtmine kofe jälle minema minna, lahkuda enne kui prl. Burnett sinna jõuab. Selline kole tütarlaps! Sellest ajast peale, kui ta oli suudelnud Pat Repelli, ei suutnud Repelli teda enam hekketski unustada. Kuid juba awaski prl. Burnett ukse ja astus sisse.

„Ah, see on ju minu wäike sõber!“ hüüdis neiu. „Ma ei saa teile isegi kätt anda, sest ma askeldasin praegu pirukate kallal ja mu käed on üleni raswased. Nagu isegi näete, pole filmapilt sugugi kohane lepitussuudluseks. Kas oskate pudelitelt kofe äratõmmata?“ küsis neiu, kui nägi, et Repelli punastas kõrwuni. „Lady Selcott korraldab täna õhtul enda juures weiniõhtu ja kuna teenija endal kogemata noaga sõrme

katti lõikas, siis pean mina hoolitsema suupistete ja napside eest. Tulge mulle appi! Kõrgitõmbaja on siin."

Pat Repell abistas neiu niipalju kui oskas ja oli sellejuures nii õnnelik. Ta oli eluaeg unistanud ideaalsest naisest. See tundmatu pidi olema õilis ja igapidi täiuslik olend. Müüid oli see ideaal purunenud. Tema ise aga oli selle purunenud ideaali waremete juures ja oli siiski nii tulihõnnelik. Rõõmu tegi temale selle julge ameeriklanna pilkaw hää. Ja ometi ei teadnud tema — Repell — sellest naisest peaaegu midagi. Kes ta oli?

Pat Repell surus oma hambad kokku ja wandus endale, et wabaneb sellest tiidrukust. Ta oli paremal juhul mõni rikkasse seltskonda kuuluv neiu, kuid — halwemal juhul mõis ta olla ka waras!

Neiu finised filmad waatasid rahulikult noormeesi.

„Teie soowiksite, et teie poleks mind üldse kunagi kohanud, Pat?"

Neiu oli tema mõtted aimanud.

„Jah," wastas noormees kindlasti ja haaras neiu ühes noa ja leitwaga kaenlasse.

Ukse juurest kuulduis naeru. Pat lastis neiu koha jälle lahti. Celia naeris siisjetulnule rõõmsasti wastu.

„Tähelepamu, teie uus teener tungis mulle praegu jõuga kallale. Süütus pidi end tema wastu kaitsma noaga," seletas neiu. „Kui teie üldse selle inimesega tegemist tahate teha, lady Selcott, siis lubage, et ma teile tutvustan hr. Pat Repelli. Meie sõitsime üheskoos Inglismaale ja olime laewal suured waenlased. Teda ei wõi põrmugi usaldada. Ta on ametis ühes gaasiwabrikus ja omab mitu naist."

„Sel juhtumil ei suuda teid isegi filmitähed ületada," tähendas lady Selcott naerdes. Lady Selcotti näost polnud põrmugi märgata, kas tundis ta Repelli ära wõi mitte. „Mind rõõmustab wäga, kui woin tutvuda prl. Burnetti mõne waenlasega. Pärast seda suurt tööd peate küll kindlasti meie tänasest õhtust osa wõtma."

Noormees katsus küll ennast kõigiti lahti rääkida.

„Ta jääb siia,“ ütles Celia kindlasti. „Peske oma käed puhtaks ja seadke end meidi korda, mu armas. Ma wajan teid hiljem.“

Celia tõmbas nüüd lady Selcotti ukse juure ja küüsis sofinal:

„Noh, kas oli õnne?“

„Õnne?“ küüsis Denise wäsinud häälega. „Kas on üldse kunagi mingit õnne. Pidin täna juba peaaegu hulluma.“ Ta naeris sunnitult. „Nüüd aga pean sel- lise meeleoluga minema seltskonda.“

„See lohutab teie meelt,“ arwas Celia. „Riietuge nüüd ümber. Mul on üks idee. Võib olla saan teid sellega aidata.“

„Teie olete mind juba kogu aeg aidanud,“ sõnas Denise mõttlikult.

„Kas mu poisj meeldib teile, hoolimata ta häbe- likkusest?“ küüsis Celia, kui mõlemad daamid olid jõud- nud riietumisruumi. „Särra Depell näib olevat kena inimene. Tunnen kedagi, kes on kängesti tema sar- nane, kuid ma ei suuda kuidagi meenutada, kus ma selle inimesega tutvusin,“ wastas Denise. Ta awas riidekapi ukse ja wõttis sellest wälja ühe sinise chiffon- fleidi. „Celia, kas tahate mulle teha meelehead? Wange see fleit endale selga, see sobib teile hästi.“

Meiu riietus fleiti.

„Nimetan teid lihtsalt Denise'iks, sest elu on liig lühike, et tarwitada kõiki tiitleid. Eks ole? Ja...“

„Aga muidugi, ma ei hooligi suurt lady Selcotti nimest. Kuid olin uhke weel siis, kui wõisin kanda Denise Faringdoni nime. Mida tahtsite weel öelda?“

„Tunnen teid waid neli päewa, kuid mulla tundub, nagu oleksime tuttawad juba neli aastat,“ ütles Celia kindlasti. „Ja mis ma weel tahtsin öelda — ma wõin teile need 400 naela laenata nii kauaks ajaks kui see teile wajalik on.“

Denise Faringdoni filmad läksid niiskets.

„Teie olete minu vastu nii lahke, Celia, kuid ma ei wõi kahjuks teie pattumist mitte vastu wõtta. On juba hilja. Pidin wõtma tarwitusele teised abinõud,“ ütles Denise surutult.

„Noh tubli. Saan aru,“ wastas Celia. „Rõlistatakse. Tulge lähme, muidu lähed mu lemmik päris närwilijeks — kui ehk juhtus juba tulema mõni külalaine.“

Pat Repell waatas seltskonda baarilaua tagant ja aina segas jookke. Celia näitas temale mitmesuguseid kuulsi ning lisas nende nimede juure terawaid märkusi, mis ei olnud pärit just seltskondliikude kotte kääsiraamatust.

„See kole mehekolakas on Bully Nonington, tuntud lawastaja. Tema kõrwal seisab Quentin, selle uue tüki autor, milles lady Selcott warsti esineb,“ jatkas neiu. „Tore poiss, kuid oma isa vastu pole ta mitte hea, ja peale selle on ta õige kinnine. Mii. Miiid tunnete neid kõiki. Kuna teie olete gaasiwabriku ametnik, siis ei käi teie wiist palju seltskonnas, eks ole?“

Prægu astus sisse Mansfield — tema on adwokaat. Ma arwan — temaga pole wiist kerge läbi saada. Lõpulikult pole ma tema kohta weel kindlale otsusele jõudnud.“

„Kes on see suur ja elegantne härra, kes on kurnis Mansfieldi sarnane? Olen teda waremalt kusagil näinud?“ küsis Repell.

„See imestab mind wäga,“ torfas Celia. „See mees, hr. Repell, on seltskonna lemmik, kuulus näitleja Bane Ingram. Suwitaw mees. Eile haigestus ta järsku ja ei saanud esineda. Miiid on ta terwis wiist jälle paranenud.“ Neiu waatas Repellile näkku. „Mõelge ometi, ta kaotas oma hääle.“

„Teie kangelane külmetas end nähtawasti,“ arwas Repell ja lisas siis karmilt:

„Nagu ma näen, olete selle lühikese ajaga siin Londonis hulga tutvusi jõudnud sobitada.“

Celia waatas talle imelikult näkku.

„Kõik need inimesed on kuidagi enam wõi wähen Ardeeni surmaga seoses. Meie kõik olime parajasti Bane Ingrami korteris, kui sealts leiti Karl Ardeeni laip. Piilusime siis üksteist kahtlewalt ja olime uudishimulikud, kes oli Ardeeni tapnud. Nüüd tuleb proua Willens.“

„Hallo! Kes on siis see jöehobu, kes praegu sinise astus? Seda meest ma küll ei tunne.“ hüüdis neiu.

„Kuid mina tunnen seda jälle hästi,“ rõõmustas Pat Repell, et ta tema midagi teadis. „See on keegi Konrad Robert Hunt. Olen tema kohta kuulnud, et ta olewat kangesti koomiline inimene. See ihnuskoit oskawat väga hästi raha haigemajade jaoks kofku kraapida.“

Celia waatas meest kaunis kurjalt. „Sis, mulle näib, et ta oskab palju paremini raha enese jaoks kofku kraapida. Tehke nüüd siin üksi edasi, Pat. Mind wajab lady Selcott.“

Sinisesse kleiti riietatud neiu läks kiirel sammul ukse poole, kust lady Selcott just praegu oli nähtawaie ilmunud.

„Celia, katfuge ehk saate inimesed kuidagi raamatukogust wälja, minu mees tuleb kohe koju ja ta wihastab, kui leiab raamatukogust inimesi. Harilikult töötab ta seal.“

„Tehud. Küll ma nad sealts wälja toon. Rahe minuti pärast on kõik korras. Ma lihtsalt avan raamatukogutoa klaasukse nagu tahaks ma sealts suitsu wälja lasta. Küll nad siis sealts lahkuwad. Kas teie ei taha paar minutit puhata? Teie olete näost nii walge, Denise.“

„Ei, ma pean lõpuni wastu pidama,“ pomises Denise kofkujurutud huulte wahelt.

*

Warsti pärast seda istus neli meest ühes majas
bridgei partii juures.

„Teie ei teeninud jällegi midagi, härra doktor,“
ütles üks neist naerdes.

Doktor Anderson hõõrus oma uniseid filmi ja
vahtis vihase näoga oma kaarte.

„Kui teie ka oleks möödunud öö magamata olnud,
et üks uus ilmatodanik näeks valgust, siis poleks tere-
gagi lugu sugugi parem. Jumal tänatud, et mul
enne homme hommikut ei tule ühtki haiget. Hallol
Mis jälle lahti on?“ hüüdis ta, kui telefon järsku
helises. „Olge nii lahke ja võtke minu eest toru.
Curtis, kui mind küsitakse, siis öelge, et mind pole
kodus.“

„Hallol Kes jeal räägib!“ hüüdis Curtis apa-
raati. „Kes teie olete? ... Siin doktor Andersoni juu-
res! Ma ei mõista ... Mis roheline? ... Hallol
Hallol“

Ta raputas kannatamatult kuuldetoru ja kuulas
edasi. Kuid ta ei kuulnud enam midagi. Lõpuks
viskas ta toru aparaadile tagasi ja läks mängulaua
juure.

„Võimalik, et mõni söömar sõi liig palju ja nüüd
läks tal süda pahaks. Küll ta helistab warsti jälle.“
Curtis võttis oma kaardid uuesti kätte.

„Teie ford on wälja käia, doktor.“

Salapärased teated.

Bill Dale ajas enda toolil sirgu. Runa ta tool oli
eesriide taga, siis polnud karta, et teda oleks nähtud.
Bill Dale walwas. Oli sume ilm ning koridori wal-
gustas ainult üksainus lamp. Direktor tundis Billi
ülesande vastu suurt huwi. Reynolds oli temale
jellest ühfilasjaliselt kõneleunud. Direktor andis Bi-
lile selle majakorra tubade plaani. „Beatrepp ei ole

fiin," seletas ta Billile. „Härra Ingram tahtis kaagesti rahu saada, sellepärast tõimegi meie ta siia, kus ta on täiesti üksi.“

„See tähendab, kui keegi sellest trepist tuleb, siis saab ta ainult härra Ingrami juure minna,“ vastas Bill. „Ma mõistan.“

Umbes kümme minutit möödus. Siis kuulis ta taseleid samne. Ettevaatlikult piilus pois eesriide wahelt wälja. Pois nägi üht pakkidega koormatud meest, kes awas elutoa ukse ning läks sisse. Kohe selle järele wäljus see mees aga uuesti ja läks trepist alla. Wale alarm, mõtles Bill Dale. Inspektor oli tema tähelepanu juhtinud sellele, et Parsons mõiks tulla ja siis jälle tagasi minna.

Soolinata Reynoldsi korraldusest, et noormees ei läheks mitte tuppa, otsustas Bill Dale siiski tuppa minna ja seal weidike ringi waadata. Loas näis kõik korras olevat. Pakid olid asetatud seinä ääres asuwale lauale.

Jälle möödus wiis minutit. Bill oli lipjanud alkoowi. Ta süda pekkis õige waljusti. Keegi tuli jälle trepist üles ning astus Ingrami tuppa. Bill piilus jälle eesriide wahelt wälja ja nägi, et oli . . . daam!

Tasa fulges ta toaukse. Kolme minuti pärast tuli ta jälle tagasi, waatas ettevaatlikult ringi ja ruttas siis trepist alla.

Ta polnud weel alla jõudnud, kui Bill temale järele ruttas. Kui ta jõudis hotelli wälisuksele, nägi ta taksi autot, mis parajasti pöördus ümber nurga. Bill oli enda peale tuliwihane. Ta polnud näinud isegi mitte selle daami nägu! Daam oli riidetatud musta ning ta nägu warjas kõrge mantlikrae.

Bill Dale tegi endale walusaid etteheiteid. Üks tõeline detektiiv oleks vähemalt märkinud üles autonumbri. Nüüd oli ta kindel, et tema asemele jaadetakse detektiiv. Bill Dale ei suutnud kuidagi oma uudishimu maha juruda. Mida oli see daam Ingrami

toas teinud? Ettevaatlikult avas Bill toa ukse. Toas polnud midagi muutunud. Ta uuris veel filmadega ringi ja siis — hakkasid ta filmad järema. Ta pill oli langenud väikestele kapiteesele. Seal polnud misti korras. Kui ta enne daami tulekut oli toas käinud, siis oli ta märganud, et lillewaas, wiititkaartide toos ning weinipudel olid asetsevad täpselt nii, et nad moodustasid kolmnurga.

Kuid nüüd polnud seda kolmnurka mitte enam! Pudel oli oma seiselt kohalt ära nihutatud. Bill Dale nägi, et poleeritud puul oli näha isegi niiske plekk, mille oli sinna jätnud niiske weinipudeli põhi.

Poiss mõtles hetke ja tegi siis kohe loogilise järelduse, et daam ehk oli joonud lonksukeste weini ja nii pudelit liigutanud . . . Kuid, kus oli siis weiniklaas. Ega siis daam ometi joonud pudelist!

Kuigi polnud mingit põhjust oletamiseks, et sel daamil olid saladuslikud sihid sinna tuppa tulemiseks, ei tahtnud Bill siiski wastutust võtta enda peale.

Suurte tähtedega kirjutas ta Ingramile kirja:

„Seda weini ei tohi juua ega tohi ka pudelit mingil tingimusel liigutada! Inspektor Reynoldsi ülesandel B. Dale.“

Selle kirja pani poiss pudeli najale seisma.

Ta lootis, et sellest hoiatuselt jatkus. Nüüd oli kohe vaja leida inspektor Reynolds. Bill kõlistas Gardi ja sai Senkinsi telefoni juure. Bill nimetas talle oma nime ja seletas lühidalt, et inspektor Reynolds oli temale annud ülesande ning palus teada, kust võis ta inspektorit leida.

Poisi toon oli küllalt tõsine, et äratada Senkinsi tähelepanu.

„Andke mulle oma telefoni number, ma kõlistan teile, kui olen ta leidnud.“ lubas Senkins.

Senkins teadis, et Reynolds oli läinud Gunti juure. Kuid Senkins ei teadnud, kas tema sheff läks sinna oma õige nime all, või waleninega. Senkins kõlistas Gunti telefoninumbriks.

Wastas teenija, kes teatas, et härra Gunt oli kodust lahkunud.

„Kas pean temale midagi edasi ütlemä?“ küsis teenija.

Jenkins ütles, et temal on Guntile teatada midagi õige tähtsat ja isiklikku. Ta ütles weel, et võimalik, et tema sõber Reynolds külastab Gunti varsti.

„Härra Reynolds oligi juba siin. Kuna härra Gunti polnud kodus ja Reynolds temaga kohe kõnelda soovis, siis juhatastin ma Reynoldsi tema juure“, vastas tüdruk.

„Siis lähen ka mina sinna,“ lõpetas Jenkins juttu ja palus teenijalt aadressi, kuhu Gunt oli läinud. Selgus, et Gunt oli läinud Selcotti majja. Mida pidi Jenkins nüüd tegema Billiga?

Poisil oli kindlasti midagi tähtsat teatada. Jenkins mõtles hetke ja hüüdis siis Billile:

„Hüpaake taksiautosse ja sõitke Selcotti majja. Teie leiate mu sealt.“ Jenkins oli jeda öelnud Reynoldsi hädalega.

„Kas ma võiksin sõita omnibusega?“ küsis Bill pärast jeda, kui oli oma rahakoti sisse järelewaadanud.

„Sõitke parem juba autoga, sest asi on kiire. Ma ootan teid maja ees. Scotland Yard maksab teie sõidu kulud kinni, mu pois.“

Kui Bill oli jõudnud Selcotti maja juure, oli tema waimustus kadunud. Tal polnud ju inspektorile kuigi palju pakkuda! Kui see daam oli pudelist ainult joonud, siis oli tema, Bill, küll suur eesfel!

Jenkins oli küllalt taktiline ja ei küsinud Billilt midagi. Ta kõlistas uksekella ja imestas väga, kui ukse avas Parjons.

„Teie siin, Parjons!“ hüüdis Jenkins. „Kas olete oma teenistuskohta wahetanud?“

„Minult tänajeks õhtuks, hr. Jenkins. Inspektor Reynolds on juba kümme minutit siin. Ta kõneleb praegu ühe härraga. Kui soovite temaga kõnelda, siis ma teatan temale teie tulekust. Usun aga, et terwes

majas pole ainuſtki waba tuba. Kõik on külalisi täis. Kas tohin teid jätta ootama eeskotta?"

Parsons tegi ruttu paar tooli mantliteſt wabaks ja palus Jenkinſi ja Willi istuda.

„Urge ſegage inspektorit praegu, waid oodate, kuni ta iſe wäljub,“ ütles Jenkins Parsonile, ſest ta teadis kui tähtis on ta iſheſi töö. „Misjuguſes toas ta on?"

Parsons näitas nende wastas olewale ukſele ja jatkas ſiis oma tööd. Detektiiv ja Will jäid ſuure ſamba ja mantlite hunniku taha. Nii polnud neid ſugugi näha.

Natukeſe aja pärast nägi Will, kuidas üks noor tumedajuukſeline naine tuli trepist alla. Will waatas ſeda daami nii hoolega, et temal ei jäänud märkamata vähemgi piſtati. Willi ema oli küll ilus inimene, kuid ſee naine oli ilusaim naine, ſeda Will kunagi oli näinud.

Wahkſelt läks ta läbi ruumi, awas raamatukogu ukſe ja kadus ſiis ſelle taha. Will kuulis, kuidas üks ſeestpoolt lufuſtati.

Will pidas hinge finni ja ootas, kuni ſe ilus naine raamatukoguſt tagaſi tuleb.

Wimaks ometi owati raamatukogu ukſ. Kuid toaſt ei wäljunud enam endiſelt ilus naine, waid naine, ſelle nägu oli ſuureſt hirmuſt moondunud tundmatuſeni.

„Appi! . . . Appi!“ hüüdis ta.

Traagiline katkestus.

Reynolds jõudis kümmeſond minutit enne Jenkinſi Selcotti maja juure. Ta rõõmuſtas, kui kuulis Parſonſilt, et hr. Konrad Gunt on ſeal.

„Muretſege mulle üks tuba, kus ma ſaakſin jega-matult kõnelda, ja ſiis teatage hr. Guntile, et ma tahkſin temaga kõnelda.“

Parsons wiis Reynoldsſi tuppa, mis aſus õige wäljaka . . . . . keldal. „See tuba on küll nii wäike,

et härrad ei tunne end siin kuigi mugavalt, kuid teised toad on juba kõik finni. Palun nüüd hr. Gunti süia, hr. inspektor."

"Üks filmapilt, Parsons," ütles Reynolds, kui nägi teenri murelikku nägu. "Ma mõtlen teiega hästi. On parem, kui teie oma piirifese eefimuse kui mees üles-tunnistafsite, kui teid segatafse raskesse asjasse. Kas faite minuft aru?"

Parsons niijutas keelega oma huuli.

"Ei, mitte juft päris nõnda, härra . . ." kogeles Parsons.

"Gile ööfel olite teie jälle oma wenna töökojas Dewishamis," ütles Reynolds.

"Jah, härra inspektor," nõustus Parsons. "Kuid see oli wiimast korda — wamun seda. Ma ei anna enam järele, tulgu mis tuleb."

"Nii on õige. Rõnelen teiega hiljem. Kutsuge nüüd härra Gunt."

Kohe, kui Konrad Gunt fisse astus, haihtus Reynoldsil ettekujutus, mis tal Guntist seni oli olnud.

Kuigi ta polnud Reynoldsist suurem, näis, et tema oli haruldafelt tugew inimene. Selle mehe suur pea oli kaetud pakkude juustega ja tundus lõwipeana. See mees ei hoolinud wift kuigi palju seadustest.

"Mina olen inspektor Reynolds Scotland Yardist. Tahtsin teiega juba warem kõnelda, kuid see polnud wõimalik, kuna teie olite sõitnud Pariisi. Sellepärast olengi sunnitud teid siin külitama."

Konrad Gunt wistkus hooletu naeratusega huulil flubitooli.

"Sfegi Scotland Yardi inimestel on mõnikord rin-nas inimlikke tundeid," ütles ta. "Olge nii lahke ja wõtte istet ja ka üks sigarett."

Reynolds istus, kuid ei wõtnud sigaretti.

"Teie külas käik, hr. inspektor, meelitab mind wäga ja ma julgen küsida, kas on see minu heategevuslik"

tegevus, mis teie huvi minu peale pööras?" Mees kõneles väljakutsuvalt. See ärritas Reynoldsit ja ta vastas hammustavalt:

„Olen siin selleks, et teilt küsida, kas teie tundsite Karl Urdeeni?“

Sunt silistas mõttikult oma lõuga ja vaatas laste.

„Urdeeni!“ vastas ta siis kummalijelt, nagu unis-
tavalt.

„Jah, Karl Urdeeni, kes möödunud nädalal Vane Ingrami korteris langes roima ohvriks.“ Sunt tegi endale ette väga igava näo.

„Mõnikord loen ma ka ajalehti, hr. inspektor. Peale selle — ma tundsin Karl Urdeeni. Ma tunnen peaaegu kõiki inimesi, kellel on suured pangarvemed, sest minu kohus on nende pangarveid jõudumööda vähendada — heategevuse kasuks muidugi!“ ütles Sunt õige küünilijelt.

„See võib olla,“ tähendas Reynolds lühidalt. „Müüid aga pöördume peaasja juure tagasi — kas Karl Urdeen oli teie sõber?“

„Mõnikord sõber, mõnikord jälle vaenlane,“ vastas Sunt külmalt. „Mina olen mees, kellel on oma isiklik tahe ja ka mitmesugused huvid. Kui inimesed on minu vastu lahked ja vastutulelikud, siis olen ka mina nende vastu kene, kuid kui nad mulle kurjasti suhtuvad, siis olen mina nende vastu kah kuri.“

„Kas Urdeen suhtus teile hästi või halvasti?“ küsis Reynolds õige külmalt.

„Suhtus mõlemat. Rahjuks ei mäleta mina enam, milline oli meie viimane lahkuvine. Kuid ma arvan, et lahkuvine pahaselt,“ vastas Sunt hooletult.

„Sa kunas oli see viimane kohtumine?“

„Ma märkimiku abita ei saa ma teile seda mitte öelda ja on ka võimalik, et ma seda üldse üles ei mä-
finudki. Pean teile tähendama, hr. inspektor, et ma olen tööga väga koormatud.“

„Seda ma tean, hr. Gunt, samuti ka seda, et teie pole kohustatud minu küsimustele vastama, kui teie seda ei taha,“ jatkas Reynolds sõbralikult.

Gunt vaatas Reynoldsile hetke terawalt näkku, nagu oleks ta mõelnud, mis teha.

„Jatkake aga oma ülekuulamist rahulikult,“ ütles ta siis. „Mul ei tarvitse ju teile öelda, mida ma ei taha avaldada. Sellepärast ei maſta teil minu vastu juſt wäga õrnatundeline olla.“

„Kas olete mõnikord Ardeeni Ingrami korteris külastanud, ajal . . . hm . . . kui Ingrami ennaſt kodus ei olnud?“

„Ma tutvusin Ingramiga alles täna pärast lõunat. Ma ei jalli hästi näitlejaid,“ kaitſes Gunt ennaſt. Kuna ta märkas, et inspektor oma küsimuſele kindlasti wastuſt ootas, jatkas ta: „Jah, ma käisin kord Ardeeni juures Ingrami korteris. See oli Ardeeni enda soom. Mulle ei meeldinud see ſugugi ja ma nimetaſin Ardeeni närwiliseks narriks.“

„Tema kartus oli ju nähtawasti küllalt põhjendatud, ſest ta tapeti ju ſiiski ära,“ tähendas Reynolds. „Kas teie nimetaſs mulle nende daamide ja härrade nimesed, kes olid teiega ühes?“ küſis Reynolds õige tungiwalt.

„Ei tule mulle meeldegi,“ wastas Gunt pahafelt. „See on teie poolt inetu, minult ſellist asja küſida.“

„Siis pean ma wiſt küll ſelleſt otſaſt algama, et küſin, milleks korraldasite teie neid ſalajaseid kofkufaaſimisi.“

„See ei lähe teile midagi forda. See on minu eraelu ning ſellega pole teil midagi tegemiſt.“

„Sel juhtumil kindlasti mitte, kui need kofkufaaſimised polnud ühenduſes Ardeeni ſurmaga,“ wastas Reynolds jällegi õige rahulikult.

„See on ju teie poolt päris naeruwäärne, kui teie seda arwate. Ardeenil oli ſuur hull ſõpru, kes soowiſid tema ſurma. Seda wõin ma teile kindlasti öelda.“

„Kas on see ainult teie arvamine või kindel fakt, mr. Gunt?“

„Kindel teadmine!“ müristas Gunt temale vastu. „Kui inimene on istunud wanglas ja sealt wabanedes algab uut elu wale nime all, siis koguneb temale waenlasi külluses.“

Müüd hakkasid Reynoldsi filmad hiilgama.

„Mii, Urdeen oli siis endine wang. See on wäga huvitaw. Kus riigis ta wanglasse mõisteti. Kas on ta ehk rootslane?“

„Ma ei tea seda ja see ei huvita ka mind, kui te mõne pasji leidsite, siis hoidke see oma teada ja ärge raisake asjatult minu aega. Oleksin ma teadnud, et te kõiki asjaolusid ei tea, siis poleks ma üldse nende üle rääkinud. Tema minewik on furnud, nagu ta isegi.“

„Kuid tema waenlased elawad ja wõiwad teisiigi kuritegusid toimida,“ oli inspektori tõsine wastus. Ta otsustas, et Gunti käest tuli kõik halastamatult wälja pressida.

„Kes on härra J. C. Gray Melwood Lodges, Belton Roadil, Mulwichil?“ küsis ta äkitselt ja lootis meest jellega üllatada.

Gunti rohelistes filmad wälkusid mõne sekundi arglikult, siis raputas ta tuha oma figarilt ja naeratas üleolewalt.

„Härra J. C. Gray olen mina, härra inspektor. Ma wajan rahulikku kohta, kus ma segamatult oma sõpru või waenlasi saan vastu wõtta. Sellepärast tarwitangi Melwood Lodget. Kas on teil midagi selle vastu?“ küsis ta sarkastiliselt.

„Mitte midagi,“ wastas Reynolds. „Wäljaarwatud seitsemes aste!“ lihas ta rõhutadaes.

Gunt näis olemat imestanud.

„Seitsemes aste? Mis te mõtlete jellega, härra inspektor?“

„Kui te maja kasutaja olete, härra Sunt, peaksite seda teadma,“ vastas Reynolds. „Üks surmaw lõks, mida kindlasti mitte ainult kümneks minutiks ei tarvitata.“

Sunt naeris waljusti.

„Muidugi mitte! See on minu murdwaraste püünis. Mul on suuri warandusi Melwood Lodges ja ma käin seal ainult ajuti; see trikkaste on wäga tarmilik.“

„Ja, möödunud ööl oli ta teile päris kasulik,“ arwas Reynolds rahulikult. „See naine, kes näiliseft teile ja teie külalistele wõõras oli, oleks peaaegu oma kaela murdnud.“

Sunti naerataw nägu muutus tõsiseks. Ta jõllitas inspektorile sõnatult otsa.

Selle waikuse katkestas meeleheitlik karjatus.

„Appi!“ hüüdis naise hääl.

Reynoldsi wihastas see jutuajamisele wahelasegamine, sest ta oli parajasti Suntilt tähtsaid andmeid wälja pressimas. Midagi tõsiseinat ei olnud wist juhtunud, sest maja oli inimestega täidetud. See mõte oli aga ekslik. Wäljas oli siiski midagi tõsist sündinud. Oli isegi nii raske juhus, et Jenkins otustas oma sheffi tülitada.

Ta koputas uksele ja andis Reynoldside märku wäljatulemiseks. Tsekojas walitses suur segadus. Külalised ja teenijaskond olid kogunenud treppidesse ja fofistafid hirmunult.

„Mis on lahti, Jenkins? Kas on äkki Wane Ingramile midagi juhtunud?“ küsis Reynolds ärritatult, kui ta oma assistendi selja tagant nägi wäikese Dale'i kahwatut nägu.

„Seda ma kardan,“ vastas Jenkins taha. „Reegi furi ühes siinses toas äkitselt; ma ei tea praegu kes, sest ma tormasin otsekohe teie juure.“

Reynolds tõttas edasi, et kuulda, mis on juhtunud. Äkki märkas ta väikest Dale'i. Siin polnud õige koht noore poisikese jaoks. Ta asetaskäe poisi õlale.

„Ütelge mulle kiiresti, kas te nägite midagi; homme mõite mulle kõik muu seletada.“

„Üks imeilus, brünett naine tuli raamatukoguhoonest ja hüüdis appi,“ seletas Bill hingetult.

„Koh—ja?“ küsis inspektor kannatamatult.

„Kuttu, mis seal juhtus?“

Poisiks punastas.

„Mõib olla mitte midagi. Aga enne seda hiilis ta trepist ülesse, sammus wargsi raamatukogutuppa, oli mõni minut seal sees ja tormas siis appi karjudes välja.“

„Minge sinna sisse, Dale,“ käskis Reynolds ja näitas toale, kust ta äsja oli väljunud, „jääge siia, kuni teid jälle tarwitan. Olete tore poisiks.“

Koos Jenkinsiga jooksis Reynolds üle rahwaga täidetud eestkoja; raamatukogu toa ukse ees nägi ta seiswat Parsonsi.

„Mis on juhtunud?“ küsis inspektor.

Närwiliselt seletas kammerteener: „Sir Richard Selcott suri äsja äkitselt. Lady Selcott leidis ta mõne minuti eest.“ Parsons peatas ja näitas warisewa käega uksele.

Reynolds awas raamatukogu toa ukse ja astus Jenkinsiga sisse. Suur klaasuks oli walla ja kolm wõi neli inimest seisid kirjutuslaua kõrwal. Esimene, mis Reynolds nägi, oli Bully Norringtoni tüse kogu, kes hoidis telefonitoru kõrwa ääres. Detektiiv kargas tema juure ja fiskus temalt telefoni. „Urge puutuge sedal!“ ütles ta terawalt.

„Urge tehke ennast naeruwäärseks,“ möönis Norrington. „Ma kõlistasin praegusel momendil arstile.“

Reynolds otfis aparaadi läbi. Ta ei tunnud mingisugust lõhna ja kõik näis olewat korras.

„Kas olete ogar?“ küsis Norrington. „Siin jur-
äffi inimene ja teie nuusutate telefonitoru, nagu oleks
see lõhnaõli pudel.“

Reynoldsil oli terav vastus keelel, kuid ta taltju-
tas ennast. „Kus on härra Ingram?“ küsis ta.

„Kas olen mina tema eest hoolitseja?“ vastas
Norrington. „Kust ma jeda tean? Võib olla trööst-
tib ta Selcotti leske?“

„Olge natuke viisakam, härra Norrington,“ ütles
Reynolds ähwardavalt. Ta pööras ennast Jenkin-
si poole. „Ütelge härra Ingrams teenrile, et ta oma pe-
remehe üles otsiks ja siia tooks. Pidage, oodake meel
üks filmapilt.“

Ta vaatatas teiste juuresolejate otja; need olid siin
kindlasti üleaurused.

Omaks imestuseks märkas Reynolds Pat Repelli
Celia Burnetti ja Veila Selcotti kõrval. Mõlemad
neiud olid väga tõsised, kuid sealjuures täiesti rahu-
likud. Natuke rohkem kõrval seisis kirjanik Quentin,
kuna Norrington toetas ennast laia kirjutuslaua
najale.

„Preili Burnett, kas te olessite nii lahke ja viik-
site preili Selcotti ülesse?“ tähendas Reynolds ja
ootas kannatlikult, kuni neiud ära läksid.

„Teisi palun siia jääda,“ ütles ta siis kindlalt ja
kustutas kirjutuslaual põleva elektrilambi. „Jenkins,
keerake ukse kõrval asuvasi šaltrist laelamp pime-
daks.“

Räis nakkatus — käik oli täidetud ja taas walit-
ses täielik pimedus. Wali ehmatushüüd kajas läbi
ruumi.

Reynolds süütas jällegi tule, pööras Repelli poole
ja ütles taha: „Kas nägite?“

„Ja,“ vastas noormees laostunult.

„Jenkins, andke Parsonsiile otsekohe minu üles-
anne teada,“ ütles inspektor energiliselt. „Andke siis
wilesignaal ja oodake kuni tuleb mõni politseinik.“

Talle tehke ülesandeks, et ta kedagi majast wälja ei laseks. Siis kõlistage eestkojast Gardi ja paluge abi."

"Ja, härra inspektor."

Ajal, mil Reynolds oma ülesandeid jagas, pööras Bully Norrington oma pead ja ütles: "Teie ei näi teadwat, et sir Richard Selcott suri südamerabandusse. Ta oli kauemat aega südamehaige. Tema leff ei andesta teile kunagi seda suurt kisa ja lärmi, mis teie siin furnukeha juures lööte."

"Ma arwan, et ma laipa pimedas toas ei silmitsenud," wastas Reynolds. "Ma teen toa weel kord pimedaks."

Ta noogutas Repelli, kes tule filmapiltselt kustutas. "Kas teie ei näe furnu nägu, härra Norrington," ütles inspektor, kui tuba oli pime.

Nüüd kõlas hirmukarjatus.

"See tähendab, et meil on tegemist mõrwaga," selatas Reynolds enesele kindel olles.

Kaks walget plekki.

Reegi koputas ja Parsons astus sisse.

"Ma ei leidnud härra Ingrami kusahilt, härra inspektor. Ma — ma olen tema pärast wäga mures," ütles kannerteener hirmumilt juure.

Miaist kostus tuppä mingisugune heli.

Järgmisel filmapilgul astus tuppä Wane Ingram, kes sojinal küsis: "Kes muretseb minu pärast, ja mis põhjusel?"

Smestanult waatas ta omale otja wahtivatele tõfistele nägudele. Laip oli Ingrami eest warjatud Norringtoni massiivse kujukaga. Samal filmapilgul astus Norrington kõrwale ja tähendas:

"Sir Richard Selcott suri äsja. Inspektor Reynolds oli teie pärast mures, Ingram."

„Kui kaua olite aias?“ küsis Reynolds, jättes tähelepanemata Norringtoni kõne.

„See kestis wast pool tundi, kui ma õieti arvan. Mul oli kaelawalu ja tahtsin natuke aega vaikuses weeta,“ wastas Ingram, kelle pilk puhkas kirjutuslaua kõrwale wajunud laibal. „See on ju kohutaw. Millal ta juri, härra inspektor?“

„Wiimase kahekümne minuti kestel.“

„Kes ta leidis?“ küsis Ingram.

„Lady Selcott,“ wastas Quentin. „Ta ruttas tuppa, et oma mehele midagi öelda, kuid peagi tormas ta appihüüdes tagasi. Norrington, Repell ja mina jutlesime biljarditoas preili Burnetti ja preili Selcottiga. Lady Selcotti hädaõnne peale tormasime tuppa. Norrington telefoneeris kohe arstile ja natuke aega peale selle tuli inspektor Reynolds.“

Kriminalist kuulas jeda jutustust tähelepanelikult. Ta sai wastused küsimustele, milliseid tal aega polnud esitada. Ta wõttis kõne juhtimise jällegi enda kätte.

„Kas Lady Selcott tuli teiega siia tuppa tagasi, härra Quentin?“ küsis ta.

„Ei, härra inspektor. Ta oli nii wilets, et proua Grant Willens ta otsekohe oma tuppa wiis.“

„Kui palju külalisi on praegu majas?“

„Kolme-ja neljakümne wahel,“ wiskas Norrington hulka. Ta wiha näis olemat jahtunud ja näis nagu oleks ta oma teadmistega tahtnud inspektori aidata.

„Aga vähemalt kahekümmend inimest nende hui-gast pole sir Richard Selcott kunagi näinud. Seda feltskonda tundis ainult lady Selcott.“

Reynolds mõtles ühe filmapilgu. Polnud mingit mõtet inimesi kinni pidada, kes ainult töö pärast siin olid. Ta küsis Norringtonilt, kes need inimesed on.

„Suuremalt jaolt on need minu truppi liikmed, kes mängiwad Quentini näidendis,“ wastas Norrington.

„Teised on jälle lady Selcotti endised kaasnäitlejad. Kui te soovite, siis võin teid abistada nende isikute kindlakstegemisel, keda sir Richard ei tunnud,“ tegi ta ettepaneku.

„Länan väga,“ vastas Reynolds, kes oli jellega nõus. Ta pööras oma abilise poole, kes parajasti sel momendil sisse astus.

„Kas kõik on korras?“

„Ja, härra inspektor,“ vastas Jenkins kiirelt. „Kaks politseiniku walwawad pea- ja kõrwaljaisjekäigu juures ja kolmas eeskojas. Keegi pole majast lahkunud. Arst ja doktor Tempest on praegu teel siia.“

„Sääge minu asemel siia,“ ütles Reynolds ja sammus eeskotta. Seal käskis ta teenijaskonda eeskotta minna, ja siis alles wälja tulla, kui tema kutsub.

„Nii siis, hr. Norrington,“ ütles ta tупpa astu-
hes, „nüüd oleks päris tore, kui te mind aitaksite. Arstid jõuawad peagi kohale. Ajal kui nad siin töötawad, palun fiinolewaid härrasid minuga kaasa tulla.“

Nad sammusid kõik üheskoos sellest toast wälja. Reynoldsile meenusid samal hetkel roimaöö üksikajad. Need samad inimesed olid nüüd kõik siin. Wane Ingrams, Quentin ja Norrington olid raamatukogus. Celia Burnett, Denise, Leila Selcott ja proua Wilens olid ülemisel majakorral ning sir Richard Selcott oli — surunud. Siis meenus Reynoldsile järsku — roimaööl oli Ingrami korteris weel üks mees! See oli Philip Mansfield. Reynolds haaras Quentinil käsiwarrest finni.

„Teie kohtasite ju ka Mansfieldi Wane Ingrami juures? Eks ole? Kas teie teate, kus see härra nüüd wiibib?“

Quentin noogutas jaatades pead.

„Jah, ma arwan, ta läks ülesse, kui prl. Burnett meid kõiki raamatukogust eemaldas.“

„Mispärast ja künas ta jeda tegi?“ küsis Reynolds.

„Lady Selcott palus jeda umbes kolmveerand tunni eest. Prl. Burnett ütles, et sir Richard Selcott tahab raamatufogus töötada.“

„Kas suudate meenutada, kes oli enne sir Richard Selcotti jurma raamatufogus?“

„Bean järele mõtlema... Norrington ja mina läksime sinna sisse, et seal weidi kõnelda, ja leidsime Mansfieldi sealt ükfinda eest. Ta wist luges ajalehte. Nähtawasti tahtis ta rahu saada. Seltskond oli ju kaunis kõrarikas.“

„Seega teame meie nüüd juba kolm inimest. Kas käis seal weel keegi?“

„Üks filmapilt... sinna tuli hetkeks ka see hr. Gunt ühe daamiga sisse. Norrington tunneb jeda härrat hästi. Ma mäletan, et ta kõneles temaga. Siis ilmus Wane Ingram, ja kui siis prl. Burnett meid kõiki wälja wiskas, läks ta klaasukse kaudu aeda.“

Nii siis, Mansfield oli selles toas ükfinda, mõtles Reynolds. Tema wõtmed sobisid Wane Ingrami kirjutuslaua lukkudesse, ta oli Melwoodi majas, ja tema wõis — kui aeg ja oluford oli temale soodus — ka Karl Urdeeni tappa. See oli kaunis julge samm — sellist otsust teha, kuid Reynolds tundis end selleks õigustatud olemat.

„Ma olen teile wäga tänulik, kui teie mulle kirjutaksite üles kõigi nende külaliste nimed, kes siit lahkuwad,“ pöördus Reynolds Quentini poole. „Kõige parem oleks, kui teie wiibiks wälisukse lähedal ja kirjutaks iga lahkunu külalise nime üles.“

Reynolds läks söögituppa ja naeratles seal ootawale Bill Dale'ile wastu. „Kannatage weel weidi, mu pois. Kas suudate selle daami weel furd aratunda, kes hiilis trepist alla raamatufogusse?“

„Kindlasti.“ Bill kirjeldas seda daami nii täpselt, et Reynolds oli meendunud, et poisi tähelepanuvõime oli tõesti hea.

„Sellel daamil oli käes väike must pärlitasku. Kui daam tuli trepist alla, hoidis daam taskut käes kotturullitult. Sellest võis näha, et see oli tühi. Kuid, kui daam raamatukogust väljus ja appi hüüdis, siis oli midagi selles taskus, sest tasku oli tublisti punnis.“

„Ega teie vist näinud, kas raamatukogu oli valgustatud, kui daam sinna sisse astus?“ küsis Reynolds poisilt.

„Seda võin ma teile päris kindlasti öelda,“ ruttas poisj ütleva.

„Ma istusin ju kohe vastu raamatukogu ust ja nägin seetõttu, et kui daam sisse astus, oli ruum hämaralt valgustatud, nägin ka seda, et daam sisse astudes keeras elektrivalterit.“

Kui ta hiljem toast väljus, siis keeras ta toa jälle pimedaks, vaatas siis ringi ja süütas siis valgust uuesti.“ Bill Dale vaatas inspektorile kindlasti näkku. „Tean seda kõike päras kindlasti, hr. inspektor.“

„Teie andmed on väga tähtsad, Dale. Nüüd aga lasen ma teie emale teatada, et teie jõuate varsti koju.“

Külaliste isitüd olid varsti kindlaks tehtud. Ühele osale neist öeldi, et nad võinwad koju minna, kuna ülejäänud pidid jääma sinna.

„Pagan võtaks, kus on Gunt?“ küsis inspektor järsku.

Ei Jenkins ega ka ukse ees seisew politseinik polnud näinud teda majast lahkuvat. Oli ainult üks võimalus, mil ta sai pageda. See oli siis, kui Jenkins oli läinud kutsuma Reynoldsit ja Gunt oli Reynoldsi järel tulnud sinna. Sel ajal oli Bill Dale jäänud ukse juure.

„Dale!“ hüüdis inspektor. „Kas nägite, kas minu järele tuli üks juur härra siia, kui Jenkins mind siia kutsus?“

„Sah, härra inspektor,“ vastas pois. „Kuid see mees väljus kohe väliskäse kaudu, kui teie läksite raamatukogusse.“

Reynolds vihastas enda peale väga.

„Jenkins,“ käskis ta ruttu, „korraldage, et Gunt jälgitaks. Mul on temaga oma kavatsused.“

Piljardituppa olid kogunenud Reynoldsi soovil kõik need herrad, kes sir Richard Selcotti olid isiklikult tunnud. Daamid olid läinud ülemisele korrale.

Morrington, Quentin ja Mansfield kõnelesid üksteisega. Pat Repell lehitse üht raamatut. Wane Ingram seisis teistest vähe eemal ja vaatas murelikult kaminatulle.

„Kas keegi teab mulle öelda, mispärast härra Gunt lahkus majast?“ küsis Reynolds väga rahulikul.

„Mis teie ütlete — Gunt on läinud?“ küsis Morrington.

„Härra Gunt lahkus sel hetkel, kui mina läksin raamatukogusse, härra Morrington. Võimalik, et temal oli kellegiga mingi kokkulepe. Ja kui ta kuulis, mis siin juhtunud, polnud temal muidugi mingit mõtet enam kauem siia jääda,“ jatkas Reynolds oma mõttekäiku.

„Tema tundis Selcotti palju paremini kui mina,“ urises Morrington.

„Teie käite sageli Selcottide majas ja teid kutsuti ka täna siia, härra Mansfield?“ küsis Reynolds edasi.

„Mina käisin siin sageli ja mind kutsuti ka täna,“ kordas Mansfield ükskõiksel näol. „Need on ju nii lihtsad küsimused, et nende juures ei maksaks kahelda,“ ütles ta pahaselt juure.

„Ei, selles ma ei kahtlegi,“ sõnas Reynolds rahulikul. Mansfield oli lootnud, et saab Reynoldsit äri-

tada, kuid — effis. Reynolds jäi endiselt rahulikuks ja pöördus nüüd teiste härrade poole.

„Kuidas see tuleb, et teie olete siin?“ küsis ta Pat Repelligi, selle nime eriti rõhutades.

Pat Repell seletas nüüd inspektorile, et tema tulnud prl. Burnetile külla. Ta imestas aga, mispärast inspektor seda temalt üldse küsis, kui ta wastust ei kuulnud. Reynolds näis ümbruse täiesti unustanud olevat. Ta mõtiskles ning ta silmad waatasid kaugusse. Kuid ta peas liikus hulk mitmesuguseid mõtteid.

Mispärast oli Norrington wõpatanud, kui tema nimetas Repelli nime? Mispärast oli Vane Ingram muutunud rahutuks ja närwiliseks? Reynolds tuletas meele möödunud sündmusi. Ingrams enesewalitsemine oli hetkeks kõikuma löönud, kui Quentin temale oli öelnud, et lady Selcott oli esimesena astunud raamatukogutuppa ja awastanud roima. Reynoldsi mõttekäiku segas Jenkins, kes astus sisse.

„Arstid lõpetasid laiba uurimise ja soowivad nüüd teie ja hr. Repelliga kõnelda.“

Sr. Repell lahkus ühes inspektoriga toast.

„Kuulge, härra inspektor, kas on see võimalik, et mina kõlistaksin hr. doktor Tylefile?“ küsis Pat Repell. „Ta ootab mind juba pool tundi. Ta teatas mulle, et mind pole kodus waja enne kella $\frac{1}{2}$ 7-et, kuid nüüd on kell juba 7.“

„Aga muidugi, helistage. Kui olete walmis, siis tulge raamatukogusse. Ma arwan, et Tempest tahab teiega kõnelda.“ Inspektor märkas nüüd Repelli piinatud ja murelikku nägu ja sõnas:

„Armas Repell, ärge mõtke seda asja endale nii wäga südamesse. Teie pole selles ju süüdi.“

„Mina olen selles süüdi, et leiutasin selle gaasi,“ hädaldas Repell.

„Lollus! Kui teie nõnda mõtlete, siis on ka see sepp, kes walmistas noa, millega inimesi tapeti — süüdi. Pea püsti! Ja ärge olge nii fuures mures, siis

hakkamini endale etteheiteid tegema. Mina olen detektiiv, kes nii mõndagi sooritanud. Ja ometi tapeti minu juuresolekul inimene, kuid mina ei suutnud seda takistada! Mispärast ei saanud ma seda takistada? Mõelge kord selle üle järele," rääkis Reynolds rõhuga.

Kui Reynolds läks arstide juure, vaataskid need temale paljutähendavalt näkku.

„Noh?“ küsis Reynolds.

„Sama surma põhjus, kui Urdeenigi surma korral,“ ütles dr. Tempest kindlasti.

Reegi koputas uksele.

„Sisje!“ hüüdis dr. Tempest.

Astus sisse üks väike väsimud näoga härra.

„Mina olen dr. Anderson — sir Richard Selcotti arst. Härra Norrington kutsus mu siia.“ Ta kumardus furnu üle.

„Kas südamerabandus?“ küsis ta.

Dr. Tempest seletas oma ametivennale, mis oli juhtunud, ning tutvustas dr. Andersoni Reynoldsiile. Dr. Anderson sügas mõtlikult oma lõuga.

„See kõik tuleb sellest, kui arst mõnikord endale võtab waba tunnikese,“ sünas Anderson ja rääkis, mis temale oli juhtunud bridzhimängul. „Ma olen kindel, et see oli sir Richard, kes mulle helistas, kuid ta suri enne kui suutis mulle oma nime öelda.“

Reynolds uuris telefoni weel kord.

„Härra Repell, kas teie ka jooksite ihes teiste härradega siia, kui lady Selcott hüüdis appi? Kas teie nägite, kas kuuldetoru oli telefonilt maha võetud?“

„Jah, kuuldetoru lebas laual furnu käe juures. Sealst võttis selle Norrington ja asetaski telefonile tagasi.“

„Kas saate mulle näidata, mis Norrington tegi — sellest filmapilguist peale, kui ta tuppas astus,“ palus Reynolds ja võttis kuuldetoru telefonilt ning pani selle lauale.

Repell läks ukse juure ja tuli sealt põiki läbi toa laua juure tagasi, haaras telefonitoru pihku ning markeeris siis sõrmega telefonikettal numbrite walmist.

„Kas Norrington otsis enne telefoneerimist ka raamatust numbrit?“ küsis Reynolds.

„Mina olen ka härra Norringtoni majaarst,“ segas nüüd dr. Anderson end wahese, „sellepärast teadis ta minu telefoninumbri muidugi peast. Tal on wäga hea mälu.“

„Jah, nii see küll on,“ wastas Reynolds pettunud toonil.

Äkki nägi ta laual kaht plekki, mis lähemal silmitsemisel osutusid steariinküünla plekkideks.

Foto.

„Kas saite kõnelda dr. Tyleriga?“ küsis Reynolds Repelli poole pöördudes.

„Jah — ja ei,“ wastas see. „Keegi wastas küll minu helistamisele, kuid ma kuulsin ainult mingit kahtlast mõminat. Kuid mina ütlesin siiski ära, mis mul waja öelda ja loodan, et kõik on korras.“

„Katsjume weel kord helistada,“ ütles Reynolds ja wõttis kuuldetoru ruttu telefonilt ära. „Kuidas on number? Ma räägin ise.“

Reynolds kuulis kuuldetorust küll mingit häält wõi heli, kuid ei ühtki sõna.

„Kas seal on dr. Tyler? Kas olete haige?“ küsis Reynolds ruttu. „Särra Repell tahab teiega rääkida. Kui teie ei saa rääkida, siis koputage wastu kuuldetoru — üks kord „ja“, ja kaks korda „ei“!“

Reynolds kuulis kuuldetorust ühekordset koputust ja siis warsti kahekordset. „Ja“ ja „ei“. Reynoldsi pähe tuli üks murettegew mõte.

„Kas olete kaotanud oma hääle?“ küsis ta siis. Talle wastati ühe koputusega — „jah“!“

„Siin on inspektor Reynolds. Härra Repelli tuleb kohe. Kas saate minust aru?“ Talle vastati koputusena, et temast saadi aru, ja siis kuulis Reynolds, kuidas toru pandi konksu otsa.

Lugu läks üha keerulisemaks. Eile oli Vane Ingram oma hääle kaotanud, täna tapeti sir Richard Selcott! Nüüd oli dr. Tyleriga juhtunud sama, mis Vane Ingramiga. Kes on järgmine ohver? Nähtavasti oli lugu nii, et kaks pudelitäit gaasi surmas inimese, kuna üks pudelitäis röövis inimeselt hääle. Dr. Tyler oli Urdeenile annud ühtekokku 10 pudelitäit gaasi. Nendest pidi nüüd olema alles veel 4 pudelit. Seega sai roimar tappa veel vaid kaks inimest. Kes on järgmine ohver? Loogiliselt mõeldes polnud seda raske oletada. Kui tema oletused polnud waled, siis ähwardas üht inimest kindel surm, kui tema, Reynolds, ei suutnud seda ära hoida.

„Doktor Tempest,“ pöördus nüüd inspektor arsti poole. „Kas teil oleks võimalik hr. Repelli koju saata. Ma tulen wähe hiljem järele. Ma palun teid, et teie teeksite kindlaks, kas dr. Tyler kaotas oma hääle samal kombel kui Vane Ingram. Ei tunne ju keegi paremini selle gaasi tagajärgi kui teie.“

„Muidugi lähen ma ühes hr. Repelliga. Uurisin mõlemate roheline surma ohwrite laipu ja tunnen nüüd wähe selle gaasi omadusi.“

„Tänan teid wäga, hr. doktor.“

Reynolds läks nüüd koos dr. Tempestiga raamatukogust wälja ja kutsus endaga kaasa ka Jenkinssi ja Repelli. Inspektor sosistas midagi arstile kõrwa, mida kuuldes selle nägu tõsines.

„Kuidas nimetatakse seda gaasi,“ küsis doktor Anderson, kui inspektor raamatukogusse tagasi tuli.

Dr. Anderson wilstas, kui kuulis inspektori wastust.

„Küll on see aga imelik! Minu sõber Curtis, kes wastas sir Richardi telefoni wäljakutsele, ütles mulle,

et tema kuulnud selgesti sõna „roheline“. Peab arwama, et sir Richard Selcott teadis kindlasti selle gaasi olemasolu,“ jattas dr. Anderson.

„Kindlasti,“ nõustus Reynolds wäsinult. „Täna teid teie abi eest, hr. doktor, kuid nüüd pean ma minema piljardituppa ja seal ootawad inimesed üle kuulama. Kandjad ja kandraam jõuawad kohe kohale.“

Kui inspektor Reynolds sammus westibüülist läbi, nägi ta, et Bill Dale ifka weel ootas. Kui inspektor tema juure läks, waatas pois parajasti hoolega üht päewapilti, mis seisis kaminaäärel.

„Ma arwan, et ma olen seda daami juba kord waremalt näinud,“ tähendas Bill nagu wähe kohmetult.

See oli momentüleswõte ühest tumedajuukselisest naisest, kes pildil kandis püksest musta mütsi. See oli naine, keda Reynolds polnud kunagi waremalt näinud, kuid kes sellest hoolimata tuli talle wäga tuttawana ette.

„Kunas ja kus nägite teie seda daami?“

„Möödunud esmaspäewal kella weerand 9 ajal.“

„See oli ju samal ööl, mil tapeti Karl Urdeen,“ tähendas Reynolds. „Kas teie ehk ei eksi, Dale?“

„Kindlasti mitte. Pühapäewal sain mina pärast haigust esmakordselt woodist üles tõusta. Kuna sel päewal oli ilm haruldaselt ilus, siis läksin umbes kella 6 paigu õhtul wälja, et . . . et näha härra Ingrami enne kui see teatrisse läheb. Mina olen nimelt tema suur austaja,“ seletas pois edasi.

„Kui ma siis härra Ingrami maja juures seisin, nägin ma, kuidas üks daam peatus alleel Ingrami korteri läheduses. Mul jäi mule, et nagu luuraks see naine kedagi. Siis hakkas wihma sadama ja mina mõtlesin, et see naine saab nüüd küll märjaks.“

„Kas teie ei näinud, kuhu see naine lõpuks läks?“ küsis inspektor.

„Ei, härra inspektor. Kohe pärast seda, kui Bane Ingram ühes oma kammerteenrīga teatrisse sõitis, läksin mina koju.“

„Teie andsite mulle väga väärtuslikke teateid,“ sõnas kriminaalilt. „Kuid nüüd minge ruttu koju.“

Reynolds mõttis nüüd tundmata naise pildi ja pistis selle tasku. Siis läks ta nähtavasti heas tujus piljardituppa, kus Norrington ka heas tujus piljardit mängis. Mansfield ja Bane Ingram seisis kamina juures.

„Mu härrad, mul on väga kahju, et teie pidite siin nii kaua ootama. Kuid see oli paratamatu.“

Ta wajutas nüüd kellanupule ning kui uksele ilmus hirmunud näoga tüdruk, palus ta, et see paluks daamid kohe siia. Siis pöördus ta meeste poole ja küsis:

„Kas nägi keegi teist sir Richard Selcotti täna õhtul, kui ta koju tuli?“

„Jah, mina nägin, kui ta läks läbi westibüüli,“ wastas Mansfield kuivalt.

„Kas kõnelesite temaga?“

„Ütlefin temale waid „head õhtut“ ja ruttasin edasi,“ wastas Mansfield sarkastilise naeratusega.

„See wõlnud just mitte väga sõbralik,“ tähendas Reynolds.

„Minu suhted Selcottile wõlnud kunagi just eriti sõbralikud. Meil wõlnud ükssteisele kuigi palju öelda,“ jatkas Mansfield õige ükskõiksest.

„Mina ei näinud aga sir Richard Selcotti üldse,“ ütles Ingram. „Ma olin wist tema kojutuleku ajal aias.“ Tal wõlnud häält ja ta rääkis kähisewa sofinaga.

„Kas olite ainuüksi aias?“ küsis inspektor.

„Mul mitte.“ Näitleja wastuses peitus mingi warjamise katse ja inspektor ei hakanud sellest küljest enam edasi uurima.

Norrington aga abistas inspektorit suure hoolega.

„Särra inspektor, arwan, et ma olen wiimane isik, kes Selcottiga rääkis!“ ütles Norrington ärrita-

tult. „Kui ma söögitoast tulin, läksin ma otsekohe raamatukogu tuppa. Ma kawatsefin minna piljardituppa, et seal mängida ühte partiid. Küsisin temalt, kas see talle huvi pakub. „Ta vastas: Taewa pärast! Wihkan praegu seltskondal!“ Ta lihas juure, et ta pidawat kirjutama mõne kirja. Mina astusin peale selle kohe siia tuppa.“

Reynolds töttas uffe juure; ta oli wäljas samme kuulnud. Tülitaja oli Celia Burnett.

„Lady Selcott oma tütreaga ja proua Willens tulewad otsekohe,“ teatas ta inspektorile.

„Kas tunnete seda?“ küsis ta ükskõikselt.

Maine waatas pildile ja tõstis siis kiirelt filmad.

„Ma pole päris kindel,“ ütles ta. „Kuid sellel pildil olewal naisel on suur sarnadus lady Selcottiga. Eks ole tõsi?“

Mansfield ja Bane Ingram tulid lähemale ja uurisid omakorda pilti. Udwokaat raputas pead ja astus Celia Burnettiga eemale; Ingram uuris ikka weel pilti.

„See pole lady Selcott,“ oli tema arwamine, ja ta andis pildi inspektorile tagasi. „Ma ei tunne sugugi pildil kujutatud isikut.“ Reynolds pani pildi mõttlikult tasku. Tema terawad kõrwad püüdsid kinni paar sõna.

„Mõh?“ oli Mansfield Celiale fofistanud.

„Weel mitte,“ oli neiu wastanud ja wihaseft juure lisanud: „Need rumalad detektiivid!“

Reynoldsile sünnitas see märkus meelefibeidust. — Kuigi ta wea tegi, siiski ei lootnud ta, et keegi teda nimetab sellepärast rumalaks. See hirmus ameerikalanna!

Proua Willens terwitas inspektorit sõbraliku peanoogutusega.

„See näib olewat meie saatus, et kohtume alati traagiliste sündmuste ajal,“ ütles ta. „Urge olge minu peale pahane, kui ma palun, et te lady Selcotti peale halastaksite. Ta on praegu väga kurwas seisukorras.“

See oli ka tõesti nii. Kui Reynolds lady Selcotti tupp aastas, aastas naine talle vastu nagu kuutõbine. Tema nagu oli nagu walge tardunud maff, isegi ta finised elavad filmad näisid elututena.

„Kui te ennast halwa terwise juures tunnete olemat, lady Selcott,“ ütles inspektor osawõtlikul toonil, „wõin ma teid ka homme üle kuulata.“

„Ma tunnen oma oluforra päris hea olemat,“ wastas lady Selcott. Tema päraniolewad filmad waatasid üle inspektori kaugusesse. „Mis te soovite minult teada? Ma katsum omale kõike meele tuletada.“

Reynolds kehitas kergelt õlgu, pööras siis Seila Selcotti poole ja küsis, millal neiu oma isa wiimast korda elusalt oli näinud.

„Täna ennelõunat,“ wastas neiu. „Kui ma õhtul koju tuln, ei näinud ma teda enam. Momendini, mil ma teistega raamatukogu tupp tormasin ja tema surmalt leidfin, ei teadnud ma, et ta oli kodus.“

„Proua Willens, kas teie nägite sir Richardit täna õhtul?“ küsis Reynolds.

„Muidugi nägin ma teda ja isegi rääkisin temaga,“ seletas daam. „Särta Norrington tuli piljardituppa ja teatas, et sir Richard olemat äsja koju tulnud. Siis koputasin raamatukogutoa uksele. Ta awas mulle ukse otsekõhe.“

„Mispärast tegite seda?“ küsis Reynolds tõsiselt.

Ameeriklanna waatas talle natuke imestanult otsa.

„Sü, teie teate ometi, et ma oma lubadust, temaga ühes lõunatada, ei pidanud. Ma pidin ennast tema ees wabandama,“ lühas ta juure, „ja nüüd olen ma rõõmus, et ma seda tegin.“

„Balun, rääkige mulle kõik, mis teie wahel juhtus,“ palus Reynolds. „Kõik pisemadki momendid, mis te mäletate. Kas arwate, et sir Richard parajasti enne teie tulekut istus kirjutuslaua ääres?“

Proua Willens raputas energiliselt pead.

„Kui ta mulle ukse avas, oli ta mantlis. Tal olid käes mõningad kirjad. Kirjutuslaua lamp oli kustunud. Ta asetab kirjad toolile, tõmbas mantli maha ja istus minuga westlusest alustades kirjutuslaua ääres.“

Ta peatus filmapilguks. „Ma katsum tema sõnu teile edasi anda.“

Reynolds hakkas kiiremalt hingama.

Proua Willens jatkas: „Tema viimased sõnad olid: „Meie, laialdaselt tegutsenud mehed, peame minu arvates naiste tujude suhtes olema väga hoolikad. Palun, proua Willens, kustutage ära minnes ukse kõrval asuva shaltri kaudu laelamp. Ma sooviksin meeleldi rahu.“ See oli kõik. Dotasin, kuni ta kirjutuslaua lambi kaks pirni süüitas. Siis sulgesin ukse ja tulin ära.“

„Täna teid väga, proua Willens. Kui kõik tunnistajad nii selgelt ja avameelselt räägiks, muutuks detektiivide töö palju kergemaks. Minult ühe väikese vea tegite teie. Kirjutuslaua lambil on kolm pirni.“

Proua Willens vaatas Reynoldsile imestanult otsa.

„Babandage, härra inspektor. Seal on kaks pirni ja mitte kolm,“ tähendas ta äritatult. „Ma nägin, et kaks pirni põlesid, selle järele, kui ta woolu lampi liilitas.“

„Kas te märkasite, et sir Richard tule poole vaatas?“ Reynoldsi hääl oli nüüd surmtõsine.

„Ma tean kindlasti, et ta seda ei teinud. Ta toetas oma pea parema käe najale ja kummardus üle kirjutuslaua, nagu oleks ta jügamais mõtteis. See oli viimane moment, mis temast mäletan. Ma ei näinud teda.“

Etteoks järgnes proua Willensi sõnadele jügam waitus. Siis kuulduis Leila Selcotti ohkamisest. Denise Selcotti näojooned jäid endiselt tardunuks. Näis, nagu poleks ta kogu sellest jutuajamisest sõnakestki kuulnud.

„Loon lady Selcottile midagi ümberwõtmiseks,“ sosistas Celia Burnett inspektorile ja tõttas välja.

Üfski sõna ei lõhestanud waikust, mis tema ära-
minekule järgnes. Osawõtmatult uuris Reynolds
kõigi nende waikivate tunnustajate nägusid. Norring-
ton ja Bane Ingram waatlesid kohkunult lady Sel-
cottile näkku; Philip Mansfieldi tarretanud pilk oli
pööratud seinale. Leila Selcott näris oma alumist
huult, et sellega saawutada rohkem enesewalitsemist.

Celia Bennett ilmus peagi pruuni kasumantliga,
kummardus lady Selcotti üle ja kattis ta, jäädes ise
peale selle nagu kaitsja laostunud naise juure seisma.

„Preili Selcott, kes see on?“ küsis inspektor ja
näitas neiule päewapilti, mis Bill Dale oli talle
annud.

Neiu waatas pilti, kuid jäi siis abitult ringi waa-
tama, nagu laps, kes koolis laulusalmi on ära unus-
tanud.

„Ma ei wõi seda kindlasti öelda,“ wastas ta taha.

Üffi wiskas tema kasuema kasuka kõrwale ja wõt-
tis päewapildi preili Leila wärisewate sõrmede wahelt.

„See paneb mind imestama, et sa ei tea, kes see
on,“ ütles ta wirila naeratuslega. „Pilt on nii inetu,
et ma enda waewalt ära tunnen.“ Ta wiskas pildi
lauale. „Tõesti see pole kellegi pilt.“

Reynolds wihastas. See naine, kes näis olemat
täiesti murtud, mängis ainult komöödiat.

„See pilt ei pea näitama mitte teie iludust, lady
Selcott,“ tähendas ta raudse häälega.

„Ma andsin teile juba oma wastuse, härra ins-
pektor . . . Andke mulle weel üks sigaretti!“ Ta waa-
tas Mansfieldile. Wiimane ulatas naisele oma siga-
retitoosi ja ulatas talle ka tuld. „Mii, nüüd on mul
palju parem,“ ütles ta ja hingas suitsu sügawale
kopsjudeesse. „Ära muretse minu pärast, härra ins-
pektor,“ pööras ta Reynoldsi poole, kui see tema kasu-
mantli üles tõstis. „Ma ei waja seda nüüd enam;
täna wäga.“

„Mind huvitab see kasukas, lady Selcott,“ was-
tas Reynolds. „Kellele see kuulub?“

„Minule,“ vastas naine pahajelt.

„Kas on kunagi keegi teine seda kasukat kannud? Näiteks preili Selcott?“

„Ei,“ vastas Denise Selcott. „Minu kasutiitrel on umbes midagi samasugust, nüüd on aga sellel juba teistsugune wooder.“

„Kuidas näib teie kasukmantli wooder välja, preili Selcott?“ küsis Reynolds ja pööras neiu poole.

Leila Selcott niisutas oma kuuivanud huuli.

„Minu kasukal on hall ja rooja brofaatwooder,“ pomises ta.

„Kas te ei juuda meele tuletada, millal te seda mantlit kandsite? Palun, wastake küsimusele selgelt ja mõelge enne vastuse andmist hästi järele. Ma tean, et teie ja lady Selcott wahetate sageli omi garderoobe.“

„Zuhuslikult on see riie, mida me kunagi mõlemad pole kannud,“ katkestas Reynoldsi lady Selcott.

Reynolds hoiatas teda, mitte wahele segada.

„Ma palusin teie kasutiitrelt wastust. Nii siis, preili Selcott?“

„See on täiesti õige. Ma pole seda kasukat kunagi kannud,“ kõlas wastus.

Sel filmapilgul tundis Reynolds wõidurõõmu. Wähemalt ühes punktis oli ta nüüd selgusele jõudnud. See kasukas kuulus lady Selcottile ja nagu ta ise tunnistas, oli ta riiet ainult üksinda kannud. Ja see naine, kes seda kasukat kandis, omas finise opaalfõrmuse; see oli sama naine, kes Urdeeni Ingrami korteris mõni päew ennem roima oli küllastanud. Parsons oli sõrmust näinud ja naisteenija oli kasukmantli woodrit Reynoldsile kirjeldanud: pruun siidirie, millele olid fikitud rohelis-kullased lendamad.

Üks rohelis-kollane lendamadu oli lady Selcotti pehmesse mantliwoodrisse fikitud!

Uga midagi fiiski ei klappinud; lady Selcotti tunnistus näis olevat nii naeruwäärne, et tema tõelises wõis kahelda.

„Teil oli täna warahommikul oma isaga väga ebarõõmustav jutuajamine,“ tähendas Reynolds Teila Selcottile. „Ma ei nõua teilt ükifikasju; kas te võite mulle öelda, kas sellel jutuajamisel on midagi ühist siinse tragöödiaga?“

Vastus tütarlapselt tuli wiimitamatult.

„Ei, meie kõnelus puudutas ainult puht isiklikke asjaolusid, härra inspektor. Ta vihastas ennast ühe minu sõbra pärast ja nõudis, et ma kõlle sõpruse katkestaksin. Kuna mina leidsin tema soovi olevat mulle mittewastuwõetawa, siis waidlesin sellele vastu.“

„Tänan teid,“ wastas Reynolds. „Härra Ingram, kas nägite aiaft, et keegi oleks käinud raamatukogu toas, ennem kui sir Richard sinna sisse astus?“

„Ma ei näinud — kedagi,“ wastas Ingram.

Lühikese pausi ajal, mis tekkis nende sõnade wahele, oli Reynolds ühele inimesele väga terawalt näkku waadanud.

„Seal on niipalju puid ja pöösaid ning mina läksin kõrwalteedele jalutama, kust ma ei näinud raamatukogu klaasust.“

„Klaasust oli pärani lahti ja õhtu on nii wainne,“ wastas Reynolds karmil toonil. „Kas kuulsite rääkimist wõi appihüüdmist sel ajal kui sir Richard wiibis siin toas.“

Ingram raputas pead. „Ma ei kuulnud midagi. Kui sir Richard oleks appi hüüdnud, oleksin ma muidugi kohe tema juure ruttanud,“ lisas ta weidi järskult.

„Kas keegi teie hulgast märkas, kas enne teie raamatukogust lahkumist põles seal laua- wõi lae-walgustus?“

Norrington mõttles hoolega järele.

„Mina arwan, et kirjutuslaua lamp ei põlenud. Kuidas teile näib, Mansfield? Teie olite ju üksi toas,

kui meie sinna läksime," küsis Norrington Mansfieldilt.

Mansfield naeris sarkastiliselt. „Inspektor teab juba, kuidas valgustusega lood olid. Kirjutuslaua-lamp ei põlenud ja mina keerasin svalt, kuna ma tahksin midagi lugeda, kuid lamp ei süttinud, wist oli kontakt wälja tõmmatud.“

„Kui mina olin raamatukogus, siis ei põlenud laualamp kindlasti mitte,“ finnitab Wane Ingram.

„Kui kaua wiibisite teie ühinda selles toas, hr. Mansfield?“ küsis inspektor Reynolds.

„Kümme minutit, wõib olla ka et wähe kauem,“ wastas Mansfield aeglaselt. „Kuna ma ei teadnud, et pean iga oma sammuga üle andma aru, siis ei lugenud ma ka minuteid.“

Reynolds oli juba mitu korda kahjatsemud, et tema elukutse temale ei lubanud wihastada. Ta surus oma hambad kokku ja wastas ainult:

„Särta Mansfield, ma ei wasta teile teie toonis sellepärast, et minu kutse mulle seda keelab ja mitte sellepärast, et teie käitumine mulle kangesti meeldiks.“

Mansfieldi nagu nagu liigahutus. „Oleksin selle ära teeninud, hr. inspektor,“ sõnas ta rahulikult. „Andes-tage mulle.“

See wabandus tuli nii ootamatult, et Reynolds kohmetus. Ta pöördus nüüd lady Selcotti poole ja muutis oma taktikat.

„Kas ei läinud teie sel õhtul, mil tapeti Karl Urdeen, pärast kella 8-at hr. Ingrami korterist mööda ja ei seisnud wäiksel alleel seni, kui Ingram ühes oma teenriga läks teatrisse?“

Kolme mehe hulgast, kes istusid Reynoldsi taga, kuulidus mingi mõmin. Reynolds ei kuulnud aga, kes oli rääkinud ja mida just oli räägitud.

„Jah, käisin küll,“ vastas lady Selcott julge ja kindla häälega.

Kas oli see kelmimine, wõi teadis ta, et wõib seda julgesti öelda? Wõib olla tahtis see naine sel kombel kaotada mingeid jälgi? Reynolds waatas nii mehi kui ka naisi suure kahtluslega. Norrington oli toetunud oma tooli seljatoe vastu. Tema näos peegeldus kerge rahutus. Lady Selcott oli ilus naine. Kas juutis selline tahumata inimene, nagu seda oli Norrington, paeluda tema humi nii palju, et ta selle inimese eest oleks läinud hädaohtu?

Leila Selcotti oli Reynolds oma nimetirjast maha kustutanud, sest milleks oleks lady Selcott oma wõõrastitire eest endale sellise riisiko wõtnud? Polnud see ka Mansfield, keda lady Selcott lait'es. Kui ta waremalt oli kaitsnud oma abikaasat, siis oli ta nüüd selle jurmaga sellest kohustusest automaatselt waba. Nüüd mõtles ta kindlasti ainult enese kindlusele.

Reynoldsi pilk puhkas Bane Ingramil. Tema oli ainuke, kes näis olewat ärritatud. Ta walitses küll ennast, kuid muutus alataha kahwatumaks. Ta sõrmed hoidsid tooli äärtest nii kõwasti kinni, et küüned muutusid walgeks. Kas see mees tappis Carl Urdeeni? Aga ja wõimalust tal selleks ju oli. Ar tänan oli tal hea wõimalus aiaast raamatulogusse minna ja seal sir Richard Selcotti tappa. Kui Bane Ingram lady Selcotti nii väga armastas, et ta tema pärast oli nõus roima sooritamisele, mispärast ei wõinud ta siis tappa ka sir Richard Selcotti, kes oli ju ainukeseks takistuseks tema suure armastuses. Igatahes oli sellise kuritöö motiiv olemas ja — wõib olla oli see ka põhjuseks, et lady Selcott nii awameelseid tunnistas.

Kuid need oletused purunesid lohe kuni Reynolds waatas asja teiselt küljest. Mispärast tungiti siis kallale Bane Ingrami häälele ja ka dr. Lyleri omale? Selle probleemi lahendus saabus rutem kui seda Reynolds oli julgenud loota. Ta küsis nüüd lady Sel-

cottilt: „Kas läksite pärast seda, kui Vane Ingram ühes oma teenijaga oli läinud teatrisse, tema korterisse?“

Enne, kui lady Selcott jõudis sellele küsimusele vastata, hüppas Vane Ingram vihaseks püsti ja hüüdis:

„Protesteerin selle vastu! Lady Selcott, ärge vastate sellele küsimusele!“ Ta oli seda öelnud selge ja kõva häälega.

„Teie hääl näib jälle korras olevat, hr. Ingram,“ tähendas Reynolds.

„Minu hääl?“ sõnas Ingram segaselt. Siis heitis ta pilgu oma käeuurile ja hüüdis: „Kas see pole õnn, Norrington! Kas pean kohe näitejuhile kõlistama, et saan täna õhtul mängida. Etenduse alguseni on veel aega küll. Või arvate teie, et ma võin uuesti jääda hääletuks? Kas mu hääl kõlab normaalsena?“

„Teie hääl on weidi karedar ja sügavam kui harilikult“, vastas Norrington. „Mina teie asemel helistaksin direktorile ja kuulaks, mis ta ütleb.“

„Üks filmapilt, hr. Ingram,“ katkestas teda Reynolds. „Mul on kahju, kuid praegu on tähtsamad asjad käes kui teatri esinemine.“

Ingrami nägu virises närviliselt.

„See on küll naeruväärt, hr. inspektor, kuid kui mina ei mängi, siis saab teater kahju. Sellepärast pean ma siiski telefoneerima,“ vaidles Ingram vastu ja hakkas ukse poole minema.

Kuid, enne kui ta jõudis ukse juure, ruttas Reynolds sinna ja asetaski enda ukse ette.

„Miski pole tähtsam kui mõrvari vangistamine,“ sõnas Reynolds. „Kui teie minu küsimustele siin ei vasta ja ka takistate lady Selcotti wasiamast, siis pean ma teid mõlemaid paluma lähemasse politseijaostonda tulla. Müüid ehk mõistate teie juba olukorra tõsidust.“

„Sätke see helistamise mõte Ingram!“ hüüdis nüüd Norrington. „Urge olge narr. Inspektoril on õigus. Nii siis — lähme edasi.“

„Koh olgu“, nõustus Ingram. „Palun, hr. inspektor, mida soovite teie teada?“

„Ma küsitlen teid hiljem,“ vastas Reynolds. „Enne ootan ma vastust lady Selcottilt.“

„Mina olin pärast hr. Ingrami loousti lahkumist tema korteris, kuid see sündis tema teadmata.“

„Kas olite Karl Urdeeniga kokkurääkunud, et kohutute seal?“

„Ma polnud kellegagi kokkurääkinud ja Karl Urdeen oleks maailmas olnud viimane mees, keda ma oleks tahtnud näha,“ vastas lady Selcott elavalt. Tema häälest taipas Reynolds kohe, et see naine rääkis tõtt.

„Kas teie ei ütleks mulle, mida tegite teie hr. Ingrami korteris tema äraolekul?“

„Ma warastasin mõni päew tagasi tema passijalt välisukse võtme ja ma läksin sinna, et sealt oma kätte saada pabereid, millede kohta ma teadsin et Urdeen oli need lukustanud ühte hr. Ingrami lauasahklisse. Need paberid heitsid halwa warju minu minewikule ja ma põletasin nad ära.“

„Tänawatöölise süteahjus,“ täiendas Reynolds. „Mis pärast ehtisite end punaste lokiidega, millised teie kiskufite välja hr. Ingrami parulast? Kas see polnud mitte sellepärast nõnda, et teie ei olnud toas üksi ja pidite sellepärast ronima diiwani alla?“

„Teie olete wiist küll selgeltnägija, hr. Reynolds“, vastas lady Selcott. „See wastab täiesti tõele. Ma olin just paberid saanud kätte ja tahtsin minema hakata, kui kuulsin, et välisuks awati ja kaks meest tuli sisse. Teine neist pidi olema Urdeen, kuid ma ei tundnud teda häälest, sest olin lemaga paljude aastate eest teatris tutwunenud.“

„Mis juhtus edasi?“

„Nad läksid söögituppa ja mina peisin enda hirmunult diivani taha. Kuulsin pahast ja ägedat rääkimist. Siis saabus vaikis.

Nüüd tulin ma oma peidupaigast välja ja awasin ettemaatlikult uufe praofile, just seljamal hetkel, mil teine mees toast iahkus.

Rohe, kui ta läinud oli, waatasin ma toas ringi, et mis seal oli juhtunud.“ Lady Selcott vaikis hetkeks ja jatkas siis:

„Sirmust poolhullunud, riietusin ma kähku ja jooksin koju. Teel põletasin paberid. No'us riietusin ma kähku ümber ning siis läksin ühes Leilaga Norringtoni peole.“

Lady Selcott hingas raskesti. „See oli mul nii raske, sel õhtul weel kord minna Ingrami korterisse ja teesklelda, nagu ei teaks ma midagi,“ lõpetas lady Selcott.

„Sa kes oli see mees, kes tappis Karl Urdeeni?“ küsis Reynolds ja waatas lady Selcottile terawalt näkku.

Lady Selcott raputas eitawalt pead.

„Ta nägu oli mähitud jallisse. Mul pole vähematti aimu, kes ta on.“

„Kas olite kunagi Ingrami korteris, kui Urdeen seal mitmesuguste meestega kohtus ja salaärisid ajas?“

„Ei,“ kuid äkki tõmbusid tema kulmud kokku. „Miks teie seda küsite?“

„Sellepärast, et seal oli üks naine, kes kandis teie mantlit ja finise opaalkiwiga förmust, mis sarnaneb väga sellele, millist kannab Leila Selcott.“ Reynoldsi sõnad olid öeldud jällegi väga tõsiselt.

„Jah, mõibolla küll, et ma ühel õhtul seal olin, et hr. Ingramilt midagi paluda,“ wastas nüüd lady Selcott ruttu.

„See pidi olema küll pühapäewal, mil teie väga hästi teadsite, et hr. Ingram oli ära reisinud,“ ütles Reynolds pahaselt.

Keda kaitstes see naine?

„Kas käisite Ingrami korteris?“ küsis Reynolds edasi, ja kui käisite, siis öelge mulle, keda teie seal kohtasite?“

Lady Selcotti näole ilmus hirmunud ilme.

„Ma pole kunagi näinud . . .“ Ta katkestas. „Mina olen walelik, hr. inspektor. Mina pole rohkem hr. Ingrami korteris üksi käinud.“

„Seda ma arwasin,“ wastas Reynolds külmalt. „Kuid keegi, kes kandis mantlit, millesse tikitud draakon, oli seal. See keegi kandis ka sinise opaalkiwiga sõrmust.“

Mispärast läksite teie täna raamatukogusse, kui teadsite, et teie abikaasa vajab rahu? Teie ise olite ju lastnud paluda, et külalised sealt lahkuksid?“

„Mul oli midagi temale teatada, midagi, millel oli õige suur tähtsus,“ wastas lady Selcott taha.

„Trepist alla tulles waatasite teie nii uuriwalt ringi?“

„Ma tahtsin teada, et kas ta on üksi ja kas westibiüül on tühi. Ma pidin temale midagi teatama, mis teda kindlasti väga erutanud oleks. Mul on nüüd heameel, et ta seda kunagi teada ei saanud,“ lisas ta wärisedes.

„Teie vajate kohe raha?“ küsis Reynolds hea õnne peale. See osutus õigeks.

„Jah,“ wõttis lady Selcott Reynoldsi ütelse õigeks ja punastas sügawasti.

„Millega awasite teie hr. Ingrami kirjutuslaua sahtli?“ küsis Reynolds.

„Ma arwan, lady Selcott awas Ingrami sahtli täpselt samuti, nagu teie minu oma,“ ütles Mansfield ükskõikselt. „Nimelt minu wõtmetega. Kas oleksite nii lahke ja annaksite mulle mu wõtmed tagasi. Nendeta on mul tõesti raske läbi saada.“

Reynolds imestab. Siis wõttis ta taskust wõtme-kimbu ja näitas seda Mansfieldile.

„Kas need on teie wõtmed?“ küsis Reynolds.

„Jah, need samad. Ma olen rõõmus, et sain tagasi oma wõtmed. Lady Selcott, ärge sellepärast endale südamewalu tehke. Ma kaotasin need oma taskust, kus mul oli au. Ja teie muidugi ei teadnud, kellele need wõtmed kuuluvad. Eks ole, nii see on?“

Lady Selcott noogutas. „Kui ma ainult oleksin teadnud, et nad kuuluvad teile, Philip, siis oleksin nad teile kohe tagasi annud.“

Nii. Ta nimetas Mansfieldi selle eesnime järele. Ja ometi ei sallinud kadunud sir Richard Selcott sugugi Mansfieldi. Reynolds andis oma küsimustele nüüd hoopis uue suuna.

„Kas teie isa ähwardas teid pärandusest ilma jätta, kui teie abiellute Mansfieldiga, prl. Selcott?“ küsis Reynolds Leila Selcottilt.

Leila Selcott näis olewat väga imestunud.

„Ei, hr. inspektor. Peale selle ei päri ma midagi. Teile pole see wiist mitte teadmata, et mina pole sir Richard Selcotti tütar.“

Reynolds pidi jällegi imestama.

„Kui minu ema abiellus sir Richard Selcottiga, oli ta lest ja mina olin kahe-aastane. Sir Richard soowis, et mind kaswatati üles tema lapsena ning, et ma kannaksin ka tema nime. Kord, kui läksime üksteisega külli, teatas ta mulle, et mina pole tema tütar. Ma olin siis 18-aastane. Minu ema suri 12 aasta eest. Zärjelikult saab päranduse minu wõorasema ja mitte mina. Sir Richard Selcott ei teinud oma testamendist kuigi suurt saladust, waid ütles sageli, et kõik kuulub kord lady Selcottile. Ja selle on mu wõorasema ka ära teeninud.“

Sellist wastust polnud Reynolds kindlasti mitte oodanud. Veel kord pöördus Reynolds lady Selcotti poole.

„Teie wahetord teie emaga pole wiist kõige parem, lady Selcott?“

„Wõib isegi öelda, et see on halb,“ oli wastus. „Mul on väga kahju, kuid sellest ei wõi ma teile midagi rää-

kida, hr. inspektor. Mu ema oli täna hommikul siin ja nüüd on ta juba teel Rivierasje. Lõunaajal saatsin ta rongile. Meie lahkhelid olid isiklikult laadi. Wõin teile veel seda öelda, et ma oma emale kunagi oma mantlit pole laenanud ja et ta täna enne lõunat siin käis."

Kui proua Faringdon lõunaajal Riviera poole reisis, siis ei saanud tema käsi väimehe tapmises loomulikult mitte mängus olla. Kuid, ta võis küll olla Ingrami toas käia ja weinise mürki walada?

"Teie ei küsinud raha siis mitte oma emale?" küsis Reynolds.

"Mina küsisin oma abikaasalt raha ühe oma wõla tasumiseks," vastas Denise Selcott õhetawa näoga.

Reynolds waikis ja mõtles. Siis esitas ta wiimase küsimuse:

"Lady Selcott, mis oli teie käekotis, kui teie raamatukogust pärast seda lahkusite, kui olite oma mehe sealt furnult leidnud?"

Oli tekinud piinlik waikus. Näis, et kõik hoidsid hinge kinni.

Lady Selcotti kulnud tõusid. "Ma arwan, et minu käekotis olid: taskurätik ja puudritoos," vastas ta. Tema toon oli rahulik ja ta waatas inspektorile näkku. Kuid tema sõrmed pigistasiid krtmplikult tooli seljatuge.

Tubakatoos.

Lund aega hiljem oli Reynolds üksi raamatukogus ja uuris kirjutuslaua lampi, millel pr. Willenski teadmist mööda ainult kaks põlewat pirni pidi olema. Kuid nüüd oli neid seal kolm. Reynolds katkus sellele wastuolule leida lahendust, kuid ei leidnud.

Siis tuli toatüdruk ja teatas, et teda palutakse telefoni juure. See oli Jenkins.

Reynolds käskis, et teenija ootaks seni, kui ta tagasi tuleb.

„Siin kõneleb Jenkins, hr. inspektor. Olen praegu dr. Tyleri juures. Härra Repell kõneleb praegu majapidajannaga ja mina kasutasin seda aega teile helistamiseks. Doktor Tyler kaotas oma hääle pool tundi enne seda, kui teie temale helistajite.“

„Kuidas see juhtus?“

„Doktor Tyler jutustas, et keegi wõõras härra tulnud tema juure ja toonud mingi kirja. Sel ajal, kui doktor awas kirja, tõmbas wõõras pisikesse pritsi wälja ja pritsis talle mingit ainet näkku, haaras siis toodud kirja uuesti enda kätte ja jooksis minema.“

„Sm. Mis teie terwest sellest loost arwate?“ küsis Reynolds.

„See asi pole sugugi enam ilus, hr. inspektor. Tegin weel kindlaks, et Tyleri majal on ka tagauks, mis wiib wälja ühte kitsasse põiktänavasse. See näitab, et dr. Tyler wõis ööseti kellegi nägemata wäljas käia.“

„Kus on dr. Tempest praegu?“

Ta läks Scotland Yardi, et sir Richard Selcotti laipa lahata. Mis saab hr. Repellist?“

„Ärge teda filmast laske,“ manitses inspektor. „Looge ta Yardi wõi minge temaga minu pärast kas wõi kinno, kuid jääge tema juure.“

„Kuulen, hr. inspektor. Toon ta meie büroosse,“ lubas Jenkins.

Inspektor pani toru ära ja pöördus nüüd teenijateüldruku poole.

„Just enne seda kui ma teenijatele ütlesin, et nad mingi kõõki ja jäägu esialgu sinna, kuulsin ma, kuidas keegi teie hulgaft ütles, et wana olnud täna hommikul wara jälle siin ja nõudnud seekord 400 naela ning selle summa mittejaamise korral lubanud ta kõif awaldada, mida teab?“

Tüdruk silus närwiliselt oma põlle.

„Sah, hr. inspektor, see oli küll nõnda. Kuid palun, ärge tehke meile sellepärast halba. Meie kõnelesime

jellest ainult sellepärast, et meie ei jalli pr. Faringdoni, kuna ta pressis lady Selcottilt alatasta raha välja.“

„Teile ei juhtu midagi halba, kui teie mulle kõit räägite, mida teate. Kus teie olite, kui pr. Faringdon kõneles lady Selcottiga?“

„Tegin parajasti prl. Leila toas woodit üles. Olin tasta ja kuulatastin. Ugul nõudis pr. Faringdon 500 naela, kuid lõpuks ütles, et tema tahab saada 400 naela ja lady Selcotti pärstamantli. Sellega sõitis ta nüüd Prantsusmaale. Selline häbemata naine?“

Reynolds lasi nüüd tüdruku minema, kumardus kirjutuslaua kohale ja waatas uurimast wahaplekki. Need olid täpselt lambi ühe pirni all. Ta sõrmed kobaftid seda pirni, ja siis näis talle äkki, et ta teadis, kuidas fir Richard Selcott oli suranud.

Keegi oli tulnud raamatukogusse enne fir Richard Selcotti sijnajõudmist. See keegi oli lampi ühe hariliktu pirni asemele keeranud mürk-gaasiga täidetud pirni. Ugugu, mille kaudu mõrwar gaasi oli pirniste ajanud, oli ta wahaga finni kleepinud. Soojus, mida kiirgasid teised pirnid põledes, sulatas waha mürkgaasi augu eest ära, gaas langes fir Richardile näkku ja surmas ta.

Kui mõrwar enne fir Richard Selcotti tulekut raamatukogust lahkus, tõmbas ta lambi juhtme ühenduskontakti välja, et gaas enneaegselt pirnist välja ei pääseks. Nüüd, pärast roima oli aga see keegi mürk-gaasipirni wahetanud hariliktu pirni wastu ümber.

Kui see oletus oli õige, siis pidi Reynolds ta arwama, et lady Selcott oli mõrwa kaasaaitaja, kui ta trepist alla hiilis, et näha, kas gaas juba oma töö oli teinud, ning siis mürk-gaasi pirni lambist kõrwal danud ja oma käekotti peitnud.

Mõistatuses jäi nüüd asjaolu, miks Ingram — kui ta oli kirjategija — naise tegi oma kaasüüdlaseks. Oles ju olnud palju lihtsam, nägematult pimedas aias oodata, kuni fir Richard hinge heitis, ja selle järele

Iambid ise wahetada. Ujal, mil Reynolds kõige juhtunu üle järele mõtles, jalutas ta toas edasi-tagasi; sealjuures töötasid ta mõtted palawlikulise kiirusega, napsates kord ühest, kord teisest asjaolust finni. Peaaegu teadmusetult tõstis ta kord ühte kord teist asja ja asetatas need jälle pärast kohtadele. Kaminasimsil lebamast tubakastist, mille Reynolds pihku wõttis, kostis tasane Mirin. Inspektor tõstis karbi kaane üles ja nägi tubaka peal lebamas elektripirni. Ta proowis seda ja leidis pirni olewat laitmatult korras. Hoolikalt asetatas ta siis pirni tagasi ja otsis läbi kogu raamatukogu toa. Ühest kapist ta leidis mida otsis! Kuus papist elektripirnide karpi: üks karpidest oli tühi!

Üks asjaolu oli nüüd Reynoldsile selge. Kui lady Selcott kaasfüüdlane oli, siis oli ta tubakastist surmapirni wõtnud, et mitte ei tekiks kahtlustuste hädaohu. Naine oli nähtawasti sellest tagawarast wõtnud uue pirni ja mürk-gaasiga täidetud pirni ära wiinud.

Reynolds otsustas lihataki rotiaugu ette asetada. Ta wõttis tühja pappkesta ja pakkis hoolikalt sinna sisse pirni, mille ta tubakastist oli leidnud. Selle asemele asetatas ta aga ühe uue pirni. Kui mõrwarile awanes foodne juhus, siis katsus ta muudugi pirni eemale toimetada. Reynolds fulges klaasukse ja tõmbas kardinad finni, nii et kaminasims jäi nähtawale. Siis kutsus ta ühe teenistuswalmi detektiivi kohale ja seadis ta walwepostile.

„Pidage seda tubakakarpi silmas ja pange tähele, kes seda liigutab,“ käskis ta.

Detektiiv asus klaasuste taha — oma walwepostile, kuna inspektor astus halli; ta jättis raamatukogu toa ukse lahti ja keeras tule ära.

Politseinik, kes maja wäljakäigu ees wahti pidas, andis talle üle kirja. „Selle tõi äsja üks kästjalg. See on doktor Tempestilt.“

Paberile olid pliiaatfiga wisatud ainult mõned read, kuid need panid Reynoldsi tarretama.

„Selcottil on tähelepanuväärt tätoweering paremal olal; just samasugune nagu Karl Urdeeni. Ma arvan, et see teid väga huvitab. Doktor Tylerile antud gaasi hult näib olevat vähem kui seda anti Ingramile, kuid Tyler on ka palju vanem inimene. Kui teie tähelepanematult jaate helistada, siis rääkige minuga.

Tempest.“

Nii siis oli kindel side Karl Urdeeni ja Richard Selcotti vahel! Ja Gunti sõnade järgi oli Urdeeni enne faristatud! Reynolds tundis tungivat vajadust Guntiga kõnelda. Tema kõne Guntiga katkestati enneem traagilise mõrva läbi kõige huvitavamal kohal.

Morrington, Mansfield ja Bane Ingram kõnelesid ikkagi veel söögitoas proua Willensiga.

„Ma arvan, et mul pole teid vaja enam kauem sinni pidada,“ ütles Reynolds üle ukse. „Täna teid abi eest.“

„Palun, härra inspektor,“ vastas Morrington armastusväärselt. „Pole põhjust teie tööd takistada. Muuseas, Ingrami hääl pole veel täiesti korras. Teatud tindlate waheaegade järele kaob ta uuesti.“

„Ma ütlesin talle, et ta peaks minema koju ja heitma woodisse,“ sõnas Mansfield hultka.

„Mikspärast ei tee teie härra Mansfieldi nõuande järele, härra Ingram?“ küsis Reynolds uudishimulikult.

„Ma lähen peagi. Lady Selcott palus meid siia jääda. Ta ei taha üksi olla, ja pealegi pole ma nii haige, nagu te arvate.“

Nad jäiwad siis kõik siia, mõtles Reynolds. Kas oli see ühenduses tubakaarbi kättesaamisega, seda lootis inspektor peagi näha saada.

„Ma pean veel kord härra Gunti külastama,“ ütles Reynolds ükskõiksest. „Tulen hiljem jällegi tagasi.“

„Gunt,“ pahandas Morrington. „Üks täispuhutud narr!“

„Mulle ta ei avaldanud jellist muljet, nagu oleks ta narr,“ tähendas Reynolds.

„Dodake ainult, kui te teda lähemalt tundma õpite,“ arvas Norrington.

„Kas arvate, et ma leian ta üles tema linnaforteris wõi Melwood Lodges?“ küsis inspektor naeratades.

„Oh muidugi tema linnas asuvas palees! Ma ei usu, et ta oleks sõitnud tänaõhtul Melwood Lodgesse,“ wastas Norrington. Ta rääkis seda ükskõiksel ja endastmõistetawalt, nagu poleks Gunti teine adresse mingi saladus.

Rünneme minutit hiljem astus inspektor Reynolds Kondrad Gunti majja.

„Ütelge oma peremehele, et inspektor Reynolds soowib temaga otsekohe kõneleda,“ ütles ta teenrile.

„Peremees on praegu wannis,“ oli wastus.

„Siis ootan ma, kuni ta wälja tuleb. Teatage minuist otsekohe.“

Teener saatis Reynoldsi ülemisel korral asuwasse magamistuppa. Mõni minut hiljem astus majahärra purpurpunases supelmantlis sisse. Reynolds uuris lõbusalt tema punetawat nahka; teener oli õigust rääkinud. Rindlasti oli Gunt wannis olnud ja tema nahawärwist wõis järeldada, et ta ennaft peale selle oli tugewasti hõõrunud.

„Aga, härra inspektor, see ei lähe tõesti mitte, muu on ees üks jutuajamine.“

„Täna õhtul segati meie kõnelust, härra Gunt, ja nagu mulle teatati, lahkusite te kohe peale selle majast.“

„See wihastab teid muidugi,“ wastas Gunt üleolewal toonil.

„Kas teate, miks mind nii äkki ära kutsuti. Richard Selcott suri täna õhtul,“ teatas Reynolds.

„See on wäga kahju. Aga miks tulete selle sõnumiga minu juure? Ma pole mingi arst ega imetõhter.“

Reynolds mõitles närvilisusega.

„Tulin teie juure, kuna wajan teie abi. härra Gunt,“ ütles ta lahkest. „Teie seletasite mulle, et olete fuur inimestetundja; mind huwitab teie arwamine Karl Urdeenist ja sir Richard Selcottist. See asi huwitab mind kõige rohkem. Mõlemad tundsid üksteist juba aastaid, eks ole?“

Nagu Reynolds lootis, nii ka sündis. Gunt muutus pehmeis nagu waha, kui inspektor kiitis tema inimestetundmist. Wajahärra tegi energilise käeliigutuse.

„Mõtke istet, härra inspektor. Palun mõtke üks figar. Ja, mõlemad õppisid üksteist tundma Rio de Janeiro. Urdeen lobises selle üksthord juhuslikult wälja. See hord oli Selcott kufagil ametnik, kui ma ei effi. Nad awasid koos ühe kolmanda mehaga maogahangeldamise büroo — maad ju neil oleks olnud, kui nad selle oleks ennem ära kuwatanud,“ ütles Gunt tähendusriika naeratusega.

Reynolds noogutas. „Ah nii! Ma arwan, et kõik nad kufufusid sisse. Kas Urdeen selle asja pärast karistada ka sai?“

„Muidugi mõista. Samuti ka Selcott. Kolmas aga pääses karistamatult ja tegi sel ajal raha, kui teised finni istusid.“

„See polnud ju ilus Urdeeni ja Selcotti vastu,“ arwas Reynolds.

„See oli tasu selle eest, et nad nii rumalad olid ja oma seltsimeest paremini tundma ei õppinud. Juhuslikult kuulasin pealt ühte kõnelust Urdeeni ja Selcotti wahel, millest järeldasin, et nad kelmustega hakkama ei saanud.“

„Mind huwitab, kes oli see kolmas,“ päris Reynolds, ja heitis kawala pilgu Guntile.

„Pole aimugi,“ wastas Gunt. „Mis ma teile usaldas, see jäägu meie kabe teada, härra inspektor.“

Nüüd on mõlemad mehed surunud ja nende üle ei tah. ma midagi halba rääkida."

"Mis te arvate Philip Mansfieldist?" küsis Reynolds jutuvainet äkki teisele miies.

"See on inimene, kellele ma ei tunne kaasa, ja teda ma ei usalda. Mispärast segab kriminaalasjade advokaat spekulatsioonidesse? See on tšivviilasj. dega tegeleva advokaadi asi. Ma olin selle vastu. teda kaasa tõmmata, kuid Urdeen pooldas teda."

"Kui see on nii, siis arvan ma, et Mansfield esi. nes eile öösel oma surunud k. liendi eest Melwoodi majas," tähendas Reynolds ilmsüütult.

"Arvatavasti ongi see nii," nõustus Gunt. "Mul on kahju, kuid nüüd pean ma tingimata riietuma. Süülastage mind mõni teine lord, hr. inspektor, siis võime ju pikemalt lobiseda. Mulle meeldib see väga, kui saaksin teile kuidagi abiks olla."

Kas oli see Gunt täispuhutud narr, nagu seda ar.瓦斯 Norrington, või katsus ta kavalusega midagi varjata? Selle üle mõtles Reynolds järele, kui ta ruttas tagasi Selcottide majja.

"Mis on juhtunud?" küsis ta klaasutse ees seis. walt detektiivalt.

"Ei midagi, hr. inspektor," pomises mees. "Mul pole kunagi õnne. Seltsfond istus lõunalauda. Kuul. fin üht teenijat ütlewat, et nad lähewad warsti piljar. dituppa musta kohwi jooma. Ma arwan, nad lähewad sinna just praegu."

Reynolds haaras mehe käsiwarrest finni ja sosis. tas : "Wait! Keegi awas praegu raamatukogu ukse. Näen westibüüli tuld paistwat. Nüüd sületi uk. s uuesti."

Mõlemad mehed waatasid hinge finni pidades taskulambi walguse juga laminaäärel. Reynolds awas wäiksest ühe uksepoole.

„Sumal tänatud, ta on seal,“ kuulis ta kedagi taja kõnelewat. „Teie riskite paljuga, kui tahate inspektorist ette jõuda.“

„Riskeerin weel palju rohkemaga, kui ma seda ei tee,“ kuuldus vastus. „Kui Reynolds seda purni näeb, siis on kõigel lõpp. Siis ei saa meie oma ülesannet enam lõpetada. Ma arvan, et see tuba seal on küllalt kuum.“

Walgusejuga kadus ja ilmus siis warsti jälle kaminale. Ettewaatlikult awas Reynolds nüüd ukse ja hiilis paksude eesriiete taha. Ta nägi kuidas üks kassi ilmus wõtma tubakakarpi — üks naiseläsi.

Nüüd hüppas Reynolds ruttu eesriiete tagant wälja ja süütas elektri.

Kamina juures seisis noor ameeriklanna Celia Burnett ja hoidis käes tubakakarpi.

„Teie olete päris karmas mees, hr. inspektor,“ kõnas neiu oma harilikul pilkawal toonil.

„Milleks wajate seda tubakakarpi, prl. Burnett?“ küsis inspektor tõsiselt.

„Et sellest wõtta tubakat.“

„Ma pole jeni märganud, et teie piipu tõmbate.“

„Ma teen palju asju, mida teie ei tea, hr. inspektor. Zuhuslikult pole ma ise ka sugugi mitte piibusuitsetaja, kuid selle eest suitsetawad jälle teised. Kuna aga need teised hästi ei tahtnud siia tuppa tulla, siis tulin mina tubakakarbi järele. Kui teie ehk ka tahate tubakat, siis olge nii lahke.“

Reynoldsi nägu muutus murelikuks, kui ta karbi kaane üles tõstis ja nägi, et purn oli kadunud. Sel samal hetkel, mil taskulamp kustutati, oli Celia Burnett lambi wälja wõtnud ning oma kaaslase kätte annud, kes sellega siis kõhe toast oli lahkunud. Kes oli see abiline? Küsis Reynolds endalt.

„Kes wajas seda tubakat?“ küsis Reynolds Celia Burnettilt.

Uksest wastati temale sellele küsimusele.

„Mina olin see, kes tahtis oma piipu täita, hr. inspektor,“ ütles Philip Mansfield õige jahedalt. Ta toppis oma piibu tubakat täis ja sules siis karbikaane. „Sellest jatkub mulle, prl. Burnett, suur tänu.“ Nende sõnadega lahkus ta toast.

Romöödia piljarditoas.

Reynolds waatas mõtlikult Celia ilusale näole ja küsis endalt, kas saatus wiib tühja kõik oletused, mis tal selle roima kohta tekkisid? Kas ta siis kogu aeg oli käinud waid waleradu.

Neiu pani tubakakarbi jälle tagasi oma wanale kohale ja pöördus siis inspektori poole.

„Nii!“ ütles ta rahulikult. „Kas tulete nüüd piljardituppa ja lahkate meid edasi, wõi teete lõpu ja lähete kinno?“ Neiu julgus hämmastas inspektorit.

„Enne seda pean ma weel hr. Ingramiga kõnema“, ütles inspektor. „Milleks wajate teie seda?“ küsis Reynolds ja näitas Celia käes olemale taskulambile. „Siin on ju igas ruumis suurepärase elektrivalgus.“

„Niipalju kui mina tean, ei tohi ruumis, kus inimene tapetud, midagi muuta, et nii jäljed kaduma ei läheks,“ wastas neiu rahulikult ja kindla häälega. „Kui ma siia sisse tulles oleksin tuled põlema keernud, siis oleks teie walwur seal wäljas mu sissetulekut näinud ja mind muidugi kohe takistama rutanud. Sellepärast see taskulamp.“

„Teie olete tõepoolest haruldane naiseksemplar, preili Burnett!“ ütles Reynolds naeratades. „Mul on väga kahju, et ma teile nii ebasümpaatne olen.“

Prl. Burnett tegi toreda grimassi ning waatas üle õla tagasi, kui sammus ukse poole. „Teie elukutse on mulle ebasümpaatne. Kui mees meeldite teie mulle isegi väga. Tulge nüüd, muudu jätte weel kinno hiljaks.“

Neiu läts ees, awas piljarditoa ukse ja hüüdis seal olewatele inimestele :

„Scotland Yard on jälle siin!“

Reynolds astus sisse ja tundis, et see tuba oli väga kuum. Elektriahi töötab ja peale selle küdes weel kamin.

Lady Selcott, pr. Willens ja Leila Selcott istusid kõrwuti suurel diivanil, mis asus ahju juures. Daamid kõnelesid üksteisega sojinal.

Bane Ingram, Mansfield ja Norrington olid wähe eemal ja wahetasid samuti wärsel häälel oma mõtteid.

„Mispärast ei mängi teie piljardit?“ küsis pr. Willens härradelt. „Celia mängib hästi piljardit, kui teie wajate neljandat partnerit.“

„Jah, parem on mängida kui ista ja jälle kõnelda sellest, mis on juhtunud. Särra inspektor, kas teie ei istuks?“ ütles lady Selcott.

„See, mängine siis,“ nõustus Mansfield. „Kuidas oleks, kui teie Norrington ja Ingram oleks ühel pool ja mina prl. Burnettiga teisel pool? Siljem mängit-
sid siis wõitjad üksteisega?“

„Mina olen nõus,“ wastas Norrington ja walis endale see wälja. Reynolds kuulis seda kõike hoolega pealt. See näis olewat nii loomulik ja harilik, ja ometi oli Reynoldsil tunne, et selle taga oli warjul mingi plaan. Shus oli tunda kummalist pinget. Celia märkas, et lady Selcott wärises. Ta wiskas kaminasse weel kaks suurt halgu. Siis lahkus ta toast.

„Siin on nii kuum,“ tähendas Bane Ingram.

„See soojus on mulle päris paras,“ rõõmustas pr. Willens ja naeris temale wastu. „Teie inglise tubades külmetan ma alati.“

Norrington häigas endal käega üle otsmiku.

„Enne kui me algame, tahaks ma juua weel ühe klaasi külma wett. Wõtke oma tee, Ingram.“

Kui Norrington oli toast lahkunud, lähenes Reynolds näitlejale ja ütles talle :

„Doktor Tyler kaotas täna õhtul oma hääle, härra Ingram.“

Ingram waatas temale imestunult näkku. „Ma ei tunne seda doktor Tylerit. Kas tema hääle kaotus on tingitud samadest põhjustest, nagu minu omagi?“

Reynolds noogutas. „Arwan, et see on nõnda.“ vastas ta ja nägi, kuidas Mansfield endale huulisse hammustas.

„Mispärast ei võta teie oma kuube seljast ära, kui teie mängite? Siis on teil palju jahedam!“ hüüdis lady Selcott.

Ingram tegi nagu soowitas lady Selcott. Ta võttis oma kuue seljast ära ja viskas selle ukse juures asuwale lauale. Samal hetkel astus sisse Norrington, weepudel ja klaas käes. Ta waatas Ingramile pahaselt näkku.

„Mis on saanud teie heast kaswatusest, mu pois?“ küsis ta.

„See oli minu idee!“ hüüdis temale lady Selcott. „Teete hästi, kui toimite samuti, hr. Norrington, muidu hakkab Bane wiimaks weel südametunnistuse piinu tundma.“

Norrington wiivitas hetke. Siis lehitas ta õlgu ja pani oma kuue samale lauale.

„Kuulge, Norrington!“ hüüdis Ingram temale. „Inspektor ütles mule praegu, et keegi dr. Tyler kaotanud täna samal kombel hääle kui minagi.“

Norrington imestas selle üle.

„On's see tõsi?“ küsis ta.

„Nii ütles mulle dr. Tempest,“ vastas Reynolds.

„Kuidas see tuleb, et teie, härra inspektor, midagi ette ei võta ja istute ainult siin,“ urises Norrington. „Nüüd on juba Urdeen ja Selcott oma elud pidanud jätma. Ja nüüd need kallaletungid Ingramile ja dr. Tylerile. Nähtawasti pole keegi, kes tunnud

Selcotti ja Urdeeni, nüüd oma elu peale enam kindel." Ta pühkis närviliselt oma otsmikku. „Pean awalit olles ütleva, et ka mina tunnen juba hirmu.“

„Sakame peale, Norrington, teie kord,“ ütles Ingram hääletult. „Pole mingit mõtet rahutuist seliste juttudega veelgi suurendada.“

Norrington kummardus piljardi laua kohale ja walmistus löögile.

„Dodate ainult kuni esimene sada on täis, hr. inspektor,“ ütles lady Selcott. „Gärra Norrington on suurepärase mängija. Päris nauding on waadata, kuidas ta mängib.“

Mansfield ja Ingram seisid seljaga vastu uist ja waatasid, kuidas Norrington meisterlikult palle liikuma löi. Proua Willens ja prl. Selcott olid laua juure astunud ja kiitsid Norringtoni osawaid lööke. Reynolds seisis lady Selcotti kõrwal ja ei tunnud end kuigi hästi.

Uiski awanes Norringtoni imetlejate seljataga uis ja keegi astus sisse. Kuid Reynolds ei näinud, kes see juist oli. Paar minutit hiljem awati uis uuesti laialt ja sisse astus Celia Burnett — kandis käes.

„Ma mõtlesin, et teie ehk tahate midagi juua, enne kui . . .“ ta katkestas. „Ah, hr. Norrington, unustasin, et teie mängite. Goodan, et ma ei seganud teid teie kombinatsioonide juures?“

„Otsje selle vastu, teie päästsite meie elu, preili Burnett,“ wastas Norrington, pani oma kee käest ära ja waldas endale wiskit.

„Rahetšakümmend! Mida ütlete selle kohta, Ingram?“

„Suurepärase! Kuigi mina nii suur mängija ei ole, loodan ma siiski, et meie wõidame, Mansfieldi ja prl. Burnett,“ awaldas kunstnik armamist.

„Urge hellitage sugugi nii wäga suuri lootusi, mu härrad,“ hoiatas Celia. „Denise, kas kannatate

wälja, kui ma afna awan? Waesed mehed julawad selle kuumuse kätte päris ära."

"Tehke seda siis jumala nimel. Mul ongi nüüd juba tublisti soojem," wastas lady Selcott.

Nende sõnade juures läbistas Reynoldsi pead jällegi üks imelik mõte. Nüüd oli eesriie langenud. Mäng — misjuguft mängu ka ei mängitud — oli nüüd lõppenud! Kui ta tõusis, et lahkuda, firutas lady Selcott temale oma käe.

"Katsuge magada," soovitas Reynolds temale tõsiselt.

Lady Selcotti nagu oligi väga kahwatu, kuid ta kurwad filmad waatasid sõbralikult Reynoldsile wastu.

"Tänan teid," wastas ta inspektorile soojalt. "Palusin, et Burnett jääb täna ööfeks minu juure."

"Walmurina olen mina õige hoolas," kinnitas neiu ja lisas siis: "Kuid sellegipärast wõiksite siia saata ühe oma hoolsamatest meestest. Lady Selcott ise ei tahtnud seda teilt paluda, kuid mina, nagu teie teate — olen ju julge ja pealetükkiv."

"Palun väga," wastas Reynolds nõusolewalt. Ta oli seda palwet meeleldi walmis täitma, kuid imestas selle üle siiski wähefesi.

"Poole tunni pärast on üks politseinik siin."

Noor ameeriklanna saatis inspektori wälja.

"Soolitsege lady Selcotti eest, pr. Burnett," ütles inspektor Reynolds.

"Ma ei tarda nüüd enam midagi," wastas noor neiu väga salapäraselt. Pikkaw naer oli jällegi ta filmades. "Kuid ärge saatke meile seda hobusepeaga meest, kes peab õues wahti. Ta ka mitte seda hiiglast, sest siis hirmub meie köögitiidruk furnuks. Head ööd, hr. inspektor! Nüüd andsin teile wist jälle paar pähtlit katki hammustamisfeks, hr. inspektor."

Seda oli ta ka kindlasti teinud, mõtles Reynolds endamisi, kui ta oma büroo poole sammus ja weel kord kõik põhjalikult järele mõtles. See kuumaiks kõetud

tuba ja see kummaline meeleolu, mis walitjes toas-olijate hulgas — see kõik moodustas endast suure mõis-
tatuſe. Tal oli kindel arwamine, et need inimesed jelles
toas polnud toiminud nii loomulikult ja juhuslikult,
waid kindla kawa järele. Ühesõnaga — nad olid oma
osad warem ſelgeks õppinud.

Veila Selcott oli waewalt kõnelenud. Ta istus oma
ema kõrwal ja näis, et möödunud ſündmused ei huwi-
tanud teda põrmugi. Kui aga pr. Willens oli tõusnud
ja lähenenud lauale, et waadata Norringtoni mängu,
ſiis oli ka Veila Selcott tõusnud ja temale järgnenud.
Tah, Reynolds uskus kindlasti, et Veila Selcottil pol-
nud mingit huwi piljardimängu wastu. Ta tegutses
waid enne kindlaksmääratud kawa kohaselt. Reynolds
mõtles weel hea tüli aega ja püüdis leida lahendust
nende inimeste kummalistele toimingutele. Siis hak-
kas ta midagi ähmaseft aimama. Kuid kindlad tõen-
dused pündusid tal weel.

Reynolds haaras nüüd telefonitoru ja helistas dr.
Tempeſtile. Kõnelenud doktoriga wiis minutit, pidas
ta tarwilikuks kohe dr. Tyleri juure sõita.

Wana õpetlane tuli ise temale uſt awama. Ta waa-
tas inspektorit uuriwalt oma lühinägeliste filmadega.

„Palun, astuge ſisse,“ sõnas ta hääletult, kui Rey-
nolds oli nimetanud oma nime.

„Ma soowin teilt ſelgeid wastuseid, hr. doktor,“
üitles Reynolds ſissejuhatuſeks.

„Millesſe olid pakitud need kümme mürgaasi pude-
likeſt, mis teie andſite Urdeenile?“

„Wäikesſe plekk-kasti, mille ma temale ſelleks ots-
tarbeks andſin. Kasti oli jagatud waheseintega wäikes-
teks lahtriteks. Ügas lahtrikeses oli watt põhjas.“

Reynolds tegi kindlaks, et plekk-kast wõis endasse
mahutada umbes 100 ſigaretti.

„Mitu ſellist kasti teil oli?“ küſis Reynolds kar-
milt. „Tahan ühte neist näha.“

„Kolm,“ vastas dr. Tyler värisewa häälega. Ta tõmbas ühe lauualaeka lahti ja näitas inspektorile plekkfasti. „Teine neist puudub. See wiidi minult täna hommikul ära. Muidugi — fastis olevad pudelikeseid olid tühjad.“

„Kunas see sündis?“

Dr. Tyleri filmad mõtsid kaebliku ilme.

„Umbea kella poole 5 ajal, härra inspektor. Nagu ma näen, teate teie juba, et teatafin hr. Repelli selle kummalise külastäigu waleaja. Mul — oli hirm. Mõõdus terve tund, enne kui ma taipasin, mis see mees minult rööwinud oli. Ta lukustas minu wäikesse laboratooriumi ja ähwardas mind. Mina muidugi ei tunnud teda.“

Siis haaras wana õpetlane kättega oma peaft finni ja jattas.

„Ta ei katsunud mulle küll midagi halba teha, waid nõudis, et ma lähaksin kohe laboratooriumi ja jääksin sinna. Kui ta oli läinud, meelestus mulle, millise tragöödia ma tahtmatult mürkgaasi pudelite wäljaandmisega olin põhjustanud. Muidu elaks waene Urdeer weel praegugi. Kartsin, et nüüd jällegi midagi koledat juhtub, ja tahtsin oma elule otsta teha. Mulle oli jäänud weel üks ainus mürkgaasi pudelike. Kuid sellest ei jattunud minu surmamiseks.“ Dr. Tyler tegi kurwa näo. „Arwasin, et minusugusele wanale mehele jattub sellest doosist. Nüüd olen ma aga wäga rõõmus, et teie tulite ja ma teile kõik jain öelda.“

„Ka mina olen rõõmus,“ vastas Reynolds. „Kus on teie Repelli poolt antud wolitus ja kus hoiate teie testamenti, mille ta tegi teie kasuks enne Ameerika-reisu?“

„Kaks-kolm päewa tagasi andsin ma need mõlemad temale tagasi. Ta tahtis küll, et mina jätaksin need dokumendid enda kätte, kuid mina polnud sellega nõus ja soowisin, et ta mõlemad kohe häwitaks. Siis põletaski ta need ära.“

„Kas teie korteril on mõni tagauks äriõprade jaoks.“

„Jah, minu korteril on küll tagauks, kuid see on riivis, kui ma ei effi. Minu majapidajannale meeldib rohkem, kui mu külalised kasutavad eesust.“

„Weel üks küsimus. Kas olete kunagi näinud Karl Urdeeni ja tema sõpru hr. Ingrami korteris või ühes majas, mida kutsutakse Melwoodi majaks?“

Spetlane vaatas inspektorile väga rahutult otsa.

„Ma olen Urdeeni ühtekokku näinud ainult kolm korda. Ja need kolm korda käis ta minu juures. Ma ei teagi, kus elutseb hr. Ingram, ei ka seda, kus asub see maja, mida teie praegu mulle nimetasite.“

„Täna teid väga. Head ööd, hr. doktor.“

Lahendatud mõistatus.

Kell oli juba kümme, kui inspektor Reynolds dr. Tyleri juurest oma büroosse tagasi jõudis. Ta läks kohe oma ülemuse juure ja teatas temale kõik, mis oli juhtunud, ja läks siis oma ruumidesse.

Ta leidis seal eest Jenkinfi, kes näis olevat õige erutatud meeleolus.

„Ta on seal sees, hr. inspektor. Bradley tõi ta siia,“ ütles Jenkins.

Reynolds andis Jenkinfile veel mõningad korraldused ja läks siis sinna tuppa, kus pidi olema Bradley poolt toodud inimene. See mees istus vihase näoga teas ja põrnitfes sisseastuvalle inspektorile kurjalt vastu.

„Teie nimi on Alfred Parsons?“ küsis inspektor.

„Nii on see alati olnud,“ urises mees vastuseks. „Kõõib olla ehk ütlete mulle, milleks lastsite mu õõsel Lewishamist siia wedada?“

„Seda kuulete warsti, kuid enne seda annan ma teile head nõu — pidage end siin korralikult ülewal,

Parsons,“ manitses Reynolds. „Kus olite teie möödunud esmaspäeva õösel kella 10—12 vahel?“

„Mististi oma töökojas, kus ma ka praegugi peaks olema.“

„Oh ei, sel õöl töötas seal teie asemel teie wend, samal ajal kui teie oma limusiiniga sõitsite.“

Parsons läks näost punaseks.

„Wõi nii. See figa on siis midagi lobisenud? Küll ma temale näitan,“ karjus mees wihaseft.

„Paar päewa tagasi, kui teie jällegi üht härrat Melwoodi majja sõidutasite, ka siis asendas teie wend teid. Kes teid palkas?“

„Seesama härra, keda ma olen ifka sõidutanud, keegi härra Gunt. Minu autosse mahub 6 inimest ja kui tema korraldab peo, wiin oma külalised sinna ja toon nad ka sealt tagasi. Mis on selles siis halba, kui inimene korraldab ühe wiisaka peo ja ajab sama wiisakat äri?“

„Ei midagi seni, kui see äri tõepoolest on aus. Kes on need teised härrad?“

„Seda tahaksin minagi meeleldi teada!“ hüüdis Parsons pahaseft. „Gärra Gunt tellib minu harilikult telefoni teel ja teatab, kus ma terve seltskonna peale wõtma pean. Ta maksab harilikult pärast ise kinni.“

„Ja kus tulewad need inimesed autosse?“

Ühe restorani ees. Gärra Gunt ütleb mulle harilikult aja ja koha, kui ta ise esimesena autosse ei tule. Ega ma ei wõi ju sõitjateft nõuda nende ifikutunnistuste ettenäitamist.“

„Teie pole neid inimesi kunagi kufagil mujale kui ainult Melwoodi sõidutanud?“ küsis Reynolds.

„Ei ole,“ wastas mees ja waatas, kuidas Reynolds midagi kirjutas paberile. „Ega teie ometi looda, et mina sellele, mis teie seal kirjutate, oma nime alla kirjutate?“ küsis ta pilkawalt.

„Kui teie neile küsimustele, mis mina siia üles märkisin, kirjalikult ei wasta ja oma nime siia alla ei

kirjuta, siis mõetaks teid kohtulikule vastutusele ja teid süüdistataks Ardeeni tapmise kaasrüüdlasena!" ütles Reynolds väga tõsiselt.

"Rüüid lugege need küsimused läbi ja vastake neile kirjalikult ning kirjutage oma nimi siia alla. Kui teie pole nõus seda tegema, siis läheb teil halvasti."

Mees mõttis paberi ja luges seda. Mida kauem ta luges, seda punasemaks läks ta nägu. Siis kirjutas ta vastused küsimuste järele ja lõpuks ka oma nime nende alla. Kui ta nägi, et Reynolds pistis selle tasku, hakkas ta furjasti kiruma.

"Selle kõige eest mõlgnen tänu oma armsale wendnale. No küll ma talle nüüd nahatäie annan!" hüüdis ta. "Nii sugune kelm ja sunnitööline! Tema lobiseb kõik wälja ja mina aga pidaagu tema wõltsitud dokumentide suhtes oma suu! Nüüd aga kõneleme weidi ka temast endast. Sõjas sai ta kahuri mürsu lõhkemisel raskesti põrutada. Sõjast tulles sai ta koha ühe juweliiri juure. Koht oli hea, kuid mees ise põdes suurt mänguhaigust. Kõik raha, mis ta teenis, mängis ta köhe maha. Warsti olid lood juba sellised, et ta kõrwaldas ehetest ehtsad kiwid ja asendas need järelehtutega, milliseid ostas ise walmistada. Kolm pikka aastat ajas ta seda äri. Mina aga pidasin oma suu kinni."

"Seda tegite seni, kuni see teile oli kasulik," ütles Reynolds tõsiselt. "Ma tean, kuidas teie oma wenda pressisite," jättas Reynolds umbkaudu ja küsis:

"Kes müüis need kalliskiwid ära, mis teie wend ehetest kõrwaldas?"

Parsonsi näol peegeldus selle küsimuse wastus. Mees kohkus seda küsimust kuuldes koledal kombel ära ja hakkas kogeledes seletama, et tema pole seda mitte teinud.

"Mitah, Parsons. Nüüd mõite teie minna. Kuid," jättas Reynolds lõikawalt, "kui teie oma wenda ka edaspidi weel katsute piinata, siis on teil minuga tegemist."

Kohe pärast Parsonsi lahkumist astus sisse Jenkins.

„Kõik on korras, hr. inspektor. Nad peavad tulema igal momendil. Seltskond lahkus Selcottide majast juba 5 minuti eest. Kordnik helistas mulle, kui nad lahkusid. Kuid nad ei saabu sugugi lõik ühekorraga. Võllarooq ise aga lahkus 10 minutit enne teisi.“

Jenkins waatas murelikult oma ülemusele näkku. Reynoldsji näos võis märgata pinemust.

„Kui teie arwate, hr. inspektor, et see võtab kaua aega, siis ehk võiksin ma helistada proua Reynoldsfile?“ küsis Jenkins.

„See on teist ilus, et mulle seda meelde tuleksite,“ sõnas ta. Mina helistan koju, teie aga waadake, kas meie külalised on juba kohale jõudnud.“

Kui Reynolds parajasti telefonikõne oma abikaasaga lõpetas, astus Jenkins sisse.

„Wäljas on üks ameeriklane, keegi hr. Utmore. Ta tahab teiega kohe kõnelda. Teistele ei ütlen ta midagi.“

„Mul pole praegu sugugi aega,“ ütles Reynolds kuniwalt.

„Seda ütlesin temale juba, hr. inspektor, kuid tema ütles, et tunni aja eest helistanud temale prl. Celia Burnett ja käinud peale, et tema kohe teiega kõneleks.“

„Prl. Burnett!“ hüüdis inspektor hämmastunult. „Looge see mees kohe siia! Millega see tüdruk nüüd jälle hakkama sai.“

Särra Utmore ei wiitnud asjata aega, waid asus kohe asja juure.

„Mulle öeldi, hr. inspektor, et teie tundwat huwi kellegi pr. Orpeni vastu, kellest warastatud tema juweelid? Wargus pandud toime aurik „Selwanial“?“

Reynolds naeris lõbusalt.

„Särra Utmore, mul on praegu ees tõsisem asi, kui wargus, kuid teie andmed huwitawad mind muidugi ka. See on teist ilus, et võtsite waewaks isiklikult siia tulla, nagu ma kuulsin prl. Burnettii soowil?“

„Klapib!“ Utmore andis komisjarile oma wiisiitkaardi, millest nähtus, et ta oli ühe tuntud New-Yorgi kindlustusjeltfi Londoni esindaja.

„Nii siis, pr. Orpeni kalliskivid warastati ja teie saatsite tema kahjutasu-nõudmise juba New-Yorki oma firmale?“ küsis Reynolds.

„Walesti arwatud, härra inspektor. Pr. Orpeni ehted warastati küll, kuid sugugi mitte nii — nagu arwati ja nagu see daam ise teatas! Kui ta tuli meilt nõudma kindlustussummat, siis andsime meie temale te pärlid kätte.“

Särra Utmore naeris. „Teie olete pidanud nägema tema nagu!“

„Ma ei saa ikkagi weel aru, mis jellel kõigel on tegemist prl. Burnettiga?“

„Särra inspektor, see on toredaim nali, mille see neiu üldse on sooritanud. Ja teie võite mind uskuda, see neiu on nii mõndagi korda saatnud.“

„Kas tahate jellega öelda, et prl. Celia Burnett on rafineeritud kalliskiwide waras?“

„Kalliskiwide waras!“ Müüd naeris hr. Utmore nii südamlikult, et ta ei saanud enam edasi kõnelda. „Kas teie siis tõesti ei tea, kes on Celia Burnett? Celia Burnett on New-Yorgi ilusaim ja intelligentseim eradetektiiv. Meie palkame ta sageli ja oleme alati õnnelikud, kui tema saame. Kalliskiwide wargustel New-Yorgi ja Londoni wahel sõitwatel reisiaurikutel poleks lõppu, kui meil poleks seda andekat neiu.“

„Seega walwas ta siis teie ülesandel pr. Willensfi ehteid?“

„Ei, seekord oli asjal hoopis teine pale. Pr. Orpenilt on juba warem kaks korda warastatud ja mõlematel kordadel tasusime meie kahjud finni. Meil oli nende warguste kohta küll oma kahtlus, kuid meil puudusid tõendusjed. Ar: meie kuulsime, et pr. Kawatšes „Selwanial“ Euroopasse sõita, tegime prl. Burnettile ülesandeks teda hoolega filmas pidada. Prl. Burnett pidi

isiklikes asjus sama aurikuga Euroopasse sõitma. Nii sobis kõik juurepärast. Neljandal reisiripäeval teatas pr. Orpen, et tema kalliskivid olewat varastatud.

„Ta ei teadnud muidugi mitte, et prl. Burnett oli detektiiv?“

„Ei, prl. Burnett mängis rikaft ja hellitatud pr. Willensi pärijannat. Ühel õhtul, kui pr. Orpen parajasti istus bridge'i juures, läks prl. Burnett pr. Orpeni kabiini, otsis selle põhjalikult läbi ja leidis „varastatud“ pärlid. Kapten oli muidugi asjasse pühendatud.“

Müüid naeris ka Reynolds. „Õõib arvata, et pr. Orpeni meeleolu polnud just kõige roosilistem.“

„Ta ei saanud aga midagi enam teha, sest ta oli juba kord õelnud, et ta kalliskivid olid ära varastatud.“

„Päew pärast Londoni jõudmist tuli prl. Burnett kalliskividega minu juure ja andis need mulle üle,“ lõpetas hr. Atmore oma seletuse. „Kas pole see üks tore lugu! Sead ööd!“

Pärast kindlustuseltsi esindaja lahkumist mõtles Reynolds veel kord selle loo läbi. Rahtlemata oli see väga osaw preili. Oli ta ju ka temale, Reynoldsile, mänginud nii mõnegi wingerpusfi. Reynolds ei pidanud wiha, sellepärast polnud ta ka neiu peale vihane. Minult ühest asjast ei saanud Reynolds aru, mispärast see tragi ja osaw neiu teda nii kangesti vihkas.

„Praegu jõudsid meie külalised pärale,“ teatas Senfins.

Reynolds muutus seda kuuldes nii närwiliseks, et sooned ta otsmikul patfusid juureks.

„Laske nad siia sisse tulla,“ ütles Reynolds ja tõusis püsti.

Kõige enne astus sisse Mansfield. Ta läks kohe Reynolds'i laua juure ja pani seltele wäikesele plekk-kastikesse.

„Sellega on siis lõppenud teie mured „Kohelise furma“ pärast,“ sõnas ta rahulikult. „Teie nägite isegi, milliste abinõudega meie töötasime. Pagan võtku! Kuumus jelles toas oli nii suur, et meie kõik pidime peaaegu mõistuse kaotama. Kas meie daamid polnud wahwad? Võpuks pidi lady Selcott juba minestusse langema.“

Reynolds waatas fergendustundega seda plekk-fasti. Tal oli heameel, nii heameel, et ta ei saanud sõnagi lausuda.

„Täna teid, hr. Mansfield,“ ütles ta tiiki aja pärast lihtsalt. „Teie kõik olite täna nii tublid. Mul ei saanud ma aru, mis mängu teie mängite. Kuid kui proua Willens tegi ettepaneku piljardi partii mängimiseks, siis hakkasin ma juba aimama, milles asi seis. Ma olin täiesti abitu, nagu isegi nägite. Mul polnud küllaldasi tõendusi wangistamiseks ja üksainus wäärtsamm oleks kõik wõinud rikkuda.“

„Seltsamal põhjusel hakkasingi mina tegutsema,“ ütles Mansfield. „Teie olete muidugi minu õige kutse wäljauurinud?“

„Salateenistuses — ja teie arwate siis, et seda gaasi taheti toimetada ühele teisele riigile, nii tundus mulle?“ küsis Reynolds.

Mansfield noogutas. „Jah, ja sellest ei puudunudki enam kuigi palju.“

„Kas teie ei waataks forraks ka oma wäärtuslikku kingitust,“ ütles Celia Burnett, kes ühes Bane Ingramiga lähemale oli astunud.

Ettewaatlikult tõstis Reynolds nüüd kastikaane üles ja waatas wäikseid pudelikesti, mis sisaldasid furma.

„Wiis,“ luges ta. „Kaks tarwitati ära Urdeeni furmamiseks, kaks Selcotti tapmiseks ja üks Bane Ingrami hääle rikkumiseks. See oli teie poolt hästi tehtud, hr. Mansfield, et wõtsite täna lõunal dr. Tylerilt need teised tühjad pudelid ära.“

„See polnud minu idee, waid prl. Celia Burnetti oma. Tema oli ka see, kes uuris wälja, et mörwar kandis mürtgaasi pudelikesi oma kuuetaaskus. Siis sai piljardituba kõetud kuumaks, et mehed olid sunnitud mängu juures oma kuued seljast ära wõtma. Seda tegi ka mörwar. Ja jällegi oli see prl. Burnett, kes täis pudelid tema kuuetaaskus wahetas tühjade wastu. Prl. Burnett pani tubakakasti ka teise pirni — ja mörwar wöttiski selle. Weel üks tema süü tõendus! Pole ka ime — ta oli ju waremalt keemik.“

„Pean end nüüd teie ees wabandama, prl. Burnett, ning teid ühtlasi ka teie wäärtusliku abi eest tänama, ütles Reynolds.“

Celia firutas inspektorile oma käe. „Ütle sin teise juba kord, et teie meeldite mulle wäga. Teie peaksite ju ometi mõistma, et ma ei wõinud teid pühendada oma eraelu saladustesse. Sellepärast ei jäänud mulle muud üle, kui olla teie wastu torfaw.“

„Teie eraasjad?“ küsis Reynolds. „Palun, kas teie ei istuks?“ Ta pakkus figarette. „Olen wäga huwitatud teada, missugused on need teie eraasjad, prl. Burnett?“

„Üks filmapilt, hr. inspektor,“ katkestas inspektorit Bane Ingram. „Mida kawatsete teha selle õnnetu mehikese — minu teenri Parsonsiaga? Pean teie ütlema, et mina tundsin tema minewikku.“

„Ei midagi, hr. Ingram. Tema wend ei tüllita teda nüüdsest peale enam. Muide, mida tegite teie ja hr. Mansfield sel õhtul teise waatuse ajal, kui Urdeen te peti?“

„Mul oli pisike wõitlus garderoobis ühe oma ametiwennaga, kes on morfoniist,“ wastas Ingram. „Sain ta suuri waewu wiia autosse ja sõidutasin ta siis koju.“

„Ja mina läksin baari,“ seletas Mansfield lõbusalt. „Parajasti, kui ma seal istusin, sain teada, et minu koht oli waremalt antud kellegile teisele ja et see teine oli tungiwalt nõudnud, et koht antaks mulle. Taipasin,

et see oli tehtud selleks, et mind teelt kõrvale toimetada. Ma ruttasin nüüd Urdeeni hotelli ja läksin tema tuppa," jatkas Mansfield. „Urdeeni polnud aga seal ja kuna ma ei teadnud, kus ta on, siis läksin teatrisse tegasi. Kuna minu tegemus on teie omast erinev ja ma oma elukutset ei tohi avaldada, siis oli see üsna loomulik, et teie kahtlus langes minule. See oligi parem, sest nii pääsesid teised kahtluse alt.“

„See on arusaadav," nõustus Reynolds. „Mind huvitaks väga teada, kuidas olid lood selle võtme-
kimbuga?“

„Kuna nüüd sir Richard Selcott on furnud, siis võin ma öelda, et mina ja Leila olime juba mitu kuud salaja kihlatud. Sir Richard Selcott aga oli meie abielu vastu. Mina teadsin tema ärisid ja hoiatasin teda spekulatsioonide eest. Sir Richard Selcotti kaudu õppisin tundma ka Urdeeni. Sellest kuulsin ma, et on leiutatud uus mürgine gaas. Seni kui gaasiga äritsesid ainult Selcott ja Urdeen, seni polnud mul sellele midagi etteheita. Kuid need mõlemad astusid ühendusse veel niisuguste inimestega, kes minule tundusid enam kui kahtlastena.“

„Mis inimene see Gunt on, kas narr või kelm?“ küsis Reynolds.

„Rohkem nähtavasti küll kelm," vastas Mansfield. „Kord juhtus temaga nii, et ta oli suurema summa heategemaks otstarbeks fikseksfeeritud raha ära raisanud. Mõrwar maksis tema eest selle summa finni ja sellest peale oli Gunt tema ori.“

„Nüüd on mulle kõik selge," ütles Reynolds naeratahes. „Kuid, kuidas oli selle looga seotud pr. Faringdon?“

„Täpselt samuti nagu Guntki, ainult selle vahega, et tema pumpas raha endale, teenis selle asjaga. Tema ülesandeks oli minu lõunalaua veini ära mürgitada, ja siis pidi ta ise kohe järgmise rongiga Rivierasse sõitma. Lady Selcott wiis ta aga täna lõuna ajal

rongile ja saatis siit minema. Pr. Faringdon oligi see, kes lady Selcotti sundis minema sellisele toorele mehele nagu seda oli fir Richard Selcott. Mõrwar jälle tahtis abielluda lady Selcottiga. Sellepärast tappiski ta fir Richard Selcotti."

"Ja mispärast tungiti tallale ka teile, hr. Ingram?" küsis Reynolds.

"Minult taheti saada kätte mürkgaasi wormelit, mille Karl Urdeen oli lufustanud minu kirjutuslaua ühte sahtlisse. Need olid samade paberite hulgas, mis lady Selcott minu laekast ära võttis ja põletas. Kuid nagu selgus täna, oli see dokument jäänud põletamata ja on seega veel praegugi alles."

"See ongi põhjus, mispärast mina täna teilt palusin politseinikku," ütles Celia Burnett.

"Teie võtsite muidugi tarvitusele kõik võimalikud ettevaatuse abinõud?" küsis Mansfield inspektorilt.

"Neli meest jälgivad teda sellest hetkest, mil ta lahkus Selcotti majast," ütles Reynolds tõsiselt. "Arwan ka, et teile, prl. Burnett, on huvitav ja kergendav teada, et härra Repell magab sel ööl hotellis ja teda kaitseb üks detektiiv," pöördus Reynolds Celia Burnettile poole.

"Olen õnnelik kuuldes, et teie mu tulevase abikaasa olete võtnud oma kaitse alla," tähendas sellepeale prl. Burnett.

Nüüd võttis uuesti sõna Ingram.

"Teid, hr. inspektor, huvitab muidugi teada, mis paberid need olid, mis lady Selcotti poolt põletati. Seda võin mina teile öelda. Need dokumendid sisaldasid mitmesuguseid andmeid lady Selcotti abikaasa kohta. Lady Selcott tahtis oma mehe au päästa. Need dokumendid paljastasid lady Selcotti abikaasa osavõttu ühest segasest maatiükidega hangeldamise loost. Pr. Faringdon oli selle asja kuidagi kah wälja nuuskinud ja presssis sellega oma tütrelt raha wälja, ähwardades muidu kõik paljastada. Urdeen kawatjes need paberid

nähtawasti Selcottile tagasi anda. Ra roimar tahtis neid pabereid enda kätte saada, sest tema oli muidugi üks tegelane ja osawõtja hangeldamistehingus. Nagu teie teate, sai lady Selcott need paberid oma kätte ja põletas nad ära."

"Bäga ohwri-meelne tegu temast," tähendas Reynolds.

"Terwe tema abielu polnudki muud kui ohwri-meelsete tegude ahelik. Ta kaitses oma abikaasat alati tema minewiku kallaletungide vastu," ütles Ingram rahulikult.

"Paljude aastate eest tabati lady Selcotti ema Monte Karlos petmiselt. Ta oleks pidanud minema kohtu alla, kui mitte sir Richard Selcott tema eest poleks kinnimaksnud. Nüüd tõi sir Richard Selcott pr. Faringdoni tema tütre juure Londoni. Muu kõik on teile wiist teada. Sir Richard Selcott armus pr. Faringdoni tütrese ning see küll — wiist tänutunde mõjul — nõustus sir Richard Selcottiga abielluma. Sir Richard Selcottil olid kindlasti nii mõnedki hingelised väärtused, kuid need ei pääsenud mõjule, kuna ta oli nii isemeelne ja upsakas. Tema abikaasa oli temale hea naine ja leinab teda walusamini kui teie teate seda armata." Ingram waikis hetkeks ja jatkas siis kindlasti :

"Lady Selcott ja mina olime kord kihlatud. Siis läksime meie aga riidu. Wõibolla ehk jõuame weel kord ühisele õnnele."

"Ja nüüd kuulake edasi, hr. inspektor," jatkas Celia Burnett oma poolt. "See oli mõrwar ühes pr. Faringdoniga, kes tol õhtul Selcotti majja tagasi tuli. Kui Jenkins oli köögis peidus. Ta nõudis pr. Faringdonilt, et see tooks temale Selcottide magamistoast wormeli, mille ta arwas seal olevat. Pr. Faringdonil oli välisukse wõti."

"Ma usun, et teie kahtlustasite ka Leila Selcotti ja Mansfiel di?"

„Pean tunnistama, et see oli tõesti nõnda,“ naeratas inspektor Reynolds. „Kuid kas teie ei ütleks mulle nüüd, kes oli see daam, kes lady Selcotti mantliga käis Ingrami äraolekul selle korteris Urdeeni juures?“

„See oli pr. Faringdon,“ vastas Celia. „Pr. Faringdon oli ühes Norringtoniga lokaalis istunud, ja kuna Norringtonil sel õhtul midagi eriti tähtsat Urdeeniga kõneleda polnud, siis võttis ta pr. Faringdoni endaga kaasa. Wiimane kandis oma tütre mantlit ja Leila sõrmust, muidugi nende mõlemate teadmata. Päewapilt, mille teie leidsite, kujutab pr. Faringdoni, kuid paarkümmend aastat tagasi. Siis oli ta umbes samajugune nagu lady Selcott praegu.“

See oli siis Bill Dale ainuke wiga — et ta oli pidanud seda daami, kes Urdeeni tapmise ööl oli seisnud alleel, selleks, keda kujutas pilt.

„Nüüd on mul veel kahe isiku suhted selles asjas ebaselged,“ ütles Reynolds Celia Burnettile. „Need kaks on pr. Willens ja teie ise. Kas teie ei sooviks . . .“

„Pr. Willens on tõesti minu tädi,“ kaitkestas neiu ta küsimuse. „Ta on üks minu ema õdesid ning oli abielus näitleja Grant Willensiga. Tema mees suri ja warsti pärast seda taipasime meie, et Norrington oli osanud kõik Grant Willensi waranduse endale sojutada. See oli ilme pettus ning meie otsustasime pr. Willensiga sõita Inglismaale, et uurida, kuidas Norrington kui ainuke elus olem testamendi täidewiija selle pettuslega hakkama oli saanud. Kui ma kuulsin, et sir Richard Selcott wajas sekretäri, pakkusin ma ennast kohe selleks, sest ma teadsin, et Norrington ja Urdeen ajasid üheskoos üle ookeani ärisid. Minuke juhustlik asi kõiges selles loos oli tutwus hr. Pat Repelliga aurikul. Kõik muu läks kindla kawa kohaselt.“

„Kas pr. Willens oli Melwoodi majas, ja kas temaga juhtus seal õnnetus?“

„Ei, see oli pr. Faringdon. Ma tabasin ta, kui ta parajasti sir Richard Selcotti kirjatasku sisse foris.“

Ühel paberilehel oli aadress. Ta tahtis sel teel wiist midagi uut wäljannuskida. Sunt ja Mansfield nägid teda, kuid mõlemad ütlesid, et nad pole teda tunnud. Mina sõitsin sinna samal põhjusel, kui pr. Faringdongi. Ja mina olin ka see, kes järgmisel hominikul pärast Urdeeni tapmist tahtis minna Ingrami korterisse. Tahtsin weenduda, kas sinna polnud jäänud mingit kirjawahetust. Kuid, nagu isegi teate, mul ei õnnestunud sisse pääseda."

"Kas teie wanemad weel elawad?" küsis Reynolds. Kummaline naeratus ilmus neiu huultele.

"Teie muutute järsku nii terawmeelseks," ütles ta endisel pilkawal toonil, kuid mis nüüd Reynoldsit enam ei pahandanud. "Minu ema lahkus mu isast, kui mina olin weel väike laps, ja wõttis oma neiu põlwe nime tagasi. Kui olin 10-aastane, furi mu ema ja minu kaswatas üles pr. Willens. Olen oma isa ainult üks kord elus näinud ja see kohtumine polnud just eriti sõbralik, kuigi sel olid ka oma head küljed. Kuna mu isa omalajal oli olnud sir Richard Selcottiga ühiste kannatustega seotud, siis tundsin ma lady Selcotti wastu kohe suurt poolehoidu. Sellepärast olin kohe walmis kõik tegema, et teda kaitsta. Tahtsin weel ka — ise mõrwari finni püüda."

"Mõistan," wastas Reynolds weidi karmilt, et warjata oma seesmist liigutust. "Teie isa oli Karl Urdeen, prl. Burnett."

Viimane hoop.

Reynoldsi süda löi wähe kiiremini, kui ta ühes Kenfinsiga ja Bradleyga istus politseiautosse. Auto kihutas läbi Londoni tänavate. Kõikjal põlesid heledad tuled. Reynolds wakis hulga aega. Siis lõpuks sõnas ta oma kaasklastele:

„Tahaksin minna üksi tema tuppa. Teie Bradley oodake eesruumis, ja teie Jenkins olge toa ukse lähedal, juhuseks, kui ma peaks vajama abi.“

„Kas olete kindel, et ta on kodus, hr. inspektor?“ küsis Jenkins, kui nende auto peatus futre maja ees, kus üks detektiiv pidas vahti.

Reynolds osutas detektiivile ja ütles:

„Seal on teie küsimuse vastus.“

Teener avas välisukse. Reynolds nimetas oma nime ja küsis, kust leiaks ta härrat.

„Seal sees, palun,“ vastas teener weidi närwiltseft ning osutas ühele toauksele.

„Jääge teie siia, ma teatan end ise,“ ütles Reynolds teenrile.

Ta wajutas ukseingi alla, uks awanes, inspektor astus sisse ja sules ukse oma taga kuulmatult.

„Ah, hr. inspektor!“ hüüdis keegi sõjinal. „Olan teile väga tänulik, et tulite. Weerand tundi tagasi helistasin ma telefoniga. Sellejuures juhtus mulle midagi kummalist — ma kaotasin oma hääle. Müüd olen ma täpselt samases olukorras nagu Bane Ingramgi. Waadake forraks seda mehhanismi, mis need kelmid minu telefoni külge on pannud.“

Rahjurõõmsa rahuldustundega waatas Reynolds tühja klaaspudelikest, mis oli pandud telefoni kõnetoru otsasse.

„Kes seda tegi?“ küsis Reynolds huwitatult. „Mina ei mõista tehnilistest asjadest midagi.“

„See on osawasti tehtud,“ wastati temale. „Kui telefoni toru konksult ära wõtta, siis purustab piisike nõel kohe pudelikese. Waadake ainult, kui osawasti pudelike on peidetud telefoni.“ Need sõnad räägiti wäga hääletult.

„See on ju päris geniaalne,“ imestas Reynolds. „Kes wõis see küll olla, kes selle kõik siin walmis meisterdas?“

„Reegi, kes tungis siia sisse telefonitöölisena,“ oli vastus. „Ta tungis mulle just praegu kallale ja ma olin küllalt nii viletsake, et ei suutnud tema vastu midagi ette võtta. Ta siis — õnnelombel tulite teie.“

Reynolds astus edasi, kõneleja poole ja tegi seda tahtlikult nii kohmakalt, et astus teisele jala peale. Sellejuures sihtis ta just muhule, mida oli praegu märganud. Rostus kohe walukarjatus, millele järgnes sõnnusõnade waling.

„Seda ma armasingi!“ ütles Reynolds. „Nüüd on see komöödia lõpul. Selles pudelis polnud mürtgaasi.“

„Ei, selles ei olnud seda!“ hüüdis mees. „Minu komöödia on lõpul, kuid teie oma kah!“ Ta tõmbas taskust ühe pudelikese, kiskus sellelt wälkkiirelt korgi ja wirutas selle siis Reynoldsile näkku.

„Nii, see on sinu jaoks!“

Ta nägu muutus surmfahwatuks ja ta wajus toolile, kui Reynolds püüis rahulikult oma kahel jalal ja ütles kalgil häälel järgmised saatuslikud sõnad:

„William Arken Norrington, alias Boris Swisloff, wangistan teid Karl Urdeeni ja Richard Selcotti tapmise pärast.“

*

Bill Dale ootas kannatlikult, kuni Reynolds oli joonud ära teise tassi teed ja süütas sigari. Alles siis julges ta alata juttu sellest küsimusest, mis teda kõige rohkem huvitas. Ta ema oli talle õpetanud, et ta ei segaks inspektorit mingil tingimusel sõõgi ajal.

„Gärra inspektor, teil oli eile öösel wiist küll hea tunne, kui teie lõpuks teadsite, et mõrwar istub trel-
lide taga?“

„Jah, see oli tõesti fergendustunne,“ wastas inspektor.

„Palun öelge mulle hr. inspektor, kudas tehis teil esimene kahtlus Norringtoni vastu?“

Reynolds wäifis weidi aega, naeratas siis ja
fõnas:

„Siis, kui ma Bane Ingrams korteris, pärast
Urdeeni laiba leidmist, kuulajate üle kuulajin. Quid cri-
minalist peab leidma tõstiasju ja ei tohi mitte ainult
oma oletustega spekuloida, mu pois. Mul tekkis
Norringtoni vastu kahtlus sellepärast, et tema ainu-
kesena furnust rääkis minewikus. Ta ütles nimelt:

Muidugi, iga kunstnikkude ringkonda kuuluv in-
mene t u n d i s Urdeeni.“

Lugege

„Uudislehe“ ja „Jutulehe“ kirjastusel ilmunud ülipõnevaid ROMANE:

James O. Curwood: Vööra nime all . . .	Kr. 0.50
„ „ Isade tee . . .	„ 1.—
Max Brand: Võrukael . . .	„ 0.50
„ „ Tee röömule . . .	„ 0.75
„ „ Salapärase farm . . .	„ 0.75
„ „ Tiiger . . .	„ 0.75
M. Ödmann: Mõisa saladus . . .	„ 0.75
J. Hocking: Südame rööm . . .	„ 1.—
S. Blake: Naine teisest maailmast . . .	„ 0.50
R. Rider-Haggard: Musta mandri saladus . . .	„ 1.—
John Monk Saunders: Tiivad . . .	„ 0.50
A. Rennikov: Maailma diktaator . . .	„ 0.50
Max Pemberton: Miljonäri saar . . .	„ 1.—
Victor France: Smaragdsõrmus . . .	„ 0.75
G. Kavell: Egiptuse kuninganna needus . . .	„ 0.25
Robert W. Chambers: Orjad ja armastus . . .	„ 0.75
Herm. Hilgendorf: Vang nr. 217 . . .	„ 0.50
G. H. Wallace: Laevatont . . .	„ 0.40
Victor Bridge: Neeme saladus . . .	„ 0.75
Emilio Salgari: Kapten Torm . . .	„ 1.—
Erv. Sedding: Täiuslik naine . . .	„ 0.50
Val. Lewton: Bandiidi laul . . .	„ 0.40
Zane Grey: Kus loojub päike . . .	„ 0.75
„ „ Röövlipesa . . .	„ 0.50
L. Gerard: Kummaline noormees . . .	„ 0.50
David Frome: Kes on järgmine . . .	„ 0.50
Rafael Sabatini: Yvonne'i austajad . . .	„ 0.75
Merwyn Elliot: Masinimene . . .	„ 0.50
J. H. Rosny: Lõviga kõrves . . .	„ 0.25
Fred. M. Smith: Alzhiiri armuööd . . .	„ 0.40
Valentin Williams: 5. juulil 1914 . . .	„ 0.75
Ottwell Binns: Leekiv poolkuu . . .	„ 0.75
„ „ Lumelind . . .	„ 0.50
F. A. Ridley: Roheline masin . . .	„ 0.50
Tontide kalju: Jutustus noorsoole . . .	„ 0.40

Kõigile kes soovitava raamatu hinna postmarkides ära saadavad „Uudislehe“ talitusele, Tallinn Rataskaevu 9, neile saadetakse raamat koju.

„Uudisleht“

on suur moodsak loimetatud poliitiliselt erapooletu ajaleht.

Kõige täielikumad kirjeldused kodu ja välismaade tähtsamate sündmuste kohta leiata „Uudislehes“.

„Uudisleht“ ilmub 5 korda nädalas ja maksab tellides 105 senti kuus. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.

Toimetus ja kontor Tallinnas, Kataskaewu 9.

„Jutuleht“

toob huvitavaid jutte, põnewaid romaane, westeio, nalju, mõistatusi ja palju muud huvitavat. Suur siisufelgitavaid pille.

„Jutuleht“ ilmub kord nädalas ja maksab tellides 45 senti kuus. Tellida saab igast postiasutusest.

Toimetus ja kontor Tallinnas, Kataskaewu 9.

Ajaliri

„Romaan“

on kaunim, soliidsem, huvitulisem ja põnewam illustreeritud peretonna ajaliri Gestis.

Sisu eriliselt walitud ja köitem. Kaas kunstipäraselt kaunistatud — mitmewärwi trükkis.

„Romaan“ maksab tellides 50 senti kuus. Tellida saab igast postiasutusest.

Toimetus ja kontor Tallinnas, Kataskaewu 9.

„Maaleht“

on kõige rohajem ja odavam maarahwa ajaleht.

„Maaleht“ kaitses maarahwa huwisid. Mäti märksed ja laialdased päewaauudised. Suur hinnata kaasandeid, muu hulgas põllumaj. kuukiri „Uus Talu“.

„Maaleht“ maksab tellides 50 j. kuus. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.

Toimetus ja kontor Tallinnas, Kataskaewu 9.